

แนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

โดย

นายภูวฤทธิ์ สวัสดิ์เดชะ
กรรมการผู้จัดการ
บริษัท อนุรักษ์ทรัพย์ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัย เรื่อง “แนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต” ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา ของนาย ภูวฤทธิ์ สวัสดิ์เดชะ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

พลโท

(ขจรฤทธิ์ นิลกำแหง)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

ผู้วิจัย นายภูวฤทธิ์ สวัสดิ์เดชะ

หลักสูตร วปอ.

รุ่นที่ ๖๑

งานวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคตและนำเสนอรูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ที่นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ มีอายุ ๓๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๓๕ คน อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผลของการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การออกแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ควรนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องมาร่วมพัฒนาที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุและองค์ประกอบต่างๆ ในการดำเนินชีวิต ซึ่งประกอบไปด้วย ๕ ส่วนที่สำคัญ ได้แก่ ๑) ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ ๒) ด้านสังคม ๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ๔) ด้านเศรษฐกิจและการเงิน และ ๕) ด้านสุขภาพและการแพทย์ ซึ่งงานวิจัยนี้น่าจะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานต่างๆ บุคคลในชุมชนและคนในครอบครัวของผู้สูงอายุ ในการสนับสนุนและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้สูงอายุที่ยังคงเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าของประเทศต่อไป

Abstract

Title Guidelines for housing and communities for senior citizens of the future

Field Social – Psychology

Name Mr. Puvarit Sawatdecha

Course NDC

Class 61

The objective of this study is to examine the related requirements in preparation for the senior citizens' residential communities in the near future, as well as presenting the prototypical usage of technology and innovation to increase convenience in senior citizens' life.

The sample group for this research is a population aged over 35 who are residing in Bangkok and the surrounding area. The total number of the samples are 135 people. Data were collected using questionnaires and interview about home and accommodation, technology and innovation for elders as well as data analysis from related literature.

The result of this research found that the design of home and communities for senior citizens of the future should include related innovation and technology in varieties aspect of life, such as 1) Housing Innovation, 2) Social Aspects, 3) Environment, 4) Finance and Economics, and 5) Medical and Healthcare. This research should be useful to the organization and senior citizens' relatives that aspiring to leverage the quality of life and productivity of senior citizens of Thailand in the future.

คำนำ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะเต็มรูปแบบและสูงสุดในปี พ.ศ. ๒๕๗๔ ประมาณร้อยละ ๒๘ ของประชากรทั้งหมด ทำให้หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศได้พัฒนาโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาและสนับสนุนคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุและกิจกรรมต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ

การเตรียมความพร้อมและการออกแบบที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต จึงเป็นสิ่ง ที่จำเป็นอย่างมาก เพื่อรองรับปริมาณและมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ ปัจจุบันมีนวัตกรรม และเทคโนโลยีหลายชนิดที่พัฒนามาเพื่อช่วยเหลือ ดูแลและอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบไปด้วยเครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบต่างๆ และ Application ที่ให้ความสะดวกสบายในการ ใช้งาน นอกจากจะเหมาะสำหรับผู้สูงอายุแล้วยังเหมาะสำหรับผู้ดูแลผู้สูงอายุหรือบุคคลในครอบครัว จากการศึกษาค้นคว้านี้ จะเสนอการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยในอนาคตของผู้สูงอายุ ซึ่งจะนำ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเข้าไปช่วยอำนวยความสะดวกในที่อยู่อาศัยต้นแบบและชีวิตประจำวันของ ผู้สูงอายุ ในงานวิจัยนี้จะจำแนกแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ ๒) ด้านสังคม ๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ๔) ด้านเศรษฐกิจและการเงิน และ ๕) ด้านการสุขภาพและการแพทย์ ซึ่ง สอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) โดยคณะกรรมการผู้สูงอายุ แห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีมาตรการและยุทธศาสตร์ที่เตรียม ความพร้อมสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและพัฒนาผู้สูงอายุ เพื่อสร้างระบบคุ้มครองทาง สังคมสำหรับผู้สูงอายุและการพัฒนาผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติ

ดังนั้น งานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการออกแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุใน อนาคต ที่จะนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาช่วยในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุทั้งใน ปัจจุบันและอนาคตต่อไป

.....
(นายภูวฤทธิ์ สวัสดิ์เดชะ)

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๑

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภาพ	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๓
คำจำกัดความ	๓
บทที่ ๒ ภาพรวมนโยบายและแผนต่างๆ และทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๖
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)	๘
แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔)	๑๑
สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการพัฒนาเรื่องผู้สูงอายุ และสังคมสูงอายุ	๑๗
แนวคิดการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการที่พักสำหรับผู้สูงอายุ	๑๙
รูปแบบการให้บริการด้านที่พักสำหรับผู้สูงอายุในประเทศและต่างประเทศ	๒๖
นวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ	๗๑
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘๖
กรอบแนวความคิด	๙๐
บทที่ ๓ การสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต	๙๑
การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุทั้งในประเทศและต่างประเทศ	๙๑
รูปแบบและแนวคิดที่เหมาะสมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	๙๗
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๙๘
วิธีดำเนินการวิจัย	๙๙
การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๙๙
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๒
บทที่ ๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต	๑๐๔
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	๑๐๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	๑๑๔
บทที่ ๕ สรุป และข้อเสนอแนะ	๑๒๓
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย	๑๒๓
อภิปรายผล	๑๓๕
ข้อเสนอแนะ	๑๓๖
บรรณานุกรม	๑๓๘
ภาคผนวก	๑๔๒
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	๑๔๓
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์	๑๔๗
ประวัติย่อผู้วิจัย	๑๕๐

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒ - ๑ แสดงสรุปการประเมินดัชนีตามยุทธศาสตร์แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (ช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๔๙)	๑๕
๒ - ๒ แสดงสรุปการประเมินดัชนีตามยุทธศาสตร์แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (ช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๔)	๑๖
๒ - ๓ แสดงประเภทธุรกิจและรายละเอียดการดูแลผู้สูงอายุในประเทศไทย	๒๗
๒ - ๔ แสดงกิจกรรมสุขภาพและบริการต่างๆ ของโครงการ	๒๙
๒ - ๕ แสดงรายละเอียดบุคลากรอาคารสวัสดิการ	๔๓
๒ - ๖ แสดงรายละเอียดอาคารที่พักอาศัยและราคาขายของโครงการ Smart Community	๔๔
๒ - ๗ แสดงค่าธรรมเนียมสมาชิกของ Cherish - Yearn	๖๕
๒ - ๘ แสดงค่าธรรมเนียมรายเดือนของที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ L'amore	๖๖
๓ - ๑ แสดงเปรียบเทียบที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	๙๖
๓ - ๒ แสดงคำถามแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบ บ้านผู้สูงอายุในอนาคต	๑๐๐
๓ - ๓ แสดงคำถามแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบในอนาคต ของผู้สูงอายุ	๑๐๑
๓ - ๔ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๒
๔ - ๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ	๑๐๔
๔ - ๒ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านอายุ	๑๐๔
๔ - ๓ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษา	๑๐๕
๔ - ๔ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “ออกแบบ บ้านสำหรับผู้สูงอายุ ที่เน้นสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ”	๑๐๕
๔ - ๕ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “ภายใน บริเวณห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมนันทนาการ ภายในครอบครัวและการพักผ่อน”	๑๐๖
๔ - ๖ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “ห้องน้ำควร มีนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น พื้นช่วยทรงตัว มีราวจับช่วยอำนวยความสะดวก ระบบสุขภัณฑ์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุ และระบบเตือนภัยเมื่อเกิด อุบัติเหตุ”	๑๐๖

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔ - ๗ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “นวัตกรรมในห้องนอนที่เน้นระบบการนอนที่หลับสบาย ระบบปรับอุณหภูมิ แสง และความนุ่มพอเหมาะของที่นอน และลดการเกิดอุบัติเหตุ”	๑๐๗
๔ - ๘ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “ควรมีห้องสำหรับกิจกรรมเฉพาะเช่น ห้องอาหาร ห้องอ่านหนังสือ และห้องเก็บของที่มืมนวัตกรรมอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม”	๑๐๗
๔ - ๙ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “บริเวณรอบบ้านควรมีต้นไม้ที่ร่มรื่นและนวัตกรรมการดูแลต้นไม้”	๑๐๘
๔ - ๑๐ แสดงข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ	๑๐๘
๔ - ๑๑ แสดงความคิดเห็นด้านสังคมในหัวข้อ “ควรมีสถานที่สำหรับผู้สูงอายุจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การออกกำลังกาย งานสร้างสรรค์และกิจกรรมตามเทศกาล”	๑๐๙
๔ - ๑๒ แสดงความคิดเห็นด้านสังคมในหัวข้อ “ควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุที่สม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ กิจกรรมทางศาสนา หรือนันทนาการ”	๑๐๙
๔ - ๑๓ แสดงความคิดเห็นด้านสังคมในหัวข้อ “ควรมีสถานที่และกิจกรรมสำหรับงานอดิเรกหรืองานส่งเสริมอาชีพตามความสนใจ”	๑๑๐
๔ - ๑๔ แสดงข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านทางสังคม	๑๑๐
๔ - ๑๕ แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในหัวข้อ “ควรจัดให้มีสวนสาธารณะเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของผู้สูงอายุ”	๑๑๐
๔ - ๑๖ แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในหัวข้อ “ควรจัดให้มีลานออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุในสวนสาธารณะ”	๑๑๑
๔ - ๑๗ แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในหัวข้อ “ควรมีระบบควบคุมมลพิษภายในหมู่บ้าน เช่น การกำจัดขยะ และดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมของหมู่บ้าน”	๑๑๑
๔ - ๑๘ แสดงข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม	๑๑๑
๔ - ๑๙ แสดงความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจและการเงินในหัวข้อ “ควรมีโครงการสนับสนุนการประกอบอาชีพ สำหรับผู้สูงอายุ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)”	๑๑๒
๔ - ๒๐ แสดงความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจและการเงินในหัวข้อ “ควรมีโครงการส่งเสริมการออมเงินสำหรับผู้สูงอายุ”	๑๑๒
๔ - ๒๑ แสดงความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจและการเงินในหัวข้อ “ควรมีโครงการสนับสนุนและให้คำปรึกษาเรื่องการลงทุนหลังเกษียณ”	๑๑๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔ - ๒๒	๑๑๓
๔ - ๒๓	๑๑๓
๔ - ๒๔	๑๑๓
๔ - ๒๕	๑๑๔
๔ - ๒๖	๑๑๔
๔ - ๒๗	๑๑๕
๕ - ๑	๑๒๓

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒ - ๑	วิสัยประเทศไทย ๒๕๘๐	๖
๒ - ๒	เปรียบเทียบพีระมิตประชากรไทยในปี ๒๕๑๓ และ ๒๕๕๓	๑๗
๒ - ๓	จำนวนบุตรโดยเฉลี่ยที่ผู้หญิงคนหนึ่งจะมีตลอดด้วยมีบุตร (อัตราเจริญพันธุ์รวม) ระหว่างปี ๒๕๐๗ - ๒๕๕๖	๑๘
๒ - ๔	อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด ระหว่างปี ๒๕๗๒ - ๒๕๕๖	๑๘
๒ - ๕	พีระมิตประชากรปี ๒๕๕๖, ๒๕๖๖ และ ๒๕๗๖	๑๙
๒ - ๖	แนวความคิดการจัดการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	๒๐
๒ - ๗	ความจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ	๒๑
๒ - ๘	รูปแบบที่พักอาศัยของผู้สูงอายุประเภทต่างๆ	๒๕
๒ - ๙	ภาพรวมของโครงการ Smart Community	๔๓
๒ - ๑๐	ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร A และ B	๔๔
๒ - ๑๑	ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร C	๔๕
๒ - ๑๒	ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร D และ E	๔๕
๒ - ๑๓	ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร F	๔๕
๒ - ๑๔	ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร G1	๔๖
๒ - ๑๕	พื้นลดแรงกระแทก	๗๒
๒ - ๑๖	พื้นทางเดิน	๗๒
๒ - ๑๗	แผ่นพื้นทางเดินกันลื่น	๗๓
๒ - ๑๘	ราวจับทรงตัว	๗๓
๒ - ๑๙	ไฟส่องสว่างอัตโนมัติ	๗๔
๒ - ๒๐	ลักษณะเครื่องส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือต่างๆ	๗๔
๒ - ๒๑	ประตูบานเลื่อนและลูกบิดประตู	๗๕
๒ - ๒๒	หน้าต่างในห้องนอน	๗๕
๒ - ๒๓	หุ่นยนต์ผู้ช่วย	๗๖
๒ - ๒๔	Therapeutic Robot	๗๖
๒ - ๒๕	อุปกรณ์ช่วยเดิน	๗๖
๒ - ๒๖	ระบบไฟฟ้าภายในบ้าน - นอกบ้านด้วยระบบ Sensor	๗๗
๒ - ๒๗	เครื่องล้างจานอัตโนมัติ	๗๗
๒ - ๒๘	Social media	๗๗
๒ - ๒๙	โกลด์แอปพลิเคชัน “เมนูสิทธิผู้สูงอายุ”	๗๘
๒ - ๓๐	แอปพลิเคชัน OLDSTER	๗๘
๒ - ๓๑	การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ด้วยแผง Solar cell	๗๙

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

แผนภาพที่	หน้า	
๒ - ๓๒	แปลงสวนชุมชน	๗๙
๒ - ๓๓	ถังหมักขยะ Aerobin	๘๐
๒ - ๓๔	ตู้แยกขยะรีไซเคิล	๘๐
๒ - ๓๕	Application ที่ปรึกษาด้านการเงิน	๘๑
๒ - ๓๖	Website การซื้อ - ขาย ของ online	๘๒
๒ - ๓๗	เครื่องออกกำลังกายและทำบริหาร	๘๒
๒ - ๓๘	กระจกอัจฉริยะ	๘๓
๒ - ๓๙	เสื่อคลุมอัจฉริยะ	๘๓
๒ - ๔๐	ภาชนะบรรจุอาหาร	๘๔
๒ - ๔๑	บรรจุภัณฑ์กระดาษ	๘๔
๒ - ๔๒	เครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวิเคราะห์ร่างกาย	๘๔
๒ - ๔๓	GPS Tracking	๘๕
๒ - ๔๔	Personal Health Record	๘๕
๒ - ๔๕	กรอบแนวคิดการพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต	๙๐
๕ - ๑	กรอบแนวคิดการพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต	๑๒๕
๕ - ๒	ตัวอย่างบ้านสำหรับผู้สูงอายุ	๑๒๖
๕ - ๓	ตัวอย่างแผนผังภายในบ้านของผู้สูงอายุ	๑๒๗
๕ - ๔	แนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ๑	๑๒๗
๕ - ๕	แนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ๒	๑๒๘
๕ - ๖	แนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องนอน	๑๒๙
๕ - ๗	แนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องน้ำ	๑๓๐
๕ - ๘	แนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น	๑๓๐
๕ - ๙	แนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องครัว	๑๓๑
๕ - ๑๐	แนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องอาหาร	๑๓๑
๕ - ๑๑	แนวทางการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องอ่านหนังสือ	๑๓๒

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

แผนภาพที่	หน้า
๕ - ๑๒ ตัวอย่างแผนผังสถานที่สำหรับกิจกรรม (Community) ในชุมชน ต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต	๑๓๓

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์การสหประชาชาติได้ประเมินว่าในสังคมถ้ามีคนอายุเกิน ๕๐ ปีขึ้นไปอยู่ในประเทศมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของคนทั้งประเทศเรียกได้ว่าเป็นสังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ซึ่งในขณะนี้ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) โดยมีสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นลำดับต่อปีร้อยละ ๗.๓ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑ ในปี พ.ศ.๒๕๗๓ (สมศักดิ์ ชุณหรัศมิ์, ๒๕๕๕) จากปรากฏการณ์ที่จำนวนผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากอัตราการเกิดที่ลดลงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการแพทย์ที่ดีขึ้น ส่งผลให้คนมีอายุยืนขึ้นและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาสุขภาพของตนเองและของผู้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น การเตรียมความพร้อมสู่สังคมผู้สูงอายุจึงถูกยกระดับเป็นความสำคัญระดับประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) โดยคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีมาตรการและยุทธศาสตร์ที่เตรียมความพร้อมสำหรับผู้สูงอายุ อาทิ การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ การสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุจากแผนผู้สูงอายุชาติและความต้องการชุมชนผู้สูงอายุที่มีคุณภาพเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่า การพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับประชากรผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้สูงอายุเพิ่มศักยภาพในการใช้ชีวิตที่มีความสุขในสังคม

การสร้างชุมชนสำหรับผู้สูงอายุนั้น จำเป็นต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงชุมชนผู้สูงอายุที่รวมไปถึงองค์ประกอบหลัก อาทิ ที่อยู่อาศัย สภาพสิ่งแวดล้อม สังคม สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานและความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านสุขภาพและการแพทย์ ด้านเศรษฐกิจและการเงิน อีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้วิจัยให้ความสนใจ คือ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุมาใช้ในชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุ ให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีเตรียมพร้อมทั้งสภาพร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไปย่อมทำให้ผู้สูงอายุต้องการสิ่งต่างๆ ที่อำนวยความสะดวกในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับวัยที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามสภาวะร่างกายที่ร่วงโรยลง จากการศึกษาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุควรพิจารณากระบวนการ ๔ มิติ ได้แก่ การดูแลและส่งเสริมผู้สูงอายุด้านสุขภาพและจิตใจ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านการออกกำลังกาย และที่สำคัญ คือ ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม แนวคิดการออกแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ ได้อย่างสะดวกปลอดภัยช่วยลดความเสี่ยงต่อการลื่นล้มและป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งนี้ การออกแบบที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุควรให้ความสำคัญตั้งแต่โครงสร้าง การตกแต่งบ้าน การจัดวางหรือการติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวก

ความสะดวกร่างกาย เพื่อรองรับความเสื่อมถอยของร่างกายในด้านการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหวร่างกายและความไม่สมดุลของฮอร์โมนและอารมณ์ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ที่เหมาะสมกับพฤติกรรมในการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุเพื่อให้มีความปลอดภัยใช้งานได้ง่ายและมีความสะดวกมากยิ่งขึ้นต้องผสมผสานการออกแบบการก่อสร้างและการให้บริการอย่างเหมาะสม โครงการสำหรับผู้สูงอายุนั้นเป็นโครงการต้องมีระบบการบริหารจัดการและการดูแลในด้านต่างๆ อย่างครบวงจร เช่น สิ่งแวดล้อมสถานพยาบาล บุคลากรด้านการแพทย์ ระบบเตือนภัยเมื่อผู้สูงอายุที่อยู่อาศัยในโครงการเมื่อประสบอุบัติเหตุหรือเกิดปัญหาจากสุขภาพ ตลอดจนการดูแลที่ใกล้ชิด จึงเป็นความท้าทายในการบริหารจัดการและการดูแลลูกบ้านที่เป็นผู้สูงอายุ

อีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้วิจัยให้ความสนใจศึกษา คือ นวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุที่นำมาใช้ในที่อยู่อาศัยและชีวิตประจำวัน เป็นผลจากความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่คงให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุซึ่งเป็นโจทย์สำคัญในการอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตได้โดยไม่สูญเสียศักยภาพ สะดวกสบายและมีความสุข ภายใต้พื้นฐานการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal Design) ซึ่งสามารถใช้งานร่วมกันได้กับทุกคนทุกวัยในครอบครัวมีการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ เพื่อให้เหมาะกับผู้สูงวัยที่ต้องใส่ใจและออกแบบเพื่อการใช้งานสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ ซึ่งรัฐบาลโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการผู้สูงอายุมุ่งให้ความสำคัญนวัตกรรมผู้สูงอายุไทย เพื่อยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุไทยแลนด์ ๔.๐ พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในทุกมิติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสถานการณ์ รูปแบบและแนวทางดำเนินการในการจัดการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบัน
๒. เพื่อศึกษาความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต
๓. เพื่อเสนอรูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาองค์ประกอบของชุมชนต้นแบบในอนาคตในมิติต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบให้กับผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้สูงอายุในวัยเกษียณ

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่จะศึกษา คือ ประชากรที่ต้องเตรียมความพร้อมให้ผู้สูงอายุในด้านที่อยู่อาศัย ชื่อบ้านหลังต่อไป

- เกณฑ์อายุ ๓๕ ปี ขึ้นไป
- อาศัยอยู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล
- ระดับรายได้ C+ ระดับรายได้ปานกลาง ๑๘,๐๐๐ บาทขึ้นไป ถึง ๕๐,๐๐๐ บาท
- สถานภาพ โสด หรือ แต่งงาน ไม่มีบุตร หย่าร้าง มีบุตรแต่แยกกันอยู่

โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๐๐ คน โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sample)

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย

ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การเก็บข้อมูลด้านทฤษฎี ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปแนวคิด สถานการณ์ รูปแบบ แนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต
๒. การเก็บข้อมูลด้านปฐมภูมิ ผู้วิจัยทำการสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต แล้วนำแบบสอบถามมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) และปรับแก้ตามข้อเสนอแนะแล้วนำไปหาความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Reliability) กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วเลือกข้อที่มีความเที่ยงตั้งแต่ ๐.๗ ขึ้นไป นำไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๐๐ คน
๓. นำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS
๔. การเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง นำไปเก็บข้อมูลกลุ่มประชาชนจำนวน ๓๕ คน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค ความสอดคล้องและไม่สอดคล้อง กับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ แผนพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ สำหรับการเตรียมการให้ผู้สูงอายุไทย
๒. ทำให้ทราบสถานการณ์และแนวทางดำเนินการในการจัดการที่พหุศาสตร์สำหรับผู้สูงอายุ
๓. เพื่อทราบรูปแบบที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ตามแนวคิด สุขเกษียณ ด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งจะส่งผลประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนชาวไทยที่เตรียมความพร้อมสู่สังคมผู้สูงวัยอย่างมีความสุข

คำจำกัดความ

ผู้สูงอายุ	หมายถึง	เป็นที่ตกลงกันในองค์การสหประชาชาติ (United Nations) แล้วว่า “ผู้สูงอายุ” หมายถึง ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป และใช้คำว่า “Older Persons” สรรพนามในการเรียกผู้สูงอายุอาจ
------------	---------	---

แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ	หมายถึง	แตกต่างกัน เช่น คนชรา คนแก่ Aging, Elderly, Older Person หรือ Senior Citizen เป็นต้น แผนยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประกอบด้วย เหตุผลการจัดทำแผน สังเคราะห์สถานการณ์ที่มีผลต่อการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุในอนาคต แนวคิดพื้นฐานของแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ยุทธศาสตร์มาตรการ หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ดัชนี และเป้าหมายดัชนีรวมยุทธศาสตร์ สุดท้ายคือ ข้อจำกัด เงื่อนไขจำเป็นและการดำเนินการตามแผน
ช่วงวัยผู้สูงอายุ	หมายถึง	แบ่งออกเป็น ๔ ช่วง โดยเกณฑ์ตามลักษณะจิตสังคม ซีวิวิทยา ดังนี้ ช่วงที่ ๑ ช่วงไม่ค่อยแก่ (The young-old) อายุประมาณ ๖๐ - ๖๙ ปี เป็นช่วงที่ยังแข็งแรง แต่ประสบวิกฤตด้านการเปลี่ยนของสังคม ช่วงที่ ๒ อายุ ๗๐ - ๗๙ ปี เป็นช่วงที่เริ่มเจ็บป่วย ช่วงที่ ๓ อายุ ๘๐ - ๙๐ ปี ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น ช่วงที่ ๔ ช่วงแก่จริงๆ อายุ ๙๐ ปีขึ้นไป
ความสุขของผู้สูงอายุ	หมายถึง	มิตินี้ความผาสุกของผู้สูงอายุไทย ประกอบด้วย ๕ มิติ ได้แก่ ความสามัคคีปรองดอง, ความสงบสุข และการยอมรับ, การเคารพนับถือ, การพึ่งพาอาศัยกันและความเบิกบาน โดยที่ความผาสุกทางใจของผู้สูงอายุจะแสดงถึงความสุข สบายใจ มิติที่เกี่ยวข้องกับสังคม ชุมชน ครอบครัว เพื่อน และเพื่อนบ้าน (จิราพร เกศพิชญวัฒนา และคณะ ๒๕๔๓.)
ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ	หมายถึง	ที่อยู่อาศัยที่เตรียมพร้อมสำหรับวัยที่เปลี่ยนแปลง ทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ ที่สะดวกสบายและปลอดภัยรองรับปัญหาสุขภาพ ความด้อยของสมรรถภาพทางร่างกาย เอาไว้อามฉุกเฉินเจ็บป่วย สถานที่พักพิงในตอนปลายของชีวิต ล้วนเป็นสาเหตุทำให้ผู้สูงอายุหาที่อยู่ใหม่ทั้งสิ้น (Gibler et al 1998)
องค์ประกอบชุมชนต้นแบบผู้สูงอายุ	หมายถึง	ชุมชนต้นแบบที่พิจารณากระบวนการ ๔ มิติ ได้แก่ ๑. การดูแลและส่งเสริมผู้สูงอายุด้าน

นวัตกรรมผู้สูงอายุ	หมายถึง	สุขภาพกายและจิตใจ ๒. ด้านอาหารและโภชนาการ ๓. ด้านการออกกำลังกาย และ ๔. ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม
นวัตกรรมและเทคโนโลยี	หมายถึง	นวัตกรรมและเทคโนโลยี ที่ออกแบบมาเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุ สามารถดำเนินชีวิตได้โดยไม่สูญเสียศักยภาพ สะดวกสบายและมีความสุข
ระดับรายได้ C+	หมายถึง	ผู้ที่มีระดับรายได้ต่อเดือน ๑๘,๐๐๐ บาทขึ้นไป จนถึง ๕๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งเป็นกลุ่มระดับรายได้ปานกลางที่มีถึง ๖๔% ในประเทศไทย (อ้างอิง Hakuodo Institute of Life and Living Asen)

บทที่ ๒

ภาพรวมนโยบายและแผนต่างๆ และทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทที่ ๒ นี้จะเป็นการนำเสนอผลการศึกษาศึกษาเอกสารยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ สถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ในหัวข้อรูปแบบการให้บริการด้านที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุของไทย และรูปแบบการให้บริการด้านที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุของต่างประเทศ อาทิ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐสิงคโปร์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และราชอาณาจักรเดนมาร์ก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

แผนภาพที่ ๒ - ๑ วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐

๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้านและสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย

การพัฒนาศักยภาพ คนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย (๑) ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ (๒) ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ (๓) ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะและสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และ (๔) ช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญาและสังคม โดย (๑) การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ (๒) การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี (๔) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และ (๕) การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในพื้นที่

การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ โดย (๑) การส่งเสริมการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต (๒) การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการ (๓) การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และ (๔) การพัฒนาบุคลากรด้านกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญที่ให้ความสำคัญการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาคเอกชนประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกการบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม ให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งพาตัวเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชนและสังคม ให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตสังคมที่มีคุณภาพและปลอดภัย ให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต

การเสริมสร้างพลังทางสังคม การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งพาตนเองและการจัดการตนเอง โดย (๑) ส่งเสริมการปรับตัวกิจกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ (๒) เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งพาตนเอง (๓) สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน และ (๔) สร้าง

ภูมิคุ้มกันทางปัญญาให้กับชุมชน (ที่มา : สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๑)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๖

๑.๑ วัตถุประสงค์

- เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่นตลอดเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต
- เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้
- เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานใหม่ โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความมั่นคงทางพลังงานอาหาร
- เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน
- เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันสมัยและมีการทำงานเชิงบูรณาการของภาคการพัฒนา
- เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค โดยการพัฒนาภาคและเมือง เพื่อรองรับการพัฒนา ยกกระดับฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานการผลิตและบริการใหม่
- เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทและสร้างสรรค์ในด้านการค้า การบริการ และการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ ทั้งในระดับ อนุภูมิภาค ภูมิภาคและโลก

๑.๒ เป้าหมายรวม

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมายรวมการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ประกอบด้วย

- **คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์** มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างเท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียงและมีความเป็นไทย
- **ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง** เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง ประชาชนทุกคนมีโอกาสนในการเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม กลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุด ร้อยละ ๔๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ร้อยละ ๑๕

- **ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้** โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ มีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นและมีการลงทุนในการผลิตและบริการฐานความรู้ขั้นสูงใหม่ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน รวมทั้งกระจายฐานการผลิตและการให้บริการสู่ภูมิภาคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ ต่อปี และมีปัจจัยสนับสนุน อาทิ ระบบโลจิสติกส์พลังงานและการลงทุนวิจัยและพัฒนาที่เอื้อต่อการขยายตัวของภาคการผลิตและบริการ

- **ทุนทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความมั่นคงทางอาหารพลังงานและน้ำ** โดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ เพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและขนส่งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ภายในปี พ.ศ.๒๕๖๓ เทียบกับการปล่อยในกรณีปกติมีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้น และรักษาคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

- **มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตยสังคมปลอดภัยสามัคคีสร้างภาพลักษณ์ดีและเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย** ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และความคิดในสังคมลดลง ปัญหาอาชญากรรมลดลง ปริมาณความสูญเสียจากภัยโจรสลัดและการลักลอบขนส่งสินค้าและค่านมนุษย์ลดลง มีความพร้อมที่ปกป้องประชาชนจากการก่อการร้ายและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ เกิดความเชื่อมโยงการขนส่งโลจิสติกส์ห่วงโซ่มูลค่าเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาที่สำคัญในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและโลก และอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุนและการส่งออกของไทยในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและอาเซียนสูงขึ้น

- **มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพทันสมัยโปร่งใสตรวจสอบได้กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน** บทบาทภาครัฐในการให้บริการซึ่งภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ดีกว่าลดลง เพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการ ปัญหาคอร์รัปชันลดลงและการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระมากขึ้น โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐที่จัดทำโดยสถาบันการจัดการนานาชาติและอันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจในประเทศดีขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐและระบบงบประมาณมีประสิทธิภาพสูง ฐานภาษีกว้างขึ้น และดัชนีการรับรู้การทุจริตดีขึ้น รวมถึงมีบุคลากรภาครัฐที่มีความรู้ความสามารถและปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

๒. การประเมินสภาพแวดล้อมการพัฒนาประเทศ

๒.๑ สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

- **สถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจโลก** มีตลาดเกิดใหม่ที่มีบทบาทสูงขึ้นตลาดการเงินโลกเข้าสู่สถานการณ์ไร้พรมแดน ซึ่งเป็นผลจากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเงินที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการพัฒนาเครื่องมือทางการเงินใหม่ๆ รวมทั้งมีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่หลากหลายส่งผลต่อการเปิดเสรีทางการค้ามากขึ้น ซึ่งจะเป็นโอกาสที่สำคัญของการพัฒนาประเทศไทย

- **สถานการณ์และแนวโน้มสังคมโลก** การเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกส่งผลต่อเศรษฐกิจและรูปแบบการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุในประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นกลุ่มสำคัญที่ทำให้มีการบริโภคสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น แต่อาจก่อให้เกิดการแย่งชิงประชากรวัยแรงงาน โดยเฉพาะคนที่มีศักยภาพสูง ขณะเดียวกันการเลื่อนไหลของกระแสวัฒนธรรมโลกที่ผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่นส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและเกิดการสร้างวัฒนธรรมร่วมสมัย แต่อาจก่อให้เกิดวิกฤตทางวัฒนธรรมเนื่องจากการขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี

- **สถานการณ์และแนวโน้มสิ่งแวดล้อมโลก** วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ปี ค.ศ. 2030 เป็นทิศทางหลักในการพัฒนาของโลกหลัง ปี ค.ศ. 2015 โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย และ ๑๖๘ เป้าประสงค์รวมถึงข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ทวีความเข้มข้นขึ้นจะมีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ยิ่งไปกว่านั้นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้นส่งผลต่อการผลิตในภาคเกษตร และความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ

๒.๒ สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

- **สถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจไทย** เศรษฐกิจไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๕๘ ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๖.๑ สูงเป็นอันดับที่ ๒๒ ของโลก ส่งผลให้รายได้ต่อหัวของประชาชนเพิ่มขึ้นสามารถขยับฐานะการพัฒนาประเทศเป็นประเทศรายได้ปานกลางตอนบน ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โครงสร้างเศรษฐกิจเปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น ภาคการผลิตมีการสังคมนิยมความรู้และปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีการผลิตอย่างต่อเนื่อง ประเทศไทยยังคงมีความหลากหลายของฐานการผลิตที่มีความแข็งแกร่งในระดับโลก อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้น เศรษฐกิจไทยกลับเข้าสู่เสถียรภาพและอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามในช่วง ๘ ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยขยายตัวในอัตราการขยายตัวที่ต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจ การส่งออกของไทยปรับตัวลดลงทั้งในด้านการส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม มีสาเหตุจากจุดอ่อนที่สำคัญๆ ทั้งทางด้านปัญหาเชิงโครงสร้าง เงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และปัจจัยทางด้านการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจ

- **สถานการณ์และแนวโน้มของสังคมไทย** โครงสร้างประชากรไทยเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ โดยปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประชากรวัยแรงงานจะมีจำนวนสูงสุดและเริ่มลดลงอย่างต่อเนื่อง คุณภาพคนไทยทุกกลุ่มวัยยังมีปัญหา คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ขณะที่คนไทยมีแนวโน้มเป็นโรคติดต่อกันมากขึ้น ซึ่งเป็นสาเหตุหลักของการเสียชีวิต รวมถึงปัญหาด้านสุขภาพในวัยผู้สูงอายุจะส่งผลกระทบต่อภาระค่าใช้จ่ายภาครัฐ นอกจากนี้คนไทยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม และไม่ตระหนักถึงความสำคัญของระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และการมีจิตสาธารณะ

- **สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** ฐานทรัพยากรธรรมชาติลดลงและเสื่อมโทรม เนื่องจากการใช้ประโยชน์เกินกว่าศักยภาพในการฟื้นตัวระบบนิเวศ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำยังขาดกระบวนการมีส่วนร่วมและการวิเคราะห์ประเมินผลกระทบ ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจก่อนดำเนินการอย่างเป็นระบบ ขณะเดียวกันการเข้าถึงและการจัดสรรการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติยังไม่เป็นธรรม ก่อให้เกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำ

ความขัดแย้งและข้อพิพาทในระดับพื้นที่ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน นอกจากนี้ ยังมีปัญหา
มลพิษที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนและต้นทุนทางเศรษฐกิจและก่อให้เกิดรูปแบบการ
ผลิตและการบริโภคที่ไม่ยั่งยืน (ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีน.)

แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔)

ผู้สูงอายุไม่ใช่บุคคลด้อยโอกาสหรือเป็นภาระต่อสังคม แต่สามารถมีส่วนร่วมเป็นพลัง
พัฒนาสังคม จึงควรได้รับการส่งเสริมและเกื้อกูลจากครอบครัว ชุมชนและรัฐให้ดำรงชีวิตอยู่อย่าง
มีคุณค่า มีศักดิ์ศรีและคงไว้ซึ่งภาวะสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีให้นานที่สุด ขณะเดียวกันผู้สูงอายุ
ที่ประสบความทุกข์ยากต้องได้รับการเกื้อกูลจากครอบครัวชุมชน สังคมและรัฐอย่างทั่วถึงและเป็น
ธรรม การสร้างหลักประกันในวัยสูงอายุเป็นกระบวนการสร้างความมั่นคงให้แกสังคม โดยการมีส่วน
ร่วมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ได้แก่ (๑) ประชากรช่วยตนเอง (๒) ครอบครัวดูแล (๓) ชุมชน
ช่วยเกื้อกูล และ (๔) สังคมรัฐสนับสนุน โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ควรมีการบูรณาการให้
เหมาะสมกับสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

ผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดี คือ (๑) มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิตใจ (๒) ครอบครัวมีสุข
สังคมเอื้ออาทร อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัย (๓) มีหลักประกันที่มั่นคงได้รับสวัสดิการ
และการบริการที่เหมาะสม (๔) อยู่อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและ
มีส่วนร่วมในครอบครัว ชุมชนและสังคม และ (๕) มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารอย่างต่อเนื่อง

ครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันหลักที่มีความเข้มแข็งสามารถให้การเกื้อหนุนแก่
ผู้สูงอายุได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งระบบสวัสดิการและการบริการจะต้องสามารถรองรับผู้สูงอายุให้
สามารถดำรงอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน โดยทุกภาคส่วนจะต้องมี
ส่วนร่วมในระบบสวัสดิการและบริการให้แก่ผู้สูงอายุ โดยมีการกำกับดูแลเพื่อการคุ้มครองผู้สูงอายุใน
ฐานะผู้บริโภคและการดำเนินงานต้องมีความเหมาะสมเพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุที่ทุกข์ยากและต้องการการ
เกื้อกูลให้ดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนได้อย่างดีและต่อเนื่อง

๑. วัตถุประสงค์ของแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ

- เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี ด้วยการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า
มีศักดิ์ศรีพึ่งตนเองได้และมีหลักประกันที่มั่นคง
- เพื่อสร้างจิตสำนึกให้สังคมไทยตระหนักถึงผู้สูงอายุในฐานะบุคคลที่มีประโยชน์
ต่อส่วนรวม และส่งเสริมให้คงคุณค่าไว้ให้นานที่สุด
- เพื่อให้ประชากรทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมการและมีการ
เตรียมความพร้อมเพื่อการเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพ
- เพื่อให้ประชาชน ครอบครัว ชุมชนท้องถิ่น องค์กรภาครัฐและเอกชน ตระหนัก
และมีส่วนร่วมในการกิจด้านผู้สูงอายุ
- เพื่อให้มีกรอบและแนวทางการปฏิบัติงานเกี่ยวกับผู้สูงอายุสำหรับทุกภาคส่วน
ที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การบูรณาการงานด้านผู้สูงอายุ

๒. ยุทธศาสตร์ มาตรการ หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ ดัชนี และเป้าหมาย
แผนผู้สูงอายุฯ ฉบับปรับปรุงนี้แบ่งยุทธศาสตร์ออกเป็น ๕ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ

๑. มาตรการหลักประกันด้านรายได้เพื่อวัยสูงอายุ

ขยายหลักประกันชราภาพให้ครอบคลุมถ้วนหน้า และส่งเสริมและสร้างวินัยการออมทุกช่วงวัย

๒. มาตรการการให้การศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ส่งเสริมการเข้าถึงและพัฒนาการจัดบริการการศึกษาและการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อความเข้าใจชีวิตและพัฒนาการในแต่ละวัยและเพื่อเตรียมตัวเข้าสู่วัยสูงอายุที่เหมาะสม การรณรงค์ให้สังคมตระหนักถึงความจำเป็นของการเตรียมการเข้าสู่การเป็นผู้สูงอายุ

๓. มาตรการการปลูกจิตสำนึกให้คนในสังคมตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

ส่งเสริมให้ประชาชนทุกวัยเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการดูแลรับผิดชอบผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน ส่งเสริมให้มีกิจกรรมสัมพันธ์ระหว่างผู้สูงอายุกับคนทุกวัย โดยเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและการกีฬา รวมทั้งการรณรงค์ให้สังคมมีจิตสำนึกและตระหนักถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีของผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ

๑. มาตรการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการเจ็บป่วยและดูแลตนเองเบื้องต้น

จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมแก่ผู้สูงอายุและครอบครัว

๒. มาตรการส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ

ส่งเสริมการจัดตั้งและดำเนินงานชมรมผู้สูงอายุและเครือข่าย และการสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรเครือข่ายผู้สูงอายุ

๓. มาตรการส่งเสริมด้านการทำงานและการหารายได้ของผู้สูงอายุ

ส่งเสริมการทำงานทั้งเต็มเวลาและไม่เต็มเวลา ทั้งในระบบและนอกระบบการฝึกอาชีพและจัดหางานให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถ รวมทั้งการรวมกลุ่มในชุมชนเพื่อจัดทำกิจกรรมเสริมรายได้โดยให้ผู้สูงอายุสามารถมีส่วนร่วม

๔. มาตรการสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ

ประกาศเกียรติคุณผู้สูงอายุที่เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคมและส่งเสริมให้เกิดคลังปัญญากลางของผู้สูงอายุเพื่อรวบรวมภูมิปัญญาในสังคม และเปิดโอกาสให้มีการเผยแพร่ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุและให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่างๆ ในสังคม

๕. มาตรการส่งเสริมสนับสนุนสื่อทุกประเภทให้มีรายการเพื่อผู้สูงอายุและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับความรู้และสามารถเข้าถึงข่าวสารและสื่อ

ส่งเสริมสนับสนุนสื่อทุกประเภทให้มีรายการเกี่ยวกับผู้สูงอายุ การผลิตสื่อการเข้าถึงสื่อและการเผยแพร่ข่าวสารสำหรับผู้สูงอายุ รวมทั้งการดำเนินการให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

๖. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

สนับสนุนส่งเสริมให้ความรู้แก่ครอบครัวและผู้สูงอายุในการปรับปรุงที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับความต้องการในวัยสูงอายุ และกำหนดมาตรการแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อสร้าง/ปรับปรุงที่อยู่อาศัยและระบบสาธารณูปโภคสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีการออกกฎหมายให้สิทธิพิเศษแก่ภาคเอกชนที่จัดบริการด้านที่พักอาศัยที่ได้มาตรฐานสำหรับผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

๑. มาตรการคุ้มครองด้านรายได้

ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุทุกคนได้รับสวัสดิการด้านรายได้พื้นฐานที่รัฐจัดให้และส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ

๒. มาตรการหลักประกันด้านสุขภาพ

พัฒนาและส่งเสริมระบบประกันสุขภาพที่มีคุณภาพเพื่อผู้สูงอายุทุกคนและการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางสุขภาพและการตรวจสุขภาพประจำปีอย่างทั่วถึง โดยการให้วัคซีนที่จำเป็นตามมาตรฐานการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุ โดยรัฐต้องให้อุปกรณ์ช่วยในการดำรงชีวิตประจำวันตามที่จำเป็น เช่น แวนตา ไม้เท้า รถเข็น ฟันเทียมแก่ผู้สูงอายุ

๓. มาตรการด้านครอบครัวผู้ดูแลและการคุ้มครอง

ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวให้นานที่สุดโดยการส่งเสริมค่านิยมในการอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุ และส่งเสริมสมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ โดยการให้ความรู้และข้อมูลแก่สมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลเกี่ยวกับการบริการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์

๔. มาตรการระบบบริการและเครือข่ายการเกื้อหนุน

๔.๑ ปรับปรุงบริการสาธารณะทุกระบบให้สามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุในการดำรงชีวิตและติดต่อสัมพันธ์กับสังคมกลุ่มและบุคคล ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุทราบถึงอัตราค่าโดยสารของระบบขนส่งสาธารณะและระบบขนส่งมวลชนต่างๆ ที่ลดหย่อนให้แก่ผู้สูงอายุและส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบริการระบบขนส่งสาธารณะทุกประเภทให้ผู้สูงอายุเข้าถึงและใช้ได้สะดวกเหมาะสมกับผู้สูงอายุตลอดเวลาให้บริการ โดยมีการประกาศเกียรติคุณแก่หน่วยบริการที่มีผลงานดีเด่น รวมทั้งให้ภาครัฐและเอกชนที่รับผิดชอบสถานที่สาธารณะ ปฏิบัติตามมาตรฐานสถานที่สาธารณะสำหรับผู้สูงอายุและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ได้จริงในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ เช่น ถนนทางเดินสาธารณะในเขตชุมชน สะดวก เหมาะสม แก่ผู้สูงอายุและผู้พิการ รวมทั้งจัดให้มีสวนสาธารณะและพื้นที่ออกกำลังกายที่เพียงพอและเหมาะสมปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ

๔.๒ จัดตั้งและพัฒนาบริการทางสุขภาพและทางสังคม รวมทั้งระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวในชุมชนที่สามารถเข้าถึงผู้สูงอายุมากที่สุด โดยเน้นบริการถึงบ้านและมีการสอดประสานกันระหว่างบริการทางสุขภาพและทางสังคม โดยควรครอบคลุมบริการดังต่อไปนี้ (๑) สนับสนุนการดูแลระยะยาว (๒) ระบบประกันประคอง (๓) ดูแลโรคเรื้อรังที่สำคัญ ได้แก่ ความดันโลหิตสูงเบาหวานและโรคหลอดเลือดในสมอง (๔) อาสาสมัครในชุมชน และ (๕) สนับสนุนให้ผู้ดูแลมีความรู้ความสามารถในการดูแลผู้สูงอายุ

๔.๓ ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรทางศาสนา องค์กรเอกชน และองค์กรสาธารณประโยชน์มีส่วนร่วมในการดูแลจัดสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุ โดยกระบวนการ ประชาคม

๔.๔ เกื้อหนุนให้เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการด้านสุขภาพ และสังคมให้แก่ผู้สูงอายุที่สามารถซื้อบริการได้ โดยมีการดูแลและกำกับมาตรฐานและค่าบริการที่เป็น ธรรมร่วมด้วย

๔.๕ รัฐมีระบบและแผนเพื่อการให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุเมื่อเกิดภัยพิบัติ

๔.๖ ส่งเสริมให้โรงพยาบาลของรัฐ และเอกชนมีบริการแพทย์ทางเลือก

๔.๗ จัดตั้งคลินิกผู้สูงอายุในโรงพยาบาลของรัฐที่มีจำนวนเตียงตั้งแต่ ๑๒๐ เตียงขึ้นไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ

๑. มาตรการการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติ

เสริมสร้างความเข้มแข็งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติให้สามารถผลักดันนโยบายและภารกิจที่สำคัญด้านผู้สูงอายุสู่การปฏิบัติ โดยให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมด้านผู้สูงอายุจังหวัด ในคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม จังหวัดเป็น เครือข่ายการบริหารและพัฒนาผู้สูงอายุในระดับจังหวัดและท้องถิ่น และพัฒนาศักยภาพของ เครือข่ายในระดับจังหวัดและท้องถิ่น โดยมีคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติวางแผนและดำเนินการให้ มีการติดตามประเมินผลแผนผู้สูงอายุแห่งชาติปรับแผนและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติที่ทัน กำหนดเวลา

๒. มาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ

ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตหรือฝึกอบรมบุคลากรด้านผู้สูงอายุ ในระดับวิชาชีพอย่างเพียงพอและมีมาตรฐาน และสนับสนุนให้มีการผลิตหรือฝึกอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ อย่างเพียงพอและมีมาตรฐาน และกำหนดแผนการผลิตบุคลากรด้านผู้สูงอายุให้เหมาะสมและ เพียงพอต่อความต้องการของประเทศและดำเนินการติดตามอย่างต่อเนื่อง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการประมวล พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ

๑. มาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการวิจัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ สำหรับการกำหนดนโยบาย และการพัฒนาการบริการหรือการดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุ

๒. มาตรการดำเนินการให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน ผู้สูงอายุแห่งชาติที่มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

๓. มาตรการพัฒนาระบบข้อมูลทางด้านผู้สูงอายุให้ถูกต้องและทันสมัย โดยมี ระบบฐานข้อมูลที่สำคัญด้านผู้สูงอายุที่ง่ายต่อการเข้าถึงและสืบค้น

อนึ่ง การดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ จะมีการติดตามและประเมินผลทุกกระยะ ๕ ปี โดยในระยะที่ ๑ (ช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๔๙) ได้มีการติดตามประเมินผลในปี พ.ศ.๒๕๕๐

โดยผลการประเมิน พบว่า การดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติจำนวน ๕๗ ดัชนี ผ่านการประเมินที่ ร้อยละ ๕๗.๙ มีระดับความน่าพอใจที่ต่ำและควรต้องมีการปรับปรุง

ตารางที่ ๒ - ๑ แสดงสรุปการประเมินดัชนีตามยุทธศาสตร์แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (ช่วงปี พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๔๙)

ยุทธศาสตร์	จำนวน ดัชนี	ผลการประเมิน			% ผ่าน
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ไม่สามารถ ประเมินได้/ ไม่ประเมิน	
การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัย สูงอายุที่มีคุณภาพ	๑๐	๕	๕	-	๕๐.๐
การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ	๑๐	๖	๓	๑	๖๐.๐
ระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	๒๖	๑๕	๑๐	๑	๕๗.๗
การบริหารจัดการเพื่อการพิจารณางาน ด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติ และการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ	๕	๔	-	๑	๘๐.๐
การประมวล พัฒนาและเผยแพร่องค์ ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตาม ประเมินผลการดำเนินการตามแผน ผู้สูงอายุแห่งชาติ	๖	๓	๑	๒	๕๐.๐
รวม	๕๗	๓๓	๑๙	๕	๕๗.๙

ที่มา : วิพรรณ ประจวบเหมาะ และคณะ, รายงานการศึกษาโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ระยะที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๔๙)

สำหรับการประเมินระยะที่ ๒ (ช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) ในปี พ.ศ.๒๕๕๕ พบว่า ผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติในช่วง ๕ ปีที่สอง จำนวนดัชนี ๕๖ ดัชนี ผ่านการประเมินที่ ร้อยละ ๔๖.๔ ซึ่งค่อนข้างต่ำและต้องปรับปรุง ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการปรับเป้าหมายของดัชนี บางตัวเพิ่มขึ้นหลังจากที่มีการปรับแผนผู้สูงอายุฯ ในปี พ.ศ.๒๕๕๒ โดยใช้ผลจากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุฯ ในช่วง ๕ ปีแรกเป็นฐานในการปรับเป้าหมาย การที่เกณฑ์สูงขึ้น รวมทั้งมีดัชนีใหม่เพิ่มขึ้น จึงอาจทำให้มาตรฐานการประเมินสำหรับบางดัชนีสูงกว่าในรอบก่อน

ตารางที่ ๒ – ๒ แสดงสรุปการประเมินดัชนีตามยุทธศาสตร์แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (ช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๐ – ๒๕๕๔)

ยุทธศาสตร์	จำนวนดัชนี	ผลการประเมิน			% ผ่าน
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ไม่สามารถประเมินได้/ ไม่ประเมิน	
การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ	๗	๒	๕	-	๒๘.๖
การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ	๑๕	๘	๗	-	๕๓.๓
ระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	๒๒	๖	๑๒	๔	๒๗.๓
การบริหารจัดการเพื่อการพิจารณางานด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ	๘	๖	๑	๑	๗๕.๐
การประมวล พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ และการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ	๔	๔	-	-	๑๐๐.๐
รวม	๕๖	๒๖	๒๕	๕	๔๖.๔

ที่มา : วิพรรณ ประจวบเหมาะ และคณะ, รายงานการศึกษาโครงการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๐ – ๒๕๕๔)

โดยประเด็นท้าทายในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในระยะต่อไป ได้แก่

- การเตรียมความพร้อมเพื่อความมั่นคงในวัยสูงอายุ ด้วยการส่งเสริมระบบการออมแห่งชาติ เพื่อครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่อยู่ในวัยทำงานและยังไม่มีหลักประกันด้านรายได้ใดๆ จากรัฐ เพื่อให้มีบำนาญเพื่อการใช้จ่ายในวัยสูงอายุ
- การระดมความร่วมมือของภาคส่วนต่างๆ เพื่อสร้างระบบการดูแลระยะยาว สำหรับผู้สูงอายุ รวมทั้งการพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับความต้องการการดูแลระยะยาวของผู้สูงอายุ
- การส่งเสริมให้มีการใช้ความรู้ความสามารถและศักยภาพต่างๆ ของผู้สูงอายุในการทำงานหลังวัยเกษียณ
- การส่งเสริมให้มีการจัดการสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ
- การเสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการเสริมพลังองค์กรเครือข่ายในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

ทั้งนี้ การติดตามและประเมินผลแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ ในระยะที่ ๓ (ช่วงปี พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) เพื่อติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในภาพรวมทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติรวมทั้งวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และประเด็นท้าทายที่ควรจะได้มีการ

ผลักดันการดำเนินงานต่อไป จะเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ.๒๕๕๙ (ที่มา : คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๕๒)

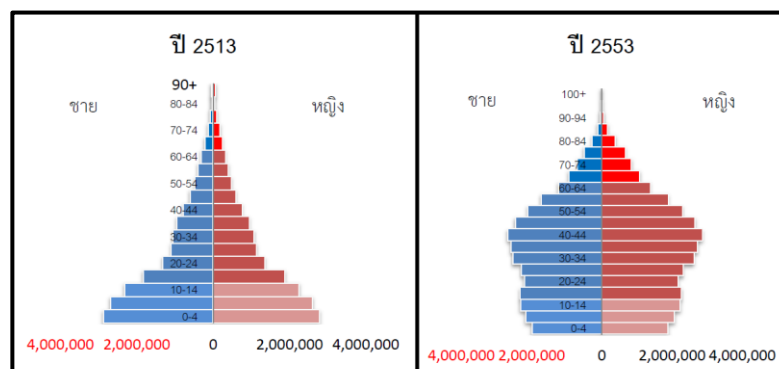
สถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการพัฒนาเรื่องผู้สูงอายุและสังคมสูงอายุ

๑. สถานการณ์สูงวัยของประชากร

ในศตวรรษนี้การสูงวัยของประชากรเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกทุกวันนี้ ประชากรเกือบทุกประเทศในโลกกำลังมีอายุสูงขึ้น อันเป็นผลมาจากการที่อัตราการเกิดของประเทศต่างๆ ได้ลดต่ำลงในขณะที่ผู้คนมีอายุยืนยาวขึ้นในปี พ.ศ.๒๕๖๐ นี้จำนวนประชากรโลกทั้งหมด ๗,๕๓๐ ล้านคน เป็นประชากรที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๑๒.๗ ซึ่งเรียกได้ว่าโลกของเราได้กลายเป็นสังคมสูงวัยแล้ว (United Nations. (2017). World Population Prospects : The 2017 Revision.)

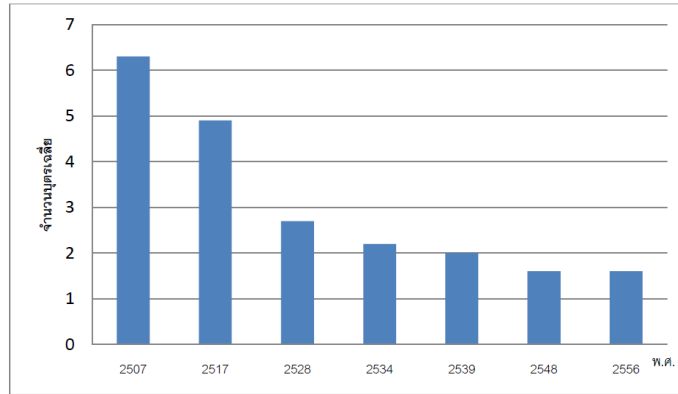
ในรอบครึ่งศตวรรษที่ผ่านมาประชากรไทยมีอายุสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว การเกิดที่ลดต่ำลงอย่างรวดเร็วและอายุของคนไทยที่ยืนยาวขึ้นทำให้โครงสร้างอายุของประชากรไทยได้เปลี่ยนผ่านจากที่เคยเป็นประชากรเยาว์วัยกลายเป็นประชากรสูงวัย ในอดีตเมื่อ ๕๐ ปีก่อน สำนะโนประชากรปี พ.ศ.๒๕๑๓ แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยขณะนั้นเป็นสังคมเยาว์วัยที่มีประชากรเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี มากถึงร้อยละ ๔๕ และมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เพียงร้อยละ ๕ ของประชากรทั้งหมดเท่านั้น

แผนภาพที่ ๒ - ๒ เปรียบเทียบพีระมิตประชากรไทยในปี ๒๕๑๓ และ ๒๕๕๓

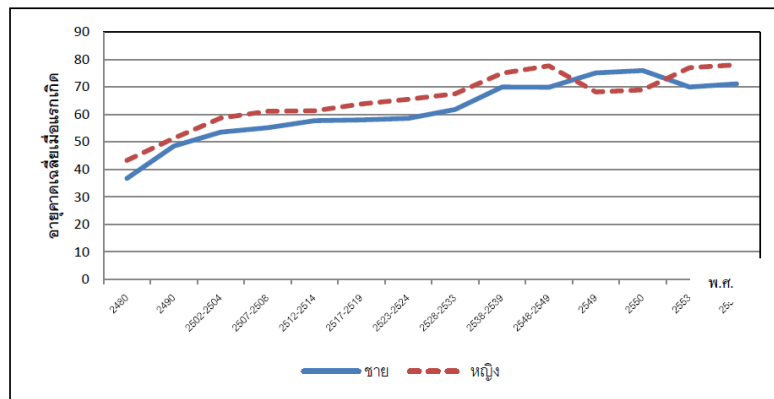

ในช่วงเวลา ๔๐ ปีที่ผ่านมาผู้หญิงไทยมีลูกกันน้อยลงอย่างมาก อัตราเจริญพันธุ์รวมหรือจำนวนบุตรเฉลี่ยที่ผู้หญิงคนหนึ่งจะมีตลอดวัยของการมีบุตรของตนได้ลดลงจากบุตรเฉลี่ยมากกว่า ๕ คน เมื่อ ๔๐ ปีก่อนเหลือเพียง ๑.๖ คน ในปัจจุบันอัตราเกิดซึ่งเคยสูงกว่า ๔๐ ต่อประชากร ๑,๐๐๐ คน ลดลงเหลือเพียงประมาณ ๑๒ ในปี พ.ศ.๒๕๕๖ นี้ในขณะที่อายุของคนไทยได้ยืนยาวขึ้นอย่างมากจากที่เคยมีอายุคาดเฉลี่ยตั้งแต่แรกเกิดไม่ถึง ๕๐ ปี เมื่อ ๔๐ ปีก่อนก็ยืนยาวขึ้นถึง ๗๔ ปี ในปัจจุบัน

แผนภาพที่ ๒ - ๓ จำนวนบุตรโดยเฉลี่ยที่ผู้หญิงคนหนึ่งจะมีตลอดด้วยมีบุตร (อัตราเจริญพันธุ์รวม) ระหว่างปี ๒๕๐๗ - ๒๕๕๖

แผนภาพที่ ๒ - ๔ อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด ระหว่างปี ๒๕๓๒ - ๒๕๕๖

อัตราเกิดที่ลดต่ำลงอย่างรวดเร็วและอายุของคนไทยที่ยืนยาวขึ้นส่งผลให้โครงสร้างอายุของประชากรเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็วเช่นกันประชากรไทยมีอายุสูงขึ้นอย่างรวดเร็วมากจนในปี พ.ศ.๒๕๕๖ นี้ประเทศไทยมีประชากรเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปีอยู่เพียงร้อยละ ๑๙ และมีสัดส่วนประชากรอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปสูงถึงร้อยละ ๑๕ ของประชากรทั้งหมด ๖๔.๕ ล้านคน

ประเด็นสำคัญ คือ ความเร็วของการสูงวัยของประชากรไทยได้เข้าสู่สังคมสูงวัยเมื่อ สัดส่วนของประชากรอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปสูงขึ้นไปถึงร้อยละ ๑๐ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๘ จากนั้นอีกเพียง ๔ ปี จนถึงปี พ.ศ.๒๕๕๖ สัดส่วนของประชากรสูงวัยได้เพิ่มสูงถึงร้อยละ ๒๐

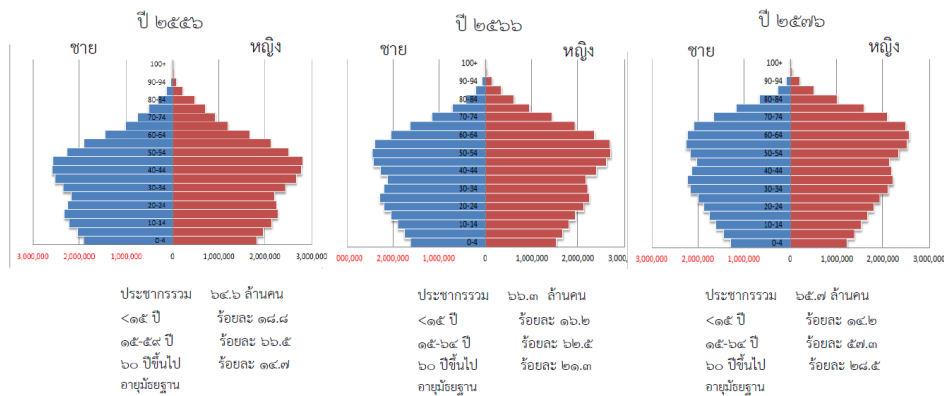
เมื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงประชากรไทยในอนาคตอันใกล้จะเห็นชัดเจนว่า ประชากรที่เกิดภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองโดยเฉพาะรุ่นที่เกิดระหว่างปี พ.ศ.๒๕๐๖ - ๒๕๒๖ ที่มีจำนวนมากกว่าหนึ่งล้านคนต่อปีกำลังทยอยกลายเป็นผู้สูงอายุในเวลาอีกประมาณ ๑๐ ปีข้างหน้า ดังนั้น จึงคาดการณ์ได้อย่างชัดเจนว่านับจากนี้เป็นต้นไป ประชากรไทยจะมีอายุสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว มาก

๒. สถานการณ์สังคมสูงวัยไทยในอนาคต

ตัวเลขจากการคาดประมาณประชากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้แสดงให้เห็นว่าอีก ๑๐ ปีข้างหน้าในปี พ.ศ.๒๕๖๖ ประชากรอายุ ๕๐

ปีขึ้นไป ในประเทศไทยจะมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น ๑๔.๑ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ของประชากรทั้งหมดเท่ากับว่าประเทศไทยจะกลายเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” และนับจากวันนี้ไปอีกเพียง ๒๐ ปี ในปี พ.ศ.๒๕๗๖ ประเทศไทยจะมีประชากรอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปมากถึง ๑๘.๗ ล้านคนหรือคิดเป็นร้อยละ ๒๙ ของประชากรทั้งหมด ในขณะที่เวลานั้นสัดส่วนประชากรวัยเด็กอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี ก็จะลดลงเรื่อยๆ จากที่มีอยู่ร้อยละ ๑๙ ในปี พ.ศ.๒๕๕๖ จะลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๑๔ ของประชากรทั้งหมดในปี พ.ศ.๒๕๗๖ จึงกล่าวได้ว่า ในเวลาอีกเพียงไม่ถึง ๒๐ ปีข้างหน้าประเทศไทยก็จะกลายเป็น “สังคมสูงวัยระดับสุดยอด” แล้วเมื่อมีประชากรสูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากถึงหนึ่งในสี่ของประชากรทั้งหมด

แผนภาพที่ ๒ - ๕ พีระมิดประชากรปี ๒๕๕๖, ๒๕๖๖ และ ๒๕๗๖

โครงสร้างอายุของประชากรที่เปลี่ยนไปในลักษณะที่มีอายุสูงขึ้นเช่นนี้เท่ากับเป็นการเปลี่ยนโครงสร้างของสังคมไทยโดยรวม ขณะนี้สภาพสังคมไทยกำลังสูงวัยขึ้นอย่างต่อเนื่องการสูงวัยของประชากรย่อมมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ค่าใช้จ่ายทั้งของรัฐและครอบครัว ในเรื่องสวัสดิการและสุขภาพอนามัยจะเพิ่มสูงขึ้นอย่างมหาศาล เนื่องจากการสูงวัยของประชากรไทยเป็นไปอย่างรวดเร็วมากดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

เรื่องการสูงวัยของประชากรจึงเป็นประเด็นเร่งด่วนที่รัฐจะต้องกำหนดนโยบายให้ชัดเจนเพื่อรองรับสังคมที่มีระดับการสูงวัยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมิฉะนั้นสังคมไทยในอนาคตจะกลายเป็นสังคมที่มีแต่ความทุกข์ยากขัดแย้งซึ่งทรัพยากรและอยู่กันอย่างไม่มีความสุข (ที่มา : สำนักงานบริหารการวิจัย นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.)

แนวคิดการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการที่พักรักษาสำหรับผู้สูงอายุ

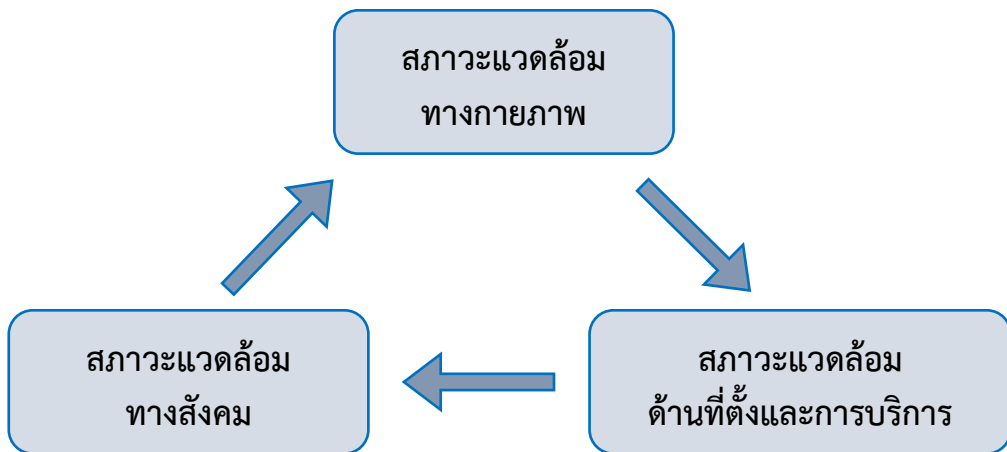
รูปแบบของที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุนั้น มีความสำคัญเพราะผู้สูงอายุมีข้อจำกัดทางด้านร่างกายและความต้องการที่ต่างจากวัยหนุ่มสาวหรือวัยทำงาน ซึ่งทำให้การจัดที่พักอาศัยของผู้สูงอายุจึงไม่ได้คำนึงแต่ความสวยงาม ความหรูหรา หรือความสะดวกสบายในการเดินทาง หากแต่ต้องการความสะดวกสบาย ความปลอดภัยและความรื่นรมย์ของจิตใจในการใช้ชีวิตภายในบ้านที่

สอดคล้องกับความเสื่อมถอยของร่างกายและความต้องการพักผ่อนหลังจากการใช้ชีวิตกับการทำงานมาหลายสิบปี

๑ แนวคิดการจัดที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

การจัดที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ควรต้องคำนึงถึงการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุในสถานะแวดล้อม ทั้ง ๓ ส่วน คือ

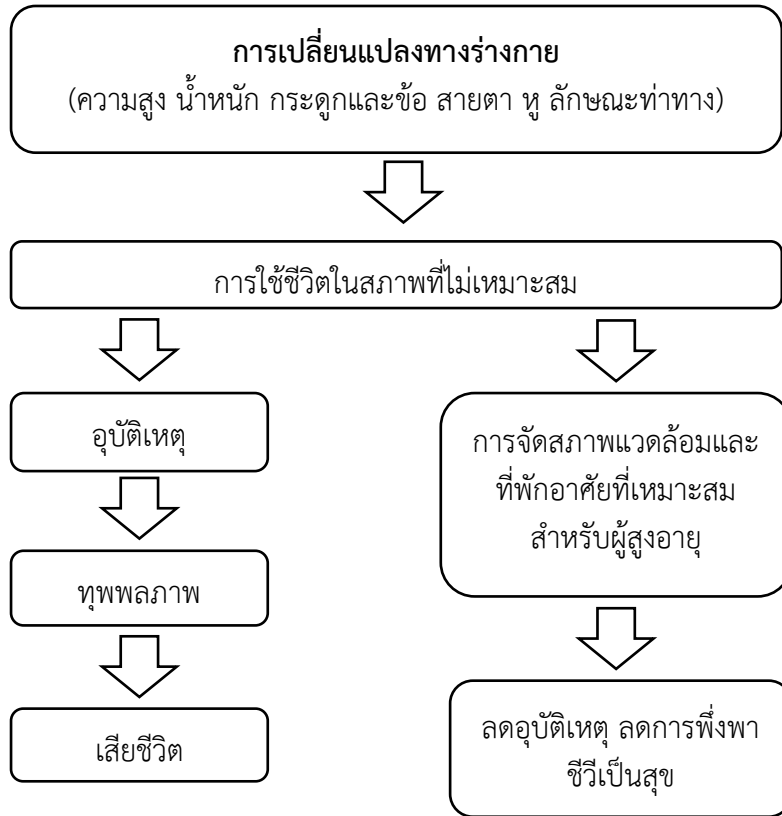
แผนภาพที่ ๒ - ๖ แนวคิดการจัดการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

๑.๑ สถานะแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment)

การจัดที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีความเหมาะสมนั้น จะต้องพิจารณาถึงภาวะเสื่อมถอยความผิดปกติและสภาพปัญหาที่ผู้สูงอายุประสบอยู่ด้วย เช่น การปรับปรุงให้มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการหกล้ม อาทิ ราวจับ ทางลาด สุขภัณฑ์เครื่องนอน กระเบื้องหรือพื้นที่ยากแก่การลื่นล้ม หรือแม้แต่การตกแต่งบ้านก็มีความสัมพันธ์กับการอยู่อาศัยและพื้นฟูจิตใจของผู้สูงอายุ บางสิ่งอาจจะทำให้รู้สึกเครียด บางสิ่งจะช่วยให้ผ่อนคลาย ความพอเพียงของแสงสว่างภายในบ้าน การเลือกเฟอร์นิเจอร์ที่สนับสนุนการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ เช่น ใช้โต๊ะกลมแทนโต๊ะสี่เหลี่ยมเพราะจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีการสนทนา พูดคุยกับผู้อื่นได้มากขึ้น หรือสำหรับผู้สูงอายุที่ป่วยเป็นอัลไซเมอร์ การออกแบบที่พักอาศัยให้สามารถป้องกันการออกจากที่พักได้โดยง่าย หรือไม่มีผู้รู้เห็นก็มีความจำเป็นเพราะผู้ป่วยไม่สามารถจำทางกลับที่พัก และอาจกลายเป็นผู้สูญหาย รวมทั้งอาจเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิตได้หากผู้สูงอายุต้องทานยาเพื่อรักษาโรคอื่นอยู่เป็นประจำ นอกจากนี้ควรหลีกเลี่ยงการตกแต่งบ้านหรือการใช้อุปกรณ์ที่ไม่เหมาะสม เช่น ประตูที่หนัก โต๊ะที่ตั้งขวางทางเดิน ปลั๊กไฟที่มีสภาพชำรุดการวางของไม่เป็นที่เป็นทางแผนภาพที่ ๒ - ๖ แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ

แผนภาพที่ ๒ - ๗ ความจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ

๑.๒ สภาวะแวดล้อมทางสังคม (Social Environment)

การจัดที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุให้เหมาะสมสำหรับการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นก็มีส่วนช่วยให้ผู้สูงอายุมีความสุขภาพแข็งแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจได้ รวมทั้งเป็นวิธีหนึ่งในการบำบัดทางจิตใจเนื่องจากเป็นช่องทางในการระบายความรู้สึกภายในจิตใจที่บางครั้งไม่อยากจะบอกเล่าให้ลูกหลานภายในครอบครัวได้ แต่อาจจะรู้สึกสะอึกสะอื้นกว่าหากเป็นเพื่อนรุ่นๆ เดียวกัน ซึ่งอาจจะทำให้ได้รับมุมมองเพิ่มเติมและช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดภายในจิตใจ นอกจากนี้การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันยังช่วยทำให้เกิดการรวมตัวเป็นกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมสันทนาการต่างๆ อาทิ การเล่นกีฬา กลางแจ้งและในร่ม การร้องเพลง การทำอาหาร การอ่านหนังสือ การปลูกต้นไม้ การท่องเที่ยวไปยังสถานที่ต่างๆ ล้วนแล้วแต่ช่วยให้ผู้สูงอายุไม่หมกมุ่นอยู่กับตนเองมากเกินไป และได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่ เพื่อนใหม่ และสถานที่ใหม่ๆ ส่งผลให้ร่างกายและจิตใจได้รับการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา ความกระชุ่มกระชวยได้ดังนั้น การจัดที่พักอาศัยให้มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมต่างๆ ภายในบ้านก็มีความจำเป็น โดยเฉพาะหากเป็นที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุจำนวนมาก การมีมุมเครื่องตี๋ม หรือมุมหนังสือในห้องพักของผู้สูงอายุ การมีกระดานหมากรุกหรือเกมอื่นๆ ไว้ในห้องเมื่อมีผู้มาเยี่ยมเยียนทำให้ผู้สูงอายุสามารถผ่อนคลายโดยการเล่นเกมชนิดนั้นๆ กับเพื่อนฝูงได้

๑.๓ สภาวะแวดล้อมด้านที่ตั้งและการบริการ

การจัดที่พักอาศัยของผู้สูงอายุโดยเฉพาะการตอบสนองด้านการมีส่วนร่วมกับ

สังคมนั้น “ที่ตั้ง” ของที่พักอาศัยก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึง เพราะจะช่วยให้ผู้สูงอายุได้เปิดโอกาสใช้ความสามารถที่มีก่อนประโยชน์ให้กับชุมชน และกระตุ้นให้ดึงศักยภาพที่มีอยู่ออกมาใช้อย่างเต็มที่ และชุมชนก็จะได้รับประโยชน์จากความสามารถของผู้สูงอายุเช่นเดียวกัน โดยหลักการพิจารณาเกี่ยวกับที่ตั้งของที่พักอาศัยของผู้สูงอายุดังนี้

- การจัดที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุให้กระจาย (Disperse throughout the community) ไปตามชุมชนไม่เกิน ๒๐ - ๓๔ หน่วย โดยไม่แยกออกไปอย่างโดดเดี่ยว
- การจัดให้อยู่ใกล้แหล่งบริการต่างๆ (within walking distance) เช่น วัดโบสถ์ ห้องสมุด โรงละคร สถาบันเพื่อการศึกษา บริการด้านสุขภาพ
- การจัดไว้ร่วมกับโครงการอื่นๆ เพื่อให้เกิดการสร้างประโยชน์ซึ่งกันและกัน (Attached to opportunities for contribution) เช่น จัดที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุไว้ใกล้กับโรงเรียนสอนเด็กเล็กหรือห้องสมุด
- การจัดให้ใกล้แหล่งระบบขนส่งมวลชน (Easily accessible) และใกล้แหล่งชุมชนเดิมเพื่อให้ญาติมิตรสามารถมาเยี่ยมเยียนได้สะดวก
- การจัดให้มีสภาพใกล้เคียงกับที่อยู่อาศัยเดิม (A visual fit with local housing) เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกถูกแยกออกมาโดดเดี่ยว และเพื่อให้ผู้สูงอายุอยู่ได้โดยลำพังมากขึ้น ที่อยู่อาศัยจะต้องตอบสนองความต้องการทั้งทางกายและจิตใจของผู้สูงอายุ โดยจัดให้มีความช่วยเหลือทางการแพทย์ บริการทางสังคม และระบบขนส่งมวลชน จัดให้เหมาะสมสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และสถานที่ตั้งควรจัดให้ใกล้แหล่งชุมชนเดิมเพราะผู้สูงอายุมักปรับตัวได้ยาก

หากจะมีการจัดสร้างเป็น “หมู่บ้านผู้สูงอายุ” ควรจะเป็นบ้านเดี่ยว บ้านกลุ่มหรืออาคารที่สูงไม่เกิน ๕ ชั้น และควรมีสถานที่ตั้งแถบชานเมือง มีสภาพแวดล้อมดี มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกครบครัน มีการพักผ่อนออกกำลังกาย มีการดูแลทั่วถึง เช่น สวนสุขภาพ ห้องสมุด ห้องพระ ห้องออกกำลังกาย ห้องชานา ห้องอบสมุนไพร ห้องดนตรี ห้องหัตถกรรม สระว่ายน้ำ พื้นที่เล่นกีฬาในร่ม ซึ่งควรเน้นการออกแบบที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด โดยการจะเข้ามาอยู่อาศัยอาจมีทั้งกลุ่มที่อยู่ประจำหรือไปกลับ และญาติสามารถมาเยี่ยมได้ ผู้สูงอายุก็สามารถออกนอกสถานที่ได้อย่างอิสระ

จากผลการสำรวจแบบออนไลน์ของเว็บไซต์ After๕๕.com ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ เกี่ยวกับความคาดหวังของผู้สูงอายุต่อชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่ควรมีกิจกรรมอะไรบ้าง ผู้ตอบ ๗๐๐ คน ซึ่งมีอายุระหว่าง ๕๐ - ๘๙ ปี พบว่า กิจกรรมที่ผู้สูงอายุต้องการมากที่สุด ๓ อันดับแรก จะเกี่ยวกับการได้ยืดเส้นยืดสายเพื่อสุขภาพ โดยผู้สูงอายุต้องการให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายและฝึกโยคะมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๙ รองลงมา ได้แก่ กิจกรรมการเดินหรือปั่นเขาร้อยละ ๓๖ และว่ายน้ำหรือแอโรบิกในน้ำ ร้อยละ ๓๔ ตามลำดับ สำหรับอันดับ ๔ ได้แก่ การจัดทริปไปเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์หรือเข้าร่วมเทศกาลทางวัฒนธรรมต่างๆ

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า การจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ จำเป็นจะต้องคำนึงถึงความละเอียดอ่อนในแต่ละเรื่องเป็นอย่างมาก ทั้งหลักการจัดการสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม การคำนึงถึงความต้องการพื้นฐาน ความต้องการของแต่ละบุคคล และความต้องการต่อสังคม เพื่อสร้างความรู้สึกว่าผู้สูงอายุเป็นส่วนหนึ่งของสังคม รู้สึกว่าตนเองมีค่ามีประโยชน์ต่อสังคม เพื่อสร้างความภาคภูมิใจ รู้สึกว่าตนเองไม่ใช่ภาระของสังคม เกิดเป็นความสุขของผู้สูงอายุและเป็นประโยชน์ต่อสังคมที่มีผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ สามารถสร้างสังคมที่เป็นสุขร่วมกันอย่างยั่งยืน (ที่มา : ประยุกต์จากไตรรัตน์ จารุทัศน์ และคณะ. ๒๕๔๘ : ๖ - ๗)

๒. รูปแบบประเภทที่พักอาศัยของผู้สูงอายุจากภาวะการพึ่งพา

รูปแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในต่างประเทศ มีการแบ่งออกเป็นหลายประเภท หากสรุปตามลักษณะความต้องการพึ่งพิงบุคคลอื่นจะสามารถแบ่งประเภทที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ ที่มีความต้องการพึ่งพิงบุคคลอื่นได้ ๔ ประเภท คือ (๑) ผู้สูงอายุที่ไม่ต้องการการพึ่งพิง (๒) ผู้สูงอายุกึ่งพึ่งพิง (๓) ผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพิง และ (๔) ผู้สูงอายุระยะสุดท้าย ดังรายละเอียดดังนี้

๑) ผู้สูงอายุที่ไม่ต้องการการพึ่งพิง

ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุกลุ่มนี้ก็จะใกล้เคียงกับคนในช่วงวัยอื่นๆ แต่อาจต้องการการออกแบบให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตเพื่อป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ ดังนั้นรูปแบบที่พักอาศัยได้แก่

- บ้านเดิมที่พักอาศัยอยู่ แต่ต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น
- ที่อยู่อาศัยในบ้านสงเคราะห์ (Subsidized Housing หรือ Public Housing) เป็นโครงการที่รัฐบาลจัดให้เพื่อเป็นการช่วยเหลือโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรืออาจจะมีค่าใช้จ่ายบ้างแต่ไม่มาก
- การอยู่ในบ้านพักตากอากาศ (Resort) ชื่อที่อยู่อาศัยที่มีบรรยากาศเพื่อใช้ในการพักผ่อนควรซื้อบ้านพักตากอากาศในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ หรือบ้านในเมืองที่มีคุณภาพแบบ Resort
- ที่พักแบบห้องชุด (apartment) หรือคอนโดมิเนียม
- ชุมชนผู้สูงอายุ (Retirement Community)

- การดูแลโดยผู้สูงอายุอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน (Congregate Housing) มีลักษณะเป็นการเช่า มีการบริการอย่างดี ผู้สูงอายุที่เข้าไปอยู่ไม่จำเป็นต้องเจ็บป่วย ซึ่งรวมถึงการบริการต่างๆ เช่น อาหาร การดูแลสุขภาพอนามัยและการขนส่ง Apartment จะมี การบริการอาหารให้เพียง ๑ มื้อ ส่วน congregate housing จะมีบริการอาหารให้ ครบทั้ง ๓ มื้อ

การจัดที่พักสำหรับผู้สูงอายุมักจะมี Clubhouse หรือศูนย์สำหรับกิจกรรมสันทนาการต่างๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีกิจกรรมร่วมกับคนอื่น เช่น ศิลปะ งานช่าง การท่องเที่ยว หลักสูตรอบรม หรือการดูภาพยนตร์ช่วงกลางคืน รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สระว่ายน้ำ ฟิตเนส สนามเทนนิส สนามฝึกซ้อมกอล์ฟ การบริการต่างๆ เช่น สปา เสริมสวย อาหาร บริการซักอบรีดและบริการทำความสะอาด (ที่มา : Lawrence Robinson, Joanna Saisan, M.S.W., and Monika White, Ph.D., 2019)

๒) ผู้สูงอายุกึ่งพึ่งพิง

ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุในระดับกึ่งพึ่งพิง จะต้องเริ่มมีการจัดบริการ/ผู้ดูแลเพิ่มพิเศษ ให้กับผู้สูงอายุในการใช้ชีวิตประจำวัน ได้แก่

- บ้านเดิมที่พักอาศัยอยู่ โดยปรับปรุงที่อยู่อาศัยให้เหมาะกับอาการเจ็บป่วย ไม่ต้องย้ายออกจากบ้านเดิม โดยขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคกีดขวางออกไป จัด Ramp สำหรับรถเก้าอี้เข็น หรือติดตั้งลิฟต์ จัดให้ให้มีราวจับในห้องน้ำ หรือที่อื่นๆ ที่เหมาะสม การจัดให้มี Remote control หรือการเปลี่ยนเตียงให้เป็นแบบเดียวกับโรงพยาบาล

- Assisted Living ที่อยู่อาศัยที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุ ที่ต้องการช่วยเหลือดูแลเพียงบางเรื่องผู้สูงอายุที่รับบริการเข้าอยู่อาศัย จะได้รับการจัดสรรโปรแกรมที่หลากหลาย ในการช่วยดูแลกิจกรรมประจำวันต่างๆ ของผู้สูงอายุ (ADLs = Activity of Daily Life) เช่น อาบน้ำ กินข้าว เปลี่ยนเสื้อผ้า

- Respite Care คือ สถานที่จัดการดูแลผู้ป่วยแบบชั่วคราวระยะสั้น เพื่อให้ผู้ดูแลได้พักจากการดูแลผู้ป่วย ซึ่งผู้ดูแลได้คลายเครียด ได้มีโอกาสไปประกอบภารกิจอื่นๆ หรืออาจในกรณีฉุกเฉินที่ผู้ดูแลไม่สามารถดูแลผู้ป่วยได้ โดยผู้ป่วยได้รับการดูแลจากสถานที่นี้จากบุคลากรที่มีคุณภาพและอยู่ในสถานที่ที่มีความปลอดภัยในการดูแล มีรูปแบบของการดูแลและทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้ป่วย อันเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตผู้ดูแล และเพิ่มคุณภาพการดูแลผู้ป่วยในระยะยาว

ชุมชนอาจจะมีการจัดบริการ Day Care ซึ่งเป็นการดูแลผู้สูงอายุเฉพาะในเวลากลางวัน คือ ผู้สูงอายุยังคงพักอาศัยอยู่กับครอบครัวของตนเองตามปกติ ช่วงเช้าก็จะเดินทางมา (หรือเจ้าหน้าที่ไปรับที่บ้าน) ที่ศูนย์รับดูแลผู้สูงอายุ ระหว่างที่อยู่ในศูนย์ก็จะได้รับการดูแลในด้านต่างๆ เช่น การดูแลทั่วไป การออกกำลังกาย การทำกิจกรรมบันเทิงต่างๆ การทำกิจกรรมทางศาสนา ฯลฯ และเมื่อถึงเวลาเย็นผู้สูงอายุก็จะถูกส่ง (หรือญาติมารับ) กลับไปอยู่บ้านตนเอง

๓) ผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพา

ผู้สูงอายุในระยะพึ่งพิงต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้ดูแล พยาบาลหรือแพทย์เพื่อคอยดูแลการใช้ชีวิตและอาการให้สามารถฟื้นตัวได้

- บ้านเดิมที่พักอาศัยอยู่ โดยการจ้างผู้ดูแล/พยาบาล (Foster Care) เป็นการดูแลพิเศษโดยพยาบาลโดยที่ผู้สูงอายุยังคงอาศัยอยู่ในบ้านของตนเองซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายในการบริการสูง

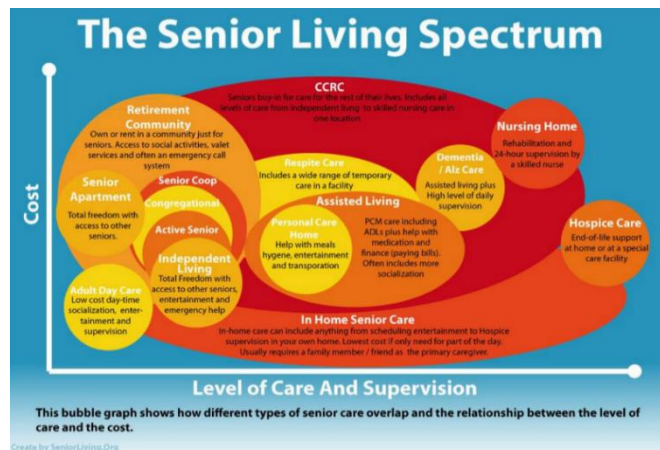
- Nursing Home เป็นสถานที่ดูแลผู้สูงอายุ ที่มีความเปราะบางมากทางด้านร่างกาย เช่น มีโรคต่างๆ ที่รุนแรง หรือชราภาพมากๆ จำเป็นจะต้องได้รับการดูแลทางการแพทย์ และการดูแลทั่วไปตลอด ๒๔ ชั่วโมง ที่สถานที่จำเพาะเจาะจง ผู้สูงอายุกลุ่มนี้จะได้รับการดูแลอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งจากแพทย์ พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล นักกายภาพบำบัด และผู้ให้การดูแล (Care Giver)

- Dementia and Alzheimer’s Care เป็นสถานที่ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะโรคสมองเสื่อม ที่มีปัญหาทางด้านความคิด การรับรู้และความจำ การดูแลนี้จะเป็นการดูแลจำเพาะด้านสำหรับผู้สูงอายุพิเศษกลุ่มนี้ โดยแพทย์พยาบาล และบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้โดยตรง

๔) ผู้สูงอายุระยะสุดท้าย

ในช่วงเวลาสุดท้ายของชีวิต ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักจะเลือกกลับมาเสียชีวิตที่บ้าน หรือในบางประเทศก็จะมีสถานที่ที่เรียกว่า Hospice Care คือ สถานดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย หรือสถานพยาบาลระยะสุดท้ายสำหรับผู้ป่วยที่คาดว่าจะมีชีวิตอยู่ได้ไม่เกิน ๖ เดือน ซึ่งนอกจากดูแลทางกายแล้วต้องดูแลทางจิตใจ สังคมและจิตวิญญาณด้วยเพื่อให้ผู้ป่วยจากไปอย่างสงบ สำหรับประเทศไทย มีโครงการ Hospice ที่อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมหิดล และกำลังก่อสร้างเพิ่มขึ้นอีกที่อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นศูนย์พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุแบบครบวงจร (ที่มา : pr., ๒๕๖๐)

แผนภาพที่ ๒ - ๘ รูปแบบที่พักอาศัยของผู้สูงอายุประเภทต่างๆ

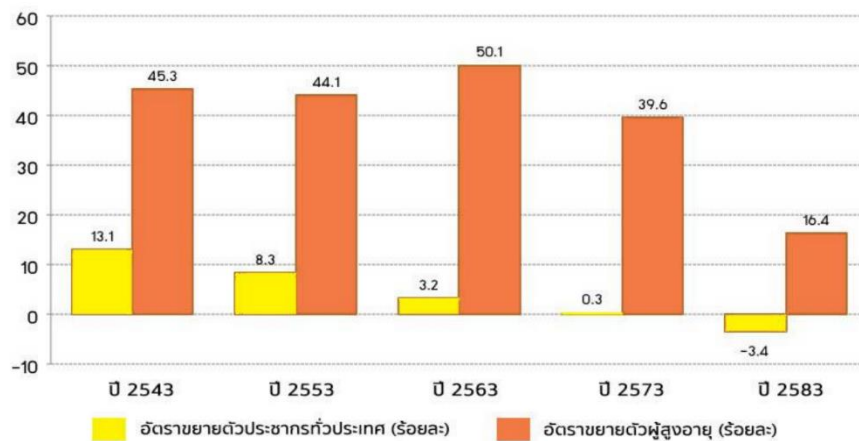
นอกจากนี้ยังมีที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุอีกประเภทคือ Continuing Care Retirement Community (CCRC) แปลว่า “ชุมชนคนเกษียณอายุที่มีระบบดูแลต่อเนื่อง” เหมาะกับผู้สูงอายุทุกกลุ่ม เพราะมีการครอบคลุมทุกระดับการพึ่งพิงของผู้สูงอายุ ตั้งแต่ผู้สูงอายุที่สามารถดูแลตนเองได้จนกระทั่งผู้สูงอายุในระยะสุดท้ายของชีวิต (ที่มา : สำนักงานบริหารการวิจัย นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.)

รูปแบบการให้บริการด้านที่พักสำหรับผู้สูงอายุในประเทศและต่างประเทศ

๑. รูปแบบการให้บริการด้านที่พักสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ มาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๘ โดยเป็นปีแรกที่สัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุไทยอยู่ในระดับ ร้อยละ ๑๐ นั้นหมายถึงว่าประชากรไทยทุกๆ ๑๐ คน จะมีผู้สูงอายุ ๑ คน และมีแนวโน้มสูงมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในระหว่างปี พ.ศ.๒๕๔๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๓ (นภาพร ชัยวรธรรม, ๒๕๕๑ อ้างใน สุภจักษ์ แสงประจักษ์สกุล, ๒๐๑๕) ปรากฏการณ์นี้เกิดขึ้นจากอัตราการเกิดลดลง การไม่แต่งงาน คู่แต่งงานไม่ต้องการมีลูก หรือมีลูกเพียงคนเดียว

จากข้อมูลรายงานการคาดการณ์ประชากรของประเทศไทย ปี พ.ศ.๒๕๕๓ – ๒๕๘๓ ของสำนักกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่าประเทศไทยได้เข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุ” ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๓ โดยมีสัดส่วนผู้สูงอายุร้อยละ ๑๒.๙ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ๖๖ ล้านคน และคาดว่าในปี พ.ศ.๒๕๗๓ ประเทศไทยจะเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์” เนื่องจากมีสัดส่วนของผู้สูงอายุสูงถึง ร้อยละ ๒๕.๘ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ๖๘.๓ ล้านคน

ที่มา : ข้อมูลจาการสำรวจรวมสำมะโนประชากรและเคหะ สำนักงานสถิติแห่งชาติ และข้อมูลจากการคาดการณ์ จาก สศช.

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น การจัดเตรียมสถานที่อยู่อาศัยไว้รองรับกลุ่มผู้สูงอายุเหล่านี้ ทั้งในส่วนที่เป็นสวัสดิการของภาครัฐและการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนโดยภาคเอกชน เพราะเมื่อพิจารณาถึงสภาพทางเศรษฐกิจของกลุ่มผู้สูงอายุแล้วจะพบว่า กลุ่มผู้สูงอายุจะมีเงินเก็บสะสมมาจากการทำงานก่อนเข้าสู่วัยชรา หรือได้จากเงินปันผลลักษณะต่างๆ เช่น เงินบำเหน็จบำนาญ ดอกผลจากการลงทุน หรือแม้แต่เงินปันผลหรือเงินต้นจากการซื้อหุ้นเก็บไว้ นอกจากนั้นแล้วประเทศไทย ยังเป็นประเทศที่กลุ่มผู้สูงอายุชาวต่างชาตินิยมเดินทางเพื่อเข้ามาพักผ่อนกัน หรือแม้แต่มาใช้ชีวิตหลังเกษียณ โดยอาคารชุดจะขายดีในเมืองท่องเที่ยวชายทะเล ส่วนบ้านแนวราบจะขายดีในเมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างเช่น จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งกลุ่มชาวต่างชาติที่เป็นผู้สูงอายุ ก็เป็นกลุ่มที่มีการซื้อไว้เพื่อใช้เป็นสถานที่เดินทางมาพักผ่อนระยะยาวกลุ่มหนึ่งที่เยอะมากเช่นกัน

ตัวเลขการจัดตั้งธุรกิจจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า พบว่า มีจำนวนผู้ประกอบการธุรกิจดูแลผู้สูงอายุในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น ๘๐๐ ราย แบ่งเป็น นิติบุคคล จำนวน ๑๖๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๑๒ และบุคคลธรรมดา จำนวน ๖๓๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๘๘ เท่านั้น (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๐) โดยธุรกิจดูแลผู้สูงอายุในประเทศไทย แบ่งออกเป็น ๖ รูปแบบ คือ

ตารางที่ ๒ - ๓ แสดงประเภทธุรกิจและรายละเอียดการดูแลผู้สูงอายุในประเทศไทย

ประเภทธุรกิจการดูแลผู้สูงอายุ	รายละเอียดการบริการ
๑. การดูแลผู้สูงอายุกลุ่มเดย์แคร์ (Day Care)	การให้บริการแบบเข้าไป - เย็นกลับ
๒. ธุรกิจสถานบริการดูแลระยะยาว (Long Stay)	การให้บริการแบบค้างคืน โดยครอบคลุมบริการอาหาร ทำความสะอาดเสื้อผ้าและร่างกาย พร้อมทั้งติดตามดูแลสุขภาพเบื้องต้น เช่น บ้านพักคนชรา - สถานที่ให้การช่วยเหลือในการดำรงชีวิต - สถานดูแลระยะยาวในโรงพยาบาล - สถานบริบาล - สถานดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย
๓. ที่อยู่อาศัยเฉพาะผู้สูงอายุ	เป็นการบริการผู้สูงอายุหรือผู้ที่เตรียมเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๔๕ ปีขึ้นไป เป็นการเช่าซื้อบ้านหรือห้องพักในระยะยาว โดยมากเป็นระยะเวลา ๓๐ ปี หรืออยู่อาศัยจนสิ้นอายุขัย แต่ไม่สามารถมีกรรมสิทธิ์ในบ้านนั้นเมื่อเสียชีวิต
๔. การบริการส่งผู้ดูแล	ส่งผู้ดูแลผู้สูงอายุไปดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน
๕. สถานสงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุที่ยากจนไร้ญาติ	สงเคราะห์ในเรื่องที่พักอาศัย และมีอาหารบริการ ๓ มื้อ
๖. สถานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	ให้บริการตรวจสุขภาพและคำแนะนำในการส่งเสริมดูแลสุขภาพ

โครงการอสังหาริมทรัพย์สำหรับผู้สูงอายุที่เริ่มเห็นในปัจจุบันนั้นมีหลากหลายรูปแบบและหลายระดับราคา ได้แก่

- โครงการที่มีโมเดลธุรกิจเป็นการขายสิทธิในการเข้าอยู่อาศัยตลอดชีวิต กล่าวคือ ผู้บริโภคไม่ได้เป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์และไม่สามารถขายสิทธิต่อให้ผู้อื่น โดยจุดเด่นของโครงการอยู่ที่การออกแบบสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม รวมถึงการมีบริการทางการแพทย์ให้บริการเป็นประจำทุกวัน

- โครงการอสังหาริมทรัพย์เพื่อขาย โดยเน้นออกแบบให้บ้านมีลักษณะเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ ยกตัวอย่าง เช่น บ้านแต่ละหลังจะมีสัญญาณเตือนไปยังสถานพยาบาล/ส่วนดูแลกลาง เป็นต้น รวมถึงการลงทุนด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสบายและศูนย์บริการต่างๆ ครบถ้วน อยู่ในโครงการ

ลักษณะเด่นของโครงการทั้งสองรูปแบบ คือ การมีส่วนดูแลกลางที่จะบริหารจัดการเรื่องบริการทางการแพทย์ และการจัดให้มีกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งเป็นความพยายามปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์การเป็น สถานสงเคราะห์ของบ้านพักคนชรา ให้เป็นการลงทุนเพื่อซื้อบริการที่จำเป็นและรูปแบบชีวิตที่มีคุณภาพในวัยเกษียณอายุ

๑.๑ สว่างคนิเวศ

โครงการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่อยู่ในกำกับของสภาอากาศชาวไทยซึ่งเป็นองค์การการกุศล โดยตั้งอยู่ในพื้นที่ของสภาอากาศชาวไทยซึ่งได้รับการบริจาคจากมูลนิธิอื้อจื่อเหลียงจำนวน ๑๐๐ ไร่ โครงการแรกได้เริ่มก่อสร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๙ และต่อมาได้สร้างโครงการที่สอง รวมมีทั้งหมด ๙ อาคาร จำนวน ๔๖๘ ห้อง บนพื้นที่ ๒๓ ไร่ สว่างคนิเวศเป็นโครงการต้นแบบที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ และให้บริการสนับสนุนวิชาการและการวิจัย และบริการสังคมด้านผู้สูงอายุบริเวณด้านหน้าโครงการมีศูนย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูพร้อมแพทย์และอุปกรณ์ และสถานีภาษาที่ ๕ (ลักษณะคล้ายโรงพยาบาลตำบล) ซึ่งมีแพทย์ประจำทุกวัน

อาคารสว่างคนิเวศได้รับการออกแบบอาคารเพื่อสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและคนพิการ เช่น ทางลาด ลิฟต์ ประตูห้องกว้าง ๙๐ เซนติเมตร ไม่มีธรณีประตู พื้นห้องไม้ลิ้น มีอุปกรณ์จับในห้องน้ำ ปุ่มฉุกเฉินในห้องน้ำ ไฟฉุกเฉินหน้าห้องพัก ไฟส่องสว่าง บันไดหนีไฟ สระว่ายน้ำที่มีความเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ โดยทางลาดมีราวจับและไม่ลื่น

วัตถุประสงค์ของโครงการ : เป็นที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีฐานะระดับกลาง และมีสุขภาพดีโดยให้ความรู้สึกเหมือนอยู่บ้าน

การบริหารจัดการโครงการ : สภาอากาศชาวไทยให้ยืมเงินลงทุนโครงการแรกจำนวน ๑๐๐ ล้านบาท ซึ่งโครงการสว่างคนิเวศต้องคืนเงินให้แก่สภาอากาศชาวไทย โดยโครงการต้องหารายได้ด้วยตนเองเพื่อใช้บริหารจัดการกิจการของโครงการ ดังนี้

- บริหารจัดการห้องพักแบบหมุนเวียนเมื่อผู้พักอาศัยเดิมขอคืนห้องด้วยสาเหตุต่างๆ

- นำเงินรายได้จากการหมุนเวียนห้องพักรักษาอาคารและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- บริหารจัดการงานบริการโดยใช้งบประมาณที่ได้รับจากผู้พักอาศัย (ค่าส่วนกลางและค่าบริการต่างๆ)
- บริหารจัดการโดยให้ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในโครงการเป็นคณะกรรมการบริหารโครงการ
- ผู้สูงอายุที่ได้สิทธิเข้าพักรักษาจะต้องชำระค่าห้องทั้งหมดในครั้งเดียว ซึ่งราคาค่าห้องโครงการแรกและโครงการระยะที่สองมีราคาแตกต่างกัน ประกอบกับขนาดของห้องพัก เช่น ๓๓ ตารางเมตร ๔๐ ตารางเมตร และทำเลที่ตั้งของห้อง โดยราคาปัจจุบันคือ ๖๕๐,๐๐๐ - ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- จัดเก็บค่าใช้จ่ายส่วนกลาง ๒,๕๐๐ บาท/เดือน
- ผู้พักอาศัยต้องรับผิดชอบค่าไฟฟ้า ประปา และโทรศัพท์
- เจ้าหน้าที่ของโครงการเป็นลูกจ้างที่ได้รับเงินเดือนจากโครงการ จำนวน ๒๙ คน
- กรณีผู้พักอาศัยเสียชีวิต ห้องพักรักษาจะเป็นทรัพย์สินของสมาชิกชาวไทย โดยไม่สามารถซื้อขายหรือโอนต่อบุคคลอื่นได้
- โครงการดำเนินงานภายใต้ระเบียบของสมาชิกชาวไทยและกฎหมายเกี่ยวกับควบคุมอาคาร โดยโครงการได้จัดทำระบบข้อมูลผู้พักอาศัยแต่ละห้องไว้ชัดเจน และใช้ระบบ Buddy ช่างห้อง เพื่อการให้ความดูแลช่วยเหลือที่รวดเร็วในกรณีต่างๆ

ตารางที่ ๒ - ๔ แสดงกิจกรรมสุขภาพและบริการต่างๆ ของโครงการ

บริการที่ไม่เสียค่าบริการ	บริการที่เสียค่าบริการ
<ul style="list-style-type: none"> - มีระบบ key card และสแกนนิ้วก่อนเข้าพื้นที่ ห้องพักรักษา - กิจกรรมออกกำลังกาย และกีฬา - สระว่ายน้ำระบบเกลือที่ไม่ลึกและออกแบบเพื่อผู้สูงอายุโดยเฉพาะ ลานกีฬา ห้องฟิตเนส ห้องคาราโอเกะ ห้องพระ ห้องสมุด และบริการฟรี wifi บริเวณห้องโถง เพื่อให้ผู้สูงอายุได้อยู่ร่วมกับสังคม - บริการห้องพยาบาล โดยมีพยาบาลประจำห้อง ตั้งแต่ ๑๗.๐๐ - ๐๗.๐๐ น. เนื่องจากในช่วงกลางวันมีบริการของสถานีกาชาดที่ ๕ - บริการตรวจสุขภาพประจำปีจากรถเคลื่อนที่ของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ - กรณีผู้พักอาศัยเจ็บป่วยหรือเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลจะแจ้งญาติให้ทราบ และโครงการมีเจ้าหน้าที่พยาบาลเยี่ยมเยียนตามห้องพัก - กรณีผู้พักอาศัยเสียชีวิต โครงการจะจัดการทำบุญและฌาปนกิจให้แก่ผู้เสียชีวิต 	<ul style="list-style-type: none"> - บริการกายภาพบำบัด หรือการรักษาอื่นๆ - บริการผู้ดูแลตลอด ๒๔ ชั่วโมง หรือเฉพาะกิจ - รถตู้บริการรับ - ส่งไปสถานที่ต่างๆ

• คุณสมบัติของผู้พักอาศัย

- ประชาชนทั่วไปทั้งชายและหญิง อายุตั้งแต่ ๕๕ ปีขึ้นไป (ปัจจุบันผู้พักอาศัยเป็นผู้หญิง ๗๐% คู่สมรส ๑๕% โดยส่วนใหญ่ไม่มีบุตรหลานหรือมีจำนวนน้อย แต่ไม่ต้องการอาศัยอยู่กับบุตรหลาน)
- มีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง ช่วยเหลือตัวเองได้ในวันที่เข้าพักอาศัย
- สามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตของตนเองได้ตลอดชีวิต ซึ่งเจ้าหน้าที่ จะสัมภาษณ์ก่อนเข้าพักอาศัย และโครงการจะให้ผู้พักอาศัยออมเงินกับโครงการ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อเป็นค่าส่วนกลางกรณีผู้พักอาศัยค้างชำระ โดยกรณีที่ ผู้พักอาศัยไม่สามารถจ่ายค่าส่วนกลางได้หรือป่วยติดเตียงโดยไม่มีญาติหรือผู้ดูแล โครงการจะส่งต่อผู้พักอาศัยให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป เช่น สถานสงเคราะห์คนชราของรัฐ มูลนิธิ และองค์กรการกุศล เป็นต้น
- กรณีผู้พักอาศัยป่วยติดเตียงและไม่ประสงค์พักอาศัยกับโครงการต่อไป โครงการจะคืนเงินค่าห้องพักให้แก่ผู้พักอาศัย ๔๐%
- ทำสัญญาขออนุญาตเข้าพักด้วยตนเองและคู่ชีวิตหรือญาติตามที่ระบุในสัญญา และสามารถอยู่อาศัยได้ตลอดชีวิตของทั้งสองท่าน
- ตรวจสอบประวัติสุขภาพของผู้พักอาศัย และการบริจากร่างกายของผู้พักอาศัย
- ผู้พักอาศัยควรมีรายได้ไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท จึงจะสามารถมีเงินเพียงพอ ใช้จ่ายตลอดชีวิต

๑.๒ โครงการบุคยานิเวศน์ ของมูลนิธิสมเด็จพระสังฆราช

ตั้งอยู่ด้านหลังสถานสงเคราะห์คนชราวาสนะเวศม์ เลขที่ ๒๐๐/๑๑ หมู่ ๒ ตำบลบ่อโพง อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สร้างบนพื้นที่ ๒๓ ไร่ โดยเฟส ๒ ก่อสร้างเป็นอาคาร ๒ ชั้น จำนวน ๔๘ ห้อง มีให้เลือกแบบห้องเดียวกับห้องคู่ ได้แก่ ห้องเดี่ยว ๓๖ ห้อง ขนาด ๓๖ ตารางเมตร ผู้สนใจบริจาค ๒๐๐,๐๐๐ บาท (อยู่ได้จนเสียชีวิต) ค่าส่วนกลาง ๑,๕๐๐ บาท/เดือน และแบบห้องคู่ ๑๒ ห้อง ขนาด ๖๔ ตารางเมตร ผู้สนใจบริจาค ๒๕๐,๐๐๐ บาท (อยู่ได้จนเสียชีวิต) ค่าส่วนกลาง ๒,๕๐๐ บาท/เดือน สิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการและการบริการ ออกแบบที่พักเป็นกลุ่มอาคารประกอบด้วย อาคารอำนวยการ อาคารโรงอาหาร ล้อมรอบบริเวณลานโล่ง อนุสาวรีย์ มีทางเดินที่มีหลังคาเชื่อมต่อระหว่างกลุ่มอาคารต่างๆ บริเวณด้านหน้าโครงการเป็นลานจอดรถ จุดเด่นคือภายในโครงการเงียบสงบเป็นส่วนตัว (ที่มา : ประชาชาติ, ๒๕๖๐)

๑.๓ โครงการเวลเนสซิตี้ (Wellness city)

โครงการของ นพ.บุญชัย อิศราพิสิษฐ์ ในนามบริษัท เวลเนส ซิตี้ จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ ๑ หมู่ ๔ ตำบลช่างเหล็ก อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ดินทั้งหมดทั้งโครงการ ๑,๒๐๐ ไร่ เป็นบ้านเดี่ยว ๗๐ หลัง และคอนโดฯ ประกอบด้วย Wellness home ขนาด ๑๕๐ ตารางเมตร ราคา ๓.๔๒ ล้านบาท (ยังไม่รวมราคา ที่ดิน) Wellness home ขนาด ๑๕๐ ตารางเมตร ราคา ๒.๗ ล้านบาท (ยังไม่รวมราคาที่ดิน) และ Wellness Condotel ขนาด ๓๓ ตารางเมตร ราคายังไม่ได้ระบุ (เปิดปลายปี ๖๐) ส่วนกลาง ๑,๕๐๐ บาท/เดือน

สิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ มีห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ ห้องซาวน่า ห้องสมุด และอินเทอร์เน็ต ห้องพยาบาล มีห้องประชุมสัมมนา รับประทานอาหารเลี้ยงและกรู๊ปสัมมนา ห้องสำนักงานของบริษัท มีสถานฟื้นฟูสำหรับผู้ป่วยเรื้อรัง ระบบรักษาความปลอดภัย ระบบสัญญาณฉุกเฉิน ระบบโทรศัพท์ภายใน บริการดูแลทรัพย์สินส่วนกลาง จุดเด่นมีบริการจัดหาผู้เช่า

แบบบ้านลิลาวดี A

มี 3 ห้องนอน 3 ห้องน้ำ ระเบียงริมน้ำ+ท่อน้ำ
ราคาเริ่มต้น 3,420,000 บาท (190 ตารางเมตร)
สามารถปรับแบบบ้านตามต้องการได้ *(ราคานี้ไม่รวมราคาที่ดิน)

แบบบ้านลิลาวดี B

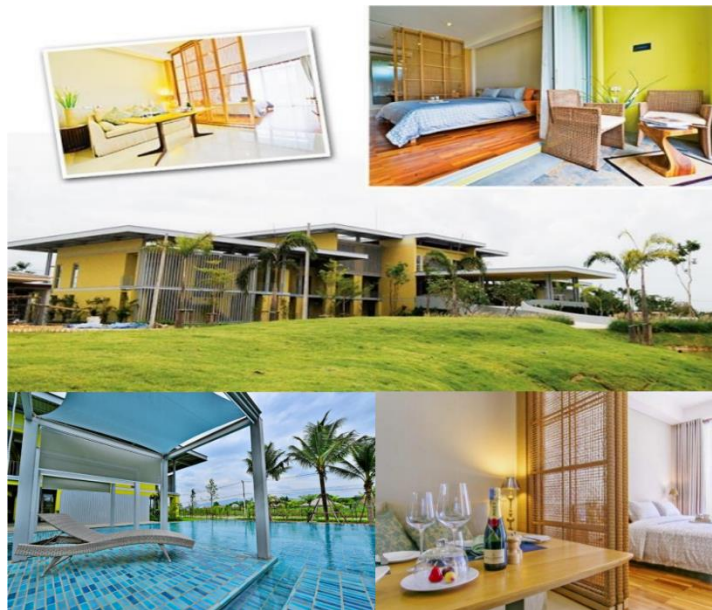
มี 2 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ ระเบียงริมน้ำ+ท่อน้ำ
ราคาเริ่มต้น 2,700,000 บาท (150 ตารางเมตร)
สามารถปรับแบบบ้านตามต้องการได้ *(ราคานี้ไม่รวมราคาที่ดิน)

๑.๔ โครงการวิลล่ามีสุข เรสซิเดนซ์เซส

โครงการวิลล่ามีสุข เป็นของบริษัท สิงห์เนตร แมเนจเม้นท์ จำกัด โดยศาสตราจารย์แพทย์หญิงศิวาพร จันทรกระจ่าง เรสซิเดนซ์เซส ตั้งอยู่เลขที่ ๑๗๕ ถ.แม่โจ้ - พร้าวมู ๖ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่รวมทั้งโครงการขนาด ๘ ไร่ โครงการมีให้เลือก ๒ แบบ คือแบบบ้านเดี่ยว และแบบห้องในคอนโดฯ สูง ๓ ชั้น มี ๒๘ ยูนิต ขนาดห้องปกติ ๔๘ ตารางเมตร ราคา ๓.๔ ล้านบาท ห้องใหญ่พิเศษ ๙๖ ตารางเมตร ราคา ๕.๕ ล้านบาท บ้านเดี่ยว

๑๓๒ ตารางเมตร ราคา ๕.๕ ล้านบาท ห้องตกแต่งเฟอร์นิเจอร์พร้อมอยู่มาตรฐาน เหมาะสมกับผู้สูงอายุหรือสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความต้องการ มีประตูกระจกบานใหญ่ทั้งด้านหน้าและหลังห้อง เพื่อเน้นเรื่องอากาศถ่ายเทสะดวก เพราะเข้าใจว่าผู้สูงอายุไม่ชอบอยู่ในห้องเปิดเครื่องปรับอากาศ ห้องชั้นล่างมีส่วนของตัวเอง และสามารถเลี้ยงสัตว์ตัวเล็กน้ำหนักไม่เกิน ๑๐ กิโลกรัมได้

สิ่งอำนวยความสะดวกมีลานกิจกรรมอเนกประสงค์ ห้องออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ ห้องบิริบาล ลิฟท์โดยสารสำหรับคนโด้ ล็อบบี้พร้อมบริการ Hospitality Services (ค่าบริการเสริม) ระบบรักษาความปลอดภัย ๒๔ ชั่วโมง Wi-Fi สำหรับพื้นที่ส่วนกลาง สระว่ายน้ำพร้อมจากูซซี่ ร้านอาหารออร์แกนิก ร้านนวดผ่อนคลาย ลานจอดรถร้อยละ ๑๐๐ ทะเลสาบบัว มีบริการผู้ช่วยส่วนบุคคล ๒๔ ชั่วโมง รถรับส่งในเมือง จัดหาอาหาร พนักงานดูแลสุขภาพ การจัดการเดินทาง จองตั๋วเครื่องบิน จองกอล์ฟ ซักรีด - ทำความสะอาด

๑.๕ โครงการ Sansara หัวหิน

โครงการ Sansara หัวหิน ของ บมจ.บิวเดอสมาร์ท (BSM) มีมูลค่าโครงการกว่า ๕๐๐ ล้านบาท เป็นโครงการชุมชนหลังเกษียณ (Retirement Village) ที่พักอาศัยบรรยากาศรีสอร์ท มีบริการเหมือนโรงแรมระดับ ๕ ดาว โดยบริษัทได้ซื้อที่ดินจากแบล็คเมาเทนท์ จำนวน ๑๕ ไร่ มูลค่าราว ๘๒ ล้านบาท มาพัฒนาเป็นที่พักอาศัยประเภทวิลล่า จำนวน ๑๓ หลัง และที่พักอาศัยประเภทคอนโดมิเนียมสูง ๓ ชั้น จำนวน ๓ อาคารและมีจำนวนยูนิต ๑๐ ยูนิต/อาคาร ยูนิตละ ๘ - ๑๕ ล้านบาท โดยผู้พักอาศัยในโครงการนี้ จะเป็นผู้ที่ได้รับสิทธิการเช่าจากบริษัทตลอดชีพและได้รับสิทธิใช้สิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการของ แบล็คเมาเทนท์อีกด้วย

กลุ่มเป้าหมายของโครงการ Sansara เป็นผู้ที่มีอายุวัย ๕๐ ปีขึ้นไปและเน้นขายให้กับลูกค้าชาวต่างชาติ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นชาวสวีเดน ยุโรปเหนือ อังกฤษ และออสเตรเลียที่ยังมีความต้องการ และสนใจซื้อที่พักอาศัยในต่างประเทศเพื่อตอบโจทยในวัยเกษียณ

๑.๖ โครงการซีเนียร์ คอมเพล็กซ์ (Senior Complex)

กรมธนารักษ์และมหาวิทยาลัยมหิดล โดยโรงพยาบาลรามาศิริได้มีการตกลงร่วมกันในการสร้างศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ (ซีเนียร์ คอมเพล็กซ์) ที่เน้นเป็นศูนย์บริการและดูแลสุขภาพแบบครบวงจร โดยกรมธนารักษ์ให้การสนับสนุนกำกับดูแลการดำเนินโครงการฯ โดยจะนำร่องดำเนินโครงการดังกล่าวในที่ราชพัสดุ ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่รวมประมาณ ๗๒ ไร่ มูลค่าที่ดินประมาณ ๔๙.๔๘ ล้านบาท เตรียมเสนอในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่ออนุมัติภายในเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ โดยโรงพยาบาลรามาศิริจะดำเนินการก่อสร้างโครงการซีเนียร์ คอมเพล็กซ์ ตามเงื่อนไขที่กรมธนารักษ์กำหนด หลังจากได้รับอนุญาตให้ใช้ที่ดินราชพัสดุจากกรมธนารักษ์ คาดว่าจะดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ และจะก่อสร้างแล้วเสร็จในอีก ๓ - ๔ ปีข้างหน้า ซึ่งในมาสเตอร์แพลนจะแบ่งพื้นที่เป็น ๓ โซน คือ

๑. Hospice Zone เนื้อที่ประมาณ ๓๒ ไร่ เป็นห้องชุดขนาด ๓๐ - ๕๕ ตารางเมตร สร้างเป็นที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่ดูแลตัวเองได้

๒. Senior Housing Zone เนื้อที่ประมาณ ๒๐ ไร่

๓. Nursing Home Zone เนื้อที่ประมาณ ๑๐ ไร่ เป็นโซนที่ดูแลผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือ และส่วนของโรงพยาบาลที่มีอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งจะใช้งบประมาณของโรงพยาบาลวชิรพยาบาลมาสนับสนุน

การดำเนินโครงการซีเนียร์ คอมเพล็กซ์ โดยกรมฯ จะดำเนินการสร้างใน ๔ พื้นที่ ได้แก่ (๑) จังหวัดชลบุรี (๒) จังหวัดเชียงใหม่ (๓) จังหวัดเชียงราย และ (๔) จังหวัดนครนายก โดยกำหนดผลตอบแทนตามหลักประชารัฐ กล่าวคือ ค่าเช่า ตารางวาละ ๑ บาท/เดือน ค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่า ๒ เท่าของค่าเช่า ๑ ปี ยกเว้นเชียงใหม่กำหนดตามระเบียบกระทรวงการคลัง

คุณสมบัติผู้สูงอายุที่มีสิทธิ์เข้าโครงการ คือ ต้องมีอายุ ๕๕ ปีขึ้นไป และมีรายได้ปานกลาง เพราะมีค่าแรกเข้าและค่าเช่าในการเข้าพักเบื้องต้นกำหนดที่ประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน ไม่รวมค่ารักษาพยาบาลและอาหาร กำหนดระยะเวลาการเช่าสูงสุดประมาณ ๓๐ ปี ซึ่งในรายละเอียดที่ชัดเจนจะต้องรอให้การกำหนดอีกครั้ง

นอกจากนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนทางขับเคลื่อนการก่อสร้างโครงการ ซึ่งอาจจะเปิดให้ภาคเอกชนมาร่วมลงทุนด้วย โดยราคาบ้านต้องรอแบบที่เอกชนจะเสนอมาน่า มีเงื่อนไขให้ผู้สูงอายุที่มีอายุ ๕๕ ปี สามารถอยู่ได้ ๓๐ ปี กรณีเสียชีวิตก่อนต้องขายบ้านคืนโรงพยาบาลในราคา มีส่วนลด เช่น ถ้าอยู่ไป ๑๐ ปี เหลือเวลาอีก ๒๐ ปี ราคาบ้านที่จะขายคืนโรงพยาบาลจะได้น้อยกว่าที่ซื้อครั้งแรก เพราะถือว่าอยู่มาก่อนแล้ว ซึ่งโรงพยาบาลจะนำมาปรับปรุงและเปิดขายให้ผู้สูงอายุรายต่อไปได้อาศัยอยู่ต่อ ทั้งนี้ จะต้องเสียค่าส่วนกลางที่เป็นหน่วยพยาบาล การใช้พื้นที่สันทนาการอื่นๆ (ที่มา : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๖๐)

๑.๗ โครงการบ้านอยู่สบายเพื่อยายตา

การเคหะแห่งชาติ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จึงจัดทำโครงการปรับปรุงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุซึ่งเป็นผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ หรือบ้านสบายเพื่อยายตา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตด้านการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ โครงการบ้านอยู่สบายเพื่อยายตา เป็นโครงการภายใต้กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม ที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุ โดยได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ร่วมดำเนินงานในรูปแบบการบรรณาการอาสาสมัคร (ต่อยอดจากการศึกษาวิจัยเรื่องโครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ)

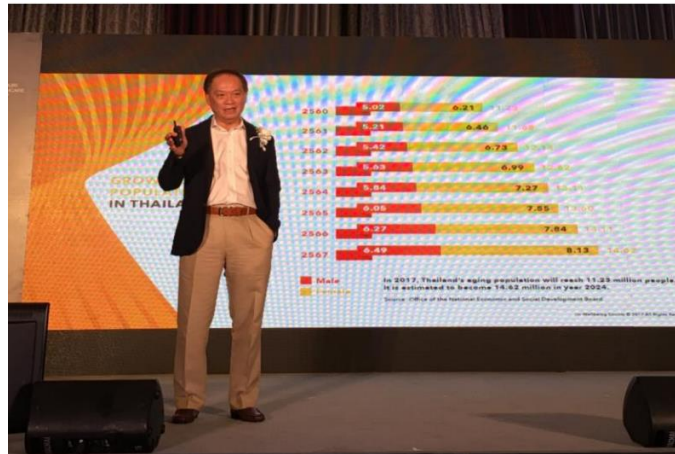
สำหรับผลการดำเนินงานของโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๓ - ๒๕๕๘ การเคหะแห่งชาติได้ส่งมอบบ้านแล้วเสร็จ จำนวน ๒๑๘ หลัง ประกอบด้วย จังหวัดเพชรบุรี ๒๐ หลัง สิงห์บุรี ๒๖ หลัง เชียงใหม่ ๑๙ หลัง ระยอง ๒๒ หลัง อำนาจเจริญ ๑๕ หลัง อุบลราชธานี ๖ หลัง สงขลา ๑๔ หลัง จันทบุรี ๒๖ หลัง แพร่ ๑๙ หลัง ลพบุรี ๑๗ หลัง เลย ๒๐ หลัง และสุรินทร์ ๑๔ หลัง ทั้งนี้ ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ การเคหะแห่งชาติอยู่ระหว่างการปรับปรุงบ้านผู้สูงอายุจำนวน ๙๖ หลัง คาดว่าจะแล้วเสร็จส่งมอบได้ภายในปีนี้

๑.๘ โครงการบ้านกตัญญู

การเคหะแห่งชาติได้จัดทำโครงการบ้านกตัญญู โดยนำเรื่องการออกแบบที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุมาใส่ไว้ในทุกโครงการที่อยู่ภายใต้แผนพัฒนาฯ ซึ่งจะนำร่องโครงการแรกที่โครงการบ้านกตัญญู ช.พระเงิน จังหวัดนนทบุรี เป็นอาคารพักอาศัยสูง ๕ ชั้น ๘ อาคาร จำนวน ๔๔ หน่วยต่ออาคาร ในขนาด ๓๒ ตารางเมตร รวม ๓๕๒ หน่วย จากจำนวนห้องชุดทั้งหมดจะเป็นห้องชุดสำหรับผู้สูงอายุร้อยละ ๑๐ โดยคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จภายในปี พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๑

๑.๙ โครงการบ้านผู้สูงอายุครบวงจร (Jin Wellbeing County)

โครงการบ้านผู้สูงอายุครบวงจรเป็นการจับมือทางธุรกิจระหว่างตระกูล “วนาสิน” เจ้าของโรงพยาบาลธนบุรี ร่วมมือกับนาย “John Lee” พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุ บนพื้นที่ ๑๔๐ ไร่ ย่านรังสิต โดยมีชื่อว่า Jin Wellbeing County

นายแพทย์บุญ วนาสิน ประธานกรรมการบริษัท ธนบุรี เฮลท์แคร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

นาย John Lee

โครงการ Jin Wellbeing county ตั้งอยู่บนพื้นที่ ๑๔๐ ไร่ ริมนนพหลโยธินรังสิต อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี สำหรับเฟสแรกมีมูลค่าโครงการ ๔,๔๐๐ ล้านบาท แบ่งเป็น ๓ ส่วนหลัก

๑. Active Living ที่พักอาศัย ๗ ชั้น ขนาดห้องเริ่มต้น ๔๓ - ๖๓ ตารางเมตร จำนวน ๑๓ อาคาร รวม ๑,๓๐๐ ยูนิต โดยจะเปิดขาย ๒ Cluster แรก ๕๐๐ ยูนิต ราคาเริ่ม ๓.๖ ล้านบาท (ช่วง Presale) ซึ่งมีอาคาร Pet Friendly จัดไว้สำหรับผู้ที่มีสัตว์เลี้ยง

๒. Age Care Center ศูนย์สุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ รับผิดชอบทั้งรายวันและ
คลินิกรักษาโรคทั่วไป

๓. Clubhouse & Wellness Center

สำหรับเฟสแรก จะเริ่มก่อสร้างในไตรมาสที่ ๓ ปี พ.ศ.๒๕๖๐ และคาดว่าจะ
แล้วเสร็จในปี พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ และยังมีโรงพยาบาล และ Community Mall ที่อยู่ระหว่าง
ดำเนินการในเฟสต่อไป

๑.๑๐ โครงการอนุศา มายโอโซน

โครงการมายโอโซน ของกลุ่มอนุศาศิริ เป็นบ้านเดี่ยว บนทำเลเขาใหญ่ ที่ตั้ง
ตำบลหนองสาหร่าย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา มีพื้นที่โครงการ ๑,๒๐๐ ไร่ พื้นที่ใช้สอย
๑๖๑.๔๙ - ๒๒๔.๖๘ ตารางเมตร พร้อมศูนย์การแพทย์ระดับนานาชาติ และคลับเฮ้าส์ภายใต้แนวคิด
สุขภาพดี ราคาเริ่มต้น ๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สระว่ายน้ำ สวนสาธารณะ ระบบรักษาความ
ปลอดภัย มีคลับเฮ้าส์ สปอร์ตคลับ/ฟิตเนส ศูนย์การแพทย์ระดับนานาชาติ สนามกอล์ฟ ๑๘ หลุม
สวนผักออร์แกนิก สถานที่ใกล้เคียง แสนสุฟาร์ม ฟาร์มโชคชัย ฟาร์มหนองสาหร่าย สำนักงานที่ดิน
ปากช่อง วัดพุทธนิคม เอ๊าท์เลท วิลเลจ เขาใหญ่ โรงเรียนนิคมชลประทานสงเคราะห์ โรงเรียนบ้าน
คลองยาง โรงเรียนปากช่อง ๒ เทสโก้โลตัสปากช่อง

๑.๑๑ โครงการแตงรีเวอร์ไซด์

โครงการแตงรีเวอร์ไซด์ เป็นการร่วมทุนระหว่างนักธุรกิจชาวไทย และกำลังมีการเจรจากับทางนักธุรกิจชาวจีนและชาวญี่ปุ่น บนพื้นที่ ๔๐ ไร่ ตั้งอยู่ในเขตตำบลสนมหาพน อำเภอมะแตง จังหวัดเชียงใหม่

โครงการแตงรีเวอร์ไซด์จะประกอบไปด้วยศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ คลับเฮาส์ ที่อยู่อาศัยแบบวิลล่า และคอนโดมิเนียม ศูนย์พยาบาล สวอนอร์แกนิก ศูนย์อาหาร และศูนย์ช้อปปิ้ง ซึ่งผู้สูงอายุที่เข้ามาพำนักจะได้รับบริการอย่างครบวงจร สามารถตรวจเช็คร่างกายได้ เบื้องต้นกับทางศูนย์วิทยาศาสตร์ การแพทย์ มีรถฉุกเฉินเตรียมพร้อมไว้ใช้งานได้อย่างทันที่หากต้องมีการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยที่มีอาการหนักส่งต่อไปกับโรงพยาบาลที่ประสานงานกับโครงการไว้ รวมทั้งมีลานจอดเฮลิคอปเตอร์ และมีทีมแพทย์ พยาบาลประจำโครงการตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งจะมีการให้บริการดูแลผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ (ที่มา : กรุงเทพธุรกิจ, ๒๕๕๖)

๑.๑๒ โครงการลุมพินี วิลล์

โครงการลุมพินี วิลล์ นาเกลือ - วงศ์อมตย์ โดย LPN คอนโด สร้างจากแนวคิด Pleasure Family เป็นการรวมกลุ่มคน ๓ วัย ให้อยู่ร่วมกัน โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป โดยการออกแบบห้องชุดอาศัยที่นำรายละเอียดของ “Universal Design” เพื่อรองรับกับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ มีขนาดห้อง ๓๔ ตารางเมตร ออกแบบรายละเอียดภายในห้องเพื่อความสะดวกในกรณีที่ต้องใช้ Wheel chair เพิ่มราวจับในห้องน้ำ รวมถึงวัสดุอุปกรณ์ทุกชิ้นในห้องที่ไม่มีเหลี่ยมมุม ปุ่มฉุกเฉินในกรณีต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วน ราคาเริ่มต้นที่ ๒.๒๙ ล้านบาท โดยมีการออกแบบบ้านพักอาศัย หรือห้องพักให้มีความปลอดภัยต่อผู้สูงอายุ มีบริการผู้ดูแลและมีการรักษาพยาบาลตามภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุที่ได้มาตรฐานเช่นเดียวกับโรงพยาบาล รวมทั้งมีบริการทำความสะอาด เสื้อผ้า และที่ซักในแบบเดียวกับโรงแรม มีกิจกรรมสันทนาการสำหรับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ปัจจุบันกำลังเปิดตัวโครงการในรูปแบบดังกล่าวในกรุงเทพฯ ได้แก่ โครงการลุมพินีพาร์ค รัตนานิเบศร์ (ที่มา : Chantawon.U, ๒๕๖๐)

๑.๑๓ บ้านสุทธาวาส เณลินพระเกียรติฯ

มูลนิธิบ้านสุทธาวาสเป็นเจ้าของ และผู้ดำเนินงานสถานสงเคราะห์หญิงชรา ซึ่งตั้งอยู่ที่ อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก หน้าที่หลักของสถานสงเคราะห์หญิงชรา คือ การดูแลหญิงชรา โดยมีที่พักอาศัย เสื้อผ้า อาหาร ให้การเลี้ยงดูและดูแล โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ จากหญิงชรา ไร้ที่พึ่ง หรือญาติของหญิงชราไร้ที่พึ่ง การดูแลด้านสุขภาพของหญิงชรา โดยนำส่งโรงพยาบาล ภายใต้โครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้าของภาครัฐ สนับสนุนให้หญิงชราปฏิบัติสัมพันธ์ สร้างความผูกพันกับเพื่อนหญิงชรา ทั้งเจ้าหน้าที่ ชุมชน และยังมีการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้หญิงชราสามารถสูงวัยอย่างมีคุณภาพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามสมควรแก่อัตภาพ ดังต่อไปนี้

การร่วมทำกิจกรรมกับชมรมผู้สูงอายุ การจัดงานเพื่อเป็นประโยชน์ แก่ผู้สูงอายุ เช่น งานรู้ทันป้องกันสมองเสื่อม งานสูงวัยอย่างมีคุณภาพ และจัดสัมมนาเพื่อถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงวัยให้แก่บุคลากรทางการแพทย์ การพยาบาลและการดูแล

วิสัยทัศน์ : มุ่งมั่นที่จะเป็นบ้านที่ดีเลิศสำหรับการอยู่อาศัย สำหรับการทำงาน สำหรับการ เพิ่มพูนความรู้

พันธกิจ : จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงวัย

นอกจากนี้สำหรับบุคคลทั่วไปยังสามารถเข้ามาจัดกิจกรรม ได้แก่ เลี้ยงอาหารหญิงชรา หรือให้การสนับสนุนแก่บ้านสุทธาวาส เณลินพระเกียรติฯ เช่น บริจาคทรัพย์หรือบริจาคเครื่องอุปโภคบริโภค ส่วนผู้ที่ต้องการเป็นจิตอาสาสามารถร่วมทำกิจกรรมทั้งในและนอกบ้านสุทธาวาส เณลินพระเกียรติฯ โดยการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ให้กับผู้สูงวัยและเจ้าหน้าที่หรือช่วยงานประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลมีเดีย

๑.๑๔ มาบประชัน การ์เด้น รีสอร์ท

เป็นรีสอร์ทเพื่อการฟื้นฟูสุขภาพผู้สูงอายุตั้งอยู่ที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ให้บริการและดูแลผู้ป่วยอัลไซเมอร์ ผู้ป่วยพาร์กินสัน โดยบริษัท แอบโซลูท ลิฟวิ่ง (ไทยแลนด์) จำกัด เป็นผู้ก่อตั้งดำเนินการ มีสภาพแวดล้อม ที่พัก ที่สะดวกสบาย และปลอดภัย ได้มาตรฐานระดับสากล ในการ พัฒนาการจัดการและการบริการ จากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มาตรฐานครัวผลิตอาหารสำหรับศูนย์อาหาร GMP in Mass Catering for Canteen จากสถาบันอาหาร กระทรวงอุตสาหกรรม

สำหรับหรับการดูแลผู้สูงอายุ พนักงานต้องผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตร การดูแลผู้ป่วยอัลไซเมอร์ และพาร์กินสันโดยเฉพาะ โดยพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้เรียนรู้วิธีการดูแล ผู้ป่วยอัลไซเมอร์ฝึกปฏิบัติและ เรียนรู้วิธีการใช้อุปกรณ์เสริมอย่างเชี่ยวชาญเพื่อช่วยเหลือและดูแล ผู้สูงอายุ ติดตั้งกล้องวงจรปิดคอย ตรวจสอบความเรียบร้อยตลอด ๒๔ ชั่วโมง และติดตั้งระบบ สัญญาณเรียกฉุกเฉินภายในบริเวณห้องพัก ที่ต่อตรงไปยังพนักงานที่คอยปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ยัง ได้ติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยป้องกันอุบัติเหตุ ให้กับลูกค้าในช่วงเวลาที่พำนักอยู่ในรีสอร์ท อาทิ ราวจับกันลื่นในห้องน้ำ ติดตั้งพื้นกันลื่นภายในห้องน้ำ ปรับพื้นทางเดินบริเวณโดยรอบให้เดิน สะดวก ประสานงานกับหน่วยกู้ภัยฉุกเฉิน ได้แก่ อัครศรัย สถานีตำรวจ และโรงพยาบาลเพื่อให้ความ ช่วยเหลือเร่งด่วนภายในไม่กี่นาทีหากมีเหตุการณ์ฉุกเฉิน

ประเภทห้อง มีแบบบ้าน ๒ ห้องนอน และ ๓ ห้องนอน ห้องพักแต่ละห้อง มีระเบียงส่วนตัว เฟอร์นิเจอร์ที่จำเป็น เครื่องอำนวยความสะดวก เช่น เตียงนอน เครื่องปรับอากาศ เครื่องทำน้ำอุ่น โทรทัศน์ ตู้เสื้อผ้า สัญญาณอินเทอร์เน็ต

๑. กิจกรรมภายใน จะมีมุมห้องสมุด ชมภาพยนตร์ ห้องคาราโอเกะ งานศิลปะหัตถกรรม งานฝีมือ และเรียนรู้วิธีทำอาหารไทย

๒. กิจกรรมภายนอก จะมีออกกำลังกายตอนเช้า เต้นแอโรบิค เดินออก กำลังออกกำลังภายในน้ำ และกิจกรรมท่องเที่ยว ตามแพ็คเกจทัวร์

๓. การบริการผู้สูงอายุ จัดเตรียมอาหาร ๓ มื้อต่อวันและอาหารว่าง ให้ความช่วยเหลือในการดำรงชีวิตประจำวันทั่วไป เช่น อาบน้ำแต่งตัว วางแผนและกำหนดวิธีดูแล ให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ทำความสะอาดห้องพักและเสื้อผ้า บริการซักรีด จัดตารางการเดินทาง ตามกำหนดนัดหมายของแพทย์หรือกิจกรรมอื่นๆ โปรแกรมกิจกรรมประจำวัน มีพนักงานที่ผ่านการ อบรมคอยให้การดูแลและเฝ้าสังเกตการณ์ตลอด ๒๔ ชั่วโมง และบริหารจัดการด้านไอศถบบำบัดและ จัดเตรียมยาตามคำสั่งแพทย์

๔. การให้การดูแลหลังการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล การบริการ จัดเตรียมอาหารเช้า กลางวัน เย็น และอาหารว่าง บริการจัดเตรียมยาเพื่อบริโภคตามคำสั่งแพทย์ บริการจัดหาผู้บริบาลประจำตัว มีพนักงานที่ผ่านการอบรมพร้อมให้การดูแลและเฝ้าสังเกตอาการ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง บริการทำความสะอาดและดูแลเรื่องซักรีดเสื้อผ้า และการจัดกิจกรรมและ โปรแกรมเพื่อสุขภาพในแต่ละวัน

๕. บริการเสริมอื่นๆ เช่น การบริการรถรับ - ส่ง ๑ เที่ยว จากสนามบิน สุวรรณภูมิมายัง รีสอร์ท, บริการรถรับ - ส่ง ฟรีสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง จากรีสอร์ท ไปยังตัวเมืองพัทยา และที่ปรึกษาด้านวิชาชีพพนักงานของเราจะให้บริการข้อมูลรายละเอียดในการขอต่อวีซ่าชนิดต่างๆ ระหว่างคุณพำนักอยู่ในประเทศไทย เป็นต้น

๑.๑๕ บ้านเถาจือ โฮม (TAOZi Home)

บ้านเถาจือ โฮมของนั้นตั้งอยู่ในหมู่บ้านเมืองเอก โครงการ ๔ หลัง มหาวิทยาลัยรังสิต เลขที่ ๗๑/๓๖๔ ตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี เป็นบ้านพัก เพื่อช่วยดูแลผู้สูงอายุตลอด ๒๔ ชั่วโมง จากทีมงานโดยพยาบาลวิชาชีพ มีใบรับรองอย่างถูกต้องตามกฎหมาย อัตราค่าบริการ ภายในบ้านเถาจือ โฮม แบ่งเป็น ๓ โซน ประกอบด้วย

- โซนที่ ๑ บ้านพุทธชาต เป็นบ้านปูนชั้นเดียว ภายในบ้านมีห้องโถงสำหรับนั่งเล่น พุดคุยหรือรับชมทีวี พื้นที่หน้าบ้านมีชุดเก้าอี้ห้องน้ำ มีจำนวน ๒ ห้อง และห้องพักภายในบ้านพุทธชาตจะมีห้องพักรวม ขนาด ๔ เตียง จำนวน ๑ ห้อง ห้องพักผ่อน จำนวน ๑ ห้อง และห้องพักเดี่ยว จำนวน ๒ ห้อง ภายในบ้านมีห้องโถงสำหรับนั่งเล่น และดูทีวี รวมถึงห้องน้ำ จำนวน ๒ ห้อง

- โซนที่ ๒ บ้านพุดน้ำบุศย์ เป็นบ้านชั้นเดียว ภายในประกอบด้วย ออฟฟิศกลางของเจ้าหน้าที่ บ้านเถาจือ โสม ห้องพยาบาลเบื้องต้น ห้องพักผ่อน จำนวน ๓ ห้อง ภายในบ้านมีห้องโถง สำหรับนั่งเล่น และดูทีวี รวมถึงห้องน้ำ จำนวน ๒ ห้อง

- โซนที่ ๓ บ้านพุทธรักษา หลังบ้านอยู่ติดกับสนามกอล์ฟของหมู่บ้านเมืองเอก ในส่วนบริเวณบ้าน มีสระว่ายน้ำ สนามหญ้า และชุดเก้าอี้ มีพื้นที่ระหว่างบ้านทั้ง ๓ หลังให้ผู้สูงอายุได้เดินออกกำลังกาย หรือทำกิจกรรมสันทนาการต่างๆ ที่จัดให้ผู้สูงอายุได้เข้าร่วม ห้องพักสำหรับผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองได้ มี ๓ ห้อง ได้แก่ ห้องพักรวม มี ๖ เตียง จำนวน ๑ ห้อง ห้องพักคู่ ๒ เตียง ๑ ห้อง ห้องพักเดี่ยว จำนวน ๑ ห้อง (ที่มา : TAOZI HOME.)

๒. รูปแบบการให้บริการด้านที่พักสำหรับผู้สูงอายุในต่างประเทศ

๒.๑ ประเทศญี่ปุ่น

๒.๑.๑ สภากาชาดญี่ปุ่น (Japan Red Cross Society)

การดูแลผู้สูงอายุนั้นจะอยู่ภายใต้กิจกรรมสวัสดิการสังคมโดย สภากาชาดญี่ปุ่น มีอาคารสวัสดิการสังคม ๒๘ แห่งทั่วประเทศเพื่อช่วยเหลือเด็กผู้สูงอายุและคนพิการ

อาคารสวัสดิการสังคมจะเน้นการดูแลผู้สูงอายุคนชราที่ต้องการความช่วยเหลือและผู้พิการทางร่างกาย ไม่ได้เน้นการรักษาโรค ดังนั้น หน้าที่หลักของเจ้าพนักงานคือ การดูแลผู้ใช้งาน (คนชราและบุคคลทุพพลภาพ) ผู้ใช้บริการจะต้องได้รับการตรวจสอบสุขภาพเบื้องต้น จากศูนย์แพทยศาสตร์ก่อน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการดูแลผู้ที่เข้ามาพักอาศัยเพื่อจัดการดูแลให้เหมาะสมกับความต้องการปัจจุบัน (๑๙ กันยายน ๒๕๖๐) มีผู้ใช้บริการร้อยละ ๙๐ อาศัยอยู่ใน กรุงโตเกียวและ ร้อยละ ๑๐ อาศัยอยู่นอกกรุงโตเกียว

การเข้าใช้บริการผู้ประสงค์จะมาใช้บริการจะต้องทำการติดต่อจองล่วงหน้าจึงจะสามารถเข้ารับการบริการได้ด้วยระบบนี้ทำให้อาคารสวัสดิการสามารถรองรับผู้สูงอายุ หรือผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้องตามลำดับ

อาคารสวัสดิการสังคมของสภากาชาดญี่ปุ่น เขตชิบูย่ามีทั้งหมด ๘ ชั้น กำหนดการให้บริการแก่ผู้สูงอายุและคนพิการไล่ลำดับความหนัก - เบาของอาการ ดังนี้

๑) แผนกดูแลรายวัน แผนกโฮมแคร์และแผนกบริการรายวัน อยู่ ชั้นหนึ่ง (1F) โดยมีรายละเอียดดังนี้

- แผนกดูแลรายวัน หรือเรียกว่า Day Care เป็นการบริการ กายภาพบำบัดรายวัน ผู้สูงอายุที่มาใช้บริการสามารถเดินทางมาใช้บริการได้ในเวลา ๐๙.๐๐ น. เพื่อ ทำกายภาพกายบำบัด และเดินทางกลับในเวลา ๑๕.๐๐ น. สามารถรับผู้สูงอายุได้วันละ ๔๐ คน และ มีค่าใช้จ่าย ๑,๐๐๐ เยน/วัน

- แผนกโฮมแคร์ Home Care เป็นสถานที่ที่เจ้าหน้าที่ care manager ทำงานอยู่ มีหน้าที่วางแผนและให้คำแนะนำกับผู้ให้บริการต่างๆ

- แผนกบริการรายวัน หรือเรียกว่า Day Service เป็นบริการ ดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งจะมีอาหารกลางวันและห้องอาบน้ำบริการให้ มีรถไปรับและส่งที่บ้าน สำหรับผู้ที่ ไม่ได้อยู่อาศัยกับครอบครัวหรืออยู่ตัวคนเดียวและต้องการความช่วยเหลือ ทางองค์กรจะส่งเจ้าหน้าที่ ดูแลต่อที่บ้าน(ทำงานร่วมกับแผนกโฮมแคร์) โดยส่วนมากผู้สูงอายุที่มาใช้บริการรายวัน ครอบครัว หรือเจ้าหน้าที่ care manager จะเป็นผู้ช่วยทำการสมัครให้ สามารถรับผู้สูงอายุได้วันละ ๔๒ คน มี ค่าใช้จ่ายประมาณ ๑,๐๐๐ เยน/วัน

๒) บริการห้องพักระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุผู้ป่วยที่ผ่านการวินิจฉัย จากแพทย์แล้วว่าเป็นโรคสมองเสื่อมและคนพิการ ชั้นสอง (2F)

- แผนกดูแลผู้ป่วยโรคสมองเสื่อมหรือเรียกว่า Group Nursing Home เป็นส่วนที่ให้ผู้สูงอายุที่มีผลการตรวจรับรองว่าเป็นโรคสมองเสื่อมมาอยู่อาศัย เจ้าหน้าที่จะ ส่งเสริมและช่วยเหลือให้ผู้สูงอายุเหล่านี้ทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้ด้วยตัวเอง อาทิ การ

ทำอาหารร่วมกับการซักผ้าเป็นต้น สามารถรับดูแลผู้สูงอายุได้ ๑๘ คน เป็นเพศหญิงทั้งหมด อายุเฉลี่ย ๘๘.๑ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย เดือนละ ๑๘๐,๐๐๐ เยน อัตราส่วนการพยาบาล ๒.๐

- แผนกดูแลคนพิการหรือเรียกว่า Disabled people support center สามารถรับดูแลคนพิการได้ ๑๑ คน ไม่จำกัดอายุผู้ให้บริการ อายุเฉลี่ยของผู้ให้บริการอยู่ที่ ๔๔.๙ ปี อัตราส่วนของคนพิการที่เข้ามาพักอาศัยระหว่างเพศชายและหญิงอยู่ที่ ๗.๓

๓) แผนกดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในระยะยาว Long-Term Care Health Facilities for elderlies ชั้นสามและชั้นสี่ (3 - 4F) รับจำนวน ๑๐๐ คน สำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการเข้ารับกายภาพบำบัดเป็นเวลา ๓ - ๖ เดือนหลังจากได้รับกายภาพบำบัดแล้วจึงสามารถกลับบ้านตัวเองได้ โดยชั้นสามเป็นห้องสี่คน ชั้นที่สี่เป็นห้องเดี่ยว อัตราส่วนการพยาบาลอยู่ที่ ๓.๑ อายุเฉลี่ยของผู้ให้บริการ ๘๗.๕ ปี และอัตราส่วนชายและหญิง ๒.๒ : ๗.๘

๔) ผู้สูงอายุที่มีอาการป่วยขั้นรุนแรงไม่สามารถดูแลตัวเองได้ (มิใช่การรักษา) เป็นแผนกพยาบาลพิเศษ Special Nursing เปิดบริการเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๔ มีหน้าที่ดูแล รับจำนวน ๑๒๐ คน ในกรณีที่ผู้ใช้บริการเต็ม ๑๒๐ คน จะเปิดให้ผู้ใช้บริการใหม่เข้ามาใช้บริการได้ก็ต่อเมื่อผู้ใช้บริการเก่าได้ยกเลิกบริการผู้ใช้บริการแผนกพยาบาลพิเศษมีการใช้บริการเฉลี่ยยาว ๔ ปี ส่วนมากผู้บริการเก่าที่เข้ามาใช้บริการในแผนกพยาบาลพิเศษจะยกเลิกบริการ เนื่องจากการเสียชีวิตจากโรคร้ายไข้เจ็บปัจจุบัน (๑๙ กันยายน ๒๕๖๐) มีผู้รอผู้ใช้บริการแผนกพยาบาลพิเศษจำนวน ๒๐๐ คน

• ค่าใช้จ่ายของผู้ใช้อาคารสวัสดิการ ในประเทศญี่ปุ่นบุคคลที่มีอายุตั้งแต่ ๔๐ ปีขึ้นไป ทางรัฐบาลจะเรียกเก็บเงินค่าประกันการดูแลสุขภาพทุกเดือน ผู้ใช้บริการจะได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายบริการอาคารสวัสดิการจากประกันการดูแลสุขภาพในเรื่องของค่าดูแลและค่าบริการบุคคล แต่ผู้ใช้บริการจะต้องเสียค่าอาหารและค่าห้องพักด้วยตนเอง

- ผู้ใช้งานประเภทผู้สูงอายุ อาคารสวัสดิการในทุกแผนกบริการมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ๑๘๐,๐๐๐ เยน/เดือน ซึ่งผู้ใช้งานสามารถทำเอกสารลดหย่อนค่าใช้จ่ายรายเดือนได้ โดยการยื่นเอกสารแสดงรายได้ของครอบครัวของตนเอง สามารถลดค่าใช้จ่ายได้ถึง ๑๔๐,๐๐๐ เยน/เดือน หรือ ๑๑๐,๐๐๐ เยน/เดือนหรือ ๗๐,๐๐๐ เยน/เดือน ได้ตามปริมาณรายได้ของครอบครัวมีทั้งหมด ๔ ระดับข้างต้น โดยส่วนต่างของค่าใช้จ่ายที่ถูกหักไปนั้นองค์กรเงินประกันของรัฐบาลจะเป็นผู้รับผิดชอบ องค์กรกาชาดญี่ปุ่นแห่งนี้ตั้งอยู่บริเวณเขตชิบะของกรุงโตเกียว (เขตเมือง) สาเหตุของค่าใช้จ่ายต่อเดือนที่ค่อนข้างสูง

- ผู้ใช้งานประเภทบุคคลทุพพลภาพไม่เกิน ๑๐๐, ๐๐๐ เยนต่อเดือน

• บุคลากรของอาคารสวัสดิการ ในอาคารสวัสดิการมีบุคลากรปฏิบัติงานทั้งหมด ๒๐๐ คนโดยเงินเดือนของเจ้าหน้าที่ภายในอาคารสวัสดิการ จะมาจากค่าอาหารและค่าห้องพักของผู้ใช้บริการ ซึ่งแต่ละอาชีพมีเงินเดือนแตกต่างกัน ทุกอาชีพสามารถทำงานได้จนกระทั่งอายุ ๖๒ ปี ทั้งนี้มีเจ้าหน้าที่อยู่จำนวนไม่น้อยที่ลาออกจากงานเนื่องจากรู้สึกว่าคุณไม่เหมาะสมกับงานดูแลผู้สูงอายุ

ตารางที่ ๒ - ๕ แสดงรายละเอียดบุคลากรอาคารสวัสดิการ

ประเภทบุคลากร	จำนวน
แพทย์ (Doctor)	๒
พยาบาล (Nurse)	๒๐
ผู้ดูแล (Caregiver)	๑๕๐
นักกายภาพบำบัด (Rehabilitation Staff)	๘
เภสัชกร (Pharmacist)	๑
นักโภชนาการ (Nutritionist)	๓
เจ้าหน้าที่ธุรการ (Clerical Staff)	๒๐

- อุปกรณ์และสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ในอาคารสวัสดิการ
 - ประตูภายในอาคารเป็นประตูเลื่อนเพื่อป้องกันอุบัติเหตุจากการเปิดปิดประตู
 - พื้นอาคารทำจากวัสดุที่มีความนุ่มหนาประมาณ ๔ mm เพื่อป้องกันการบาดเจ็บจากแรงกระแทกเนื่องจากการสะดุดล้ม
 - ภายในอาคารไม่มีพื้นต่างระดับเพื่อป้องกันการสะดุดล้ม
 - อาคารสวัสดิการทำได้คอนกรีตต้านแผ่นดินไหว
 - ภายในห้องน้ำมีชักโครกติดตั้งอยู่ใกล้ประตูเพื่อความสะดวกในการทำงานและการช่วยเหลือ
 - ลิฟต์มีขนาดใหญ่เพียงพอที่สามารถรองรับเตียงขนย้ายผู้ป่วยได้
 - ชั้น ๗ มีทุ่งนาสำหรับเกษตรกรรม

๒.๑.๒ Smart Community – Senior Park Support

เป็นโครงการต้นแบบของชุมชนผู้สูงอายุที่มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตแข็งแรง และดูแลตนเองได้ มีใช้ผู้สูงอายุที่มีอาการเจ็บป่วยและต้องการการดูแลเป็นพิเศษ (มีใช้กิจการบ้านพักคนชรา)

แผนภาพที่ ๒ - ๙ ภาพรวมของโครงการ Smart Community

• อาคารที่พักอาศัยของ Smart Community

Smart Community ประกอบด้วยอาคารที่พักอาศัยทั้งหมด ๗ อาคาร ได้แก่ อาคาร A-E อาคาร F และอาคาร G1 มีจำนวนห้องทั้งหมด ๑,๐๐๑ ห้อง ห้องขนาดเล็กที่สุด มีพื้นที่ ๒๘.๘๑ ตารางเมตร อยู่ที่อาคาร D ห้องขนาดใหญ่ที่สุดมีพื้นที่ ๑๑๖.๘๖ ตารางเมตร อยู่ที่อาคาร C อาคาร A และ B เป็นเพียง ๒ อาคารที่มีจำนวนชั้นมากที่สุดคือ ๑๔ ชั้น อาคารอื่นๆ จะสร้างไม่เกิน ๖ ชั้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการก่อสร้างอาคารหลังที่ ๘ และยังไม่มียุทธศาสตร์ก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยเพิ่มเนื่องจากจะมีปัญหาในการขนส่งอาหารไปให้ผู้พักอาศัย ราคาห้องพักที่ต่ำที่สุดคือ ๑๓,๐๐๐,๐๐๐ เยน อยู่ในอาคาร A และราคาห้องพักที่สูงที่สุดคือ ๗๐,๙๐๐,๐๐๐ เยน อยู่ในอาคาร C

ตารางที่ ๒ - ๖ แสดงรายละเอียดอาคารที่พักอาศัยและราคาขายของโครงการ Smart Community

อาคาร	จำนวนห้อง	จำนวนชั้น	พื้นที่ (ตารางเมตร)	ราคาขาย (ล้านบาท)
A	๒๒๕	๑๔	๓๓.๒๔ - ๑๐๖.๗๐	๑๓ - ๔๑
B	๒๒๕	๑๔		
C	๑๑๗	๕	๗๔.๕๗ - ๑๑๖.๘๖	๓๖.๑ - ๗๐.๖
D	๑๐๓	๖	๒๘.๘๑ - ๖๙.๐๔	๑๕.๕ - ๓๗
E	๕๔	๕	๖๗.๓๔ - ๗๖.๘๔	๓๖.๓ - ๔๒.๒
F	๑๐๕	๕	๔๗.๗๖ - ๕๖.๖๘	๒๙.๑ - ๔๔.๘
G1	๑๒๕	๕	๔๔.๐๕ - ๖๐.๔๕	๒๔ - ๓๙๐

อาคาร A และ B

เป็นอาคาร ๑๔ ชั้น มีจำนวนห้องทั้งหมด ๕๑๐ ห้อง ประกอบด้วยห้อง ๒ ประเภทคือ ห้องประเภท 1K และห้องประเภท 1LDK พื้นที่ห้องมีขนาด ๓๓.๒๔ - ๑๐๖.๗๐ ตารางเมตร

แผนภาพที่ ๒ - ๑๐ ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร A และ B

อาคาร C

เป็นอาคาร ๕ ชั้น มีจำนวนห้องทั้งหมด ๑๑๗ ห้อง ประกอบด้วยห้อง ๒ ประเภทคือ ห้องประเภท 1LDK และห้องประเภท 2LDK+DEN พื้นที่ห้องมีขนาด ๗๔.๕๗ - ๑๑๖.๘๖ ตารางเมตร

แผนภาพที่ ๒ - ๑๑ ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร C

อาคาร D และ E

อาคาร D เป็นอาคาร ๖ ชั้น มีจำนวนห้อง ๑๐๓ ห้อง ห้องประเภท 1K - 1LDK พื้นที่ห้องมีขนาด ๒๘.๘๑ - ๖๙.๐๔ ตารางเมตร

อาคาร E เป็นอาคาร ๕ ชั้น มีจำนวนห้อง ๔๑ ห้อง ห้องประเภท 1LDK - 2LDK+S พื้นที่ห้องมีขนาด ๖๗.๓๔ - ๗๖.๔๘ ตารางเมตร

แผนภาพที่ ๒ - ๑๒ ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร D และ E

อาคาร F

เป็นอาคาร ๖ ชั้น มีจำนวนห้องทั้งหมด ๑๐๕ ห้อง ห้องประเภท 1LDK+S - 2LDK พื้นที่ห้องมีขนาด ๔๗.๗๖ - ๕๖.๖๘ ตารางเมตร

แผนภาพที่ ๒ - ๑๓ ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร F

อาคาร G1

เป็นอาคาร ๕ ชั้น มีจำนวนห้องทั้งหมด ๑๒๕ ห้อง ห้องประเภท 1LDK - 1LDK+S พื้นที่ห้องมีขนาด ๔๔.๐๕ - ๖๐.๔๕ ตารางเมตร (ที่มา : Smart Community)

แผนภาพที่ ๒ - ๑๔ ภาพอาคารและแบบห้องของอาคาร G1

- สมาชิก Smart Community ในปัจจุบัน
อายุของผู้ที่เข้ามาพักอาศัยอยู่ที่ ๗๓ ปี อายุสูงสุด คือ ๙๖ ปี เป็น
เพศหญิง อัตราส่วนสมาชิกชายต่อหญิง ๔ : ๖ อัตราส่วนของ
สมาชิกเพศหญิงโสดต่อเพศหญิงที่มีสามี ๓ : ๒
- เงื่อนไขในการเข้าร่วม Smart Community
 - เป็นบุคคลสัญชาติญี่ปุ่น และมีอายุ ๕๐ ปีบริบูรณ์
 - มีสุขภาพกายและจิตที่แข็งแรงสมบูรณ์ สามารถอยู่อาศัยด้วย
ตนเองได้
- ขั้นตอนในการเข้าร่วม Smart Community และค่าใช้จ่าย
 - เข้าร่วมเป็นสมาชิกของโครงการ Smart Community (ค่า
สมัครสมาชิก ๓ ล้านบาท)
 - ซื้อคอนโดมิเนียมที่กิจการ Smart Community จัดไว้ให้ไว้
ครอบครอง (ห้องพักขนาด ๓๐ ตารางเมตร มีมูลค่า ๑๐ ล้าน
เยน)

ดังนั้น ในการเข้าร่วม Smart Community มีค่าใช้จ่ายแรกเข้า
ทั้งหมดประมาณ ๑๓ ล้านบาท (ทั้งนี้ค่าใช้จ่ายอาจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับขนาดห้องของ
คอนโดมิเนียมที่ซื้อ) โดยห้ามสมัครสมาชิกหรือซื้อคอนโดอย่างใดอย่างหนึ่ง ต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิก
โครงการและซื้อคอนโดมิเนียมในเวลาเดียวกัน

ค่ารายเดือน	๑ คน	๒ คน
ค่าสมัคร (ไม่มีการคืนเงิน) สำหรับผู้ที่คุณสมบัติตรงตามเงื่อนไข	๑,๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐
ค่าใช้จ่ายในการรับสิทธิอุปกรณ์ส่วนกลาง	๑,๔๐๐,๐๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐
รวม	๒,๙๐๐,๐๐๐	๔,๘๐๐,๐๐๐

หมายเหตุ : บุคคลทุกพลภาคสามารถสมัครสมาชิกได้ ถ้าเงื่อนไขสอดคล้องดังข้างต้น

- ค่าไฟฟ้า ค่าประปา และค่าซ่อมบำรุงต่างๆ ของคอนโดมิเนียม

สมาชิกต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

ค่ารายเดือน	๑ คน	๒ คน
ค่าบริการส่วนกลาง (ค่าส่วนกลาง ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าซ่อมบำรุง)	๔๒,๘๕๘	๗๖,๑๙๒
ค่าอาหารเช้าและเย็น	๔๑,๙๐๕	๘๓,๘๑๐
รวม	๘๔,๗๖๓	๑๖๐,๐๐๒

ทั้งนี้ในขั้นตอนการรับสมัครสมาชิกทางกิจการจะพิจารณาถึงสถานะการเงินของบุคคลนั้นๆ ด้วยหากผลการพิจารณาสถานะการเงิน อาทิ เงินบำนาญเงินประกัน ฯลฯ เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่กล่าวไว้เบื้องต้นแล้วจึงจะรับสมัครสมาชิกนั้นๆ ได้

- สวัสดิการสุขภาพ

ในกรณีที่สมาชิกเกิดการเจ็บป่วยทางกิจการจะไม่มีบริการรักษาหรือดูแลผู้ป่วยให้ แต่มีโรงพยาบาลและ Care Manager บริการให้เกี่ยวกับการปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ ทั้งนี้สมาชิกมีสิทธิในการเลือกวิธีการรักษาได้ด้วยตัวเองโดยไม่ใช้บริการของ Smart Community ได้ นอกจากนั้นภายในอาคารหลักของ Smart Community มีองค์กรสวัสดิการอื่นๆ มาเช่าสถานที่เพื่อให้บริการเกี่ยวกับสุขภาพกับสมาชิก แต่มีค่าใช้จ่ายของ Smart Community แต่อย่างใด

ปัจจุบัน (๒๐ กันยายน ๒๕๖๐) กิจการ Smart Community กำลังเตรียมการ ตั้งองค์กรสวัสดิการสุขภาพของตัวเอง เพื่อรองรับสมาชิกที่อาจเกิดอาการเจ็บป่วยในอนาคต ทาง Smart Community ได้บริการรถประจำทาง ๖ คันต่อวัน บริการไปส่งผู้โดยสารและตรวจโรคที่โรงพยาบาลใกล้เคียง (ไม่เสียค่าใช้จ่าย) แต่เสียค่าใช้จ่ายในการรักษา

- ตีกสโมสร (Club House)

อาคารตีกสโมสรของโครงการ Smart Community มีพื้นที่ประมาณ ๓๔,๔๒๑. ๔๗ ตารางเมตร อาคารเดิมเป็นซุเปอร์มาร์เกตนำมาปรับปรุงใหม่ มีทั้งหมด ๓ ชั้น โดยชั้นล่างจะเป็นพื้นที่สำหรับกิจกรรมสันทนาการต่างๆ ชั้นสองจะเป็นศูนย์อาหาร และชั้นสาม Simulation Golf

- ชั้นหนึ่ง (1F) เป็นพื้นที่กิจกรรมชมรมทั้งหมดที่จัดตั้งโดยสมาชิก Smart Community ทั้งหมดมีประมาณ ๕๐ ชมรม

โซนออกกำลังกาย

ปิงปอง

ปาเป้า

ห้องคาราโอเกะ

ห้องดนตรี

ห้องเล่นโกะ

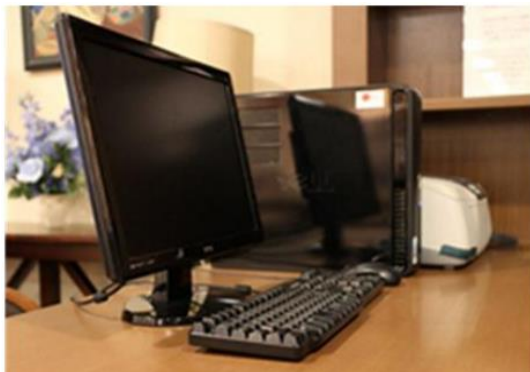
ห้องศิลปะ หัตถกรรม

ห้อง simulation golf

Computer Corner

Fitness Corner

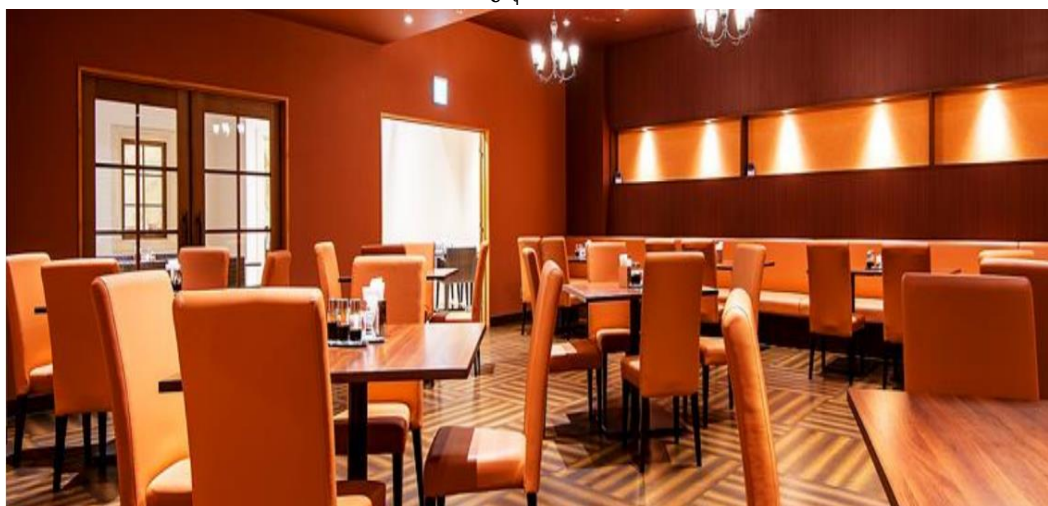
ห้องทำงาน

• ชั้นสอง (2F) เป็นโรงอาหารและร้านเครื่องดื่ม (สมาชิกเสียค่าใช้จ่ายด้วยตนเอง และญาติของสมาชิกสามารถใช้งานได้ บุคคลภายนอกไม่สามารถใช้งานได้) สามารถยกอาหารไปรับประทานเป็นกลุ่มๆ ได้ตามใจชอบ ยกเว้นอาหารประเภทเนื้อที่ต้องรับประทานภายในอาคารร้านเนื้ออย่างเท่านั้น ซึ่งอาหารที่จัดจำหน่ายส่วนมากมีราคาประมาณ ๕๐๐ - ๗๐๐ เยน

ห้องอาหารญี่ปุ่น Mohoroba

ห้องอาหารตะวันตก Stella

ห้องอาหารปิ้ง - ย่าง Larva

ห้องอาหารทะเล Hai Beitai

ในการรับประทานอาหารเช้าแต่ละมื้อ ทุกเมนูอาหารจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับสารอาหารและพลังงานที่ได้รับ ทุกครั้งที่สมาชิกรับประทานอาหารเช้าสามารถเพิ่ม - ลดปริมาณอาหารหรือยกเลิกอาหาร จะต้องใช้บัตรสมาชิกสัมพันธ์ที่เครื่องจำหน่ายข้อมูลต่างๆ ได้แก่ สารอาหารและพลังงานที่ได้รับ และค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจะถูกบันทึกลงในฐานข้อมูล

กรณีที่ไม่มีการยกเลิกมื้ออาหาร ถ้าอาหารมื้อหนึ่งๆ ที่ถูกบริการส่งไปยังห้องพักแล้วไม่ถูกรับประทานทางส่วนกลางจะติดต่อสอบถามสมาชิกถึงสาเหตุนั้นๆ หากไม่มีการตอบรับจากสมาชิกจะคาดการณ์ว่าสมาชิคนั้นๆ อาจเกิดการเจ็บป่วยหรือเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น

- ชั้นสาม (3F) เป็นโซนของสนามกอล์ฟจำลอง (Golf Simulation)

- สนามเอนกประสงค์ (Ground)

มีพื้นที่ประมาณ ๗๐,๐๐๐ ตารางเมตร ใช้ในการเล่นกอล์ฟ เทนนิสและเบสบอล

- การสืบทอดสิทธิอาคารที่พักอาศัย (Condominium)

หลังจากที่เข้าร่วมโครงการ Smart Community และซื้อห้องพัก ในคอนโดมิเนียมแล้วห้องนั้นๆ จะกลายเป็นทรัพย์สินของผู้ซื้อ ในกรณีที่ผู้ซื้อถึงแก่กรรมห้องนั้นๆ จะถูกพิจารณาว่าเป็นมรดกของบุคคลนั้นๆ ผู้สืบทอดมรดกมีสิทธิที่จะจำหน่ายหรืออยู่อาศัยต่อได้ ซึ่งหากผู้สืบทอดมรดกอายุไม่ถึง ๕๐ ปี ทางโครงการจะปรึกษาหารือเพื่อขอซื้อห้องคืน เพราะในทางกฎหมายไม่สามารถห้ามผู้สืบทอดเข้าใช้สิทธิในห้องพักได้ แต่ไม่สามารถให้บริการห้องนั่งเล่นและบริการเครื่องดื่มได้

- การออกแบบอาคารที่พักอาศัย (Condominium)

ห้องพักจะถูกออกแบบสำหรับผู้สูงอายุ อาทิ พื้นที่ต่างระดับจะมีความสูงน้อย แต่ไม่มีเฟอร์นิเจอร์ให้ผู้พักอาศัยต้องเป็นผู้จัดหาด้วยตัวเอง ส่วนห้องครัวจะมีขนาดเล็กกว่าคอนโดมิเนียมปกติเนื่องจากมีบริการอาหารเช้าและอาหารเย็นให้กับสมาชิกทั้งหมด ภายในห้องพักและห้องน้ำมีเครื่องติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่วนกลางที่มีเจ้าหน้าที่ประจำ ๒๔ ชั่วโมง ในกรณีฉุกเฉินหรือการบริการอาหารมื้อเช้าและมื้อเย็นจะมีการใช้อุปกรณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ที่เพดานห้องพักจะมีเครื่องตรวจวัดการเคลื่อนไหวของมนุษย์หากภายใน ๑๒ ชั่วโมง เครื่องมือดังกล่าวไม่สามารถตรวจจับการเคลื่อนไหวของบุคคลได้ เครื่องตรวจวัดจะส่งสัญญาณฉุกเฉินถึงสำนักงานกลาง ด้านนอกห้องพัก มีห้องเก็บของสำหรับเก็บอุปกรณ์ที่ขนาดใหญ่มากหรือไม่ต้องการนำเข้าภายในห้องพัก อาทิ ฤกษ์กอล์ฟ เป็นต้น

- สำนักงานกลางอาคารที่พัก (Condominium Headquarter)

มีพนักงานประจำเป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง มีหน้าที่ติดต่อดูแลสมาชิกที่ติดต่อผ่านอุปกรณ์ภายในห้องพัก มีห้องนั่งเล่นให้บริการกับสมาชิก มีบริเวณสำหรับจำหน่ายข้าวกล่อง (อาหารเช้า) และบริการเครื่องดื่มประเภทชาและกาแฟตลอดทั้งวัน

โดยสรุปแล้ว ในปัจจุบันรายได้และรายจ่ายของอาคารกลางกำลังขาดทุนอยู่ และคอนโดมิเนียมได้กำไร แต่กำไรมีจำนวนมากกว่าขาดทุนมีไม่มาก ในอนาคตต้องการเพิ่มจำนวนสมาชิกให้ถึง ๑,๐๐๐ คน เพื่อกำไรอย่างมีนัยสำคัญ เพราะว่าในอนาคตคอนโดมิเนียมจะถูกจำหน่ายจนหมดสิ้น มีความจำเป็นต้องแสวงหากำไรจากอาคารส่วนกลางเพิ่มมากขึ้น โดยขยายสาขาของ Smart Community ไปยังภูมิภาคอื่นๆ แต่นักธุรกิจเอกชนอื่นๆ ก็เริ่มมีรูปแบบการสร้างชุมชนผู้สูงอายุ คล้ายๆ Smart Community แต่การซื้อคอนโดมิเนียมของ Smart Community คอนโดมิเนียมที่ซื้อไปนั้นจะตกเป็นทรัพย์สินของผู้ซื้อและชุมชนผู้สูงอายุจะมีขนาดใหญ่เท่า Smart Community (ที่มา : ฐานเศรษฐกิจ, ๒๕๕๙)

๒.๑ ๓ ศูนย์ Hinoki-So Senior Citizen 's Center

ศูนย์ชุมชนผู้สูงอายุฮิโนกิโซ ตั้งอยู่ที่ อำเภอโคชิเกาย่า จังหวัดไซตามะ มีพื้นที่การดำเนินงานทั้งหมด ๓๗ ตารางเมตร เป็นพื้นที่อาคาร ๒,๓๕๓ ตารางเมตร อาคารสร้างจากคอนกรีตป้องกันแผ่นดินไหว ภายในอาคารไม่มีพื้นที่ต่างระดับยกเว้นบันได ซึ่งแต่ละชั้นมีความสูงน้อยกว่าปกติ โดยอาคารที่เปิดให้บริการที่มีอายุการใช้งานมากที่สุดประมาณ ๔๐ ปี และอาคารที่มี

อายุการใช้งานน้อยที่สุดประมาณ ๒ ปี มีพื้นที่สำหรับการจอดรถถึง ๘๕ คัน และที่จอดรถสำหรับคนพิการอีก ๔ คัน มีการให้บริการผู้สูงอายุในเรื่องของการจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพลดอัตราการเจ็บป่วยของผู้สูงอายุ ซึ่งประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้บริการของศูนย์ชุมชนผู้สูงอายุฮิโนกิโซ เพราะเกณฑ์การเข้ารับบริการที่กำหนดให้ผู้ที่ต้องการใช้บริการทั้งหมดมีสุขภาพที่ดี แข็งแรงสามารถพึ่งพาตนเองได้ และไม่โรคติดต่อ

เมืองโคชิกายะมีศูนย์ชุมชนผู้สูงอายุทั้งหมด ๔ แห่ง (ไม่ใช่ Day Service Center) จำนวนผู้ใช้บริการทั้ง ๔ แห่งรวมกันประมาณ ๑,๒๐๐ - ๑,๓๐๐ คน/วัน (เฉลี่ย ศูนย์ละ ๓๐๐ คน/วัน) โดยจังหวัดไซตามะ มีจำนวนประชากรประมาณ ๓๓๐,๐๐๐ คน เป็นประชากรผู้สูงอายุที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน อายุเฉลี่ยของผู้ใช้บริการอยู่ที่ ๗๕ ปี ซึ่งทางศูนย์ชุมชนผู้สูงอายุ อำเภอโคชิกายะ จะมีการจัดกิจกรรมและการให้ยืมอุปกรณ์กีฬาสำหรับผู้สูงอายุ

- รายละเอียดการให้บริการ

ศูนย์ชุมชนผู้สูงอายุฮิโนกิโซ เปิดทำการทุกวัน ยกเว้น วันอังคารตั้งแต่เวลา ๙.๓๐ - ๑๖.๐๐ น. ในกรณีที่มีวันหยุดราชการ จะปิดทำการในวันถัดไป และช่วงปีใหม่ ไม่เสียค่าบริการ ศูนย์จะมีตารางกิจกรรมในแต่ละวัน ซึ่งผู้รับบริการทุกคนสามารถเลือกเข้าร่วมได้อย่างอิสระ กิจกรรมที่มีผู้นิยมใช้บริการมากที่สุดภายในศูนย์ชุมชนแห่งนี้ คือ บริการห้องอาบน้ำ บริการห้องเรียนกีฬา บริการห้องคาราโอเกะ และบริการอบรมความรู้เรื่องสุขภาพ ครูผู้สอนในกิจกรรมต่างๆ ศูนย์ชุมชนจะเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายให้หากผู้ร่วมกิจกรรมต้องการเพิ่มเวลากิจกรรม จะต้องเสียค่าจ้างครูผู้สอนเพิ่มด้วยตนเอง แต่สามารถใช้สถานที่ทางศูนย์ได้

ศูนย์ชุมชนผู้สูงอายุฮิโนกิโซเป็นอาคาร ๒ ชั้น โดยชั้นล่างจะมีห้องประชุม ห้องครัว (ใช้ห้องเรียนทำอาหารและใช้งานในยามลี้ภัยธรรมชาติ) ห้องเล่นหมากรุกและหมากรุกญี่ปุ่น ห้องรับฟังคำปรึกษาห้องตรวจสุขภาพ (สามารถวัดความดันโลหิตและปรึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ) ห้องญี่ปุ่น (กิจกรรมชงชาและกิจกรรมจัดดอกไม้) ห้องคอมพิวเตอร์และห้องสมุด ส่วนชั้น ๒ จะเป็นห้องอาบน้ำ ห้องขนาดใหญ่สำหรับการแสดงและคาราโอเกะห้องรับประทานอาหารกลางวัน (ไม่มีอาหารกลางวันจำหน่าย) ห้องออกกำลังกายและห้องอเนกประสงค์ (สำหรับกิจกรรมโยคะและเต้นรำ)

- คุณสมบัติผู้ใช้บริการ

ผู้รับบริการต้องมีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป และมีภูมิลำเนาในเมืองโคชิกายะ รวมทั้งต้องสมัครสมาชิกและนำบัตรสมาชิกมาทุกครั้ง ผู้ใช้บริการที่มาจากเมืองอื่นต้องเสียค่าบริการคนละ ๒๐๐ เยน/วัน ผู้มาใช้บริการจะต้องเดินทางมาที่ศูนย์เอง จะไม่มีรถบริการรับ - ส่ง ศูนย์ชุมชนจะติดต่อไปยังผู้บริการในกรณีที่ขาดการติดต่อจากผู้สูงอายุที่อยู่อาศัยด้วยตัวคนเดียว

๒.๑.๔ ศูนย์ดูแลครอบคลุมแห่งเมืองโคชิกายะ (Inclusion Support Center)

ศูนย์ดูแลครอบคลุมแห่งเมืองโคชิกายะ มีทั้งหมด ๑๑ สาขา ภายในเมืองโคชิกายะ รองรับประชากร ๓๐,๐๐๐ คน ต่อหนึ่งศูนย์ นอกจากนี้ในอำเภอโคชิกายะ ศูนย์ดูแลครอบคลุมยังมีอีกหลายสาขาในภูมิภาคอื่นๆ ในประเทศญี่ปุ่นอีกด้วย มีหน้าที่บริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพของผู้สูงอายุเป็นหลัก โดยเจ้าหน้าที่บริหารภายในศูนย์แห่งนี้ มีทั้งหมด ๕ คน คือ พยาบาลชุมชน (Community Nurse) ๑ คน Care Manager ๒ คน เจ้าหน้าที่สวัสดิการสังคม ๑ คน และเจ้าหน้าที่ธุรการ ๑ คน โดยได้รับการว่าจ้างจากองค์กร NGO ที่ได้รับงบประมาณจากเทศบาลในอำเภอโคชิกายะ ศูนย์ดูแลครอบคลุมจะให้บริการในเรื่องดังต่อไปนี้

๑) บริการให้ปรึกษาเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับสุขภาพ การพยาบาล การใช้ชีวิต ซึ่งผู้ขอรับบริการสามารถปรึกษาได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย (ในบางกรณีสามารถส่งเจ้าหน้าที่ไปให้บริการถึงบ้านได้)

๒) บริการปกป้องสิทธิมนุษยชน มุ่งเน้นการรักษาสิทธิมนุษยชนของบุคคล ที่มีอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป อาทิ บุคคลที่เป็นโรคมองเสื่อมมักจะโดนละเมิดสิทธิมนุษยชน บุคคลสูงอายุมักเป็นเหยื่อของนักต้มตุ๋น เป็นต้น

๓) บริการให้คำปรึกษาเพื่อป้องกันการเข้าสู่ Care ๑ เป็นบริการให้คำปรึกษาบุคคลสูงอายุประเภท Support ๑ และ Support ๒ ไม่ให้เกิดอาการเจ็บป่วยจนถึงระดับต้องการการดูแลและปรนนิบัติตั้งแต่ระดับ Care ๑ เป็นต้นไป ให้เข้าที่สุดท้ายที่จะเป็นไปได้ในรูปแบบของ Care Manager

๔) การบริหารอย่างครอบคลุมและยั่งยืนเป็นบริการสนับสนุนกลุ่มบุคคล ในอาชีพต่างๆ ในเขตอำเภอโคชิกายะ และสร้างเครือข่าย (Network) เพื่อดูแลวิถีการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุ

๒.๑.๕ ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุเมกูริ (Meguri)

ดูแลผู้สูงอายุ Meguri ตั้งอยู่ที่เมืองโคชิกายา จังหวัดไซตามะ เป็นอาคาร ๓ ชั้น เปิดให้บริการเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากเทศบาลบางส่วนในการก่อสร้าง

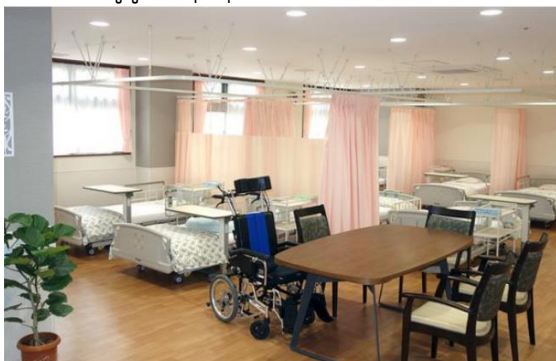

- ชั้นล่างสุดแบ่งการบริการเป็น ๓ โซน คือ

โซนแรกเป็นบริการรูปแบบ Day Care สำหรับผู้สูงอายุไป - กลับ โดยสามารถให้บริการผู้สูงอายุได้มากที่สุด ๙ เติง ให้บริการเฉพาะผู้สูงอายุภายในเมืองโคชิกายา ที่ต้องการการดูแลในระดับ Care ๔ - ๕ (Day Service) ผู้มาใช้บริการต้องเสียค่าใช้จ่ายวันละ ๒,๐๐๐ เยน ส่วนผู้สูงอายุระดับ Care ๑ - ๓ จะถูกส่งไปที่ศูนย์ Day Service ทั่วไปผู้ที่มารับบริการที่ศูนย์รักษาพยาบาล Meguri มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ ๘๐ ปีเจ้าหน้าที่ทั้งหมดมี ๖ คนคือพยาบาลวิชาชีพ ๒ คน และผู้ดูแล ๔ คน ซึ่งเป็นบุคลากรขององค์กร NGO ที่เทศบาลว่าจ้างให้มาดูแลสุขภาพแก่ผู้สูงอายุในพื้นที่

โซนที่ ๒ คือ ห้องอาบน้ำอัตโนมัติ ใช้ผู้ดูแลและพยาบาลประมาณ สามคนสำหรับการช่วยเหลือผู้สูงอายุในการอาบน้ำ อ่างอาบน้ำมีราคาประมาณ ๖ ล้านบาท (เทศบาลออกเงินช่วยเหลือ ๓ ล้านบาท)

โซนที่ ๓ โรงเรียนอนุบาลสองภาษา เปิดสอนเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ ในระดับอนุบาลศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น (เยาวชนชายและหญิงที่มีอายุ ๗ - ๘ ปี) รวมทั้งหมดประมาณ ๓๐ คน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เด็กและผู้สูงอายุได้อยู่อาศัยใกล้เคียงกันเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความสุขจิตใจที่ดี

พื้นที่บริการผู้สูงอายุ Day Care

เตียงอาบน้ำอัตโนมัติ

โรงเรียนอนุบาลสองภาษา

- ชั้นสองและชั้นสามจะเป็นห้องพักสำหรับผู้สูงอายุระดับ Support ๑ - ๒ และ Care ๑ - ๒ ให้บริการทั้งแบบเข้าพักและแบบเข้ามาอยู่อาศัยโดยผู้อาศัยสามารถนำสัตว์เลี้ยงมาอยู่อาศัยด้วยซึ่งชั้น ๒ สำหรับผู้ที่ต้องการเลี้ยงแมว และชั้น ๓ สำหรับผู้ที่ต้องการเลี้ยงสุนัข ราคาเช่าห้อง ๖๕,๐๐๐ เยน/เดือน นอกจากนั้นยังมีค่าบริการ ๒๐,๐๐๐ เยน เป็นค่าดูแลและรักษาอาการป่วยของสัตว์เลี้ยง สำหรับเครื่องเรือนต่างๆ จะมีทั้งแบบเปิดให้เช่าหรือแบบซื้อเข้ามาติดตั้งเอง และมีอุปกรณ์สำหรับติดต่อเรียกเจ้าหน้าที่ในทุกๆ ห้องรวมทั้งมีห้องซักล้าง ห้องครัว และห้องสำหรับอาบน้ำและตรวจรักษาสัตว์เลี้ยงไว้คอยบริการด้วย

ห้องครัวและห้องอาบน้ำ

ห้องสำหรับสัตว์เลี้ยงรักษาสัตว์เลี้ยงและห้องซักล้าง

๒.๑.๖ อาคารพักอาศัยวาราย (Warai)

อาคารพักอาศัย Warai ตั้งอยู่ที่เมืองโคชิเกายา จังหวัดไซตามะ เป็นอาคาร ๓ ชั้น มีห้องพักสำหรับผู้สูงอายุทั้งหมด ๔๑ ห้อง โดยบริษัท Ishizue มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นที่พักอาศัยของผู้สูงอายุ ในช่วงเวลาสุดท้ายของชีวิต (Hospice) เนื่องจากในประเทศญี่ปุ่น ไม่ยินดีกับการที่ผู้สูงอายุเจ็บป่วยและเสียชีวิตที่โรงพยาบาล อาคารพักอาศัย Warai จึงก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นสถานที่สำหรับรองรับผู้สูงอายุที่ใกล้เสียชีวิต แล้วมีการสร้างบรรยากาศที่สงบสุขมีการอนุญาตให้ครอบครัวและญาติสามารถอยู่ด้วยกันกับผู้สูงอายุในช่วงสุดท้ายของชีวิต ตั้งแต่เปิดให้บริการจนถึงปัจจุบัน (กันยายน พ.ศ.๒๕๖๐) มีผู้เสียชีวิตที่อาคารพักอาศัย Warai แล้วทั้งสิ้น ๑๖ คน โดยอาคารพักอาศัย Warai เปิดให้บริการดูแลผู้สูงอายุภายในห้องถื่นที่ต้องการการดูแล ระดับ Care ๕ มีจุดเด่นเรื่องการใช้เทคโนโลยี ICT ในการดูแลผู้สูงอายุภายใต้ความร่วมมือระหว่างบริษัท อิชิซึเอะ และบริษัท ซอฟแวร์

การเข้าใช้บริการต้องจ่ายเงินครั้งแรกเป็นค่าเช่าห้องและค่าบริการทั้งหมด คนละ ๑๗๐,๐๐๐ (รวมเงินมัดจำ ๑ เดือน) ซึ่งเงินจำนวนนี้ไม่สามารถขอเบิกจ่ายจากกองทุนผู้สูงอายุได้ โดยก่อนที่จะมีการรับผู้สูงอายุเข้ามาใช้บริการ จะต้องมีการตรวจสอบรายได้ของครอบครัว เงินบำนาญ และเงินสนับสนุนจากครอบครัวว่าสามารถรองรับค่าใช้จ่ายและค่าบริการทุกเดือนเพียงพอได้หรือไม่

การดูแลและการรักษาทางการแพทย์ ไม่มีการบังคับให้ผู้รับบริการต้องอยู่เฉพาะในอาคารเท่านั้นผู้รับบริการสามารถเดินทางไปรับบริการ Day Service ช้างนอกได้ตามความเหมาะสมประกอบกับอาคารพักอาศัย Warai มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในอาคารทำให้เจ้าหน้าที่สามารถจัดแผนการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุแต่ละคนได้อย่างชัดเจน และลดภาระการทำงานของเจ้าหน้าที่

ในการดูแลผู้สูงอายุ เจ้าหน้าที่ทุกคนจะมีโทรศัพท์มือถือเพื่อการสื่อสารและติดตามความเคลื่อนไหวของผู้รับบริการโดยเฉพาะ สามารถรับข่าวสารการแจ้งเตือนเรื่องข้อมูลสุขภาพ พฤติกรรมต่างๆ ของผู้สูงอายุภายในอาคาร และการบริการของเจ้าหน้าที่ทุกความเคลื่อนไหวจะถูกบันทึกในระบบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถใช้โทรศัพท์มือถือในการเข้าถึงข้อมูลในระบบได้ตลอดเวลา เพื่อเป็นประโยชน์ในการดูแลผู้สูงอายุนอกจากนี้ในห้องจะมีการติดตั้งกล้องวงจรปิด ซึ่งจะทำงานเมื่อผู้พักอาศัยอยู่ในห้องกดปุ่มเรียกให้สัญญาณขอความช่วยเหลือ ซึ่งเจ้าหน้าที่

จะเห็นทั้งภาพและได้ยินเสียงในห้องได้อย่างชัดเจน เจ้าหน้าที่ส่วนกลางสามารถสังเกตอาการของผู้สูงอายุภายในห้องและสามารถโต้ตอบสอบถามกันได้ ใต้เตียงของผู้พักอาศัยจะมีเซนเซอร์ Airmat ตรวจวัดการหายใจและชีพจรของผู้สูงอายุ สามารถบอกสภาวะการนอนหลับ การลุกนั่ง การพลิกตัวของผู้สูงอายุ และจะส่งเสียงเตือนไปยังเจ้าหน้าที่ส่วนกลางเมื่อสภาวะร่างกายของผู้สูงอายุเกิดความผิดปกติ

การเรียกดูข้อมูลผู้พักอาศัยและการสื่อสารกับผู้พักอาศัยผ่านกล้องวิดีโอโฟนในห้องกับมือถือของเจ้าหน้าที่

ปุ่มกดเรียกพยาบาล

แผ่นเซ็นเซอร์ตรวจจับการเคลื่อนไหว

ข้อมูลสุขภาพของผู้สูงอายุและบันทึกการทำงานของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดจะรวบรวมไว้ที่ฐานข้อมูลกลาง สามารถพิมพ์ข้อมูลออกมาให้ญาติหรือครอบครัวผู้สูงอายุที่ต้องการทราบถึงความเคลื่อนไหวและพฤติกรรมต่างๆ ของผู้สูงอายุได้ นอกจากนี้ยังสามารถทราบสถานการณ์ ณ ขณะนั้นของผู้รับบริการทุกคนได้อย่างทันทีที่สามารถช่วยเหลือยามเกิดเหตุฉุกเฉินได้

๒.๑.๗ Wakatake-no-mori

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีประชากรสูงวัยเป็นจำนวนมากเมื่อเทียบกับสัดส่วนประชากรทั้งหมดสูงถึงประมาณร้อยละ ๒๓ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากที่สุดในโลก (ผู้สูงอายุคือ ๖๕ ปีขึ้นไป) ประเทศญี่ปุ่น จึงมีแนวทางการพัฒนาเพื่อรองรับหนึ่งในนั้นคือโครงการ Wakatake no mori ตั้งอยู่ที่เขตอาโอบะ เมืองโยโก ฮาม่า เป็นบ้านพักรวมให้ผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า ๖๐ ปี ได้เช่าเพื่อพักอาศัย

โครงการนี้ออกแบบโดย Akihiro Yoshida, yoshida design workshop Co, Ltd + Yasushi Inoue, KENKO ARCHITECTS OFFICE + Hiroshi Kanemitsu, Kanemitsu Hiroshi Design Office + Yukiko Inoue, Japan College of Social Work และได้รับรางวัล Good Design Award ๒๐๑๕ ระดับ Golden Prize โดยในโครงการจะมีคลินิกวิชาโรค บริการทำความสะอาด บริการอาหาร บริการ home visiting care support ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๑.๘ บ้านพักคนชราอิระกะ IRAKA

บ้านพักคนชราแห่งนี้มีชื่อว่า อิระกะ IRAKA (壺) อยู่ในโอซาก้า สามารถนั่งรถไฟใต้ดินสาย Sennichi Mae ลงสถานีชื่อ Minami Tatsumi แล้วออกประตู ๓ เดินมาทางทิศตะวันตก ๒๐๐ เมตร ที่นี่มีสิ่งอำนวยความสะดวกผู้สูงอายุ เต็มจนของที่นี่จะมีความสูงไม่มากเพื่อให้ตอนนั่งเท้าวางถึงพื้น และข้างเตียงจะมีที่จับ (ส่วนที่วงกลมสีแดง) ไว้สำหรับตอนลุกแล้ว อาจเกิดอาการเวียนหัวหรือทำท่าจะล้มก็จะได้มีที่จับยันให้ทรงตัวได้ ในวงกลมสีส้มจะมีไว้เพื่อกรณีที่ผู้สูงอายุอยากลุกไปเข้าห้องน้ำแต่ลืมกดปุ่มเรียกคนดูแล หรือไม่คิดจะกดเรียกเพราะอยากเดินไปเอง แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อความปลอดภัยเมื่อผู้สูงอายุเดินเหยียบแผ่น ที่ว่านี้จะมีเสียงส่งสัญญาณไปยังห้องของคนดูแลเพื่อให้รู้ว่าผู้สูงอายุในห้องนี้กำลังเดินออกจากเตียง คนดูแลก็จะเดินไปให้ความช่วยเหลือ คอยเฝ้าระวังในทันที

ห้องพักของที่นี่จะมีทั้งแบบห้องเดี่ยว ห้องคู่ และห้องพัก ๔ คน ห้องที่มีคนอยู่ด้วย จะมีประตูเลื่อนกันเพื่อความเป็นส่วนตัวของอีกฝ่าย โดยจะมีช่องว่างด้านบนของส่วนประตูกัน (วงกลมสีฟ้า) คนดูแลได้อธิบายว่าเป็นการออกแบบโดยตั้งใจเพื่อให้ต่างฝ่ายต่างสบายใจว่าอีกด้านหนึ่งของห้องมีคนอยู่ด้วย ไม่ได้ปิดกั้นที่บโชนใครโชนมันซะทีเดียว ส่วนใครที่คิดถึงบรรยากาศแบบบ้านญี่ปุ่นตรงห้องนั่งเล่นก็จะมีมุมห้องญี่ปุ่นที่มีเสื่อทาทามิ และที่หย่อนขาไว้ให้นั่งพักผ่อนคลายใจ

ในส่วนของห้องน้ำ การออกแบบที่คิดถึงผู้สูงอายุอย่างหนึ่งที่หนึ่งคือความสูงของชักโครก ชักโครกที่นี่จะมีความสูงแค่ ๔๐ เซนติเมตรเท่านั้น เพื่อให้นั่งลุกยืนได้สะดวก และส่วนที่วงกลมสีม่วงเป็น โตะะพับนี้มีไว้สำหรับตอนที่นั่งทำธุระแล้วเกิดเป็นเหน็บขึ้นมา หากไม่มีอะไรจับยึดก็จะมีรู้สึกกลัวไม่ปลอดภัย ดังนั้น หากต้องการที่จับก็ให้ดึงโตะะนี้ออกมาใช้วางแขนยึดเกาะให้ความรู้สึกมั่นคงขึ้น

ห้องอาบน้ำที่พื้นมักจะมีความเปียกชื้น อ่างสั่น ความเสี่ยงในการเกิดอันตรายมีสูง ดังนั้นจึงมีการออกแบบสิ่งของเพื่อความปลอดภัยและความสะดวก กรณีที่ผู้สูงวัยที่เดินไม่สะดวกจะให้ที่นั่งเก้าอี้มีล้อ และเข็นมาติดกับอ่างอาบน้ำซึ่งมีระดับเดียวกันให้ย้ายตัวลงอ่างได้ง่าย นอกจากนี้พื้นอ่างยังมีตุ่มกันลื่นและที่จับขอบอ่างก็ออกแบบให้จับได้ง่าย นอกจากนี้ยังมีอ่างอาบน้ำกลางแจ้งแบบญี่ปุ่น เพื่อสร้างบรรยากาศที่ผู้สูงวัยคุ้นเคยเพื่อสามารถซึมซับธรรมชาติและสร้างความผ่อนคลาย (ที่มา : AME.dama, ๒๕๕๗.)

๒.๑.๙ Sonorous Court Mitaka

Sonorous Court Mitaka เป็น “Payment home for elderly person with care” หรือก็คือบ้านพักผู้สูงอายุของภาคเอกชนระดับห้าดาวที่ผู้ใช้บริการจะต้องออกค่าใช้จ่ายเอง ตั้งอยู่ที่เมือง Ichikawa มีการดูแลผู้สูงอายุทุกระดับ ตั้งแต่ช่วยเหลือตัวเองได้มีภาวะพึ่งพิง และภาวะติดเตียง เนื่องจากโดยปกติแล้วบ้านพักคนชรามักจะแยกผู้อาศัยเฉพาะกลุ่ม สถานที่ตั้งอยู่ใกล้กับโรงพยาบาลสามารถส่งตัวถึงโรงพยาบาลได้ภายใน ๑๐ นาที

Sonorous Court Mitaka เปิดบริการตั้งแต่ปี ค.ศ.1985 ปัจจุบันมีห้องทั้งสิ้น ๒๐๑ ห้อง โดยมี ๑๓๕ ห้องเป็นผู้สูงอายุช่วยเหลือตัวเองได้ ๖๑ ห้องสำหรับผู้สูงอายุระยะพึ่งพิง และ ๕ ห้อง สำหรับพักชั่วคราว สามารถจุคนได้ทั้งสิ้น ๒๔๕ คน มีอัตราส่วนผู้ป่วยต่อจำนวนเจ้าหน้าที่เท่ากับผู้ป่วย ๑.๕ ต่อเจ้าหน้าที่ ๑ คน อายุของผู้สูงอายุโดยเฉลี่ยคือ ๘๔ ปี เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชายที่อัตรา ๗ : ๓

ห้องน้ำที่ออกแบบโดยใช้หลัก Universal design มีที่จับยึด พื้นเรียบไม่มี step ไม่ลื่น ป้องกันการหกล้ม และระบบ Emergency detection เป็น Device ห้อยคอ และโทรศัพท์ภายใน ถัดกัปุ่มเจ้าหน้าที่จะวิ่งขึ้นมาดูทันที ผู้ที่ต้องการเข้าพักอาศัยที่นี่จะต้องเสียค่าแรกเข้า ๒๑ ล้านเยน (ประมาณ ๖.๙ ล้านบาท) สำหรับห้อง ๔๒ ตารางเมตรและ ๑๒๓ ล้านเยน (๔๐ ล้านบาท) สำหรับห้อง ๗๐ ตารางเมตร ต้องจ่ายค่ารายเดือน ๒๓๐,๐๐๐ เยน (ประมาณ ๗๐,๐๐๐ บาท) แต่หากเสียชีวิตจะมีการคำนวณตามอายุ แล้วคืนเงินบางส่วนให้กับทางครอบครัว

๒.๑.๑๐ ฮิลเดอมอร์ (Hyldemoer) และฮิลเต้ (Hutte)

บริษัท โตเกียว มารีน นิชิโด ซามูเอล จำกัด (มหาชน) มี

ศูนย์บริการหรือบ้านพักผู้สูงอายุ ๒ แบรินด์ คือ ฮิลเดอมอร์ (Hyldemoer) และฮิลเต้ (Hutte) เริ่มดำเนินการตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๓ ปัจจุบันมีศูนย์ดูแลผู้สูงอายุรวม ๑๑ อาคาร รวม ๔๘๘ ห้อง อยู่ในหลายเมืองทั้งโตเกียว คานาคาวา เกียวโต และนาగాโนะ จับกลุ่มระดับบน (ไฮเอนด์) สำหรับผู้ที่อยากเข้าไปอยู่อาศัยหลักเกณฑ์ของการเข้าอยู่ในบ้านพักคนชราแห่งนี้ต้องมีค่าแรกเข้า สำหรับฮิลเดอมอร์ มีค่าแรกเข้าขั้นต่ำประมาณ ๑๐ ล้านบาท ส่วนฮิลเต้ ประมาณ ๕ ล้านบาท ใช้จ่ายรายเดือนเฉลี่ยทั้ง ๒ แห่งใกล้เคียงกันประมาณเดือนละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท อัตราค่าแรกเข้าที่แตกต่างกันมักจะขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ห้องพักตั้งแต่ ๒๐ ตารางเมตรจนถึง ๑๒๐ ตารางเมตร จนถึงจำนวนคนที่ดูแล เช่น ๑ คนต่อผู้สูงอายุ ๑ คน หรือคนดูแล ๓ คนต่อผู้สูงอายุ ๑ คน อีกทั้งแต่ละตึกยังแบ่งระดับของผู้สูงอายุแบบช่วยเหลือตัวเองได้และช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ต้องมีการทำกายภาพบำบัด

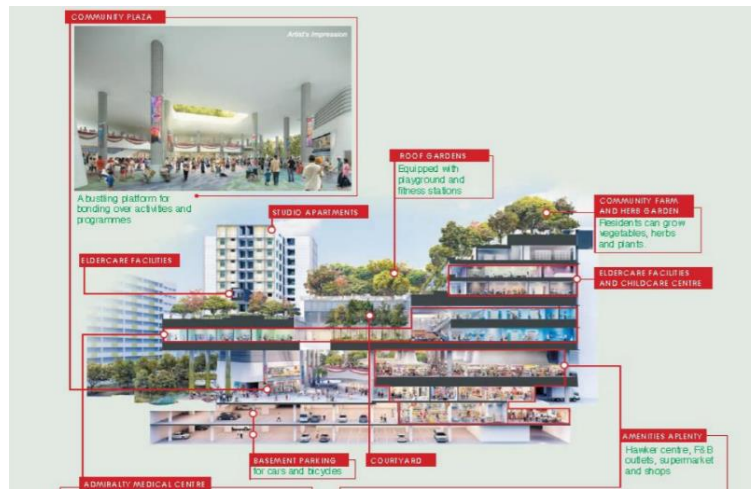
บรรยากาศภายในสร้างขึ้นเหมือนโรงแรม ๕ ดาวมีทุกอย่างครบ เช่น เตียงนอนอย่างดี โต๊ะกินน้ำชา โซฟา ทีวี เครื่องซักผ้าและห้องอาบน้ำ สำหรับพื้นที่ส่วนรวมมีห้องโถงสำหรับนั่งพักผ่อน มีห้องออกกำลังกาย ห้องตัดผม ห้องอาบน้ำแร่ออนเซ็น ผู้สูงอายุแต่ละคนจะมีผู้ติดต่อประสานงานส่วนตัว ที่พยายามเข้าใจการดำเนินชีวิต ตั้งแต่วิถีชีวิต งานอดิเรก และของกินที่ชอบ มีการเสิร์ฟอาหารที่อร่อย และปลอดภัย และเสิร์ฟอาหารตามแต่ละเทศกาลในฤดูต่างๆ เพื่อสร้างให้เกิดความรู้สึกแปลกใหม่ ผู้อยู่จะสัมผัสได้ถึงความรู้สึก “น่าอยู่” “ปลอดภัย” และ “มีความสุข” การจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับความต้องการ และความสนใจของผู้พักอาศัย เช่น จัดดอกไม้ คัดลายมือ งานศิลปะหัตถกรรม หรือคาราโอเกะ รวมทั้งมีการจัดงานเทศกาลต่างๆ อาทิ งานไหว้พระขอพรปีใหม่ ชมดอกไม้ ชมดอกไม้ไฟ เทศกาลฤดูร้อนและปาร์ตี้ฉลองวันคริสต์มาส มีชมรมต่างๆ สำหรับผู้อยู่อาศัย เช่น ชมรมประสานเสียง การแข่งขันแต่งโคลงกลอน หมากล้อม จัดสวนและเล่นกล ห้องพักมีความสะอาดอ่อนแ่กระทั่งพื้นห้องที่ปูด้วยไม้ซากระเพื่อให้ความรู้สึกเหมือนอยู่ที่บ้าน

ผู้ที่อยู่อาศัยจะได้รับการดูแลทั้งทางร่างกายและจิตใจ ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกได้ว่าที่นี่มีทุกสิ่งที่คุณต้องการและจิตใจของพวกเขา แม้กระทั่งตอนตายก็รับหน้าที่จัดพิธีศพให้แก่ผู้ล่วงลับภายในสถานดูแลด้วยเพราะคนญี่ปุ่นนิยมทำพิธีศพที่บ้านและเขาขอให้ทำพิธีศพที่นี่ เนื่องจากที่แห่งนี้เป็นบ้านหลังสุดท้ายของพวกเขาแล้ว (ที่มา : ไทยรัฐฉบับพิมพ์, ๒๕๕๘)

๒.๒. สาธารณะรัฐสิงคโปร์

โครงการ Kampung Admiralty

เป็นโครงการชุมชนสำหรับผู้เกษียณอายุแห่งแรกของสิงคโปร์ เปิดตัวในปี ค.ศ.2014 และคาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ในปี ค.ศ.2018 มีความสะดวกสบายในการเดินทางเนื่องจากอยู่ติดกับสถานีรถไฟใต้ดิน Admiralty ภายในอาคารจะมีบริการทางการแพทย์ ศูนย์สำหรับผู้สูงอายุ ศูนย์เด็กเล็ก และร้านค้าต่างๆ และจะกลายเป็นต้นแบบให้กับโครงการอื่นๆ ของสิงคโปร์ต่อไปในอนาคต

โครงการ Kampung Admiralty เป็นอาคารสูง ๑๑ ชั้น และมีบริการห้องพักอาศัยแบบสตูดิโอ จำนวน ๑๐๔ ห้อง การออกแบบห้องพักจะเป็นแบบ universal design สำหรับผู้ที่มีอายุ ๕๕ ปีขึ้นไป เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการพักอาศัย และให้ผู้สูงอายุที่ต้องการอยู่ในสถานที่ที่ได้อยู่ใกล้กับครอบครัว และลูกหลาน ห้องพักมีการตกแต่งพร้อมให้เข้าพักอาศัยได้เลย (ready to move in) ตู้เสื้อผ้าแบบ built-in พร้อมทั้งครัวสำหรับประกอบอาหาร

พื้นที่ห้องส่วนใหญเป็นพื้นไวโนิล สำหรับห้องน้ำและครัวจะใช้แผ่นกระเบื้องเพื่อป้องกันผู้สูงอายุลื่นและหกล้ม และจะใช้เตาแม่เหล็กไฟฟ้าเพื่อลดโอกาสในการเกิดเพลิงไหม้และแก๊สรั่ว รวมทั้งมีปุ่มสัญญาณฉุกเฉิน เพื่อขอความช่วยเหลือ

ชั้น ๘ ของอาคารจะเป็นสวนพืชผักสวนครัวและไม้ประดับสำหรับให้ผู้อยู่อาศัยได้มีกิจกรรมร่วมกัน

ชั้น ๓ และ ๔ ของอาคารจะเป็นศูนย์บริการสุขภาพจากโรงพยาบาล Khoo Teck Puat ที่เปิดให้บริการในเดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๐ โดยจะมีแพทย์เฉพาะทางมาตรวจรักษาให้กับผู้พักอาศัย ทำให้ผู้อยู่อาศัยไม่จำเป็นต้องเสียเวลาเดินทางไปโรงพยาบาล รวมทั้งให้บริการด้าน ศัลยกรรมด้วย การออกแบบที่นึ่งรอกก็จะออกแบบให้ผู้สูงอายุได้รู้สึกเหมือนใกล้ชิดกับธรรมชาติ สำหรับผู้ที่ต้องการซื้อยามารับประทาน ก็จะมีร้านขายยาเปิดให้บริการที่ชั้นล่าง

ชั้นสองของอาคารเป็นศูนย์อาหาร (Hawker Center) พื้นที่ ๓,๔๐๐ ตารางเมตร บริหารโดย NTUC Foodfare ซึ่งจะเปิดให้บริการในเดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๖๐ โดยมีร้านอาหารมาเปิดบริการ ๔๓ ร้าน รองรับผู้ใช้บริการ ๘๐๐ คน เน้นขายอาหารเพื่อสุขภาพและ

ราคาถูก โดยจะกำหนดราคาสำหรับอาหาร ๒ อย่าง ไม่เกิน ๒.๘๐ ดอลลาร์สิงคโปร์ และเมนูอาหารกว่าครึ่งจะเป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการส่งเสริมสุขภาพ (Health Promotion Board) กำหนด ทั้งนี้ศูนย์อาหารแห่งนี้จะมีการกำหนดมาตรฐานให้ผู้ที่มาใช้บริการเก็บถาดและภาชนะของตนเองไปไว้ในจุดที่จัดไว้ให้ซึ่งต่างจากศูนย์อาหารอื่นทั่วไปในสิงคโปร์ โดยผู้บริหารศูนย์อาหารให้เหตุผลว่ามาตรการดังกล่าวจะช่วยให้ศูนย์อาหารสะอาดและพร้อมใช้สำหรับทุกคน

นอกจากนี้โครงการ Kampung Admiralty ยังใช้แนวคิดการออกแบบ “Eco-friendly” เพื่อให้เป็นอาคารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและให้ผู้อยู่อาศัยได้อยู่ใกล้ชิดกับธรรมชาติ “Green Lifestyle” อาทิ การออกแบบให้มีระบบการจอดรถจักรยานใต้ดินเพื่ออำนวยความสะดวกสบายให้แก่ผู้อยู่อาศัยและป้องกันการลักขโมย รวมทั้งยังส่งเสริมให้มีการใช้จักรยานในการเดินทางในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น การติดตั้งระบบการปิด - เปิดไฟฟ้าแบบอัตโนมัติบริเวณบันไดโดยไฟจะสว่างขึ้นเมื่อมีคนเดินผ่านเพื่อเป็นการประหยัดพลังงาน การจัดให้มีช่องสำหรับทิ้งขยะรีไซเคิล หรือการติดตั้งแผงโซลาร์เซลล์

ราคาห้องพักของ Kampung Admiralty กำหนดไว้ที่ ๙๑,๐๐๐ - ๑๑๕,๐๐๐ ดอลลาร์สิงคโปร์ เป็นสัญญาเช่า ๓๐ ปี ค่าใช้จ่ายส่วนกลางจะอยู่ที่ ๒๕.๕๐ ดอลลาร์สิงคโปร์ สำหรับห้องสตูดิโอขนาด ๓๖ ตารางเมตร และ ๓๖.๕๐ ดอลลาร์สิงคโปร์ สำหรับห้องสตูดิโอขนาด ๔๕ ตารางเมตร ผู้ซื้อมากกว่าร้อยละ ๔๐ จะใช้สิทธิประโยชน์จาก the Studio Apartment Priority Scheme and Senior Priority Scheme ซึ่งจะช่วยให้ผู้สูงอายุได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่คุ้นเคย (Aging in Place) และผู้ซื้อร้อยละ ๖๐ เป็นผู้ที่อาศัย อยู่ใน Woodlands หรือละแวกใกล้เคียง (ที่มา : Miabelle Salzano, 2016.)

๒.๓ สาธารณรัฐประชาชนจีน

๒.๓.๑ Cherish - Yearn ในเซี่ยงไฮ้ (asset - heavy model)

เป็นบริษัทแรกที่เข้าสู่ตลาดอุตสาหกรรมที่พักสำหรับผู้สูงอายุและเป็นที่ยอมรับอย่างดีในกลุ่มธุรกิจนี้ โดยบริษัท Cherish-Yearn ก่อตั้งขึ้นที่ Kangqiao, Nanhui และ Shanghai ในปี ค.ศ.2005 และเปิดให้บริการในเดือนพฤษภาคม ปี ค.ศ.2008 ในฐานะที่พักผู้สูงอายุระดับ High-end ที่แรกของสาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากเซี่ยงไฮ้จะเป็นเมืองที่ “แก่ที่สุด” หรือมีจำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า ๖๐ ปี ร้อยละ ๓๐ หรือราว ๕ - ๖ ล้านคนในปี ค.ศ.2030 โครงการมี ๑๒ อาคาร ๘๓๘ ห้อง การให้บริการของ Cherish-Yearn ในเซี่ยงไฮ้เป็นบริการที่พักสำหรับผู้สูงอายุที่มีการให้บริการในรูปแบบที่เหมือนกับโรงแรมหรู ๕ ดาว โดยยึดหลักการให้บริการที่ว่าผู้สูงอายุสามารถสูงวัยได้อย่างมีคุณภาพ สามารถพึ่งพาตนเองได้ สามารถใช้ชีวิตได้อย่างอิสระและมีความสุข ตัวอาคารมีการออกแบบเพื่อผู้สูงอายุมีการทำราวจับพยุงเดิน ทุกอาคารจะมีทางเชื่อมถึงกัน โดย Cherish-Yearn จะเป็นสถานที่ที่ให้บริการเพื่อสนับสนุนและจัดเตรียม สิ่งอำนวยความสะดวกรองรับความต้องการของผู้สูงอายุ เช่น การบริการแม่บ้านในการทำทำความสะอาดห้อง ไปซื้อของจ่ายตลาด หรือแม้กระทั่งการนำยาไปส่งให้ที่ห้อง มีบริการรถรับ - ส่ง และมีพ่อบุรุษระดับภัตตาคารคอยให้บริการเรื่องอาหาร นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อชักชวนผู้สูงอายุมามีส่วนร่วมร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว การจัดอบรมให้ความรู้ การเข้าชมรมซึ่งมีอุปกรณ์และห้อง ชมรมรองรับการจัดกิจกรรม โดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการอย่างทั่วถึง และ Cherish-Yearn ยังมีบริการ ด้านสุขภาพ ใน

การให้คำปรึกษา การรักษา และการทำกายภาพบำบัด โดยผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ทั้งหมด พยาบาล เจ้าหน้าที่กายภาพบำบัด คอยให้บริการที่ศูนย์สุขภาพ เพื่อดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ

ตารางที่ ๒ - ๗ แสดงค่าธรรมเนียมสมาชิกของ Cherish – Yearn

รูปแบบการเป็นสมาชิก	ขนาดยูนิต (ตารางเมตร)	ค่าธรรมเนียมแรกเข้า (หยวน)	ค่าบริการรายปี (หยวน)
แบบถาวร (สามารถ โอนย้ายและสืบทอดได้)	๕๘	๗๕๐,๐๐๐	๒๙,๘๐๐
	๗๒	-	๓๙,๘๐๐
	๑๒๐	-	๖๙,๘๐๐
สมาชิกตลอดชีวิต	๕๘	๔๕๐,๐๐๐	๒๓,๘๐๐
	๗๒	๕๕๐,๐๐๐	-
	๑๒๐	-	-
๕๐ ปี	๕๘	๒๐,๐๐๐ ต่อตารางเมตร	๒๓,๘๐๐
	๗๒	-	-
	๑๒๐	-	-

๒.๓.๒ Sino - Ocean's Senior Living L'amore ในปักกิ่ง

โครงการในตอนแรกของ Yizhuang คือโครงการ Sino-Ocean's residential public housing ซึ่งเสร็จสมบูรณ์และถูกส่งคืนแก่รัฐบาลท้องถิ่นในปี ค.ศ.2013 ทำให้ Sino-Ocean สามารถเช่าที่จากรัฐบาลได้ในราคาถูก เพราะพื้นที่นี้ถูกกำหนดไว้ในข้อตกลงการขายแล้วว่าต้องใช้พื้นที่เพื่อสร้างที่พักสำหรับผู้สูงอายุ การออกแบบอาคารต่างๆ จึงมีการคำนึงถึงโครงสร้างที่อยู่อาศัยที่เหมาะสมต่อผู้สูงอายุ ตัวโครงการประกอบด้วยห้องพัก ๘๙ ห้อง และมีเตียงรองรับ ๑๑๖ เตียง เปิดให้บริการในเดือนสิงหาคม ปี ค.ศ.2013 เป็นชุมชนผู้สูงอายุที่ตั้งอยู่ใกล้กับโรงพยาบาลชั้นนำกว่า ๓ แห่ง ทำให้สามารถเข้าถึงการรักษาที่โรงพยาบาลได้อย่างรวดเร็ว ให้บริการที่อยู่อาศัยโดยผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้ ดูแลการใช้ชีวิตตามกิจวัตรประจำวัน ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะสมองเสื่อม ครอบคลุมทุกรูปแบบการให้บริการและบริการด้านงานบ้าน นอกจากการดูแลโดยทั่วไปแล้ว Senior Living L'amore ยังมีการดูแลที่พิเศษมากกว่าคือ การตรวจเช็คภาวะทางสมองสำหรับผู้เป็นอัลไซเมอร์ โดยผู้เชี่ยวชาญจากสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นแห่งแรกและแห่งเดียวที่ได้รับการอนุญาตให้มีการรักษาในประเทศจีน

โครงการมีการใช้เงินการปรับปรุงห้องและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ถึง ห้องละ ๓๐,๐๐๐ หยวน รวมเป็นเงินกว่า ๒๖.๗ ล้านหยวนในการปรับปรุงห้องทั้งหมด โดยสามปีหลังจากเริ่มดำเนินงาน โครงการมีการใช้บริการถึงร้อยละ ๙๖ และเริ่มสร้างผลกำไรในช่วงสามเดือนหลังของ ปี ค.ศ.2016 รายได้ต่อเตียงปัจจุบันมีมูลค่ารวมถึง ๑๑,๐๐๐ หยวน ซึ่งมีเป้าหมายกำไรที่ ๑๕ ล้านหยวนในปี ค.ศ.2017 จากการคาดการณ์ในการบริหารคาดว่า กำไรที่ได้ก่อนหักค่าภาษี ค่าเสื่อมราคาและการผ่อนชำระ (EBITDA) จะมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๕ ในช่วงกลางปีจากการเก็บค่าเช่าและการปรับประสิทธิภาพต้นทุน โดยเข้าใจได้ว่าร้อยละ ๒๕ คือ กำไรที่ได้ก่อนหักค่าภาษี ค่าเสื่อมราคา และการผ่อนชำระ (EBITDA) และ ในช่วงกลางผลผลิตจากการปรับปรุงจะเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ ๑๔ ซึ่งถือเป็นการตอบรับที่ดี จะเห็นได้ว่าความสำเร็จของโครงการ Sino-Ocean

คือ การที่บริษัทสามารถเปิดรับและปรับตัวต่อโครงการของรัฐบาลได้ และนอกจากนี้ Sino-Ocean ยังได้เปรียบจากการที่มีทำเลที่ตั้งอยู่ในเมืองใหญ่ที่รัฐบาลท้องถิ่นให้ความสำคัญกับเรื่องที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

ตารางที่ ๒ - ๘ แสดงค่าธรรมเนียมรายเดือนของที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ L'amore

อาศัยอยู่แบบพึ่งพาตนเอง	ค่าบริการขั้นพื้นฐานรายเดือน (หยวน)	
	ผู้สูงอายุคนแรก	ผู้สูงอายุคนที่สอง
เงินมัดจำ	๘๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐
ห้องมาตรฐาน A	๘,๕๐๐	๔,๒๐๐
ห้องมาตรฐาน B	๙,๖๐๐	-
ห้องชุด A	๑๔,๔๐๐	-
ห้องชุด B	๑๖,๐๐๐	-
ห้องชุด C	๒๐,๘๐๐	-
อาศัยอยู่แบบต้องการความช่วยเหลือ กิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	ค่าบริการรายเดือน (หยวน)	
การดูแล ระดับ ๑	๑,๕๐๐	
การดูแล ระดับ ๒	๓,๕๐๐	
การดูแล ระดับ ๓	๕,๕๐๐	
การดูแล ระดับ ๔	๘,๐๐๐	

อย่างไรก็ตาม ธุรกิจที่พักผู้สูงอายุก็นับว่าเป็นธุรกิจที่มีความเสี่ยง โดยอุปสรรคหลักในการดำเนินการของกลุ่มอุตสาหกรรมที่พักสำหรับผู้สูงอายุในสาธารณรัฐประชาชนจีน มี ๓ ประการ คือ การขาดแคลนที่ดินสำหรับสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้น้อย และการขาดมาตรการทางภาษีที่จะสามารถนำมาช่วยสนับสนุนการดำเนินการ

๒.๓.๓ Ruen-Fu New Life

ดำเนินการโดย Runtai Group ที่ก่อตั้งบริษัทขึ้นในปี ค.ศ.1991 และสามารถเปิดให้บริการที่อยู่อาศัยได้ใน ปี ค.ศ.1996 โดยออกแบบธุรกิจที่มุ่งเน้นการให้บริการที่อยู่อาศัย เพื่อผู้สูงอายุโดยมีการนำเทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาช่วยพัฒนาด้วย และเป็นที่อยู่อาศัยเพื่อผู้สูงอายุระดับ ๕ ดาวแห่งแรกในไต้หวัน โดยมีที่ตั้งอยู่ในเขต fresh water อยู่ใกล้ๆ กับ Tamkang University มุ่งเน้นการให้บริการที่สร้างความสะดวกสบาย สร้างความพึงพอใจ และคอยจัดสรรพื้นที่และการให้บริการตามสิ่งที่ผู้สูงอายุต้องการ ทุกการออกแบบจะคำนึงถึงความปลอดภัยและการออกแบบเพื่อผู้สูงอายุเป็นหลักและในทุกๆ ห้องพักจะมีระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบเซนเซอร์ที่ประตู ระบบเซนเซอร์ตรวจจับและแจ้งเตือน ปุ่มเรียกฉุกเฉิน ไฟฉุกเฉิน และการบุนนนวนป้องกันที่เฟอร์นิเจอร์และของตกแต่งห้องต่างๆ นอกจากนี้ในเรื่องของการให้บริการด้านอาหารยังมีการจัดอาหารโดยคำนึงถึงหลักโภชนาการและการมีสารอาหารที่ครบถ้วนในทุกมื้ออาหาร มีหลักการดำเนินงานที่ว่า “การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพที่สุด สร้างความสะดวกสบายมากที่สุดสำหรับผู้สูงอายุ”

ในเรื่องการบริการ มีพนักงานที่ให้การดูแลเป็นผู้เชี่ยวชาญรองรับ การดูแลสุขภาพทั้งทางกายภาพและทางจิตใจ สิ่งอำนวยความสะดวกนอกจากนี้ก็จะให้บริการหนังสือพิมพ์ บริการซักรีดเสื้อผ้า บริการเรียกรถแท็กซี่หรือเช่ารถบัสให้ บริการส่งเอกสารและอื่นๆ อีกมากมาย ที่คอยให้บริการเพื่อความสะดวกสบายสูงสุดแก่ผู้สูงอายุ กิจกรรมที่มีภายในโครงการก็จะมีชมรมคริสต์ โอเปร่า สวดมนต์ ร้องเพลง คาราโอเกะ คัดอักษร และยังมีกิจกรรมตามเทศกาล การไปช้อปปิ้ง การไปเที่ยวนอกสถานที่

โครงการ Ruen-Fu New Life มีข้อกำหนดการให้บริการ โดยจะให้บริการผู้สูงอายุที่มีอายุ ตั้งแต่ ๕๐ ปีขึ้นไป ไม่เป็นโรคติดต่อ สามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเองและสามารถดูแลตนเองในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ โดยมีค่าใช้จ่ายเรื่องค่าเช่าห้องเป็นเวลา ๑๐ ปีตามสัญญา ตามขนาดและรูปแบบของที่พักโดยที่พักขนาด ๑๕ ผิง (๑ ผิง เท่ากับ ๓.๓ เมตร) มีค่าเช่าที่ ๖.๕ - ๖.๙ ล้านหยวน ห้องพักขนาด ๒๔ ผิง ราคา ๑๓.๕ ล้านหยวน ห้องพักขนาด ๓๐ ผิง ราคา ๑๓ - ๑๓.๘ ล้านหยวน นอกจากนี้ค่าห้องพักจะมีค่าใช้จ่ายรายเดือนโดยมีค่าธรรมเนียมเดือนละ ๑๔,๒๕๐ หยวนต่อคน ค่าอาหารโดยประมาณ ๖,๙๐๐ หยวน ค่าสิ่งอำนวยความสะดวก ๒,๐๐๐ หยวน

๒.๓.๔ ShuangLian Elderly House

โครงการนี้ได้รับเกรด A มา ๖ ปีซ้อน ดำเนินการโดยมูลนิธิโปรเตสแตนต์ แห่งหนึ่ง ตั้งอยู่ในทางด้านเหนือของกรุงไทเปออกไป ๓๐ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑ ชั่วโมง มีบริการไปดูลูกที่บ้าน มีบริการอาบน้ำให้ผู้สูงวัยนอกสถานที่และดูแลในสถานที่นี้ โครงการมีพนักงาน ๒๐๐ คน เป็นพยาบาล ๒๐ คน ซึ่งถือว่าสูงกว่ามาตรฐานเพราะสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ ๑,๒๐๐ คนต้องมีพนักงาน ๑๕๐ คนเท่านั้น มีเตียงผู้สูงอายุ ๔๓๒ เตียงภายในโครงการยังมีการให้คำปรึกษาผ่านอินเทอร์เน็ต มีกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การศึกษาระดับปริญญาตรี โท เอก จำลอง มีการพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับผู้สูงวัยร่วมกับสถาบันอุดมศึกษาประมาณ ๓๐ แห่ง ฝึกอบรมนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องจัดการดูแลผู้สูงวัย เป้าหมายสำคัญ คือ ต้องไม่ทำให้ผู้สูงวัยต้องรอ “สามไม่” คือ ไม่ชราอกิน รอนอน และรอตาย ต้องให้ผู้สูงวัยยิ้มแย้ม แจ่มใส ที่สำคัญต้องพัฒนาให้มีสังคมคุณภาพในการพบปะสังสรรค์ (interaction) กันเองระหว่างผู้สูงวัย

โครงการนี้มีค่าใช้จ่าย ๒๘,๐๐๐ บาท/คน รวมทุกอย่างทั้งค่าอาหาร ซักผ้า กิจกรรมสำหรับผู้ช่วยตนเองได้บางส่วน เสียค่าใช้จ่ายเดือนละ ๓๔,๐๐๐ - ๔๑,๐๐๐ บาท แต่ถ้าช่วยตัวเองไม่ได้เลยจะเสียเงิน ๕๖,๐๐๐ บาท/เดือน ผู้สูงอายุที่เดินทางไปเข้าเย็นกลับจะเสียค่าใช้จ่าย วันละ ๕๐๐ บาทหรือเดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท ผู้เข้าชมต้องมีเงินมัดจำ ๑๕๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ อายุ ๖๐ ขึ้นไป ไม่มีโรคติดต่อ ชาวต่างชาติก็สามารถใช้บริการได้ในโครงการนี้ยังมีห้องพักสำหรับญาติผู้สูงอายุด้วย โดยมีค่าใช้จ่ายวันละ ๑,๕๐๐ - ๒,๒๐๐ บาท ถ้าพักคู่คืนละ ๑,๑๐๐ บาท ต่อคน สำหรับการดำเนินงานยังมีกำไรปีละประมาณร้อยละ ๒

โครงการนี้มีค่าก่อสร้าง ๑,๒๐๐ ล้านบาท สร้างบนที่ดินขนาด ๒๓ ไร่โดยประมาณ ดำเนินการโดยภาคเอกชนทั้งหมด แนวทางการพัฒนาอาจเป็นแบบผสมผสาน คือ ให้ผู้สูงอายุได้ดูแลเด็กเล็ก เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีเป็นการสนับสนุนการทำงานของ ผู้สูงอายุด้วย หรืออาจสร้างหอพักนักศึกษาอยู่ใกล้บ้านพักผู้สูงวัย เพื่อให้มีแรงงานในการบริการผู้สูงอายุ (ที่มา : ดร.โสภณ พรโชคชัย, ๒๕๖๐)

๒.๓.๕ Chang Gung Health And Culture Village

ตั้งอยู่ที่ถนน Changqing เมือง Taoyuan ดำเนินการโดยมุ่งให้ ผู้สูงอายุสูงวัยอย่างมีความสุข ในสภาพแวดล้อมที่ดี ยกระดับคุณภาพชีวิตทั้งทางร่างกาย จิตใจ และ ก่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต ผ่านกิจกรรมต่างๆ และมีสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุน ผู้สูงอายุ สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีศูนย์บริการทางการแพทย์ มีการแนะนำและให้คำปรึกษาเรื่องสุขภาพ สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความเป็นชนบทมีพื้นที่สีเขียวล้อมรอบด้วยบรรยากาศของหุบเขา ประสบการณ์แบบการใช้ชีวิตในฟาร์ม เป็นที่อยู่อาศัยที่สร้างขึ้นให้ใกล้ชิดกับธรรมชาติ การออกแบบที่ พักเป็นลักษณะของชุมชนหมู่บ้านเล็กๆ ที่มีสภาพแวดล้อมและการออกแบบเพื่อผู้สูงอายุ มีร้าน สะดวกซื้อ ร้านหนังสือ ธนาคาร ร้านอาหารนานาชาติ สระว่ายน้ำ บ่อสปา ห้องประชุมรวมเพื่อทำ กิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้อยู่อาศัยโดยการดำเนินงาน คำนึงถึงความเป็นมนุษย์และ การปฏิสัมพันธ์ของผู้คนเป็นหลักสำคัญในการดำเนินงาน

การให้บริการเน้นด้านการดูแลสุขภาพมีโรงพยาบาลและคลินิก รองรับมีพยาบาลเข้าเวรตลอด มีนักกายภาพบำบัด มีการตรวจสุขภาพและให้คำแนะนำในการรักษามี สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และการให้บริการรถฉุกเฉินที่มีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญประจำหน่วย มี ระบบอินเทอร์เน็ตให้บริการอย่าง ทั่วถึงทั้งผู้เข้าพักและผู้มาเยี่ยม ด้านความปลอดภัย มีการตรวจตรา เเวรยามตลอด ๒๔ ชั่วโมง การตรวจคน เข้า - ออก การเดินทางมีรถรับส่งฟรีเป็นรอบๆ ตาม ตารางเวลา

สำหรับผู้ที่ยากเข้ามาอยู่อาศัยที่ Chang Gung Health And Culture Village จะต้องเป็นผู้ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป แต่ลูกหลานคนอื่นไม่จำกัดอายุ จากนั้นจะต้อง ผ่านการตรวจสุขภาพจากโรงพยาบาล Chang Gung Memorial สามารถดูแลตนเองได้และไม่เป็น โรคติดต่อ ไม่เป็นโรคทางจิตเวช และไม่เป็นผู้ป่วยความจำเสื่อม และไม่เป็นผู้ที่มีความบกพร่องทาง อวัยวะ และสุดท้ายจะเป็นการประเมินโดยโครงการว่าผู้ใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม โดยค่าเช่าราย เดือนจะแบ่งตามรูปแบบของห้อง โดยห้องแบบที่ ๑ มีหนึ่งห้องนอนหนึ่งห้องนั่งเล่น ขนาด ๑๓ - ๑๕.๘ ผิง (๑ ผิง เท่ากับ ๓.๓ เมตร) จะมีค่าใช้จ่าย ๑๙,๐๐๐ - ๒๒,๕๐๐ หยวน/เดือน ห้องแบบที่ ๒ มีหนึ่งห้องนอน หนึ่งห้องนั่งเล่น ขนาด ๑๓ - ๑๔.๓๙ ผิง (๑ ผิง เท่ากับ ๓.๓ เมตร) จะมีค่าใช้จ่าย ๒๑,๐๐๐ - ๒๓,๐๐๐ หยวน/เดือน และห้องแบบที่ ๓ มีหนึ่งห้องนอน สองห้องนั่งเล่น ขนาด ๒๐

- ๒๓.๖๕ ผิง(๑ ผิง เท่ากับ ๓.๓ เมตร) จะมีค่าใช้จ่าย ๒๘,๐๐๐ - ๓๑,๕๐๐ หยวน/เดือน ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าอาหาร ค่าน้ำ ค่าไฟ จะถูกคำนวณจ่ายตามการใช้บริการ

๒.๓.๖ KangNing Healthcare Home

ดำเนินธุรกิจบ้านพักสำหรับผู้สูงอายุ มีความมุ่งเน้นด้านการดูแลรักษาสุขภาพ มีศูนย์บริการสุขภาพครบวงจร โดยมีโรงพยาบาลในเครือของตนเองนั่น คือ KangNing General Hospital (KNH) คอยดูแลมาตรฐานด้านการรักษาพยาบาล สถานที่ตั้งอยู่ใจกลางเมืองไทเป โดยการดูแลผู้สูงอายุของที่นี่จะมีจุดเด่นด้านการบริการทางการแพทย์ จากแพทย์และพยาบาลที่มีความเชี่ยวชาญและมีการส่งต่อการรักษาถึงโรงพยาบาลได้อย่างสะดวก โดยการดูแลจะมุ่งเน้นการดูแลเสมือนครอบครัว สร้างความสุขและความอบอุ่นใจ และใส่ใจในการรักษาพยาบาล การจัดเตรียมมีอาหารที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ มีการแสดงตารางอาหารในแต่ละวัน โดยสิ่งอำนวยความสะดวกจะมีศูนย์ให้บริการพยาบาล พื้นที่นั่งคุยพบปะกัน พื้นที่สวนสีเขียว อุปกรณ์การเคลื่อนย้ายและห้องทำกิจกรรมทางศาสนา

การดำเนินงานจะมีการดูแลจากผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ มีการให้บริการเสมือนโรงพยาบาล ประกอบกับการดูแลรักษาทางการแพทย์ มีทรัพยากรเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุดสำหรับผู้สูงอายุ สำหรับผู้ที่อยากเข้ามาอยู่อาศัยที่ KangNing Healthcare Home จะต้องมียู้อย่างน้อย ๔๕ ปีขึ้นไป ไม่จำกัดผู้เข้าพักอาศัย ที่มีโรคประจำตัวต่างๆ และยังมีบริการด้านการแพทย์เพื่อการรักษาและการฟื้นฟูแก่ผู้สูงอายุ การเข้าพักที่ KangNing Healthcare Home มีค่าใช้จ่ายขึ้นอยู่กับรูปแบบของการเข้าพัก โดยแบ่งเป็นห้องแบบอยู่รวมกันสี่คนจะมีค่าใช้จ่ายเดือนละ ๔๕,๐๐๐ หยวน/เดือน ห้องแบบสองคนจะมีค่าใช้จ่ายเดือนละ ๔๙,๐๐๐ หยวน/เดือน และห้องเดี่ยวจะมีค่าใช้จ่ายเดือนละ ๖๐,๐๐๐ หยวน/เดือน

๒.๔ ราชอาณาจักรเดนมาร์ก

ศูนย์บ้านพักคนชรา Peder Lykke Center

ก่อตั้งเมื่อประมาณปี ค.ศ.1960 ตั้งอยู่ที่กรุงโคเปนเฮเกน ประเทศเดนมาร์ก ที่อยู่ Peder Lykkes Vej ๖๓ - ๖๕, 2300 København S ปัจจุบันเป็นศูนย์บ้านพักคนชรา ครบวงจรแห่งแรก และแห่งเดียวในกรุงโคเปนเฮเกน (Diversity retirement home center) โดยได้รับความร่วมมือจากรัฐบาลเดนมาร์ก (Copenhagen City's Health Care Management : København Kommunes Sundheds - og Omsorgsforvaltning) ในการสนับสนุนการก่อตั้งและการช่วยเหลือทางการเงิน ศูนย์บ้านพักคนชราแห่งนี้มีทั้งหมด ๑๕๒ ห้อง แบ่งเป็นห้องเดี่ยว ๑๔๘ ห้อง (ขนาด ๑๒ - ๑๔ ตารางเมตร) และห้องคู่จำนวน ๔ ห้อง รองรับคนชราได้ประมาณ ๑๖๐ คน โดยผู้ที่ต้องการเข้าอยู่อาศัยสามารถแจ้งความจำนงค์ที่ศูนย์โดยตรง แต่เนื่องด้วยจำนวนห้องที่จำกัด จึงมีความจำเป็นต้องอยู่ใน waiting list (ระยะเวลาคอยอยู่ที่ประมาณ ๔ - ๖ เดือน) โดยทางการเดนมาร์กจะส่งผู้เชี่ยวชาญเข้าตรวจสภาพร่างกายคนชราว่ามีความจำเป็นในการเข้าอยู่เพียงใด จากผลการวินิจฉัยของผู้เชี่ยวชาญที่มีความจำเป็นมากจะได้รับอนุญาตให้เข้าพักก่อน ทั้งนี้ ผู้เข้าพักอาศัยส่วนมากจะมีอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไป อย่างไรก็ตาม ไม่มีการกำหนดเกณฑ์อายุขั้นต่ำในการเข้าพักใดๆ สิ่งอำนวยความสะดวกภายในโครงการครบครัน อาทิ คาเฟ่ ห้องสมุด ห้องออกกำลังกาย คลินิกทำฟัน ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสนทนาการ สวนหย่อม ร้านค้าของชำ ร้านเสริมสวยและร้าน

ขายของมือสอง เป็นต้น ภายในโครงการมีกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุมากมาย ได้แก่ ห้องเรียนภาษาต่างประเทศ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนทำกับข้าว วาดรูปและศิลปะ ชมรมถ่ายรูป กิจกรรมไต่เวที วงประสานเสียง โยคะ วายุน้ำ การเล่นเกมและกีฬาร่วมกัน

ผู้เข้าอยู่อาศัยจะมีค่าใช้จ่ายเริ่มต้นประมาณคนละ ๓,๐๐๐ โครนเดนมาร์ก/เดือน สำหรับการเช่าห้องเดี่ยว และจะมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพิ่มเติมหากต้องการ เช่น อาหาร บริการซักผ้า ทำความสะอาด กิจกรรมสันทนาการ และการช่วยเหลืออื่นๆ ปัจจุบันมีพนักงานและเจ้าหน้าที่ประมาณ ๒๑๐ คน ทั้งพนักงานประจำ พาร์ตไทม์ อาสาสมัคร นักเรียน นักศึกษา แพทย์และพยาบาล โดยพยาบาล ๑ คน จะดูแลคนชรา ๕ - ๗ คน โดยประมาณ ทั้งนี้ศูนย์ฯ เปิดบริการตลอด ๒๔ ชั่วโมงตลอด ๗ วันทำการ และจะจัดให้มีคณะแพทย์และพยาบาลให้บริการทั้งช่วงกลางวันและกลางคืน โดยผู้ที่เข้ามาทำงาน ณ ศูนย์แห่งนี้จะต้องได้รับใบรับรองการศึกษา (Education & training) ว่ามีคุณสมบัติการดูแลคนชราได้จริง อาหารที่จัดบริการจัดทำขึ้นภายในศูนย์ เช่น อาหารเกษตรอินทรีย์ ขนมปัง เค้กและของหวาน ต่างๆ สามารถชำระได้ทั้งบัตรเครดิต และเงินสด โดยเฉลี่ยแล้วพบว่าผู้เข้าพักจะใช้เวลาอยู่อาศัย ณ ศูนย์ฯ นี้ประมาณ ๑ - ๒ ปี/คน สามารถเข้า - ออกศูนย์ได้อย่างเสรีเสมือนกับบ้านของตน เช่น การออกไปทำกิจกรรมข้างนอกกับเพื่อน ครอบครัวและญาติสนิทหรือท่องเที่ยว (ที่มา : โครงการการศึกษารูปแบบการให้บริการ การบริหารและการจัดการที่พักสำหรับผู้สูงอายุ ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๐)

นวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะเต็มรูปแบบและสูงสุดในปี พ.ศ. ๒๕๗๔ ประมาณร้อยละ ๒๘ ของประชากรทั้งหมด ทำให้หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศได้พัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีและกิจกรรมต่างๆ เป็นจำนวนมาก เพื่อพัฒนาและสนับสนุนคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุทั้งในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการวิจัย ผู้วิจัยขอจำแนกออกเป็น ๕ ด้านดังนี้

๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ

- พื้นลดแรงกระแทก สำหรับงานภายในบ้านและห้องต่างๆ พื้นเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับผู้สูงอายุ เป็นพื้นที่ที่ต้องใช้เท้าสัมผัส สามารถรองรับกิจกรรมและการเดินของผู้สูงอายุ วัสดุพื้นที่ดีจึงไม่ควรลื่น ช่วยดูดซับหรือลดแรงกระแทก และให้ผู้สูงอายุเดินได้อย่างมั่นคงและมั่นใจ

แผนภาพที่ ๒ - ๑๕ พื้นลดแรงกระแทก

- การปรับทางเดิน เพิ่มทางลาด ให้มีมาตรฐานเป็นการออกแบบที่อยู่อาศัยสำหรับทุกคน โดยมุ่งเน้นถึงเรื่องการใช้รถเข็น (Wheelchair) สำหรับผู้สูงอายุถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญ

แผนภาพที่ ๒ - ๑๖ พื้นทางเดิน

- แผ่นพื้นทางเดินกันลื่นลดแรงกระแทก Rubber tile เป็นวัสดุสำหรับพื้นภายนอกที่ไม่ลื่น สามารถเดินได้อย่างมั่นคง มีคุณสมบัติในการดูดซับแรงกระแทก และสามารถทำความสะอาดได้ง่าย พร้อมตอบโจทย์การทำกิจกรรมภายนอกบ้านได้ดี

แผนภาพที่ ๒ - ๑๗ แผ่นพื้นทางเดินกันลื่น

- ราวจับทรงตัว การเคลื่อนไหว การเดิน และการทรงตัวของผู้สูงอายุที่เปลี่ยนแปลงไป อุปกรณ์เสริมเพื่อช่วยในการทรงตัวจึงเป็นอีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญสำหรับผู้สูงอายุ ราวจับทรงตัวเพื่อความปลอดภัย ราวจับประคองขณะเดิน ให้ผู้สูงอายุมีความมั่นใจมากขึ้น สามารถออกมาเดินไปยังพื้นที่ต่างๆ ได้อย่างสะดวก รวมถึงสามารถเดินเล่นในสวนได้อย่างปลอดภัย

แผนภาพที่ ๒ - ๑๘ ราวจับทรงตัว

- ระบบไฟส่องสว่างอัตโนมัติ จะช่วยอำนวยความสะดวกยามค่ำคืน ซึ่งจะทำงานอัตโนมัติเมื่อลุกขึ้นจากเตียง โดยจะค่อยๆ สว่างขึ้นเมื่อผู้สูงอายุนั่งเก้าอี้ลงบนพื้นข้างเตียงเพื่อนำทางไปสู่ห้องน้ำ และส่องสว่างภายในห้องน้ำที่อ่างล้างหน้าและโถสุขภัณฑ์ หลังจากทำธุระเสร็จ เมื่อเดินกลับมาที่เตียงและเอนตัวลงนอน ไฟจะค่อยๆ หรือลงจนปิดไปเอง ทำให้กลับมานอนหลับได้อย่างต่อเนื่อง

แผนภาพที่ ๒ - ๑๙ ไฟส่องสว่างอัตโนมัติ

- เมื่อผู้สูงอายุต้องอยู่ในบ้านเพียงคนเดียว การมีเครื่องส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก เมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉิน ผู้สูงอายุก็จะสามารถช่วยเหลือตัวเองในเบื้องต้นได้ โดยการกดปุ่มเครื่องส่งสัญญาณเพื่อขอความช่วยเหลือ

แผนภาพที่ ๒ - ๒๐ ลักษณะเครื่องส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือต่างๆ

- ประตูภายในบ้าน ควรเลือกใช้แบบบานเลื่อนที่ไม่มีรางที่พื้น เพื่อให้ผู้สูงอายุเดินได้แบบสะดวกโดยไม่ต้องกังวลในเรื่องของการเดินเตะหรือเดินสะดุดรางประตู ซึ่งช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุได้อีกด้วย และประตูควรมีขนาดกว้างพอสำหรับรถเข็น ส่วนลูกบิดประตูควรเป็นแบบก้านโยก เพื่อให้ง่ายต่อการเปิด - ปิด

แผนภาพที่ ๒ - ๒๑ ประตูบานเลื่อนและลูกบิดประตู

- หน้าต่าง ควรมีขนาดที่กว้างและสูงจากพื้นไม่มาก เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถมองเห็นเห็นบรรยากาศภายนอกห้อง รวมทั้งได้รับแสงสว่าง และระบายอากาศได้ดี

แผนภาพที่ ๒ - ๒๒ หน้าต่างในห้องนอน

- หุ่นยนต์ผู้ช่วย เป็นหุ่นยนต์ที่สามารถดูแลผู้สูงอายุได้ สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งด้วย Joystick และคีย์บอร์ดควบคุมแบบไร้สาย สามารถใช้การควบคุมหุ่นยนต์ให้เคลื่อนไหว แสดงสีหน้าและพูดได้ตามที่ผู้ควบคุมต้องการ

แผนภาพที่ ๒ - ๒๓ หุ่นยนต์ผู้ช่วย

- Therapeutic Robot ไว้ให้ผู้สูงอายุไม่รู้สึกรังเกียจ ก็จะตอบสนองเวลาที่ลูบมันด้วย เป็นการต่อยอดมาจาก Pet therapy ที่มีวิจัยว่าสัตว์เลี้ยงจะทำให้เรามีสุขภาพจิตที่ดีขึ้น

แผนภาพที่ ๒ - ๒๔ Therapeutic Robot

- อุปกรณ์ช่วยเดิน อุปกรณ์ช่วยเดินแบบต่างๆ เช่น วอล์คเกอร์ (Walker) ไม่ทำเป็นอุปกรณ์ที่นำมาช่วยในการพยุงร่างกายเพื่อให้สามารถทรงตัวและเดินได้ดีขึ้น นอกจากนี้ ยังเป็นอุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถช่วยเหลือตัวเองอีกด้วย ซึ่งอุปกรณ์ช่วยเดินแต่ละประเภทมีลักษณะทางกายภาพระดับการช่วยพยุงน้ำหนักตัว

แผนภาพที่ ๒ - ๒๕ อุปกรณ์ช่วยเดิน

- ระบบ sensor พลังงานแสงอาทิตย์ ใช้ในการเปิด - ปิด ระบบไฟฟ้าภายในบ้าน เมื่อผู้สูงอายุอยู่ห่างจากสวิตช์ไฟ ซึ่งง่ายต่อการใช้งาน

แผนภาพที่ ๒ - ๒๖ ระบบไฟฟ้าภายในบ้าน - นอกบ้านด้วยระบบ Sensor

- เครื่องล้างจานอัตโนมัติ ช่วยผู้สูงอายุในการทำความสะดวก และช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุขณะล้างจาน

แผนภาพที่ ๒ - ๒๗ เครื่องล้างจานอัตโนมัติ

๒ ด้านสังคม

- Social media Line /face book แนวโน้มของการใช้งานของผู้สูงอายุ พบว่ามีอัตราการเข้าถึงที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นแอปพลิเคชัน Line หรือ face book

แผนภาพที่ ๒ - ๒๘ Social media

- โกลด์ แอปพลิเคชัน “เมนูสิทธิผู้สูงอายุ” เป็นการรวมศูนย์ข้อมูลของผู้สูงอายุ และสวัสดิการต่างๆ ของกรมกิจการผู้สูงอายุมาไว้ในแอปพลิเคชัน เมื่อเข้าไปในระบบแล้วสามารถตรวจสอบสิทธิและสวัสดิการต่างๆ ของผู้สูงอายุได้ เช่น สิทธิการขอรับการช่วยเหลือในภาวะยากลำบาก เช่น ถูกทอดทิ้ง ทำร้ายร่างกาย ไร้ที่พึ่งพิง การขอรับบริการศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ

แผนภาพที่ ๒ - ๒๙ โกลด์ แอปพลิเคชัน “เมนูสิทธิผู้สูงอายุ”

- แอปพลิเคชัน OLDSTER เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์สำหรับคนวัยเกษียณ โดยเฉพาะ เอาไว้ติดต่อสื่อสาร หาเพื่อนใหม่ และแบ่งปันเรื่องราวส่วนตัวระหว่างกลุ่มคนสูงอายุด้วยกัน ซึ่งจะยิ่งช่วยให้พวกเขาไม่ต้องรู้สึกโดดเดี่ยวและเหงาต่อไป เพราะมีกิจกรรมบนโลกออนไลน์ที่ได้พูดคุยกับคนรุ่นเดียวกันแล้ว

แผนภาพที่ ๒ - ๓๐ แอปพลิเคชัน OLDSTER

อยู่ที่ไหนก็รู้
รู้ตำแหน่งของครอบครัวได้ทุกที่ทุกเวลา จากโทรศัพท์มือถือหรือเว็บไซต์

ตั้งค่า Safe Zone
คุณสามารถกำหนดพื้นที่ปลอดภัย โดยจะได้รับแจ้งเตือนทุกครั้ง เมื่อสมาชิกในครอบครัวเข้าหรือออกจากพื้นที่นั้น

เช็คอิน
คุณสามารถบอกตำแหน่งที่อยู่ปัจจุบันของตนเอง ให้สมาชิกคนอื่นรับทราบ

ขอความช่วยเหลือฉุกเฉิน (SOS)
ส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือฉุกเฉิน พร้อมบอกตำแหน่งปัจจุบันไปยังสมาชิกทุกคนในครอบครัว

ดูแลการใช้งานโทรศัพท์
ตั้งค่าการใช้งานแอปพลิเคชันในมือถือ และการโทรเข้า-ออก ของสมาชิกในกลุ่ม
*การตั้งค่าการใช้งานแอปพลิเคชัน ทำได้เฉพาะใน website เท่านั้น!
*เครื่องสมาชิกต้องเป็นระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์เท่านั้น

สืบค้น-ป้องกันข้อมูลโทรศัพท์สูญหาย
แสดงตำแหน่งล่าสุดของเครื่อง ส่งสัญญาณเสียงเรียกเข้า * ส่งข้อความพร้อมไฟล์ส่งข้อมูลในโทรศัพท์ ในกรณีที่เครื่องสูญหายหรือถูกขโมย
*สำหรับเครื่องสมาชิกระบบปฏิบัติการ Android

๓. ด้านสิ่งแวดล้อม

- การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar cell) สามารถช่วยลดเรื่องของพลังงานไฟฟ้าภายในบ้าน โดยใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์แทน ซึ่งสามารถนำพลังงานแสงอาทิตย์ไปใช้ในส่วนต่างๆ ภายในบ้านได้อีกด้วย และยังช่วยลดค่าใช้จ่ายภายในบ้าน

แผนภาพที่ ๒ - ๓๑ การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ด้วยแผง Solar cell

- การทำสวนชุมชน เช่น การปลูกผักสวนครัว หรือการปลูกผลไม้ เป็นต้น การปลูกต้นไม้หรือดอกไม้รอบๆ บ้านเป็นการสร้างความสวยงามและความร่มรื่น มีการติดตั้งระบบรดน้ำอัตโนมัติ โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ และนำปุ๋ยหมักจากครัวเรือนมาใช้แทนปุ๋ยเคมี เพื่อลดสารเคมีในพืชผักสวนครัว การทำสวนชุมชนเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ทำให้ผู้สูงอายุใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

แผนภาพที่ ๒ - ๓๒ แปลงสวนชุมชน

- ถังหมักปุ๋ยชีวภาพ ควรนำมาวางไว้ใกล้ๆ กับที่ล้างจาน เพื่องานต่อการทำลาย และยังเป็นกรนำเศษอาหารที่เหลือจากการรับประทานอาหารมาทำเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ซึ่งสามารถนำปุ๋ยหมักที่เราทำเองมาใช้ในการฉีดพรมที่ซกับสวนที่เราปลูก และยังลดการใช้สารเคมีภายในบ้านได้อีกด้วย

แผนภาพที่ ๒ - ๓๓ ถังหมักขยะ Aerobin

- ตู้แยกขยะรีไซเคิล นับว่าเป็นอีกหนึ่งสิ่งที่สำคัญ เพราะเมื่อผู้สูงอายุทิ้งขยะและมีการแบ่งแยกประเภทขยะอย่างชัดเจน จะช่วยให้การทำลายขยะแต่ละประเภทนั้นง่ายขึ้นตามไปด้วย

แผนภาพที่ ๒ - ๓๔ ตู้แยกขยะรีไซเคิล

๔. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน

• Application ที่ปรึกษาทางการเงินสำหรับผู้สูงอายุ ออกแบบ ให้ใช้งานง่าย เหมาะกับผู้สูงอายุ และมาพร้อมกับพีเจอาร์อัตโนมัติที่เราเลือกสูตรการลงทุน การออมเงินได้ ส่วนคุณสมบัติอื่น ๆ ที่น่าสนใจ มีดังนี้

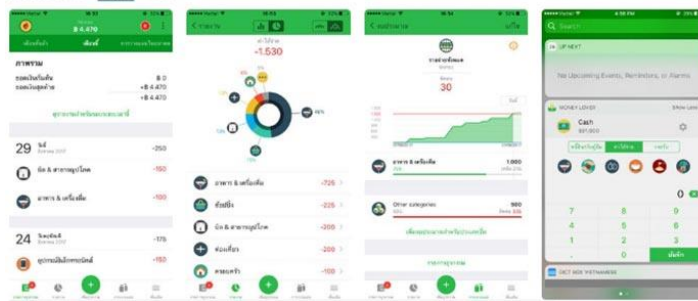
- ระบบ AI แนะนำการออมและการลงทุน
- สูตรออมเงินอัตโนมัติให้เลือกใช้
- เชื่อมต่อธุรกรรมกับบัญชีเงินฝากไทยพาณิชย์ได้เลย

แผนภาพที่ ๒ - ๓๕ Application ที่ปรึกษาด้านการเงิน

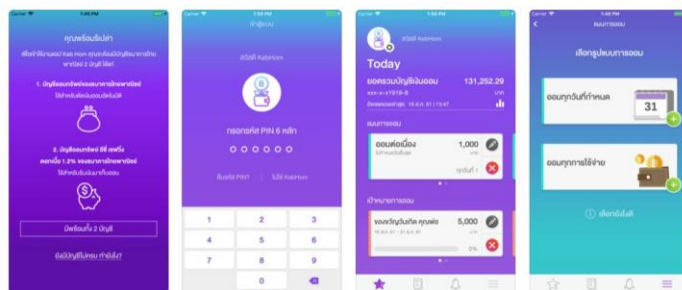
Money Lover: จัดการค่าใช้จ่าย
Money, Budget, Expense Tracker
Finsily Technology Company Limited
#43 ด้านการเงิน
★★★★☆ 4.6, 1.9K รายการจัดอันดับ
ฟรี - เสนอการซื้อภายในแอป

ภาพหน้าจอ iPhone iPad

KEB HOM
SCB ABACUS COMPANY LIMITED
★★★★☆ 4.2, 10 Ratings
Free

iPhone Screenshots

- การซื้อ - ขายของ online ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุใช้เทคโนโลยีในการเลือกซื้อ - ขายของผ่านช่องทางออนไลน์ ซึ่งปัจจุบันมีธุรกิจรองรับในการรับส่งสินค้าที่เชื่อถือได้และลดการที่ผู้สูงอายุต้องเดินทางไปซื้อ - ขายสินค้าด้วยตัวเอง

แผนภาพที่ ๒ - ๓๖ Website การซื้อ - ขาย ของ online

๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์

- อุปกรณ์ออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ เครื่องออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ ควรออกแบบมาสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ และเลือกใช้วัสดุที่ดีที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ และมีความคล่องตัวในการออกกำลังกาย ส่วนท่าบริหารร่างกายต่างๆ ควรเป็นท่าที่ออกแบบมาเพื่อผู้สูงอายุโดยเฉพาะ

แผนภาพที่ ๒ - ๓๗ เครื่องออกกำลังกายและท่าบริหาร

- กระจกอัจฉริยะ Digital mirror ช่วยเรื่องการออกกำลังกายของผู้สูงอายุ คล้ายๆ เกม Wii ของ Nintendo หรือ Kinect ของ X-box

แผนภาพที่ ๒ - ๓๘ กระจกอัจฉริยะ

- เสื้อคลุมอัจฉริยะ เป็นเสื้อคลุมที่ช่วยนวดหลัง ช่วยให้รู้สึกผ่อนคลายได้หลังจากนั่งทำงานมาทั้งวันจนเมื่อยหลังโดยภายในเสื้อจะมีไมโครล ๖ ชั้น ที่จะทำหน้าที่นวดตามจุดต่างๆ ของแผ่นหลัง จากการสั่งการผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ทโฟน สามารถเลือกการนวดได้หลายประเภทตามความต้องการและอิริยาบถขณะนั้น

แผนภาพที่ ๒ - ๓๙ เสื้อคลุมอัจฉริยะ

- ภาชนะบรรจุอาหาร ออกแบบพิเศษสำหรับผู้สูงอายุ ที่มีน้ำหนักเบา จับใช้งานได้สะดวก เปิด - ปิดง่ายไม่ต้องใช้แรงเยอะพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้วยวัสดุที่มีความปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเป็นผลิตภัณฑ์ออร์แกนิก อีกทั้งสามารถเข้าเครื่องล้างจานได้

แผนภาพที่ ๒ - ๔๐ ภาชนะบรรจุอาหาร

- บรรจุภัณฑ์กระดาษสำหรับอาหารที่สามารถเก็บรักษาไว้ในตู้เย็นหรือช่องแข็ง และสามารถนำมาอุ่นร้อนก่อนรับประทานได้อย่างปลอดภัย

แผนภาพที่ ๒ - ๔๑ บรรจุภัณฑ์กระดาษ

- เครื่องชั่งน้ำหนักอัจฉริยะ ที่จะช่วยบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดและแม่นยำ ข้อมูลทั้งหมดจากเครื่องชั่งน้ำหนักอัจฉริยะผสมกับการติดตามกิจกรรมตลอดทั้งวันจะบันทึกสถิติลงบนสมาร์ตโฟน เพื่อช่วยในการวางแผนควบคุมน้ำหนักและวางแผนการออกกำลังกายคำนวณปริมาณอาหารและแคลอรี

แผนภาพที่ ๒ - ๔๒ เครื่องชั่งน้ำหนักและเครื่องวิเคราะห์ร่างกาย

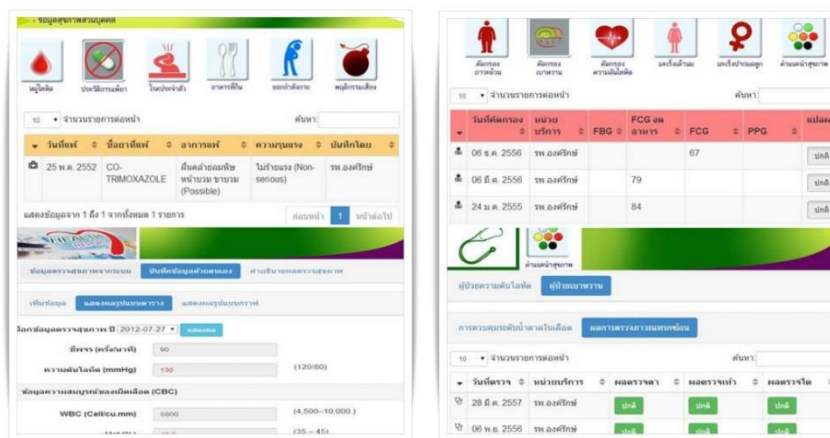
- GPS Tracking เครื่องติดตามผู้สูงอายุ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญมากเวลาที่ผู้สูงอายุที่หลงทางหรือจำทางกลับบ้านไม่ได้ เครื่อง GPS Tracking จะมาสามารถช่วยเราในการตามหาผู้สูงอายุได้

แผนภาพที่ ๒ - ๔๓ GPS Tracking

- Personal Health Record : PHR ระบบทะเบียนสุขภาพอิเล็กทรอนิกส์ส่วนบุคคล เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาสนับสนุนด้านการบริการระบบสุขภาพให้เกิดประสิทธิภาพและจัดการปัญหาด้านสุขภาพของโรคที่เกิดกับประชากรในพื้นที่ ช่วยบริหารและจัดการสนับสนุนการเชื่อมโยงข้อมูลด้านสุขภาพด้วยมาตรฐานที่แลกเปลี่ยนกันได้แบบทันที มีความถูกต้อง รวดเร็ว ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลาโดยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ Tablet หรือ อุปกรณ์ Smart Devices

แผนภาพที่ ๒ - ๔๔ Personal Health Record

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เมื่อประชากรเกษียณอายุ ความต้องการด้านที่อยู่อาศัยอาจเปลี่ยนไป บางต้องการย้ายไปอยู่ในชนบทต่างเมืองหรือต่างประเทศ บางต้องการใช้เวลาว่างเดินทางท่องเที่ยว บางคนอาจเตรียมหาที่อยู่อาศัยที่สะดวกและปลอดภัยเอาไว้พักยามฉุกเฉินเวลาเจ็บป่วยหรือเมื่อสภาพร่างกายอ่อนแอเกินกว่าจะช่วยเหลือตนเองได้ในอนาคต ในกลุ่มผู้สูงอายุซึ่งอยู่ตัวคนเดียวและมีเงินเก็บอยู่ไม่มากนักอาจใช้บ้านพักคนชรา (Nursing home) เป็นสถานที่พักพิงในตอนปลายของชีวิต อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของ Bose (1996, อ้างถึงในวิทยาลัยประชากรศาสตร์, online) พบว่า แม้ว่าบ้านพักคนชราจะให้บริการด้านสุขภาพ แต่ไม่อาจช่วยเยียวยาทางด้านจิตใจและอารมณ์ได้ จากการศึกษาบริการในบ้านพักคนชราในเกาหลีใต้ จีน สิงคโปร์ มาเลเซียและศรีลังกา พบว่า ได้คะแนนความพึงพอใจต่ำ ทั้งนี้ คนส่วนใหญ่ไม่ได้ต้องการเข้ามาอาศัยในบ้านพักคนชรา แต่ด้วยสภาพร่างกายที่เจ็บป่วยหรืออ่อนแอ จึงต้องการผู้ช่วยเหลือดูแลในระยะยาว ในขณะที่สภาพเศรษฐกิจของผู้สูงอายุบางท่านก็ไม่ได้ดีนัก บ้านพักคนชราจึงเป็นลักษณะที่อยู่อาศัยซึ่งบางคนเลี้ยงไม่ได้ จากการศึกษาของสมาคมผู้เกษียณอายุของอเมริกา (1996, อ้างถึงใน Gibler et al. 1998) พบว่า ๘๐% ของผู้สูงอายุต้องการอาศัยอยู่ในที่อยู่อาศัยเดิมไม่ได้ต้องการย้าย ซึ่งก็ตรงกับการศึกษาผู้สูงอายุในเอเชียที่พบว่าครอบครัวในแถบเอเชียนิยมดูแลผู้สูงอายุในบ้านของตนเอง

Chian (2005) Knodel and Chayavan (1997) ได้สำรวจความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุไทยพบว่า แม้สังคมไทยจะเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว แต่คนไทยยังนิยมให้ลูกหลานดูแลผู้สูงอายุเหมือนเดิมสำหรับผู้ที่มีฐานะ แม้ผู้สูงอายุและลูกหลานจะไม่ได้พักอาศัยอยู่บ้านหลังเดียวกันก็จะซื้อที่อยู่อาศัยให้กับบิดามารดาหรือครอบครัวของบุตรให้อยู่ในบริเวณเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน โดยทั่วไปการขาดความเป็นส่วนตัวไม่จัดเป็นปัญหาใหญ่ของผู้สูงอายุชาวไทยแต่อย่างใด แม้ว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุที่พักอาศัยอยู่ในบ้านพักหลังเกษียณทั้งของรัฐบาลและเอกชนในปัจจุบันจะมีไม่มาก แต่เมื่อพิจารณาฐานของประชากรผู้สูงอายุที่ขยายใหญ่ขึ้น จำนวนของผู้สูงอายุที่ย้ายจากที่อยู่อาศัยเดิมภายหลังเกษียณอายุแล้วควรจะเพิ่มตามไปด้วย ย่อมหมายถึงความต้องการที่พักอาศัยหลังเกษียณของผู้สูงอายุ (Retirement Housing) ซึ่งรวมถึงบ้านพักคนชรา (Nursing Home) จะสูงขึ้นตามไปด้วย สำหรับเหตุผลของการย้ายที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุบางคน นอกเหนือจากปัญหาเรื่องสุขภาพแล้ว การเสียชีวิตของคู่สมรส ความต้องการความมั่นคง ความปลอดภัย ความด้อยสมรรถภาพทางร่างกาย ทำให้ไม่อาจทำงานบ้านได้ด้วยตนเองดั้งเดิม ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุหาที่อยู่ใหม่ทั้งสิ้น (abler et al. 1998)

ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักจะต้องการพักอาศัยอยู่ในบ้านของตนเองตราบนานเท่านาน แต่เมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุสภาพของบ้านก็มักจะไม่เหมาะสมกับการพักอาศัย ทั้งสภาพที่เก่า ทрудโทรม การระบายอากาศไม่ดี ขาดความปลอดภัยจึงต้องมีการปรับปรุงสภาพของบ้านให้เหมาะสมกับผู้สูงอายุ (ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, ๒๕๔๔) Iwarsson and Wilson (2006) พบว่า สภาพของบ้านที่พักอาศัยของผู้สูงอายุในเมืองสแกนเนีย ของประเทศสวีเดนนั้นไม่ได้เหมาะสมกับผู้สูงอายุเลย เช่น ไม่มีที่นั่งสำหรับทำอาหาร หรือทำความสะอาด ความสะอาดก็ไม่ดีพอ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่ต้องเปิด - ปิดก็ไม่อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม สภาพภายนอกก็เป็นอุปสรรค เช่น ผู้รับจดหมายและถังขยะอยู่ในตำแหน่งไม่เหมาะสม ทางเดินไม่มั่นคง ไม่มีการเน้นสีของทางเดิน หรือแม้กระทั่งทางเข้าหรือประตูแคบเกินไป

ซึ่งสภาพของที่พักอาศัยในระยะเวลาที่ทำการศึกษายังไม่ได้เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่สภาพของผู้สูงอายุได้เปลี่ยนแปลงมากกว่า

Tinker (1997) ทำการศึกษารายบ้านผู้สูงอายุในสหราชอาณาจักร ซึ่งผู้สูงอายุส่วนใหญ่พักอาศัยในบ้านและเป็นเจ้าของเองมากกว่าครึ่ง ปัญหาที่พบคือ สภาพของบ้านที่อยู่ไม่ค่อยเหมาะสมเนื่องจากได้ก่อสร้างมานานและไม่ได้คำนึงถึงข้อจำกัดของผู้สูงอายุในการพักอาศัย

สมิกซ์ สุวรรณเสนีย์ (๒๕๕๔, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคำคาดหวัง ความคิดเห็น และแนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการใช้บริการบ้านพักคนชราและห้องชุดเอกชน โดยทำการสำรวจจากกลุ่มผู้สูงอายุของชมรมผู้สูงอายุตามโรงพยาบาลต่างๆ ในเขตกรุงเทพฯ จำนวน ๔๐๐ รายซึ่งเป็นหญิงมากกว่าชายและมีการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าบ้านพักควรเป็นห้องพักแบบเดี่ยวที่มีความเป็นส่วนตัว แต่ควรมีห้องพักสำหรับญาติที่มาเยี่ยมด้วย ควรมีห้องน้ำในตัว มีครัวและระเบียงรวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ภายในห้องพัก เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น นอกจากนี้ควรมีผู้ดูแล ๒๔ ชั่วโมง มีห้องกิจกรรมรวม มีอาหารให้เลือกซื้อและมีที่จอดรถยนต์ให้เพียงพอ ในด้านทำเลเห็นว่าควรอยู่ในกรุงเทพฯ และตามหัวเมือง ควรอยู่ใกล้โรงพยาบาลใหญ่ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสนใจเข้ารับบริการในสถานประกอบการเอกชน ซึ่งอาจจะมีราคาสูงกว่าของรัฐบาลแต่การบริการน่าจะดีกว่า และระยะเวลาที่รอรับบริการสั้นกว่าของภาครัฐ อีกทั้ง เสนอให้มีการพิจารณารลดหย่อนภาษีได้ เป็นที่ยอมรับกันว่าบ้านเป็นสิ่งสำคัญของชีวิตเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่จำเป็น

Gibler (1989) เสนอว่า บ้านของผู้ที่มีอายุมาก เช่น ๗๐ ปีขึ้นไป อาจต้องพิจารณาให้มีตู้หรือชั้นวางของที่เหมาะสม มีราวจับที่มีระดับหรือขั้นที่ต้องก้าวน้อย พื้นต้องไม่ลื่น ผิวและสีของวัสดุต้องมีความแตกต่างให้เห็นเด่นชัด ทั้งนี้ก็เพื่อความปลอดภัยของผู้สูงอายุ Murphy et al. (2002) กล่าวว่า ร้อยละ ๒๕ - ๕๕ ของผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชนสูงอายุในสหรัฐอเมริกา มีความกลัวว่าจะลื่นหกล้ม โดยเฉพาะผู้สูงอายุเพศหญิงและผู้ที่มีประวัติการลื่นหกล้มมาก่อนแล้ว ดังนั้น วัสดุที่ใช้ในบ้านพักหลังเกษียณจึงต้องไม่ลื่น เพื่อที่จะลดความวิตกกังวลและหวาดกลัวว่าจะลื่นหกล้มของผู้สูงอายุ นอกจากนี้ Iwarsson และ Wilson (2005) เสนอให้มีการปรับปรุงที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุให้มีความเหมาะสมตามสภาพของวัยที่เปลี่ยนไป เพื่อให้ผู้สูงอายุได้อยู่ในบ้านที่อยู่ในสภาพแวดล้อมและสังคมที่คุ้นเคยอย่างสะดวกขึ้น เป็นการเสนอแนวคิดให้ผู้สูงอายุพักอาศัยในบ้านเดิม แต่ควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพทางกายภาพของผู้สูงอายุ ซึ่งคล้ายคลึงกับงานวิจัยของไทย

ไตรรัตน์ จารุทัศน์ และคณะ (๒๕๕๐) ได้นำเสนอแนวคิดการออกแบบสภาพแวดล้อมและที่พักอาศัยของผู้สูงอายุว่ามีหลักการดังนี้ คือ มีความปลอดภัยทางกายภาพ จัดให้มีแสงสว่างเพียงพอ บริเวณบันไดและทางเข้ามีราวจับ อุปกรณ์เปิด - ปิดประตูที่ไม่ต้องออกแรงมาก ห้องน้ำใช้พื้นกระเบื้องไม่ลื่น อุปกรณ์เปิด - ปิดน้ำทำได้สะดวก มีราวจับ มีสัญญาณฉุกเฉินจากหัวเตียงหรือห้องน้ำสำหรับเรียกขอความช่วยเหลือ สามารถเข้าถึงได้ง่าย ควรมีทางลาดสำหรับรถเข็น มีความสูงของตู้ที่ผู้สูงอายุสามารถหยิบของได้สะดวก อยู่ใกล้แหล่งบริการต่างๆ ใกล้แหล่งชุมชนเดิม เพื่อให้ญาติมิตรสามารถมาเยี่ยมเยียนสะดวก สามารถสร้างแรงกระตุ้นด้วยการเลือกใช้สีที่เหมาะสม มีความสว่างและชัดเจน ซึ่งจะทำให้การใช้ชีวิตของผู้สูงอายุดูกระชุ่มกระชวยไม่ซีมีเศร้า การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของผู้สูงอายุเป็นการกระตุ้นให้ผู้สูงอายุนำความสามารถต่างๆ มาใช้อย่างเต็มที่ เป็นการเปิดโอกาสให้

ผู้สูงอายุได้ใช้ความสามารถก่อประโยชน์แก่ชุมชน ดังนั้น ที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุควรออกแบบให้ดูแลรักษาง่ายเท่าที่จะเป็นไปได้ ด้วยเหตุนี้บ้านทุกๆ ไปควรจะมีห้องเล็กๆ ถ้าเป็นหลังใหญ่ควรมีห้องซึ่งง่ายต่อการเปิด - ปิด เพื่อความสะดวกสบายในการดูแลและบ้านอาจจะมีบานเลื่อนอลูมิเนียมป้องกันฝน

Tinker (1997) พบว่าผู้สูงอายุต้องการจะอยู่อาศัยในที่อยู่เดิมจนสูงอายุ (age-in-place) ดังนั้น จึงควรออกแบบบ้านโดยคำนึงถึงความสามารถในการเข้าถึงของผู้สูงอายุแต่เบื้องต้น โดยหลักการออกแบบบ้านผู้สูงอายุควรอยู่ชั้นล่าง มีห้องน้ำพร้อมห้องอาบน้ำ มีประตูเปิดกว้าง ไม่มีบันไดหรืออะไรกั้นขวาง Tinker (1997) สนับสนุนให้ปรับปรุงบ้านเดิมให้เป็นที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุ และเป็นทางเลือกของผู้สูงอายุในการพักอาศัยช่วงบั้นปลายของชีวิตอย่างมีความสุข

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร (๒๕๔๔) นำเสนอว่าการจัดการด้านที่อยู่อาศัยควรคำนึงถึงความต้องการของสังคมและความต้องการของปัจเจกบุคคล ซึ่งอาศัยหลักการจัดการที่อยู่อาศัยของ Hooyman และ Kiyak (อ้างถึงใน ศศิพัฒน์ ยอดเพชร, ๒๕๔๔, หน้า. ๓๒) ให้แบ่งการจัดการที่อยู่อาศัยออกโดยคำนึงถึงความต้องการความปลอดภัยด้านร่างกายและอนามัย ความเป็นส่วนตัว การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และความมั่นคงของบุคคลและการพัฒนา ดังนี้ คือ การใช้ประโยชน์ได้ง่าย มีความปลอดภัยทางกายภาพ ความเป็นส่วนตัว มีขอบเขตส่วนบุคคลใช้สอยง่าย และมีการกระตุ้น Fobker and Grotz (2006) ได้ทำการศึกษาการพักอาศัยของผู้สูงอายุในเยอรมัน ซึ่งเสนอว่าสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุตามทฤษฎีของผู้สูงอายุ คือ สถานที่ที่ทำให้เกิดความรู้สึกปลอดภัยทั้งในด้านกายภาพและด้านสังคม

(Oswald and wahil, 2004) ได้เสนอว่า บ้านที่อยู่อาศัยและสุขภาพของผู้อยู่อาศัยต่างมีความสัมพันธ์กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้อยู่อาศัยอยู่ในวัยสูงอายุ บ้านและสุขภาพของผู้สูงอายุจะยิ่งมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น ไม่ใช่เฉพาะทางกายภาพเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสภาพจิตใจด้วย ดังนั้น ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยจึงมีความสำคัญต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเป็นอย่างยิ่ง บ้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุควรให้ความสะดวกสบายแก่ผู้สูงอายุมากกว่าที่จะก่อให้เกิดภาระในการดูแลและซ่อมแซม นอกจากนี้ควรเป็นสถานที่ที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่ได้อย่างปลอดภัย ปราศจากความวิตกกังวล

Kim et al. (2003) ได้ศึกษาผลกระทบจากระบบการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุฐานะดีซึ่งมีอายุ ๔๕ ปีขึ้นไป ในกรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ ที่มีต่อการเลือกบ้านที่ตั้งใจจะใช้เป็นที่อยู่อาศัยในวัยหลังเกษียณและพบว่า สิ่งที่ผู้สูงอายุให้ความสำคัญ ได้แก่ ที่ตั้ง ซึ่งไม่ควรอยู่ไกลจากกรุงโซล ในขณะที่เดียวกันต้องสามารถเดินทางออกไปยังชานเมืองได้สะดวก มีสภาพแวดล้อมที่น่ารื่นรมย์ สามารถเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย รวมถึงบริการทางการแพทย์และสังคมได้ไม่ยาก เนื่องจากผู้สูงอายุมีฐานะทางเศรษฐกิจดี จึงไม่มีความจำเป็นต้องพึ่งพิงความช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือลูกหลานอีกต่อไป ทั้งนี้ผู้สูงอายุเหล่านี้มีเงินที่จะจ่ายซื้อความสะดวกสบายในยามชราได้มากกว่าผู้สูงอายุในอดีต ย่อมหมายถึงโอกาสของเอกชนที่จะทำบ้านพักหลังเกษียณขายแก่กลุ่มผู้สูงอายุที่มีความมั่งคั่งมีความเป็นไปได้สูงตามไปด้วย

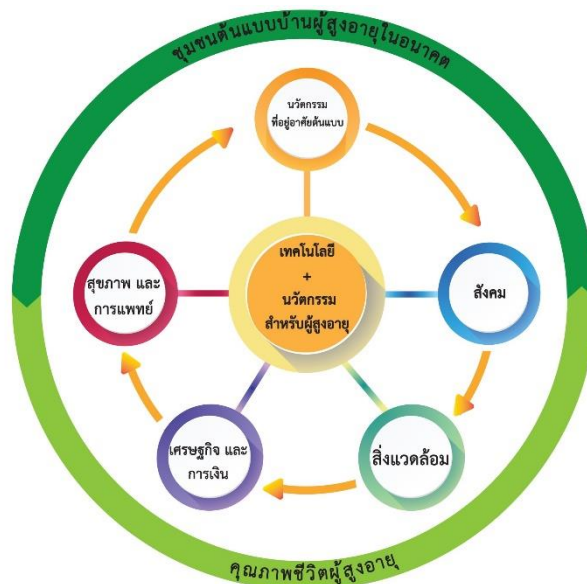
ปัจจุบันนี้แนวคิดสำหรับการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงระบบบริการ การดูแลอย่างต่อเนื่อง การบริการแบบผสมผสาน การดูแลแบบองค์รวม การประสานการดูแลและการเสริมพลัง (สุพัตราศรี วนิชขารและคณะ, ๒๕๕๒) หรือเรียกว่าการดูแลผู้สูงอายุโดยการสร้างเสริมครอบครัวให้เข้มแข็งและการสนับสนุนจากท้องถิ่นและชุมชน การสนับสนุนศักยภาพผู้สูงอายุและการดูแลต่อเนื่องทั้งในแง่ระบบและผู้ดูแล การมีนโยบายชุมชนเข้มแข็ง และการ

จัดบริการเฉพาะในกลุ่มด้อยโอกาสโดยชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับระยะหลังที่ได้มีแนวคิดกระจายงานด้านต่างๆ ให้อยู่ภายใต้การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนให้มากที่สุด อาทิ การพัฒนาความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลผู้สูงอายุอย่างยั่งยืน โดยพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพและสวัสดิการทางสังคมแก่ผู้สูงอายุเชิงบูรณาการ ที่เน้นดำเนินงาน ๔ เรื่อง คือ สร้างรูปแบบการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตผู้สูงอายุ จัดระบบบริการแก้ไขปัญหาฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุที่ป่วย และให้บริการผู้สูงอายุเคลื่อนที่โดยชุมชนเป็นเจ้าภาพแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการพร้อมกัน (ไพจิตรวรราชิต, ๒๕๕๔) แต่ในบางชุมชนเครือข่ายมีบทบาทในการดูแลผู้สูงอายุมากที่สุด แม้ว่าจะปฏิบัติต่อผู้สูงอายุด้วยความรัก ความหวังดีและเต็มใจ ก็มีอุปสรรคต่อการดูแลผู้สูงอายุก็คือ ขาดแคลนผู้ดูแลความยากจน ขาดความรู้และขาดคุณภาพในการดูแลในส่วนของเครือข่ายองค์การบริหารส่วนตำบล พยาบาลดูแลที่บ้าน และอาสาสมัครในชุมชน ซึ่งต่างก็เป็นปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคต่อการดูแลที่ดีนั้น พบว่า อุปสรรคที่สำคัญคือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรืออาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านเป็นคนเดียวกัน ความรู้และบทบาทหน้าที่ที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ส่วนพยาบาลมีภาระงานที่มากเกินไปจนความจำเป็น และอาจทำให้เกิดการลดลงของคุณภาพการดูแลด้านสุขภาพ รวมไปถึงระบบบริหารงานในองค์กรภาครัฐที่มีการแยกส่วนสุขภาพและสังคมออกจากกันอย่างชัดเจน และขาดแคลนบุคลากรด้านพัฒนาสังคมกลไกต่างๆ ในชุมชน ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ชมรมผู้สูงอายุ จิตอาสา วัด โรงเรียน ครอบครัวและคนในชุมชน

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุมชนต้นแบบที่เป็นแนวทางในการจัดที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบัน และเป็นการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต รวมถึงสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ปัญหาและผลักดันให้เกิดความร่วมมือ และพัฒนาบริการต่างๆ ให้แก่สมาชิกในชุมชนระหว่างผู้สูงอายุ ครอบครัว ชุมชน องค์กรและสถาบันต่างๆ เนื่องจากการดูแลผู้สูงอายุ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในสังคมไทยที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อีกทั้งในปัจจุบันผู้สูงอายุมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มของอายุยืนยาวขึ้น ดังนั้น การสร้างเครือข่ายเพื่อดูแลสุขภาพและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับระบบการจัดการการดูแลผู้สูงอายุ โดยอาศัยผู้สูงอายุที่มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงและเป็นกลุ่มบุคคลวัยเดียวกัน จึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งจะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างมีคุณค่าบนพื้นฐานของเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่อไป

กรอบแนวความคิด

แผนภาพที่ ๒ - ๔๕ กรอบแนวคิดการพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

กรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. รูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต
๒. เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ
 - ๒.๑ นวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ
 - ๒.๒ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านสังคม
 - ๒.๓ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านสิ่งแวดล้อม
 - ๒.๔ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านเศรษฐกิจและการเงิน
 - ๒.๕ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านสุขภาพและการแพทย์
๓. คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

จากกรอบแนวคิดการพัฒนาชุมชนต้นแบบสำหรับผู้สูงอายุในอนาคต ข้างต้น จะเห็นได้ว่า การพัฒนาชุมชนต้นแบบสำหรับผู้สูงอายุในอนาคต เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับรองรับผู้สูงอายุในอนาคตที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ให้ได้รับความสะดวกสบายและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ มีสุขภาพที่แข็งแรง มีความสุขกับการใช้ชีวิตในทุกๆ วัน เห็นคุณค่าของตนเอง โดยชุมชนต้นแบบสำหรับผู้สูงอายุในอนาคตจะเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุในหลายๆ ด้านที่ช่วยสนับสนุนและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับผู้สูงอายุประกอบไปด้วย ๕ ส่วนคือ

๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ
๒. ด้านสังคม
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม
๔. ด้านเศรษฐกิจ
๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์

บทที่ ๓

การสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

วัตถุประสงค์ของบทนี้ คือ การนำเสนอการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ รูปแบบและแนวคิดที่เหมาะสมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุและวิธีการดำเนินงานวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุทั้งในประเทศและต่างประเทศ

จากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้สูงอายุทั้งในประเทศและต่างประเทศมีรูปแบบและข้อเสนอแนะที่เหมือนและแตกต่างกันในการออกแบบและพัฒนาที่อยู่อาศัยนี้ ซึ่งพอที่จะสรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุภายในประเทศไทย

การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยมี ๒ ลักษณะ คือ ๑) โครงการที่ขายสิทธิในการเข้าอยู่อาศัยตลอดชีวิต โดยผู้สูงอายุไม่ได้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์และไม่สามารถขายสิทธิ์ต่อให้ผู้อื่นได้ ๒) โครงการที่สร้างที่อยู่อาศัยเพื่อขายให้แก่ผู้สูงอายุ โดยจะมีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยและสามารถขายต่อได้ ซึ่งทั้ง ๒ แบบนี้มีลักษณะเด่น คือ มีการออกแบบบ้านที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ มีสิ่งอำนวยความสะดวกเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ มีศูนย์บริการกลางที่บริหารจัดการหมู่บ้าน ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อม ศูนย์ทำกิจกรรม การบริการทางการแพทย์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ ตัวอย่างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๑๔ โครงการ ได้แก่

๑.๑ สว่างคนิเวศ

โครงการที่พักนี้อยู่ในกำกับดูแลของสภาอากาศ มีพื้นที่ ๑๐๐ ไร่ เป็นโครงการต้นแบบที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ มีลักษณะเป็นห้องพักหลายๆ ห้องสำหรับผู้สูงอายุ โดยออกแบบอาคารเพื่อสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ เช่น ทางลาด ลิฟต์ ประตูห้องที่กว้าง พื้นไม้ลิ้น มีอุปกรณ์จับและปุ่มฉุกเฉินในห้องน้ำและห้องพัก สระว่ายน้ำสำหรับผู้สูงอายุ ลานกีฬา ห้องฟิตเนส ห้องคาราโอเกะ ห้องพระ ห้องสมุดและห้องพยาบาล เป็นต้น

๑.๒ โครงการบุศยานิเวศน์

ที่อยู่อาศัยเป็นอาคาร ๒ ชั้น มีทั้งห้องพักเดี่ยวและห้องพักร่วม มีพื้นที่ ๒๓ ไร่ ผู้เข้าอยู่ต้องบริจาคเงินให้โครงการและสามารถอยู่ได้จนถึงเสียชีวิต สิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการและการบริการ คือ การออกแบบที่พักเป็นกลุ่มอาคาร ประกอบด้วย อาคารอำนวยการ โรงอาหาร

ลานอเนกประสงค์ มีทางเดินแบบมีหลังคาเชื่อมต่อระหว่างอาคารต่างๆ บริเวณด้านหน้าโครงการเป็นลานจอดรถ จุดเด่นของโครงการ คือ ความเป็นส่วนตัวและเงียบสงบ

๑.๓ โครงการเวนิสซิติ

ที่พักอาศัย ตั้งอยู่บนพื้นที่ ๑,๒๐๐ ไร่ มีทั้งแบบบ้านเดี่ยวและคอนโดมิเนียม ที่ออกแบบสำหรับผู้สูงอายุ มีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ คือ ห้องออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ น้ำ ห้องซาวน่า ห้องสมุด ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องพยาบาล ห้องประชุม ห้องจัดเลี้ยง สถานที่ฟื้นฟูผู้ป่วย เรือจ้าง ระบบสัญญาณฉุกเฉินและระบบรักษาความปลอดภัย

๑.๔ โครงการวิลล่ามีสุข เรสซิเดนซ์เรส

ตั้งอยู่บนพื้นที่ ๘ ไร่ ห้องพักมีทั้งแบบบ้านเดี่ยวและคอนโดมิเนียม มีการตกแต่งห้องพักเหมาะสำหรับผู้สูงอายุและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามต้องการและมีประตูปานใหญ่เพื่อเน้นอากาศที่ถ่ายเทได้สะดวก บ้านเดี่ยวจะมีสวนหย่อมและสถานที่เลี้ยงสัตว์ขนาดเล็ก สิ่งอำนวยความสะดวกภายในโครงการ ได้แก่ ลานอเนกประสงค์ ห้องออกกำลังกาย ห้องบริหาร ลิฟท์ ระบบรักษาความปลอดภัย สระว่ายน้ำร้านอาหารออร์แกนิก ร้านนวด พนักงานดูแลสุขภาพ เป็นต้น

๑.๕ โครงการ Sansara หัวหิน

โครงการชุมชนหลังเกษียณของ บมจ. บิวเดอสมาร์ท (BSM) ตั้งอยู่บนพื้นที่ ๑๕ ไร่ ที่พักอาศัยมีทั้งแบบบ้านเดี่ยวและคอนโดมิเนียม สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สระว่ายน้ำ ที่ออกกำลังกาย ห้องประชุมและระบบรักษาความปลอดภัย เป็นต้น โดยกลุ่มเป้าหมายของโครงการ Sansara เป็นผู้ที่มีอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป เน้นขายให้กับชาวต่างชาติ

๑.๖ โครงการซีเนียร์ คอมเพล็กซ์

เป็นโครงการของกรมตำรวจและมหาวิทยาลัยมหิดล ที่พักตั้งอยู่บนพื้นที่ ๗๒ ไร่ มีทั้งห้องชุดและบ้านเดี่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุคล้ายโครงการอื่นๆ แต่ที่สำคัญ คือ การดูแลผู้สูงอายุที่ต้องการความช่วยเหลือและในส่วนของโรงพยาบาลจะมีอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการดูแลผู้สูงอายุอย่างครบครัน

๑.๗ โครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุของการเคหะแห่งชาติ

โครงการนี้แบ่งออกเป็น ๒ โครงการย่อย คือ โครงการอยู่สบายเพื่อยายตา และโครงการบ้านกตัญญู มีทั้งห้องพักและบ้านเดี่ยวกระจายอยู่ในหลายๆ จังหวัด สร้างเพื่อผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยได้มีที่พักอาศัย โครงการนี้ไม่ได้ระบุสิ่งอำนวยความสะดวก เพราะมีงบประมาณค่อนข้างน้อย

๑.๘ โครงการบ้านผู้สูงอายุครบวงจร (Jim Wellbeing Country)

ที่พักอาศัย ตั้งอยู่บนพื้นที่ ๑๔๐ ไร่ เป็นห้องพักในอาคาร ๗ ชั้น ห้องพักมีการออกแบบที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ ที่สำคัญมีที่สำหรับสัตว์เลี้ยง สิ่งอำนวยความสะดวก คือ ศูนย์สุขภาพ คลินิกรักษาโรคทั่วไป Clubhouse และ Wellness Centre ระยะเวลาต่อไปจะมีโรงพยาบาลและห้างสรรพสินค้า

๑.๙ โครงการณศา มายโอโซน

โครงการตั้งอยู่บนพื้นที่ ๑,๒๐๐ ไร่ ที่พักอาศัยเป็นแบบบ้านเดี่ยว มีสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สระว่ายน้ำ สวนสาธารณะ ระบบรักษาความปลอดภัย คลับเฮ้าส์/ฟิตเนส

ศูนย์แพทย์ระบบนานาชาติ สนามกอล์ฟและสวนผักออร์แกนิก เป็นต้น

๑.๑๐ โครงการเตียงรีเวอร์ไซด์

ตั้งอยู่บนพื้นที่ ๔๐ ไร่ ที่อยู่อาศัยมีทั้งแบบบ้านเดี่ยวและคอนโดมิเนียม สิ่งอำนวยความสะดวกประกอบด้วย ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ ศูนย์พยาบาล ศูนย์อาหาร ศูนย์การค้า สวนออร์แกนิก มีแพทย์และพยาบาลประจำโครงการตลอด ๒๔ ชั่วโมงและมีการดูแลผู้สูงอายุครบวงจร

๑.๑๑ โครงการลุมพินี วิลล์

ห้องพักอาศัยออกแบบโดยใช้หลัก Universal Design เพื่อให้เหมาะสมกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุ มีราวจับภายในห้องน้ำ สำหรับใช้ wheel chair วัสดุอุปกรณ์ทุกชิ้นในห้องไม่มีเหลี่ยมมุม พร้อมปุ่มฉุกเฉินเมื่อต้องการความช่วยเหลือ การบริการดูแลรักษาพยาบาลได้มาตรฐานเดียวกับโรงพยาบาล มีบริการทำความสะอาดเสื้อผ้าและกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่อง

๑.๑๒ บ้านสุทธาวาส เฉลิมพระเกียรติ

เป็นสถานสงเคราะห์หญิงชราที่ไร้ที่พึ่งพิง ลักษณะห้องพักมีการออกแบบที่มีความเหมาะสมสำหรับหญิงวัยชรา โดยสถานสงเคราะห์มีหน้าที่คอยดูแลหญิงชราให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีสมควรแก่อัตภาพ มีศูนย์ดูแลสุขภาพ ศูนย์กิจกรรมและชมรมผู้สูงอายุ ที่จัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

๑.๑๓ มาบประชัน การ์เด้น รีสอร์ท

เป็นรีสอร์ทสำหรับดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ที่พักอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีการติดตั้งสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ เช่น ราวจับและพื้นกันลื่นในห้องน้ำและปรับพื้นทางเดินโดยรอบ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องตามมาตรฐาน มีกิจกรรมภายใน ได้แก่ ห้องสมุด ห้องชมภาพยนตร์ คาราโอเกะ งานศิลปะหัตถกรรม งานฝีมือและการทำอาหารไทย เป็นต้น ส่วนกิจกรรมภายนอก ได้แก่ การออกกำลังกายตอนเช้า แอโรบิค เดินออกกำลังกาย ออกกำลังกายใต้น้ำ และการท่องเที่ยว เป็นต้น รวมถึงการบริการผู้สูงอายุต่างๆ เช่น อาหาร การแต่งกาย การทำความสะอาดห้องพัก ซักรีด โอสถบำบัด เตรียมยาตามใบสั่งและการดูแลหลังจากการรักษาจากโรงพยาบาล

๑.๑๔ บ้านเถาจิโฮม (TaoZi Home)

ที่พักอาศัยมีลักษณะเป็นบ้านชั้นเดียว มีบริเวณบ้านสำหรับผู้สูงอายุเดินออกกำลังกายและทำกิจกรรมต่างๆ มีบริการอาหารหลัก ทำความสะอาดห้อง ซักรีด กิจกรรมนันทนาการ และระบบรักษาความปลอดภัย

๒. การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในต่างประเทศ

๒.๑ ประเทศญี่ปุ่น

ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศแรกๆ ที่ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จึงมีโครงการจำนวนมากที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ แต่ยังไม่เพียงพอกับผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น รัฐบาลจึงมีกองทุนบำนาญแห่งชาติ เพื่อหักเงินรายได้เข้ากองทุน ตั้งแต่อายุ ๔๐ ปีขึ้นไปจนถึงวัยเกษียณ โดยรัฐบาลจะสมทบทุนให้เมื่อถึงวัยเกษียณและจะประเมินเพื่อส่งเข้าสถานดูแลผู้สูงอายุซึ่งมีมากกว่า ๕,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ ในรายงานนี้จะขอยกตัวอย่าง ๖ โครงการที่ดำเนินการด้านที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ดังนี้

๒.๒.๑ สภากาชาดญี่ปุ่น

อาคารสวัสดิการสังคมจะเน้นการดูแลผู้สูงอายุและคนชรา ที่ต้องการความช่วยเหลือและผู้พิการทางร่างกาย ซึ่งผู้ที่จะมาใช้บริการจะต้องมีการจองล่วงหน้าก่อนจึงจะสามารถเข้ามาใช้บริการได้ การให้บริการของอาคารสวัสดิการสังคมของสภากาชาดญี่ปุ่นมี ๔ แบบ คือ ๑) แผนกดูแลรายวัน ๒) การบริการห้องพักระยะยาว ๓) แผนกดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในระยะยาว และ ๔) การดูแลผู้สูงอายุที่มีอาการป่วยขั้นรุนแรงไม่สามารถดูแลตัวเองได้ โดยการให้บริการในทุกแบบจะมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลอย่างใกล้ชิด

๒.๒.๒ Smart Community – Senior Park Support

แนวคิดคือ ให้ผู้สูงอายุกลับมาใช้ชีวิตชีวาและมีสุขภาพที่ดีมากยิ่งขึ้น ที่อยู่อาศัยมีทั้งแบบแมนชั่นและคอนโดเนียม ที่มีบริเวณกว้างและมีกิจกรรมที่เตรียมไว้สำหรับผู้สูงอายุ โดยมีกิจกรรมมากกว่า ๕๐ โปรแกรมให้เลือก เช่น เต้นรำ ตีกอล์ฟ ซ้อมดนตรี เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีบริการบาร์คาเฟ่ ร้านหมอฟันและรถรับส่งโรงพยาบาล ปัญหาของโครงการนี้ คือ ขาดผู้ดูแลผู้สูงอายุ

๒.๒.๓ Wakatake-no-mori

เป็นที่พักรวมให้ผู้สูงอายุเช่าเพื่อพักอาศัย โดยเป็นอาคาร ๒ ชั้น ที่มีลักษณะห้องพักขนาดเล็กและขนาดใหญ่ มีอาคารหลายอาคารเชื่อมต่อกันและมีอาคารส่วนกลางสำหรับให้บริการ คลินิกรักษาโรค บริการทำความสะอาด อาหาร house visiting care support ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๒.๔ บ้านพักคนชราอิระกะ (Iraka)

ตั้งอยู่ใกล้สถานีรถไฟใต้ดิน บ้านพักนี้ออกแบบโดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุหลายอย่าง เช่น เติงที่ไม่สูงมากและมีราวจับเพื่อกันตกและเวียนหัวเมื่อลุกขึ้น ปุ่มสัญญาณเรียกผู้ดูแลในห้องน้ำ เป็นต้น ห้องนอนออกแบบสไตล์ญี่ปุ่นมีทั้งห้องพักรูและห้องพัก ๔ คน ภายในห้องน้ำมีชักโครกที่ไม่สูงมากเพื่อให้ลุกนั่งได้สะดวก ห้องอาบน้ำเป็นพื้นที่ไม่ลื่น มีที่นั่งอาบน้ำสำหรับ wheel chair และมีอ่างอาบน้ำกลางแจ้ง เพื่อสร้างบรรยากาศและสร้างความผ่อนคลาย

๒.๒.๕ Sonor Court Mitaka

เป็นบ้านพักคนชราของเอกชนระดับ ๕ ดาว ผู้พักอาศัยต้องออกค่าใช้จ่ายเองและมีการดูแลผู้ป่วยทุกระดับ ตั้งแต่ช่วยตนเองได้ถึงภาวะพึ่งพิงและติดเตียง ที่พักอาศัยมีลักษณะเป็นห้องพักที่ออกแบบสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ห้องน้ำมีการออกแบบ แบบ Universal Design มีราวจับป้องกันการหก ลื่น พื้นไม่ลื่น มีระบบเตือนเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินแบบห้อยคอและมีโทรศัพท์ภายในเพื่อเรียกเจ้าหน้าที่

๒.๒.๖ ฮิลเดอร์มอ (Hydermoer) และ ฮิลเต้ (Hutte)

เป็นศูนย์บริการหรือบ้านพักผู้สูงอายุ มีลักษณะเป็นอาคารมีห้องพักที่ออกแบบเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ บรรยากาศเหมือนโรงแรม ๕ ดาว มีสิ่งอำนวยความสะดวก คือ เติงอย่างดี โซฟา โทรทัศน์ ทีวี โต๊ะกินน้ำชา เครื่องซักผ้าและห้องอาบน้ำ ส่วนบริการ ได้แก่ ห้องโถงพักผ่อน ห้องออกกำลังกาย ห้องตัดผม ห้องอาบน้ำแร่ร้อนเซ็นและมีผู้ดูแลประสานงานส่วนตัว มี

อาหารที่อร่อยและปลอดภัย แนวคิดของบ้านพักนี้คือ “น่าอยู่ ปลอดภัย และมีความสุข” มีกิจกรรมตามความต้องการ เช่น การจัดดอกไม้ คัดลายมือ งานศิลปะหัตถกรรม คาราโอเกะ การจัดงานตามเทศกาลต่างๆ เป็นต้น มีชมรมที่น่าสนใจ เช่น ชมรมประสานเสียง แข่งขันแต่งโคลงกลอน หมากล้อม จัดสวน และเล่นกล เป็นต้น โดยผู้สูงอายุจะได้รับการดูแลทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเป็นอย่างดี

๒.๒ สาธารณรัฐสิงคโปร์

คาดว่าในปี พ.ศ.๒๕๗๓ จะมีประชากร ๑ ใน ๕ เป็นผู้สูงอายุที่มีอายุมากกว่า ๖๕ ปีขึ้นไป รัฐบาลจึงมีโครงการ Kampung Admiralty เพื่อสร้างชุมชนสำหรับผู้เกษียณ โดยสร้างที่อยู่อาศัยเป็นอาคารสูง มีการออกแบบห้องพักแบบ Universal Design สำหรับผู้สูงอายุ เพื่อความปลอดภัย โดยที่พักจะอยู่ใกล้ครอบครัว ห้องพักอาศัยเป็นแบบเข้าอยู่ได้เลย ภายในห้องพักมีพื้นที่ประกอบอาหาร พื้นห้องน้ำและห้องครัวเป็นแบบป้องกันการลื่น เต้าหิ้งครัวเป็นแม่เหล็กไฟฟ้า ป้องกันการเกิดไฟไหม้และมีปุ่มสัญญาณฉุกเฉิน ภายในอาคารมีศูนย์บริการสุขภาพจากโรงพยาบาล และมีแพทย์คอยมาตรวจรักษาโรคให้กับผู้สูงอายุ นอกจากนี้ อาคารยังออกแบบให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้สูงอายุใกล้ชิดกับธรรมชาติ เช่น ที่จอดรถใต้ดิน ใช้จักรยานในชีวิตประจำวัน ไฟส่องสว่างเปิด - ปิดอัตโนมัติ ระบบขยะรีไซเคิลและการติดตั้งโซลาร์เซลล์ เป็นต้น

๒.๓ สาธารณรัฐประชาชนจีน

ในส่วนของประเทศจีนในรายงานนี้จะแบ่งออกเป็น สาธารณรัฐประชาชนจีน (จีนแผ่นดินใหญ่) และไต้หวัน ซึ่งมีรายละเอียดด้านการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุดังนี้

๒.๓.๑ สาธารณรัฐประชาชนจีน (จีนแผ่นดินใหญ่)

สาธารณรัฐประชาชนจีน หรือที่เราเรียกว่า จีนแผ่นดินใหญ่ ประชากรจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในปี ค.ศ.2026 ทำให้ประเทศจีนยังมีเวลาในการเตรียมตัวในการรองรับความต้องการในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากประชากรสูงวัยเพิ่มมากขึ้น ทั้งในเรื่องที่พักอาศัยและการดูแลด้านสุขภาพ จากการสำรวจพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่นอกเขตเมือง ชอบอาศัยอยู่กับครอบครัวและนำเงินที่เก็บมาตลอดชีวิตมอบให้แก่ลูกหลานเพื่อดูแลยามแก่ มากกว่าการเป็นสมาชิกกับที่พักผู้สูงอายุ ดังนั้น การวางแผนของรัฐ ในปี ค.ศ.2020 จึงออกแบบระบบการดูแลผู้สูงอายุเป็น ๓ แบบ คือ ๑) ผู้สูงอายุจะได้รับการดูแลอยู่ในบ้านของตนเองร้อยละ ๙๐ ๒) อาศัยอยู่ในสถานที่ของชุมชนที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุร้อยละ ๖ - ๗ และ ๓) อาศัยอยู่ในสถานดูแลผู้สูงอายุร้อยละ ๓ - ๔ ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสนใจเรื่องของผู้สูงอายุมากขึ้น จึงเปิดโอกาสให้บริษัทเข้ามาลงทุนเพิ่มขึ้นในเรื่องที่พักสำหรับผู้สูงอายุ โดยแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ ๑) รูปแบบขาย (Sale Model) เป็นการซื้อขายแบบทั่วไป ๒) รูปแบบสมาชิก (Asset-Heavy Model-Membership) โดยมีบริษัทจะเป็นเจ้าของที่พักและดำเนินการในแบบสมาชิก มีการจ่ายค่าแรกเข้าและรายเดือน ๓) รูปแบบจ่ายรายเดือน (Asset-Heavy Model-Monthly fee) คล้ายแบบสมาชิกแต่เก็บค่าแรกเข้าน้อย แต่เก็บค่ารายเดือนจำนวนมากและไม่ได้เป็นเจ้าของในสินทรัพย์ และ ๔) รูปแบบการลงทุน (Asset-light Model) ผู้สูงอายุจะจ่ายเงินในลักษณะจ่ายค่าเช่าและไม่ได้เป็นเจ้าของสินทรัพย์

๒.๓.๑.๑ Cherish-Yean

ให้บริการแบบสมาชิก (Asset-Heavy Model-Membership) ที่พักสำหรับผู้สูงอายุมีลักษณะเหมือนโรงแรม ๕ ดาว ยึดหลักการ คือ ผู้สูงวัยจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีพึ่งพาตนเองได้ ใช้ชีวิตอย่างอิสระและมีความสุข ตัวอาคารมีการออกแบบที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ มีทางเชื่อมระหว่างอาคาร มีราวพยุงเดิน มีสถานที่บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับตามความต้องการ เช่น มีแม่บ้านทำความสะอาด จ่ายตลาด ส่งยาในห้อง พ้อครัว รถรับส่ง เป็นต้น และยังมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อผู้สูงอายุ เช่น การท่องเที่ยวและสามารถเข้าร่วมชมรมตามที่ต้องการโดยมีห้องรองรับพร้อมอุปกรณ์ของแต่ละกิจกรรม และยังมีบริการด้านสุขภาพและกายภาพบำบัด เป็นต้น ต่อมาโครงการนี้ขาดทุน เนื่องจากมีค่าแรกเข้าที่มีราคาสูง จึงเปลี่ยนมาเป็นการขายห้องพักแทน

๒.๓.๑.๒ Sino-Ocean's Senior Living L' amore

เมื่อโครงการนี้แล้วเสร็จก็ส่งคืนให้กับรัฐบาล โดยการออกแบบอาคารต่างๆ มีการออกแบบที่เหมาะสมสำหรับการพักอาศัยของผู้สูงอายุ ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กับโรงพยาบาลของรัฐชั้นนำ แนวคิดของโครงการนี้ คือ ต้องการให้ผู้สูงอายุพึ่งพาตนเองได้และสามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง ลักษณะเด่นของที่นี่ คือ ดูแลผู้สูงอายุที่สมองเสื่อม บริการตรวจเช็คสมองเพื่อผู้ป่วยอัลไซเมอร์ ซึ่งโครงการขนาดใหญ่นี้ก็ประสบปัญหาเช่นกัน คือ การขาดแคลนที่ดินสำหรับผู้อยู่อาศัย การเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้น้อย และการขาดมาตรการทางภาษีมาช่วยสนับสนุนการดำเนินงาน

๒.๓.๒ ไต้หวัน

ไต้หวัน เป็นเมืองที่มีแนวโน้มผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจำนวนมาก เมื่อเทียบกับวัยอื่นๆ จากผลของผู้สูงอายุกลุ่ม Baby Boom เกิดในช่วง ค.ศ.1946 - 1965 ทำให้ไต้หวันต้องเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ ๑) ที่พักมาตรฐานระดับสูงสำหรับผู้สูงอายุ ๒) บ้านพักคนชราของรัฐบาล ๓) บ้านพักคนชราของเอกชน และ ๔) บ้านพักคนชราเจ็บป่วยเรื้อรังต้องการพักฟื้นบนเตียง จากรายงานการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ๔ หน่วยงาน ได้แก่

ตารางที่ ๓ - ๑ แสดงเปรียบเทียบที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

สถานที่	การบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก	หมายเหตุ
๑. Ruen-Fu New life	- หลักการดำเนินงาน “การเตรียมสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพดีที่สุด สร้างความสะดวกสบายมากที่สุดสำหรับผู้สูงอายุ” - การบริการโดยพนักงานที่เชี่ยวชาญในการดูแลสุขภาพกายและใจ มีบริการหนังสือพิมพ์และซักรีด - กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น ชมรม ศาสนา สวดมนต์ โอเปร่า ร้องเพลง คัดอักษร กิจกรรมตามเทศกาล ซ็อบปิ้ง และท่องเที่ยวนอกสถานที่	
๒. ShangLian Elderly House	- เป็นโครงการที่ได้รางวัลเกรด A ถึง ๖ ปีซ้อน เป้าหมายสำคัญ คือ ต้องไม่ให้ผู้สูงอายุรอ “สามไม่” คือ ไม่ใช่ รอกิน	

	<p>รอนอนและรอตาย ต้องให้ผู้สูงอายุยิ้มแย้มแจ่มใส มีสังคมคุณภาพในการพบปะสังสรรค์กันเองระหว่างผู้สูงอายุ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบริการ ให้คำปรึกษาผ่านออนไลน์ เช่น การศึกษาระดับอุดมศึกษาจำลอง การอบรมอาชีพสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ มีพยาบาลที่ดูแลอย่างเพียงพอเกินมาตรฐาน 	
๓. Chang Gung Health and Culture Village	<ul style="list-style-type: none"> - หลักการ คือ มุ่งให้ผู้สูงอายุมีความสุขในสภาพแวดล้อมที่ดียกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต - บริการให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ ด้านสภาพแวดล้อมสีเขียว การใช้ชีวิตในฟาร์ม ใกล้เคียงธรรมชาติ 	
๔. KangNing Healthcare House	<ul style="list-style-type: none"> - หลักการ คือ เพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุดสำหรับผู้สูงอายุ - เน้นการบริการทางการแพทย์ การส่งต่อโรงพยาบาล เอาใจใส่ในการรักษา ดูแลเสมือนครอบครัว การเตรียมอาหารที่พักผ่อน พื้นที่สีเขียว และห้องทำกิจกรรมทางศาสนา 	

๒.๔ ราชอาณาจักรเดนมาร์ก

เดนมาร์ก ก่อตั้งบ้านพักผู้สูงอายุขึ้นแห่งแรกเมื่อปี ค.ศ.1960 ที่เมืองโคเปนเฮเกน ปัจจุบันเป็นบ้านพักผู้สูงอายุแห่งแรกและแห่งเดียวในเมืองนี้ ที่พักอาศัยเป็นอาคาร มีห้องพักสำหรับผู้สูงอายุทั้งแบบห้องพักเดี่ยวและห้องพักคู่ ก่อนเข้าพักจะต้องได้รับคำวินิจฉัยจากแพทย์ ว่าสมควรเข้าพักหรือไม่ โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พักอย่างครบครัน เช่น คาเฟ่ ห้องสมุด ห้องออกกำลังกาย ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องสนทนา การสวนหย่อม ร้านค้า ร้านเสริมสวย เป็นต้น โดยภายในมีกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้พักได้เข้าร่วม ได้แก่ ห้องเรียนภาษา ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนทำกับข้าว วาดรูปและศิลปะ ชมรมถ่ายภาพ โต้วาที วงประสานเสียง โยคะ ว่ายน้ำ เกมและกีฬาต่างๆ นอกจากนี้ ผู้อยู่อาศัยสามารถเข้าออกได้ตามอิสระ เช่น ทำกิจกรรมภายนอกกับเพื่อน ครอบครัวญาติสนิท หรือการท่องเที่ยว เป็นต้น อาหารที่จัดภายในศูนย์เป็นอาหารเกษตรอินทรีย์ที่มีประโยชน์ต่อผู้สูงอายุ

รูปแบบและแนวคิดที่เหมาะสมด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ

จากการศึกษารายงานและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่าได้มีการพัฒนาชุมชนผู้สูงอายุในหลายๆ ด้าน ทั้งทางด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ รอบๆ ตัวผู้สูงอายุ ซึ่งสามารถจำแนกได้ ๕ องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ เน้นการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและการออกแบบที่รองรับการใช้ชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุในบริเวณต่างๆ ของบ้าน ได้แก่ ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องทำงาน ห้องรับแขกและห้องอื่นๆ ภายในบ้าน เช่น ห้องครัว หรือห้องเก็บของ

๒. ด้านสังคม การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีและการออกแบบในส่วนนี้ สิ่งที่จะช่วยในการเข้าทำกิจกรรมในสังคมของผู้สูงอายุ ตั้งแต่การออกแบบสถานที่ทำกิจกรรมที่เหมาะสมและทันสมัย การออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับสภาพร่างกายและความสนใจในวัยของผู้สูงอายรรวมถึงกิจกรรมที่สร้างรายได้และงานอดิเรกที่ทำให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในศักยภาพของตนเอง

๓. ด้านสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่ดีสำหรับผู้ที่มีอายุมากเป็นสิ่งที่สำคัญ ในช่วงบั้นปลายชีวิตเหมือนเป็นเวลาที่ได้พักผ่อนร่างกาย การอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยให้สุขภาพดี จิตใจแจ่มใส ส่งผลถึงความแข็งแรงของร่างกาย ไม่ทำให้เกิดโรคหรือไม่ทำให้โรคที่เป็นอยู่กำเริบขึ้น ดังนั้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ และการออกแบบระบบควบคุมสิ่งแวดล้อมที่ดี ก็จะทำให้ชุมชนนี้สะอาด สดชื่น ปราศจากโรคและน่าอยู่อาศัย ซึ่งจะรวมไปถึงสวนสาธารณะที่ร่มรื่น ลานออกกำลังกายกลางแจ้งที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุและระบบควบคุมสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่มีมลพิษ

๔. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน ปัจจุบันมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีต่างๆ ทางด้านเศรษฐกิจและการเงินหลายอย่าง ที่ช่วยทำนายระบบเศรษฐกิจในอนาคต การออมเงินและความเสี่ยงในการลงทุน ส่วนใหญ่ผู้สูงอายุหลังเกษียณจะมีเงินก้อนหรือเงินบำนาญ เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป การออมเงินที่ใช้ในแต่ละวันเป็นสิ่งจำเป็นและการนำเงินไปลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยก็เป็นทางเลือกที่น่าสนใจ เมื่อผู้สูงอายุไม่ได้ทำงานประจำ การลงทุนถือว่าเป็นการให้เงินก้อนที่มีอยู่ได้ทำงาน ออกดอกออกผล ถือว่าเป็นรายได้อีกส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยไม่ต้องลงแรง

๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์ ผู้สูงอายุเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มาก ผ่านการทำงานและกิจกรรมมามากมาย ทำให้ร่างกายได้ผ่านการทำงานที่ยาวนาน รวมถึงระยะเวลาอันยาวนานตั้งแต่เกิดจนสูงอายุ ทำให้อวัยวะต่างๆ ในร่างกายเหนียวล้า เสื่อมถอยทำให้ทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพอย่างที่เคยเป็นและบางคนอาจมีโรคประจำตัว การที่ชุมชนต้นแบบจะมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัย คอยให้บริการให้คำปรึกษา ส่งเสริมสุขภาพและระบบส่งต่อโรงพยาบาลที่ทันท่วงที นับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมากสำหรับการมีอายุที่ยืนยาวและมีความสุข ซึ่งรวมถึงการออกกำลังกายและอาหารที่เหมาะสมที่เกิดจากนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ได้พัฒนาขึ้น

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในศึกษา คือ ประชากรที่ต้องเตรียมความพร้อมให้ผู้สูงอายุในด้านที่อยู่อาศัย ชื่อบ้านหลังต่อไป

- เกณฑ์อายุ ๓๕ ปี ขึ้นไป
- อาศัยอยู่ในกรุงเทพฯ และปริมณฑล
- ระดับรายได้ C+ ระดับรายได้ปานกลาง ๑๘,๐๐๐ บาทขึ้นไป ถึง ๕๐,๐๐๐ บาท
- สถานภาพ โสด หรือ แต่งงาน ไม่มีบุตร หย่าร้าง มีบุตรแต่แยกกันอยู่

กลุ่มตัวอย่าง

โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๓๕ คน โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sample)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดย มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การเก็บข้อมูลด้านทฤษฎีภูมิ ผู้วิจัยทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปแนวคิด สถานการณ์ รูปแบบและแนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต
๒. การเก็บข้อมูลด้านปฐมภูมิ โดยใช้
 ๑. แบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต แล้วนำแบบสอบถามมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปหาความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Reliability) ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วเลือกข้อที่มีความเที่ยงตั้งแต่ ๐.๗ ขึ้นไป นำไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๐๐ คน
 ๒. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยนำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นทดลองใช้คำถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๕ คน เพื่อทดสอบและปรับปรุงคำถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นกับผู้ถูกสัมภาษณ์เมื่อเก็บข้อมูลจริง จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕ คน
๓. นำข้อมูลด้านทฤษฎีมาวิเคราะห์ข้อมูล (Content analysis) เพื่อหารูปแบบแนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งทางปริมาณ (Numerical Analysis) และที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Interpretative Analysis)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธี Multi-Method ในการเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

๑. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต
๒. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดของเครื่องมือต่างๆ มีดังนี้

๑. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบในอนาคตของผู้สูงอายุ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ซึ่งประกอบไปด้วย ด้าน

นวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและการเงินและด้านสุขภาพ และการแพทย์ โดยใช้แบบ ๕ ตัวเลือกของ Likert-style รายละเอียดดังนี้
ตารางที่ ๓ - ๒ แสดงคำถามแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ	
๑.๑	ออกแบบบ้านสำหรับผู้สูงอายุ ที่เน้นสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ
๑.๒	ภายในบริเวณห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมนันทนาการภายในครอบครัวและการพักผ่อน
๑.๓	ห้องน้ำควรมีนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น พื้นช่วยทรงตัว มีราวจับช่วยอำนวยความสะดวก ระบบสุขภัณฑ์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุ และระบบเตือนภัยเมื่อเกิดอุบัติเหตุ
๑.๔	นวัตกรรมในห้องนอน ที่เน้นระบบการนอนที่หลับสบาย ระบบปรับอุณหภูมิ แสงและความนุ่มพอเหมาะของที่นอนและลดการเกิดอุบัติเหตุ
๑.๕	ควรมีห้องสำหรับกิจกรรมเฉพาะ เช่น ห้องอาหาร ห้องอ่านหนังสือและห้องเก็บของ ที่มีนวัตกรรมอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม
๑.๖	บริเวณรอบบ้านควรมีต้นไม้ที่ร่มรื่นและนวัตกรรมการดูแลต้นไม้
๒. ด้านสังคม	
๒.๑	ควรมีสถานที่สำหรับผู้สูงอายุจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การออกกำลังกาย งานสังสรรค์ และกิจกรรมตามเทศกาล
๒.๒	ควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุที่สม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ กิจกรรมทางศาสนาหรือนันทนาการ
๒.๓	ควรมีสถานที่และกิจกรรมสำหรับงานอดิเรกหรืองานส่งเสริมอาชีพตามความสนใจ
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	
๓.๑	ควรจัดให้มีสวนสาธารณะ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของผู้สูงอายุ
๓.๒	ควรจัดให้มีลานออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ภายในสวนสาธารณะ
๓.๓	ควรมีระบบควบคุมมลพิษภายในหมู่บ้าน เช่น การกำจัดขยะและดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมของหมู่บ้าน
๔. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน	
๔.๑	ควรมีโครงการสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)
๔.๒	ควรมีให้มีโครงการส่งเสริมการออมเงินสำหรับผู้สูงอายุ
๔.๓	ควรมีโครงการสนับสนุนและให้คำปรึกษาเรื่องการลงทุนหลังเกษียณ
๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์	
๕.๑	ควรมีศูนย์สุขภาพประจำหมู่บ้าน เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านสุขภาพ การรักษาโรค เบื้องต้นและอาหาร โดยเน้นการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับผู้สูงอายุ

๕.๒	ควรมีสถานที่ส่งเสริมการออกกำลังกาย เช่น สระว่ายน้ำ ฟิตเนส ทั้งที่บ้านและนอกบ้าน (ลานออกกำลังกาย) หรืออื่นๆ
๕.๓	มีร้านอาหารสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ โดยใช้นวัตกรรมในการคำนวณ

๒. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ออกแบบ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบในอนาคตของผู้สูงอายุ เป็นแบบคำถามปลายเปิดที่มีโครงสร้าง ซึ่งคำถามแบ่งออก ๕ ส่วน รายละเอียดดังนี้ ตารางที่ ๓ - ๓ แสดงคำถามแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง

หัวข้อหลัก	หัวข้อย่อย
๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ	๑.๑ คุณคิดว่าที่ตั้งของโครงการชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ควรตั้งอยู่ที่ไหน
	๑.๒ คุณคิดว่าควรมีแนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมอะไรบ้าง เพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ห้องนอน ๒. ห้องน้ำ ๓. ห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น ๔. ห้องครัวและอาหาร ๕. ห้องอ่านหนังสือ ๖. ห้องอื่นๆ โปรดระบุ
๒. ด้านสังคม	๒.๑ ควรมีสถานที่ทำกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุหรือไม่ เช่น สถานที่ออกกำลังกาย สังสรรค์ และกิจกรรมต่างๆ เพราะเหตุใด
	๒.๒ ควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ ศาสนาหรือนันทนาการ
	๒.๓ ควรมีกิจกรรมและสถานที่สำหรับงานอดิเรกและส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุหรือไม่ เพราะเหตุใด
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	๓.๑ สวนสาธารณะมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดสำหรับผู้สูงอายุและต้องการนวัตกรรมอะไรบ้าง
	๓.๒ ควรจัดให้มีลานออกกำลังกายหรือไม่อย่างไร และใช้นวัตกรรมอะไร
	๓.๓ ควรมีระบบควบคุมมลพิษ เช่น กำจัดขยะและดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมเองหมู่บ้านหรือไม่อย่างไร และควรใช้นวัตกรรมอะไรบ้าง
๔. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน	๔.๑ คุณคิดว่าหลังจากที่คุณเกษียณวันแรกคุณจะมีเงินเท่าไร เพียงพอหรือไม่สำหรับวัยหลังเกษียณ
	๔.๒ คุณคิดว่าหลังเกษียณคุณจะมีวิธีการออมเงินและการลงทุนอย่างไรบ้าง และต้องการนวัตกรรมอะไร

๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์	๕.๑ คุณคิดว่าศูนย์สุขภาพประจำหมู่บ้านจำเป็นหรือไม่อย่างไร ต้องการให้มีการบริการอะไรบ้างและควรมีนวัตกรรมอะไรบ้าง
	๕.๒ ควรมีสถานที่สนับสนุนการออกกำลังกายอย่างไรบ้าง กิจกรรมการออกกำลังกายควรมีอะไรบ้างและต้องการนวัตกรรมอะไรบ้างเข้าไปสนับสนุน
	๕.๓ ควรมีร้านอาหารเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุหรือไม่ ควรมีลักษณะอย่างไรและควรมีนวัตกรรมอะไรบ้าง

เครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จะต้องผ่านการตรวจสอบความถูกต้อง (Validity) และความแม่นยำ (Reliability) ของเครื่องมือก่อนทำการทดลอง จากการทดสอบเครื่องมือก่อนใช้และจากผู้เชี่ยวชาญ จนได้เครื่องมือที่มีความถูกต้องและแม่นยำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) ซึ่งได้จากแบบสอบถาม ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพได้จากแบบสัมภาษณ์และข้อมูลทฤษฎีจากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบแนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต เพื่อนำมาวิเคราะห์รูปแบบและแนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยจึงนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๓ - ๔ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีการเก็บข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
๑. เพื่อศึกษาสถานการณ์รูปแบบและแนวทางการดำเนินการในการจัดการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบัน	Descriptive Qualitative data - ข้อมูลทฤษฎี Descriptive Quantitative data - ข้อมูลเชิงปริมาณ	- Content Analysis - Documentary Analysis - Numerical Analysis
๒. เพื่อศึกษาความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต	Descriptive Qualitative data - ข้อมูลทฤษฎี - ข้อมูลเชิงคุณภาพ Descriptive Quantitative data - ข้อมูลเชิงปริมาณ	- Content Analysis - Documentary Analysis - Numerical Analysis
๓. เพื่อเสนอรูปแบบชุมชนต้นแบบสำหรับบ้านผู้สูงอายุในอนาคต	Descriptive Qualitative data - ข้อมูลเชิงคุณภาพ Descriptive Quantitative data - ข้อมูลเชิงปริมาณ	- Content Analysis - Numerical Analysis

การวิเคราะห์ทางตัวเลข (Numerical Analysis) ในงานวิจัยนี้ ใช้การอธิบายทางสถิติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต การวิเคราะห์จะเน้นไปที่ ความถี่ของข้อมูลที่เป็นเปอร์เซ็นต์และค่าเฉลี่ยของข้อมูล

การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น ข้อมูลและข้อเสนอแนะที่ได้จากคำถามปลายเปิด จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับชุมชน ต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

การวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัย (Documentary Analysis) ในงานวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ ที่ได้จากเอกสารงานวิจัยที่รวบรวมได้เกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการ สร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

บทที่ ๔

ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

ในบทนี้จะเป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง และจากการวิเคราะห์ข้อมูลทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ ๔ - ๑ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๔๔	๔๔.๐๐
หญิง	๕๖	๕๖.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๐ และเพศชาย จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๒ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๓๕ - ๔๔ ปี	๔๑	๔๑.๐๐
๔๕ - ๕๔ ปี	๓๑	๓๑.๐๐
๕๕ - ๖๔ ปี	๑๘	๑๘.๐๐
๖๕ ปีขึ้นไป	๑๐	๑๐.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุระหว่าง ๓๕ - ๔๔ ปี จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๐๐ รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง ๔๕ - ๕๔ ปี จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๓ แสดงจำนวนและค่าร้อยละของสถานะภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้านการศึกษา

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	๓	๓.๐๐
มัธยมศึกษา	๑๕	๑๕.๐๐
ปริญญาตรี	๕๖	๕๖.๐๐
ปริญญาโท	๒๒	๒๒.๐๐
ปริญญาเอก	๑	๑.๐๐
ปวส.	๓	๓.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๐๐ รองลงมา จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน ๒๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๐

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของการพัฒนาชุมชนต้นแบบสำหรับในอนาคตของผู้สูงอายุ ในด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ

ตารางที่ ๔ - ๔ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “การออกแบบบ้านสำหรับผู้สูงอายุที่เน้นสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๕๗	๕๗.๐๐
มาก	๓๘	๓๘.๐๐
ปานกลาง	๔๕	๕.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๔ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “การออกแบบบ้านสำหรับผู้สูงอายุที่เน้นสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ” ในระดับมากที่สุด จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๕ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “ภายในบริเวณห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมนันทนาการภายในครอบครัวและการพักผ่อน”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๔๘	๔๘.๐๐
มาก	๔๗	๔๗.๐๐
ปานกลาง	๕	๕.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๕ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ภายในบริเวณห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมนันทนาการภายในครอบครัวและการพักผ่อน” ในระดับมากที่สุด จำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๖ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “ห้องน้ำควรมีนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น พื้นช่วยทรงตัว มีราวจับช่วยอำนวยความสะดวก ระบบสุขภัณฑ์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุและระบบเตือนภัยเมื่อเกิดอุบัติเหตุ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๖๖	๖๖.๐๐
มาก	๒๙	๒๙.๐๐
ปานกลาง	๕	๕.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๖ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ห้องน้ำควรมีนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น พื้นช่วยทรงตัว มีราวจับช่วยอำนวยความสะดวก ระบบสุขภัณฑ์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุและระบบเตือนภัยเมื่อเกิดอุบัติเหตุ” ในระดับมากที่สุด จำนวน ๖๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๗ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “นวัตกรรมในห้องนอนที่เน้นระบบการนอนที่หลับสบาย ระบบปรับอุณหภูมิ แสงและความนุ่มพอเหมาะของที่นอน และลดการเกิดอุบัติเหตุ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๔๙	๔๙.๐๐
มาก	๓๘	๓๘.๐๐
ปานกลาง	๑๓	๑๓.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๗ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “นวัตกรรมในห้องนอนที่เน้นระบบการนอนที่หลับสบาย ระบบปรับอุณหภูมิ แสงและความนุ่มพอเหมาะของที่นอน และลดการเกิดอุบัติเหตุ” ในระดับมากที่สุด จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๘ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “ควรมีห้องสำหรับกิจกรรมเฉพาะ เช่น ห้องอาหาร ห้องอ่านหนังสือและห้องเก็บของ ที่มีนวัตกรรมอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๒๕	๒๕.๐๐
มาก	๔๔	๔๔.๐๐
ปานกลาง	๓๑	๓๑.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๘ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีห้องสำหรับกิจกรรมเฉพาะ เช่น ห้องอาหาร ห้องอ่านหนังสือ และห้องเก็บของ ที่มีนวัตกรรมอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม” ในระดับมาก จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๙ แสดงความคิดเห็นด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบในหัวข้อ “บริเวณรอบบ้านควรมีต้นไม้ที่ร่มรื่น และนวัตกรรมการดูแลต้นไม้”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๔๗	๔๗.๐๐
มาก	๔๖	๔๖.๐๐
ปานกลาง	๗	๗.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๙ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “บริเวณรอบบ้านควรมีต้นไม้ที่ร่มรื่นและนวัตกรรมการดูแลต้นไม้” ในระดับมากที่สุด จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๑๐ แสดงข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ
๑.	มีสัญญาณการเตือนเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นกับผู้สูงอายุเพื่อความรวดเร็วในการช่วยเหลือ
๒.	บริเวณชั้นบันไดหรือพื้นที่ต่างระดับ ควรมีแถบเรืองแสงหรือไฟแถบเล็กๆ ทั่วบริเวณเพื่อการเดินที่สะดวกกับคนสูงวัย
๓.	มีพื้นที่สำหรับบริหารร่างกาย เพื่อให้เกิดความแข็งแรงต่อสุขภาพผู้สูงอายุ
๔.	พื้นบ้านไม่ควรใช้วัสดุที่ลื่น
๕.	พื้นไม่ควรมีการเล่นระดับและควรมีทางลาด ส่วนตัวบ้านควรเป็นบ้านชั้นเดียว
๖.	มี switch ตรวจจับความเคลื่อนไหว เมื่อเวลาผู้สูงอายุต้องลุกมาเข้าห้องน้ำ ตอนกลางคืน เช่น Passive infrared ของ Panasonic
๗.	มีพื้นที่ปลูกผักออร์แกนิกไว้กินเองเพื่อสุขภาพ
๘.	แสงสว่างและราวจับ

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของการพัฒนาชุมชนต้นแบบสำหรับในอนาคตของผู้สูงอายุ ในด้านสังคม

ตารางที่ ๔ - ๑๑ แสดงความคิดเห็นด้านสังคมในหัวข้อ “ควรมีสถานที่สำหรับผู้สูงอายุจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การออกกำลังกาย งานสร้างสรรค์และกิจกรรมตามเทศกาล”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๓๘	๓๘.๐๐
มาก	๔๗	๔๗.๐๐
ปานกลาง	๑๕	๑๕.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๑๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีสถานที่สำหรับผู้สูงอายุจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การออกกำลังกาย งานสร้างสรรค์ และกิจกรรมตามเทศกาล” ในระดับมาก จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๑๒ แสดงความคิดเห็นด้านสังคมในหัวข้อ “ควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุที่สม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ กิจกรรมทางศาสนา หรือนันทนาการ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๔๓	๔๓.๐๐
มาก	๔๗	๔๗.๐๐
ปานกลาง	๑๐	๑๐.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๑๒ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุที่สม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ กิจกรรมทางศาสนา หรือนันทนาการ” ในระดับมาก จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๑๓ แสดงความคิดเห็นด้านสังคมในหัวข้อ “ควรมีสถานที่และกิจกรรมสำหรับงานอดิเรกหรืองานส่งเสริมอาชีพตามความสนใจ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๓๙	๓๙.๐๐
มาก	๔๔	๔๔.๐๐
ปานกลาง	๑๗	๑๗.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๑๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีสถานที่และกิจกรรมสำหรับงานอดิเรกหรืองานส่งเสริมอาชีพตามความสนใจ” ในระดับมาก จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๑๔ แสดงข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านทางสังคม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ
๑.	ชมรมหรือกลุ่มชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ ใช้เวลาต่างๆ ให้เกิดประโยชน์และรู้ถึงคุณค่าของตนเองแม้จะอายุสูงวัยก็ตาม
๒.	เน้นกิจกรรมที่ไม่ใช้ค่าใช้จ่าย
๓.	มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมครอบครัว

๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของการพัฒนาชุมชนต้นแบบสำหรับในอนาคตของผู้สูงอายุ ในด้านสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ ๔ - ๑๕ แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในหัวข้อ “ควรจัดให้มีสวนสาธารณะ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของผู้สูงอายุ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๔๖	๔๖.๐๐
มาก	๔๙	๔๙.๐๐
ปานกลาง	๕	๕.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๑๕ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรจัดให้มีสวนสาธารณะ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของผู้สูงอายุ” ในระดับมาก จำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๑๖ แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในหัวข้อ “ควรจัดให้มีลานออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุภายในสวนสาธารณะ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๓๐	๓๐.๐๐
มาก	๔๗	๔๗.๐๐
ปานกลาง	๒๓	๒๓.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๑๖ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรจัดให้มีลานออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุภายในสวนสาธารณะ” ในระดับมาก จำนวน ๔๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๑๗ แสดงความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อมในหัวข้อ “ควรมีระบบควบคุมมลพิษภายในหมู่บ้าน เช่น การกำจัดขยะ และดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมของหมู่บ้าน”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๔๖	๔๖.๐๐
มาก	๔๕	๔๕.๐๐
ปานกลาง	๙	๙.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๑๗ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีระบบควบคุมมลพิษภายในหมู่บ้าน เช่น การกำจัดขยะ และดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมของหมู่บ้าน” ในระดับมากที่สุด จำนวน ๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๑๘ แสดงข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านสิ่งแวดล้อม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ
๑.	การลดปริมาณขยะ โดยร้านค้าควรคิดราคาค่าถุงพลาสติก
๒.	ทางเดินในสวนสาธารณะควรมีความเหมาะสมกับผู้สูงอายุ มีเก้าอี้ที่นั่งตามรายทาง เพื่อให้น้ำดื่มหรือเหนื่อยจะได้นั่งพัก
๓.	ปลูกผักสวนครัว
๔.	มีพื้นที่สีเขียวในปริมาณพอเหมาะ

๔.๕ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของการพัฒนาชุมชนต้นแบบสำหรับในอนาคตของผู้สูงอายุ ในด้านเศรษฐกิจและการเงิน
ตารางที่ ๔ - ๑๙ แสดงความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจและการเงินในหัวข้อ “ควรมีโครงการสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๓๕	๓๕.๐๐
มาก	๕๒	๕๒.๐๐
ปานกลาง	๑๓	๑๓.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๑๙ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีโครงการสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)” ในระดับมาก จำนวน ๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๒๐ แสดงความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจและการเงินในหัวข้อ “ควรมีโครงการส่งเสริมการออมเงินสำหรับผู้สูงอายุ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๓๓	๓๓.๐๐
มาก	๕๓	๕๓.๐๐
ปานกลาง	๑๔	๑๔.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๒๐ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีโครงการส่งเสริมการออมเงินสำหรับผู้สูงอายุ” ในระดับมาก จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๒๑ แสดงความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจและการเงินในหัวข้อ “ควรมีโครงการสนับสนุนและให้คำปรึกษาเรื่องการลงทุนหลังเกษียณ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๓๗	๓๗.๐๐
มาก	๔๔	๔๔.๐๐
ปานกลาง	๑๙	๑๙.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๒๑ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีโครงการสนับสนุนและให้คำปรึกษาเรื่องการลงทุนหลังเกษียณ” ในระดับมาก จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๒๒ แสดงข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านเศรษฐกิจและการเงิน

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ
๑.	การลงทุนหรือการออมเงินควรเข้าถึงผู้สูงอายุโดยตรงและมีความจริงใจ ตรงไปตรงมา และเปิดเผย
๒.	ได้รับการสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ที่หลากหลาย ตามความรู้ ความสามารถเฉพาะทาง/ความชอบ
๓.	มีกองทุนผู้สูงอายุหรือสหกรณ์ผู้สูงอายุ

๔.๖ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของการพัฒนาชุมชนต้นแบบสำหรับในอนาคตของผู้สูงอายุ ในด้านสุขภาพและการแพทย์

ตารางที่ ๔ - ๒๓ แสดงความคิดเห็นด้านสุขภาพและการแพทย์ในหัวข้อ “ควรมีสุนัขสุขภาพประจำหมู่บ้านเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านสุขภาพ การรักษาโรคเบื้องต้นและอาหาร โดยเน้นการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับผู้สูงอายุ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๕๓	๕๓.๐๐
มาก	๓๙	๓๙.๐๐
ปานกลาง	๘	๘.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๒๓ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีสุนัขสุขภาพประจำหมู่บ้านเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านสุขภาพ การรักษาโรคเบื้องต้นและอาหาร โดยเน้นการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับผู้สูงอายุ” ในระดับมากที่สุด จำนวน ๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๒๔ แสดงความคิดเห็นด้านสุขภาพและการแพทย์ในหัวข้อ “ควรมีสถานที่ส่งเสริมการออกกำลังกาย เช่น สระว่ายน้ำ ฟิตเนส ทั้งที่บ้านและนอกบ้าน (ลานออกกำลังกาย) หรืออื่นๆ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๔๔	๔๔.๐๐
มาก	๔๓	๔๓.๐๐
ปานกลาง	๑๓	๑๓.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๒๔ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “ควรมีสถานที่ส่งเสริมการออกกำลังกาย เช่น สระว่ายน้ำ ฟิตเนส ทั้งที่บ้านและนอกบ้าน (ลานออกกำลังกาย) หรืออื่นๆ” ในระดับมากที่สุด จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๒๕ แสดงความคิดเห็นด้านสุขภาพและการแพทย์ในหัวข้อ “มีร้านอาหารสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ”

ระดับความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	๔๔	๔๔.๐๐
มาก	๓๘	๓๘.๐๐
ปานกลาง	๑๘	๑๘.๐๐
รวม	๑๐๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ - ๒๕ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นในหัวข้อ “มีร้านอาหารสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ” ในระดับมากที่สุด จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๐๐

ตารางที่ ๔ - ๒๖ แสดงข้อเสนอแนะอื่นๆ ด้านสุขภาพและการแพทย์

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ
๑.	ควรมีผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำเรื่องสุขภาพหรือการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงวัยโดยตรง
๒.	เน้นอาหารที่เป็นออร์แกนิก, ไขมันต่ำ
๓.	แอปพลิเคชันที่ใช้ระบุตำแหน่งเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินจากการเจ็บป่วย เพื่อการช่วยเหลือที่ทันท่วงที

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะเป็นการสัมภาษณ์ “ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบในอนาคตของผู้สูงอายุ” และการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๔.๑ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

๔.๑.๑ การสอบถามและการสังเกต

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะมีอายุระหว่าง ๓๕ - ๔๔ ปี เป็นเพศหญิง และจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๕ คน จากจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด ๓๕ คน

๔.๑.๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ได้ผลจากการตอบสัมภาษณ์ ดังนี้
ตารางที่ ๔ - ๒๗ แสดงผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบผู้สูงอายุในอนาคต

หัวข้อ	ผลการสัมภาษณ์
๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ	ผู้ตอบแบบสอบถามอยากให้มีการจัดตั้งโครงการชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ดังนี้
	๑.๑ สถานที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวก <ul style="list-style-type: none">ให้อยู่ในพื้นที่แถบชานเมืองที่อยู่ใกล้กับโรงพยาบาล เพื่อความสะดวกต่อการรักษาหรือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้นกับผู้สูงอายุเพื่อการรักษาที่ทันท่วงทีมีรถประจำทางหรือรถแท็กซี่ จุดเรียกรถแท็กซี่อัจฉริยะและมีป้ายแจ้งเวลารถประจำทางโครงการควรตั้งให้ไกลจากโรงงานอุตสาหกรรม ปราศจากมลพิษทางอากาศหรือสถานที่ที่มีเสียงรบกวนผู้สูงอายุบรรยากาศโดยรอบของโครงการนั้นควรมีบรรยากาศที่ดี มีต้นไม้รอบๆ โครงการ เพื่อสร้างความร่มรื่นแก่ผู้สูงอายุ และอากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก
	๑.๒ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม ภายในห้องต่างๆ <p>ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากอยากให้ห้องต่างๆ ภายในชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต อาทิ ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องรับแขก ห้องนั่งเล่น ห้องอาหาร ห้องอ่านหนังสือ และห้องอื่นๆ ควรมีนวัตกรรมที่จำเป็นต่อผู้สูงอายุ ดังนี้</p> <p>ห้องนอน</p> <ul style="list-style-type: none">มีระบบ sensor แสงสว่างตามรอบมมเฟอร์นิเจอร์และรอบเตียง และตามแนวทางเดินไปยังห้องน้ำพื้นที่ในห้องนอนควรมีพื้นที่สำหรับพักผ่อนและทำงานอดิเรกวัสดุปูพื้นควรเลือกใช้โชนสว่าง ไม่ลื่นและไม่แข็งจนเกินไป ควรมีความฝืดของผิวสัมผัสของวัสดุปูพื้น หลีกเลี่ยงพื้นต่างระดับหรือพื้นพรมเพื่อป้องกันการสะดุดติดตั้งเครื่องส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือ ไว้บริเวณห้องนอนหัวเตียงและเชื่อมต่อไปยังกริ่งส่งเสียงเตือนที่ติดตั้งในทุกๆ จุดของห้อง เพื่อให้เวลาที่เรานั่งอยู่ใกล้ผู้สูงอายุ เราก็ยังสามารถได้ยินเสียงกริ่งเมื่อมีการขอความช่วยเหลือ

หัวข้อ	ผลการสัมภาษณ์
๑. นวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ	<ul style="list-style-type: none">• สวิตช์ไฟต้องมีขนาดใหญ่ สีขาวและสามารถเรืองแสงได้ในที่มืด ทำให้มองเห็นได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ สวิตช์ไฟควรใช้งานง่าย และไม่ซับซ้อน ตำแหน่งควรอยู่สูงจากพื้นในระยะที่ผู้ที่นั่ง Wheel chair สามารถใช้งานได้สะดวก
	<p>ห้องน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none">• ควรมีขนาดที่กว้างขวางเหมาะสำหรับผู้สูงอายุในการทำธุระส่วนตัวและมีพื้นที่สำหรับ wheelchair• มีระบบ sensor สำหรับการเปิดไฟในตอนกลางคืนเพื่ออำนวยความสะดวก ใช้ โดยที่ไม่ต้องมองหาสวิตช์ไฟหน้าห้องน้ำ• ระบบสัญญาณเตือนเมื่อเกิดเหตุกับผู้สูงอายุหรือมีปุ่มสัญญาณฉุกเฉินภายในห้องน้ำ• วัสดุที่ใช้ในห้องน้ำควรเป็นสีทอนสว่างและพื้นไม่ลื่น เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุ ส่วนประตูควรเลือกใช้แบบบานเลื่อนเพื่ออำนวยความสะดวก ใช้สอย• มีราวจับด้านข้างเพื่อพยุงตัวและมีเก้าอี้ที่นั่งสำหรับอาบน้ำ
	<p>ห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น</p> <ul style="list-style-type: none">• Tablet สำหรับการควบคุมระบบภายในบ้าน• ระบบการสั่งการด้วยเสียงในการเปิดใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ภายในห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น• มีเครื่องดักจับฝุ่นสำหรับการทำความสะอาดภายในห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น รวมทั้งห้องต่างๆ ภายในบ้าน
	<p>ห้องครัวและห้องอาหาร</p> <ul style="list-style-type: none">• พื้นควรเป็นพื้นชนิดที่ทำความสะอาดง่าย ไม่ลื่นและไม่เก็บฝุ่น• ควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าทุกชนิดได้ด้วย Application• ตู้เย็นบอกวัน - เวลาการหมดอายุของอาหาร• เครื่องล้างจานอัตโนมัติและเทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวก• ปุ่มสัญญาณฉุกเฉิน ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุระหว่างการทำอาหาร
	<p>ห้องอ่านหนังสือ</p> <ul style="list-style-type: none">• จัดให้มีแสงสว่างที่เพียงพอในการอ่านหนังสือและแสงไม่ควรสว่างเกินไปเพราะอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อสายตาของผู้สูงอายุ• พื้นที่โปร่งโล่งสบาย อากาศสามารถถ่ายเทได้สะดวก• หุ่นยนต์น้องหมาในการสอดส่องพฤติกรรมของผู้สูงอายุขณะนั่งอ่านหนังสือและอยู่ในบริเวณโดยรอบภายในห้อง• หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการใส่ฟังก์ชันต่างๆ เพื่อช่วยในการอ่านหนังสือของผู้สูงอายุ

หัวข้อ	ผลการสัมภาษณ์
๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ	<p>ห้องอื่นๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ห้องแต่งตัว ควรมีโปรแกรมเลือกเสื้อผ้าอัตโนมัติ ที่ตู้เสื้อผ้าอัจฉริยะสำหรับผู้สูงอายุ
๒. ด้านสังคม	<p>ผู้ตอบแบบสอบถามอยากให้มียุทธศาสตร์สำหรับทำกิจกรรมและมีกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุสม่ำเสมอในชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต</p> <p>๒.๑ สถานที่ทำกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ควรให้มีสถานที่ให้ผู้สูงอายุได้รวมกลุ่มทำกิจกรรม • ควรมีพื้นที่สำหรับลูกหลานและผู้ที่มาเยี่ยมเยือน • มีพื้นที่สำหรับประกอบกิจกรรมทางศาสนา • มีสนามสำหรับออกกำลังกาย ทั้งในอาคารและกลางแจ้ง • มีสถานที่สำหรับปาร์ตี้ สังสรรค์ในวันสำคัญและงานรื่นเริง <p>๒.๒ ควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ ศาสนา หรือ นันทนาการ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ควรมีกิจกรรมที่ชัดเจนและสม่ำเสมอ เช่น วันสำคัญทางศาสนา การออกกำลังกาย เป็นต้น • กำหนดตารางออกกำลังกายประจำสัปดาห์ เช่น คลาสโยคะ เปตอง คัดเลือกการออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ • มีกรรมการดูแลส่วนกลางของการกำหนดกิจกรรมที่ชัดเจน <p>๒.๓ ควรมีกิจกรรมและสถานที่สำหรับงานอดิเรกและส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุหรือไม่ เพราะเหตุใด</p> <ul style="list-style-type: none"> • ควรให้มีสถานที่และกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้รวมกลุ่มทำกิจกรรมงานอดิเรก และฝึกอาชีพเสริม • สร้างพื้นที่ให้ผู้สูงอายุได้แสดงฝีมือที่ท่านมีประสบการณ์ ถือเป็น การถ่ายทอดให้ชนรุ่นหลัง และเพื่อนๆ ผู้สูงอายุด้วยกันได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน • เพื่อใช้เวลาว่างไปกับการทำงานที่ผู้สูงอายุรัก ซึ่งเป็นการผ่อนคลาย และหารายได้เสริม อีกทั้งมีส่วนร่วมกับสังคม • ส่งผลให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตัวเอง และยังเป็น การถ่ายทอดภูมิปัญญาที่สะสมไว้ต่อสังคม และผู้ที่ได้รับการถ่ายทอดต่อไป
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	<p>จากการสัมภาษณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้บรรยากาศโดยรอบนั้นมีบรรยากาศที่ดี มีต้นไม้รอบๆ โครงการ พร้อมทั้งมีที่นั่งพักผ่อนสำหรับการพักผ่อนหรือการพูดคุยปะสังสรรค์ของผู้สูงอายุและควรมีการจัดกิจกรรมต่างๆ ในบริเวณสวนสาธารณะ เช่น การร้องเพลง เล่นดนตรี แข่งกีฬาหรือแม้กระทั่งการออกกำลังกาย เป็นต้น</p>

หัวข้อ	ผลการสัมภาษณ์
<p>๓. ด้านสิ่งแวดล้อม</p>	<p>๓.๑ สวนสาธารณะมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดสำหรับผู้สูงอายุและต้องการนวัตกรรมอะไรบ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีความจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุและทางเดินของสวนสาธารณะมีพื้นที่กว้างเหมาะกับรถเข็น (Wheel Chair) ทางเดินปูด้วยพื้นเรียบ ไม่ลื่นและมีแสงสว่างเพียงพอ • บรรยากาศโดยรอบมีความสำคัญ เพราะมีผลทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกผ่อนคลาย • เป็นสถานที่พบปะของผู้สูงอายุและมีที่นั่งพักสำหรับการพูดคุย • มีดนตรีบำบัดเพื่อความผ่อนคลายและเกิดอารมณ์สุนทรีย์ทำให้เกิดความสบายใจ <p>๓.๒ ควรจัดให้มีลานออกกำลังกายหรือไม่อย่างไร และใช้นวัตกรรมอะไรบ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> • มีลานออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุและการบริหารร่างกายควรเป็นท่าที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ • มีการใช้นวัตกรรมเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ <p>๓.๓ ควรมีระบบควบคุมมลพิษ เช่น กำจัดขยะและดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมของหมู่บ้านหรือไม่อย่างไร และควรใช้นวัตกรรมอะไรบ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ควรมีระบบควบคุมมลพิษเพราะจะทำให้บรรยากาศโดยรอบของชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุมีบรรยากาศที่ดีและส่งผลดีต่อระบบทางเดินหายใจ • ควรมีการกำจัดขยะทุกวันเพื่อสุขภาวะที่ดี
<p>๔. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน</p>	<p>สำหรับผู้สูงอายุที่เกษียณจากงานแล้วนั้น บางคนคิดว่ามีเงินเพียงพอต่อการใช้ชีวิตในวัยหลังเกษียณ บางคนคิดว่ามีเงินไม่เพียงพอเพราะด้วยค่าครองชีพในปัจจุบันนี้มีอัตราที่สูงซึ่งในอนาคตอาจจะเพิ่มมากขึ้น จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามอยากให้มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกี่ยวกับการลงทุนหรือการคำนวณผลประโยชน์มาใช้ และควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการลงทุนหรือการซื้อหุ้นกับผู้สูงอายุ</p> <p>๔.๑ คุณคิดว่าหลังจากที่คุณหลังเกษียณวันแรกคุณจะมีเงินเท่าไรเพียงพอหรือไม่สำหรับวัยหลังเกษียณ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ไม่ต่ำกว่า ๕ ล้านบาท ซึ่งเพียงพอกับวัยเกษียณ • ไม่เพียงพอ เพราะปัจจุบันเงินเดือนที่ได้ไม่เพียงพอต่อค่าครองชีพและในอนาคตค่าครองชีพก็อาจจะเพิ่มมากขึ้น

หัวข้อ	ผลการสัมภาษณ์
<p>๔. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน</p>	<p>๔.๒ คุณคิดว่าหลังเกษียณคุณจะมีวิธีการออมเงินและการลงทุนอย่างไรบ้าง และต้องการนวัตกรรมอะไร</p> <ul style="list-style-type: none"> • นวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีในการคิดคำนวณผลประโยชน์ในการลงทุนระยะยาว • เทคโนโลยีที่ช่วยในการลงทุน หรือมี Application ในการช่วยบอกเกณฑ์การลงทุนและระบบปฏิบัติการควรมีความตรงไปตรงมา • ธนาคารควรมีความเชื่อตรงต่อการลงทุนของผู้สูงอายุ • ประกอบธุรกิจส่วนตัว เพื่อหารายได้พิเศษ • มีการจัดอบรมการลงทุนให้แก่ผู้สูงอายุหรือการอบรมการซื้อหุ้นออนไลน์และวิธีการเล่นหุ้น
<p>๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์</p>	<p>ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีความคิดเห็นตรงกันในเรื่องของศูนย์สุขภาพประจำหมู่บ้าน เพราะมีความสำคัญมากในการรักษาอาการเจ็บป่วยเบื้องต้นและอยู่ใกล้กว่าโรงพยาบาล ซึ่งใช้เวลาในการเดินทางไม่นานเหมาะสำหรับการดูแลรักษาผู้สูงอายุและควรจัดสถานที่สนับสนุนการออกกำลังกายของผู้สูงอายุหรือกิจกรรมสันทนาการ นอกจากนี้ ควรมีร้านอาหารเพื่อสุขภาพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ โดยจัดให้มีอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายและระบบขับถ่าย เพื่อสุขภาพที่ดี</p> <p>๕.๑ คุณคิดว่าศูนย์สุขภาพประจำหมู่บ้านจำเป็นหรือไม่อย่างไร ต้องการให้มีการบริการอะไรบ้าง และควรมีนวัตกรรมอะไรบ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ศูนย์สุขภาพมีความจำเป็นมาก ในกรณีที่ผู้สูงอายุเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุเล็กน้อย ก็สามารถใช้บริการในศูนย์สุขภาพใกล้บ้านได้ • ต้องการให้มีการดูแลผู้สูงอายุแบบรายบุคคล • เครื่องสแกนร่างกายด้วยตัวเอง เพื่อตรวจเช็ควัดระดับความดัน น้ำตาล สารอาหาร • มีระบบ sensor ประจำบ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์สุขภาพหมู่บ้านนั้นๆ ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินแล้วผู้สูงอายุอยู่บ้านเพียงคนเดียว <p>๕.๒ ควรมีสถานที่สนับสนุนการออกกำลังกายอย่างไรบ้าง กิจกรรมการออกกำลังกายควรมีอะไรบ้างและต้องการนวัตกรรมอะไรบ้างเข้าไปสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> • กำหนดโปรแกรมให้มีผู้นำการออกกำลังกายครั้งละ ๓๐ นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ ครั้งอย่างสม่ำเสมอ • ควรมีสระว่ายน้ำ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ลงไปออกกำลังกายและควรมีนวัตกรรมสำหรับการออกกำลังกายหรือเครื่องออกกำลังกายได้น้ำ

หัวข้อ	ผลการสัมภาษณ์
๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์	<p>๕.๒ ควรมีสถานที่สนับสนุนการออกกำลังกายอย่างไรบ้าง กิจกรรมการออกกำลังกายควรมีอะไรบ้างและต้องการนวัตกรรมอะไรบ้างเข้าไปสนับสนุน</p> <ul style="list-style-type: none"> • กำหนดโปรแกรมให้มีผู้นำการออกกำลังกายครั้งละ ๓๐ นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๓ ครั้งอย่างสม่ำเสมอ • ควรมีสระว่ายน้ำ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ลงไปออกกำลังกายและควรมีนวัตกรรมสำหรับการออกกำลังกายหรือเครื่องออกกำลังกายได้น้ำ • กิจกรรมโยคะหรือการบริหารร่างกายเบื้องต้น เพื่อสุขภาพที่ดีให้กับผู้สูงอายุ
	<p>๕.๓ ควรมีร้านอาหารเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุหรือไม่ ควรมีลักษณะอย่างไรและควรมีนวัตกรรมอะไรบ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> • ควรมี และอาหารต้องเหมาะกับผู้สูงอายุรายบุคคล (มีความจำเพาะ) • ควรมีอาหารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุและนวัตกรรมการคำนวณคุณประโยชน์ของอาหารที่ทานในแต่ละมื้อ • ร้านอาหารควรจัดอาหารที่ครบ ๕ หมู่ และมีประโยชน์ต่อร่างกาย

จากการสัมภาษณ์ พบว่า อยากให้โครงการชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตนั้นตั้งอยู่แถบชานเมืองและไม่ควรตั้งโครงการใกล้กับโรงงานอุตสาหกรรม แต่ควรตั้งใกล้กับสถานที่โรงพยาบาลเพื่ออำนวยความสะดวกและการสัญจรควรมีการเดินทางที่สะดวกต่อการเดินทางมาเยี่ยมผู้สูงอายุในโครงการ บริเวณโดยรอบของโครงการนั้นควรมีบรรยากาศที่ดี ปลอดภัยควีนหรืออากาศที่เป็นมลพิษ ซึ่งจะส่งผลเสียต่อสุขภาพของผู้สูงอายุ

ห้องต่างๆ ภายในโครงการจำเป็นต้องมีระบบ sensor ในทุกๆ ห้อง เพื่อส่งสัญญาณฉุกเฉินเมื่อเกิดอุบัติเหตุ สำหรับวัสดุนั้นควรเลือกใช้วัสดุทนสว่าง พื้นต้องไม่ลื่น มีราวจับในการช่วยพยุงตัวในการเดินหรือแม้กระทั่งแสงสว่างภายในบ้านควรมีความสว่างที่พอเหมาะ มีการติดไฟรอบๆ เติงนอน เฟอร์นิเจอร์ หรือตามจุดสำคัญต่างๆ และภายในแต่ละห้องควรมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการอำนวยความสะดวกสบายให้แก่ผู้สูงอายุ

สิ่งแวดล้อมโดยรอบของโครงการนั้นมีความสำคัญมาก เพราะถ้าบรรยากาศดี ร่มรื่นและเหมาะแก่การทำกิจกรรมยามว่าง ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพจิตของผู้สูงอายุ ส่วนสาธารณณะของโครงการควรมีพื้นที่สำหรับกิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมสันทนาการ มีดนตรีบำบัดหรือแม้กระทั่งเป็นที่พบปะพูดคุย การสังสรรค์ของผู้สูงอายุได้และมีการจัดระบบรักษาความสะอาดและความปลอดภัยในการมาเดินสวนสาธารณะ

ในด้านของเศรษฐกิจและการเงินนั้น ควรมีการอบรมการลงทุนหรือการเล่นหุ้นให้แก่ผู้สูงอายุ หรือมีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพของคนสูงวัยเพื่อสร้างรายได้ไม่มากนักน้อยให้แก่ผู้สูงอายุ

สำหรับสุขภาพของผู้สูงอายุที่มีความสำคัญมาก ควรเลือกอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย เลือกรับประทานอาหารให้ครบ ๕ หมู่ และศูนย์สุขภาพประจำหมู่บ้านควรมีการจัดอบรมแนะแนวการเลือกรับประทานอาหารและการออกกำลังกาย เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพที่ดี

๔.๒. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลหัตถ์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษารายงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า ปัจจุบันประเทศต่างๆ หลายประเทศเห็นความสำคัญของสังคมผู้สูงอายุที่เกิดขึ้นและมีแนวโน้มที่มากขึ้นในทุกปี รัฐบาลและเอกชนเกือบทุกประเทศข้างต้น มีโครงการที่จะพัฒนาที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุให้มีคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอกับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นในอนาคต หลายประเทศมุ่งเน้นการลงทุนด้านอาคาร โครงสร้างที่พักและอาคารประกอบ โดยไม่คำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่จำเป็น จึงทำให้บางโครงการไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ส่วนบางประเทศเห็นความสำคัญทั้งโครงสร้าง อาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรอบ นอกจากนี้ บางโครงการได้จัดกิจกรรมที่จำเป็นอย่างต่อเนื่องสำหรับผู้สูงอายุ รวมถึงการดูแลสุขภาพแวดล้อม ระบบเศรษฐกิจ และการเงินของผู้สูงอายุและการดูแลสุขภาพ ซึ่งสามารถสรุปเป็นด้านต่างๆ ได้ ๕ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ จากรายงานและการวิจัยต่างๆ โครงการพัฒนาแหล่งที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุทำในรูปแบบการเช่า เช่าซื้อ และเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้สูงอายุ ส่วนใหญ่ที่ได้รับความนิยม คือ ห้องชุด เพราะราคาไม่แพงและแบบที่เป็นบ้านเดี่ยว สถานที่ตั้งโครงการส่วนใหญ่จะไกลจากแหล่งชุมชนทำให้ผู้สูงอายุเดินทางยาก แต่สงบและมีอากาศที่บริสุทธิ์ บางโครงการอยู่ใกล้ชุมชน ใกล้โรงพยาบาล เหมาะสมกับผู้สูงอายุ บางโครงการสร้างเป็นชุมชน มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน เช่น ร้านค้า ที่ซักผ้า ร้านเสริมสวย ไนต์คลับและร้านตัดผม แต่ราคาอาจจะแพงสำหรับผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อย ห้องพักบางโครงการเล็กเกินไป ไม่มีบริเวณบ้านให้ทำกิจกรรม โครงการส่วนใหญ่ออกแบบและตกแต่งภายในเพื่อผู้สูงอายุโดยเฉพาะ เช่น พื้น ระบบไฟฟ้า ระบบระบายอากาศ เป็นต้น มีจำนวนโครงการที่น้อยมากที่นำนวัตกรรมมาใช้อำนวยความสะดวกกับผู้สูงอายุ อาจจะเป็นเพราะเป็นการเพิ่มราคาสำหรับที่พักทำให้ขายได้ยาก เป็นสิ่งที่น่าสนใจและสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้สูงอายุได้ดี

๒. ด้านสังคม หลายโครงการสร้างสถานที่ สำหรับให้ผู้สูงอายุทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น ไนต์คลับ ที่ออกกำลังกาย สระว่ายน้ำ ฟิตเนส ห้องซ้อมดนตรี สนามกีฬา และทำกิจกรรมทางศาสนา นอกจากนี้บางโครงการมีการจัดกิจกรรมให้กับผู้สูงอายุภายในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสุขความสนุกสนานและการเข้าสังคมของผู้สูงอายุ กิจกรรมที่จัด ได้แก่ ๑) กิจกรรมสุขภาพ ออกกำลังกายและกีฬา ๒) กิจกรรมทางศาสนา เช่น การประกอบพิธีตามศาสนาและการนั่งสมาธิ ๓) กีฬา การฝึกซ้อมและการแข่งกีฬา ๔) การท่องเที่ยว จัดโปรแกรมการท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ และ ๕) กิจกรรมนันทนาการ เช่น การซ้อมดนตรี การเต้นรำ การร้องเพลงคาราโอเกะ เป็นต้น นอกจากนี้ บางโครงการส่งเสริมงานอดิเรกและงานที่หารายได้ให้กับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้ ตามความถนัดของแต่ละคน

๓. ด้านสิ่งแวดล้อม บางโครงการที่มีต้นไม้จำนวนมาก มีสวนสาธารณะภายในหมู่บ้านเป็นการสร้างอากาศที่บริสุทธิ์ เพื่อสุขภาพของผู้สูงอายุลักษณะบ้านส่วนใหญ่จะเป็นบ้านเดี่ยว บางโครงการมีลานออกกำลังกาย บางโครงการมีการจัดบริเวณสำหรับปลูกผักปลอดสารพิษสำหรับ

สมาชิกในชุมชนจะได้บริโภคผัก ผลไม้ ที่ปลอดภัยและมี บางโครงการมีระบบควบคุมขยะ และมลพิษที่มีประสิทธิภาพ

๔. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน จากรายงานข้างต้นมีจำนวนโครงการน้อยมาก ที่ส่งเสริมอาชีพและงานอดิเรกเพื่อหารายได้ของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็น ผู้วิจัยเสนอแนะว่า ทุกโครงการน่าจะมีโครงการการออมเงินสำหรับผู้สูงอายุและการลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยสำหรับการบริหารการเงินและเพิ่มรายได้ให้ผู้สูงอายุนอกเหนือจากการทำงาน

๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์ โครงการจำนวนมากในหลายๆ ประเทศ มุ่งเน้น การแพทย์และสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน เพราะผู้สูงอายุบางคนสภาพร่างกายเสื่อมถอย บางคนมีโรคประจำตัว จำเป็นต้องรักษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น โครงการส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ใกล้ โรงพยาบาลของรัฐบาลหรือมีสถานพยาบาลในหมู่บ้าน บางโครงการมีเจ้าหน้าที่แพทย์ พยาบาลไป รักษาถึงห้องพัก เช่น ในกรณีผู้สูงอายุติดเตียง เดินไม่สะดวกหรือเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉิน เป็นต้น บางโครงการมีโปรแกรมการออกกำลังกายและการตรวจสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสุขภาพที่ดีอย่างต่อเนื่องของผู้สูงอายุ

จากการศึกษารายงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า บางโครงการมีจุดเด่น บางโครงการมีจุดด้อยที่จะต้องปรับปรุง เมื่อเอารายละเอียดต่างๆ นี้มา วิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยจะนำจุดเด่นของบางโครงการมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้าน สำหรับผู้สูงอายุในอนาคตต่อไป

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของบทนี้ คือ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต รูปแบบและแนวคิดที่เหมาะสมด้านที่อยู่อาศัย รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งในด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและการเงิน ด้านสุขภาพและการแพทย์ ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

๑. เพื่อศึกษาสถานการณ์ รูปแบบและแนวทางดำเนินการในการจัดการที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบัน
๒. เพื่อศึกษาความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต
๓. เพื่อเสนอรูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

ตารางที่ ๕ - ๑ แสดงการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีการเก็บข้อมูล	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
๑. เพื่อศึกษา สถานการณ์ รูปแบบ และแนวทางดำเนินการ ในการจัดการที่พักอาศัย สำหรับผู้สูงอายุใน ปัจจุบัน	Descriptive Qualitative data - ข้อมูลหัตถ์ภูมิ Descriptive Quantitative data - ข้อมูลเชิงปริมาณ	- จำนวนผู้สูงอายุมากขึ้นเมื่อเทียบกับวัยทำงาน - รัฐบาลส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการพัฒนาผู้สูงอายุ - พัฒนาคุณภาพชีวิตทางสังคม สุขภาพ และการเงิน
๒. เพื่อศึกษาความ ต้องการในการเตรียม ความพร้อมด้านที่อยู่ อาศัยของผู้สูงอายุใน อนาคต	Descriptive Qualitative data - ข้อมูลหัตถ์ภูมิ - ข้อมูลเชิงคุณภาพ Descriptive Quantitative data - ข้อมูลเชิงปริมาณ	การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต - ชุมชนต้นแบบของผู้สูงอายุในอนาคต - เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ๑) ที่อยู่อาศัยต้นแบบ ๒) ด้านสังคม ๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ๔) ด้านเศรษฐกิจการเงิน ๕) ด้านสุขภาพ - คุณภาพชีวิตที่ดี

วัตถุประสงค์การวิจัย	วิธีการเก็บข้อมูล	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
๓. เพื่อเสนอรูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านบ้านผู้สูงอายุในอนาคต	Descriptive Qualitative data - ข้อมูลเชิงคุณภาพ Descriptive Quantitative data - ข้อมูลเชิงปริมาณ	รูปแบบชุมชนต้นแบบสำหรับที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุในอนาคต - ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ - ด้านสังคม - ด้านสิ่งแวดล้อม - ด้านเศรษฐกิจและการเงิน - ด้านสุขภาพและการแพทย์

๑. สถานการณ์ รูปแบบและแนวทางดำเนินการในการจัดการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบัน

ปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๘ และจะก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ในปี พ.ศ.๒๕๖๔ โดยมีผู้สูงอายุมากกว่า ๒๐% ของประชากรทั้งหมด และจะสูงขึ้นทุกปีถือเป็นอันดับที่ ๒ ของอาเซียน (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, ๒๕๖๑) ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่สำคัญ

การพัฒนาและการศึกษาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตนี้ สอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) โดยคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีมาตรการและยุทธศาสตร์ที่เตรียมความพร้อมสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและพัฒนาผู้สูงอายุ เพื่อสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุและการพัฒนาผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติ ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการพัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุอยู่บ้าง เพื่อนำร่องการพัฒนาที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคตทั้งปริมาณและคุณภาพ ซึ่งบางโครงการ ก็ประสบผลสำเร็จและบางโครงการต้องทบทวน รวมไปถึงการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในภาคเอกชน ที่มีหลายโครงการที่ได้นำเสนอข้างต้น ที่จำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุง เพื่อรองรับกับปีผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งการพัฒนาคุณภาพผู้สูงอายุจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยในหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านที่อยู่อาศัย ด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อำนวยความสะดวก ๓๖๐ องศา ได้แก่ ด้านสังคม การแพทย์ สาธารณะสุขและทางการเงิน (ที่มา : สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์แห่งชาติ, ๒๕๖๑)

๒. ความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในเรื่องของการออกแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุ พบว่า การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคตควรประกอบไปด้วย

๒.๑ รูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

ซึ่งพัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ ซึ่งอาจรวมไปถึงชุมชนโดยรอบ สถานที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

๒.๒ เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ

ซึ่งแบ่งออกเป็นหลายด้าน ได้แก่ นวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านสังคม เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านเศรษฐกิจและการเงิน และเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านสุขภาพและการแพทย์

๒.๓ คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

จากองค์ประกอบในข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ จะเห็นได้ว่าการออกแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตเป็นสิ่งที่จะต้องพัฒนาในหลายๆ ด้าน โดยรอบตัวของผู้สูงอายุ เมื่อเรามองในมุมที่ผู้สูงอายุเป็นศูนย์กลาง เราช่วยกันพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ นี้จนสมบูรณ์แล้ว จะทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สุขภาพแข็งแรง มีอายุยืนยาว พร้อมทั้งจะทำประโยชน์ให้กับสังคมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีและแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) ที่มุ่งเน้นการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบและการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในทุกๆ ด้าน (ที่มา : สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์แห่งชาติ, ๒๕๖๑)

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยได้พัฒนารอบแนวคิด เพื่อพัฒนารูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับผู้สูงอายุในประเทศไทย ที่มีจำนวนมากขึ้นในทุกๆ ปี เพื่อให้ผู้สูงอายุในปัจจุบันและที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคตและผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงครอบครัวของผู้สูงอายุในปัจจุบันและในอนาคต ได้เตรียมความพร้อมในองค์ประกอบต่างๆ ในกรอบแนวความคิดที่นำเสนอในต่อไปนี้ จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้มีความสุขในบั้นปลายชีวิตและเห็นคุณค่าของตนเอง ซึ่งกรอบแนวคิดประกอบไปด้วย ๕ ส่วนที่สำคัญ คือ ๑) ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ ๒) ด้านสังคม ๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ๔) ด้านเศรษฐกิจและการเงิน และ ๕) ด้านสุขภาพและการแพทย์ ซึ่งมีรายละเอียดและแผนภาพของกรอบแนวคิดงานวิจัยดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ ๕ - ๑ กรอบแนวคิดการพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

กรอบแนวคิดการพัฒนาชุมชนต้นแบบผู้สูงอายุในอนาคต ประกอบด้วย

๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ
๒. ด้านสังคม
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม
๔. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน
๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์

๓. รูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

จากการศึกษารายงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะสังเกตได้ว่าในสถานที่ต่างๆ จะเน้นการลงทุนไปกับอาคารและห้องพักที่มีการออกแบบและตกแต่งมาให้เหมาะสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งปัจจุบันนี้ได้มีนวัตกรรมสำหรับอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุ มากมาย ซึ่งส่วนใหญ่ราคาไม่แพงใช้งานได้ง่ายและสามารถใช้ได้ในทุกๆ ส่วนของการใช้ชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ เช่น เครื่องมือส่งสัญญาณ เครื่องมือติดตามตัว เครื่องช่วยพยุงเดิน เครื่องช่วยออกกำลังกาย รวมถึง Application ที่ใช้ขยายขีดความสามารถของผู้สูงอายุ เช่น ช่วยอ่าน ช่วยแปล ช่วยวัดระยะ ช่วยเตือนความจำและอื่นๆ อีกมากมาย ดังนั้น จึงทำให้ผู้วิจัยมีแนวคิดในการจัดที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุโดยใช้นวัตกรรมต่างๆ เข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน รวมถึงการนำนวัตกรรมมาใช้ในชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ดังนี้

๓.๑ ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่อยู่อาศัยจากแบบสอบถาม พบว่าการออกแบบและที่ตั้งโครงการเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะในบริเวณต่างๆ ของบ้าน ได้แก่ ห้องน้ำ ห้องนอน ห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น ห้องสำหรับกิจกรรมเฉพาะและบริเวณรอบบ้าน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ ๕ - ๒ ตัวอย่างแบบบ้านสำหรับผู้สูงอายุ

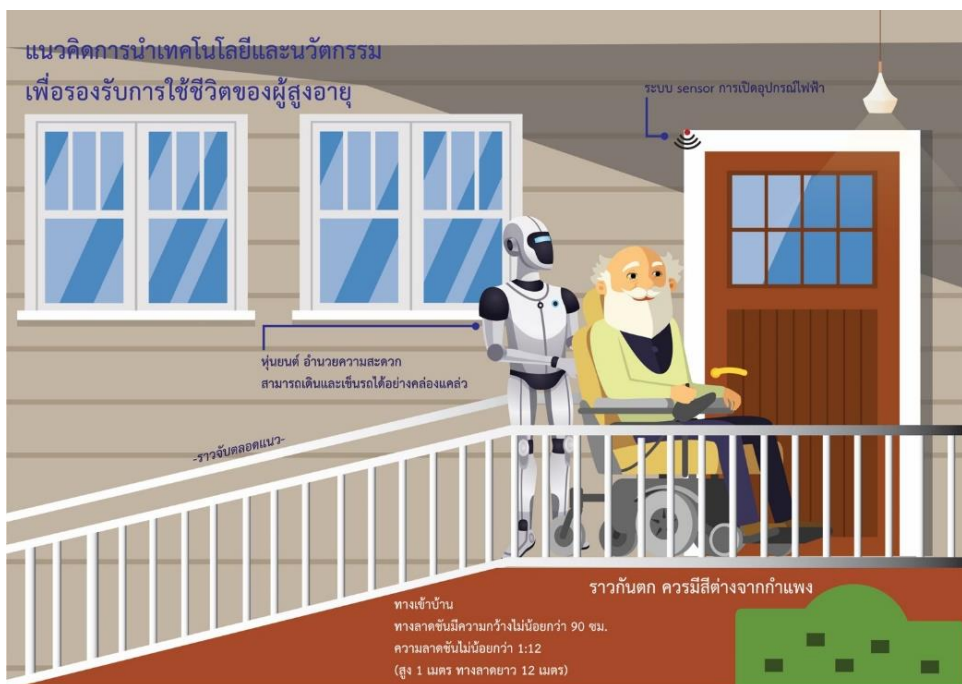
แผนภาพที่ ๕ - ๓ ตัวอย่างแผนผังภายในบ้านของผู้สูงอายุ

๓.๑.๑ สถานที่ตั้งและสิ่งอำนวยความสะดวก

โครงการควรตั้งอยู่ในเขตชานเมืองและอยู่ใกล้กับโรงพยาบาล เพราะเมื่อเกิดอุบัติเหตุฉุกเฉินสามารถรักษาอาการบาดเจ็บได้ทันเวลา และมีการเดินทางที่สะดวก มีรถประจำทางเข้าถึงโครงการได้ง่าย ภายในบ้านเน้นความสะดวกสบายสำหรับผู้สูงอายุในทุกๆ มุมบ้าน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุและบริเวณโดยรอบของบ้านและโครงการ ควร มีบรรยากาศที่บริสุทธิ์ ถ่ายเทได้อย่างสะดวกและไม่ควรตั้งใกล้กับโรงงานอุตสาหกรรมหรือที่ที่มีเสียงรบกวน

แผนภาพที่ ๕ - ๔ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ๑

บริเวณรอบบ้าน ควรมีต้นไม้ที่ร่มรื่น เพื่ออากาศที่บริสุทธิ์และมีนวัตกรรมที่ช่วยดูแลต้นไม้ ซึ่งจะช่วยลดภาระในการดูแลรักษาต้นไม้ของผู้สูงอายุ อาจจะมีพื้นที่ในการปลูกผักไร้สารพิษ เพื่อเป็นงานอดิเรกและได้กินผักที่ปลอดภัยจากสารเคมี มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดและเครื่องส่งสัญญาณขอความช่วยเหลือรอบๆ บริเวณบ้านและสามารถเชื่อมต่อผ่านอินเทอร์เน็ตส่งไปยังญาติหรือพยาบาลผู้ดูแล ในการออกแบบบ้านสิ่งอำนวยความสะดวกและนวัตกรรมที่ใช้ในบ้านนี้ สอดคล้องกับหลายๆ โครงการที่ใช้นวัตกรรมในลักษณะนี้ เช่น โครงการบ้านพักอริยะเกษ ในประเทศญี่ปุ่น โครงการ Kampung Admiralty ของประเทศสิงคโปร์และอีกหลายโครงการในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน

แผนภาพที่ ๕ - ๕ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ๒

๓.๑.๒ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ

๑) ห้องนอน ควรมีพื้นที่กว้างพอเหมาะ และ wheel chair สามารถเข้าได้โดยง่าย เหมาะสำหรับการพักผ่อนหรืองานอดิเรกง่ายๆ ควรมีนวัตกรรมตั้งแต่พื้นห้องที่ป้องกันการลื่น มีราวจับตามทางเดินรอบๆ ห้องจนถึงเตียงนอน และเตียงนอนควรมีผิวสัมผัสที่ยืดหยุ่นสบายต่อการนอน โดยไม่ทำให้ปวดหลัง มีระบบแสงไฟอัตโนมัติ ควรปรับระดับแสงที่เหมาะสมสำหรับการนอนและการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การอ่านหนังสือ หรือการฟังเพลง มีสัญญาณเตือนภัยฉุกเฉินบนหัวเตียงเพื่อง่ายต่อการขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

แผนภาพที่ ๕ - ๖ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องนอน

๒) **ห้องน้ำ** ถือว่าเป็นห้องที่สำคัญอีกห้องหนึ่งสำหรับผู้สูงอายุ และจากสถิติพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่จะเกิดอุบัติเหตุในห้องน้ำจากการลื่นล้ม ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ในห้องน้ำ ควรมียุทธศาสตร์ที่ช่วยเพิ่มความปลอดภัย เช่น พื้นช่วยทรงตัว ราวจับอำนวยความสะดวก สะดวก ระบบสุขภัณฑ์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุและระบบเตือนภัยกรณีเกิดอุบัติเหตุและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เสนอแนะให้ห้องน้ำควรมีขนาดกว้างที่พอเหมาะ เพื่อให้รถเข็นเข้าได้และหมุนตัวได้อย่างน้อย ๑๘๐ องศา ประตูห้องน้ำกว้างพอเหมาะและเป็นแบบบานเลื่อน เปิด - ปิด ซักโครกและอ่างล้างมือไม่ควรสูงเกินไป พื้นทำจากวัสดุที่ไม่ลื่น มีราวจับโดยรอบเพื่อช่วยพยุงตัวและสีต้องแตกต่างจากผนังเพื่อมองเห็นได้ง่าย นอกจากนี้ บริเวณที่อาบน้ำควรมีเก้าอี้สำหรับนั่งอาบน้ำ มีปุ่มกดสัญญาณฉุกเฉิน เพื่อขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดอุบัติเหตุ หรือ Sensor จับความเคลื่อนไหว เมื่อผู้สูงอายุลุกเข้าห้องน้ำตอนกลางคืน แสงสว่างควรมีความสว่างที่พอเหมาะสำหรับการมองเห็น และมีฝักบัวที่ปรับระดับได้เป็นอย่างดี เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการอาบน้ำ เพื่อผู้สูงอายุจะได้ไม่ต้องเคลื่อนไหวมาก เช่น การเอื้อม การเขย่งเท้า หรือการก้มมากกว่าความจำเป็น

แผนภาพที่ ๕ - ๗ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องน้ำ

๓) ห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น เน้นการพักผ่อน นันทนาการและการสื่อสาร เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินในการดูรายการโทรทัศน์และรายการ online ควรมี Tablet หรือระบบเสียงสำหรับควบคุมระบบต่างๆ ภายในบ้าน ทั้งแสง อุณหภูมิและระบบต่างๆ ที่จำเป็น ควรมีเครื่องดักฝุ่นสำหรับอากาศที่ดีภายในห้องรับแขกและห้องต่างๆ มีระบบ Wi-Fi สำหรับค้นหาข้อมูลและความบันเทิง

แผนภาพที่ ๕ - ๘ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น

๔) ห้องครัวและห้องอาหาร ควรมีพื้นที่ทำความสะอาดง่าย ไม่ลื่น ไม่เก็บฝุ่น มี Application ควบคุมระบบไฟฟ้า ตู้เย็นเชื่อมต่อบริษัทของ online และเตือนบอกวันหมดอายุของอาหาร มีเครื่องล้างจานเพื่อความสะอาดสบาย มีปุ่มฉุกเฉินเมื่อเกิดอุบัติเหตุระหว่างประกอบอาหาร

แผนภาพที่ ๕ - ๙ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องครัว

แผนภาพที่ ๕ - ๑๐ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ ห้องอาหาร

๕) ห้องอ่านหนังสือ ควรมีแสงสว่างที่เพียงพอต่อสายตาผู้สูงอายุ อาจใช้ Application จากมือถือ เพื่อความสะดวกสบายในการควบคุมระดับแสงไฟที่เหมาะสมกับการอ่านหนังสือของผู้สูงอายุที่มีระดับสายตาที่ไม่เท่ากัน อากาศถ่ายเทได้อย่างสะดวก มีหุ่นยนต์ดูแลการเคลื่อนที่ของผู้สูงอายุ เพื่อช่วยเหลือและส่งสัญญาณไปยังผู้ดูแล อาจใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการอ่านหนังสือของผู้อายุ เช่น ออกเสียงในการอ่านให้ฟังหรือฟังกซ์ในการเลือกอ่านหนังสือที่หลากหลายตามความสนใจ

แผนภาพที่ ๕ - ๑๑ แนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อรองรับการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ
ห้องอ่านหนังสือ

๓.๒ ด้านสังคม

สถานที่ที่ทำการกิจกรรมต่างๆ สำหรับผู้สูงอายุเป็นสิ่งจำเป็นและควรมีสถานที่ให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มทำการกิจกรรม เช่น สถานที่ออกกำลังกาย การสังสรรค์และกิจกรรมต่างๆ เพราะผู้สูงอายุจะได้ทำการกิจกรรมร่วมกันและสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน ทำให้เกิดความภูมิใจในตนเองที่มีส่วนร่วมในสังคม นอกจากนี้ ยังเห็นด้วยกับการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมทางศาสนา นันทนาการ การเมือง กีฬาและอื่นๆ เพราะผู้สูงอายุมีเวลามากควรจัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุได้พบปะ สังสรรค์แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อสุขภาพที่แข็งแรงและมีสุขภาพจิตที่ดีและควรมีพื้นที่ไว้สำหรับครอบครัวที่มาเยี่ยมเยือนผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมหรือนั่งพูดคุย

สำหรับในด้านกิจกรรมและสถานที่สำหรับงานอดิเรกและส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ควรจัดขึ้นเพื่อใช้เวลาว่างไปกับการทำงานที่รัก เป็นการผ่อนคลายและหารายได้พิเศษ มีส่วนร่วมกับสังคม เห็นคุณค่าในตัวเองและยังเป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาที่สะสมไว้ต่อสังคมและผู้สนใจรับการถ่ายทอด ซึ่งสอดคล้องกับโครงการมาบประชัน การ์เด็น รีสอร์ท จังหวัดชลบุรี ที่จัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุภายในโครงการ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องชมภาพยนตร์ ห้องคาราโอเกะ

ศิลปะหัตถกรรม งานฝีมือและทำอาหารไทย ส่วนกิจกรรมภายนอก ได้แก่ การท่องเที่ยวและการออกกำลังกายและโครงการ Hinoki-So Senior Citizen' Centre ของประเทศญี่ปุ่น ที่จัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุในโครงการอย่างต่อเนื่อง เช่น ห้องเรียนกีฬา ห้องร้องเพลง อบรมสุขภาพ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องสมุด กิจกรรมงชาและจัดดอกไม้ เป็นต้น

แผนภาพที่ ๕ - ๑๒ ตัวอย่างแผนผังสถานที่สำหรับทำกิจกรรม (Community) ในชุมชนต้นแบบ บ้านผู้สูงอายุในอนาคต

๓.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

สวนสาธารณะสำคัญต่อการพักผ่อนหย่อนใจของผู้สูงอายุ ซึ่งควรมีลานออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุภายในสวนสาธารณะและมีระบบควบคุมมลพิษภายในหมู่บ้าน เช่น การกำจัดขยะและการดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมของหมู่บ้าน สวนสาธารณะจำเป็นสำหรับผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก เพราะมีบรรยากาศที่สดชื่นทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกผ่อนคลายและได้พบปะเพื่อนผู้สูงอายุอื่นๆ ได้พูดคุยกัน อาจมีดนตรีบำบัดในสวน เพื่ออารมณ์ที่สุนทรีย์นำไปสู่ความสบายใจ นอกจากนี้ ควรมีพื้นที่สีเขียว เพื่อสร้างอากาศที่ดี มีพื้นที่กว้างสำหรับ Wheel chair และทางเดินควรมีความปลอดภัย มีแสงสว่างที่เพียงพอ ควรมีที่นั่งระหว่างทางอย่างสม่ำเสมอสำหรับผู้สูงอายุเมื่อยหรือเป็นลมจะได้มีที่นั่งพักและจัดกิจกรรมการออกกำลังกายและการบริหารร่างกายในท่าที่เหมาะสมให้กับผู้สูงอายุ โดยมีนวัตกรรมเครื่องออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ

ในด้านการควบคุมมลพิษในหมู่บ้าน ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ควรมีระบบควบคุมมลพิษภายในหมู่บ้าน เพื่อทำให้อากาศในหมู่บ้านดี ซึ่งมีผลต่อทางเดินหายใจ นอกจากนี้ยังเสนอแนะว่า ควรมีการเก็บและกำจัดขยะทุกวันและแยกประเภทของขยะ เพื่อเหมาะสมแก่การทำลาย โดยแยกถังขยะและมีอุปกรณ์แยกขยะอัตโนมัติหรือเครื่องรีไซเคิลอัตโนมัติและยังเสนอแนะให้ลดขยะ โดยใช้ถุงผ้าและคิดค่าถุงพลาสติกในร้านค้า ซึ่งสอดคล้องกับโครงการ Kampung Admiralty

ของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ที่ใช้แนวความคิดการออกแบบ “Eco-friendly” ที่อยู่เป็นอาคารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้อยู่อาศัยใกล้ชิดกับธรรมชาติ “Green Lifestyle” มีการปลูกต้นไม้ที่ร่มรื่น ใช้จักรยานแทนรถยนต์ ระบบเปิด - ปิดไฟอัตโนมัติประหยัดพลังงาน ใช้แผงโซลาร์เซลล์และมีช่องทิ้งขยะรีไซเคิล และอีกหนึ่งโครงการที่สาธารณรัฐประชาชนจีน คือ Chang Gung Health and Culture Village ที่มุ่งเน้นคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี โดยโครงการตั้งอยู่ในชนบท ล้อมรอบด้วยพื้นที่สีเขียวและหุบเขา เป็นหมู่บ้านเล็กๆ ที่มีสภาพแวดล้อมและการออกแบบเพื่อผู้สูงอายุโดยเฉพาะ

๓.๔ ด้านเศรษฐกิจและการเงิน

ควรจัดให้มีโครงการสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ โครงการส่งเสริมการออมเงินสำหรับผู้สูงอายุและโครงการสนับสนุนและให้คำปรึกษาเรื่องการลงทุนหลังเกษียณ มีการสนับสนุนการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ตามความความรู้และความชอบ ควรมีกองทุนผู้สูงอายุและควรแนะนำการลงทุนสำหรับผู้สูงอายุที่ตรงไปตรงมาและเปิดเผย

นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ พบว่า หลังเกษียณน่าจะมีเงินจำนวนหนึ่ง ที่เพียงพอกับการครองชีพและการใช้จ่ายในอนาคต ซึ่งคิดว่าควรใช้จ่ายอย่างประหยัด ควรมีธุรกิจส่วนตัวหรือการหารายได้พิเศษและควรมี Application ที่ช่วยเหลือในเรื่องการลงทุนและนวัตกรรมคำนวณผลประโยชน์ในการลงทุนระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับ KEB home ของธนาคารไทยพาณิชย์ ที่พัฒนา Application ที่ปรึกษาทางการเงินสำหรับผู้สูงอายุ ที่สามารถใช้งานในเรื่องการลงทุน การออมเงินอัตโนมัติและทำธุรกรรมผ่านบัญชีของธนาคาร

๓.๕ ด้านสุขภาพและการแพทย์

ศูนย์สุขภาพประจำหมู่บ้าน มีความสำคัญในการให้คำแนะนำสำหรับสุขภาพ การรักษาเบื้องต้นและอาหารที่เหมาะสม โดยเน้นนวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับผู้สูงอายุในหมู่บ้านควรมีสถานที่ออกกำลังกาย เช่น สระว่ายน้ำ ฟิตเนส เป็นต้น นอกจากนี้ ยังเห็นด้วยกับการมีร้านอาหารสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุและควรมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในเรื่องสุขภาพและการออกกำลังกายที่เหมาะสม ร้านอาหารควรเน้นอาหารออร์แกนิกและอาหารที่มีไขมันต่ำให้แก่ผู้สูงอายุ ศูนย์สุขภาพในหมู่บ้านเป็นสิ่งจำเป็น เพราะสามารถดูแลผู้สูงอายุรายบุคคลได้และอยู่ใกล้ที่อยู่อาศัย และสามารถรักษาได้ทันที

ในเรื่องการออกกำลังกาย ควรมีสระว่ายน้ำเพื่อให้ผู้สูงอายุออกกำลังกายได้สะดวกไม่ต้องออกแรงมาก มีนวัตกรรมเครื่องออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะและกิจกรรมการออกกำลังกายที่เหมาะสม เช่น โยคะ ซึ่งสอดคล้องกับโครงการบ้านพักอาศัยวาราย (Warai) ประเทศญี่ปุ่น ที่เน้นการดูแลรักษาสุขภาพและการแพทย์สำหรับผู้สูงอายุโดยนำนวัตกรรมมาใช้ในการวางแผนดูแลผู้สูงอายุแต่ละคนได้อย่างชัดเจนและลดภาระการทำงานของเจ้าหน้าที่ โดยใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อสื่อสารและติดตามการเคลื่อนไหวของผู้สูงอายุ มีระบบแจ้งเตือนข้อมูลเรื่องสุขภาพและพฤติกรรมต่างๆ ในอาคาร และจะเก็บบันทึกข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ ในห้องจะมีกล้องวงจรปิดและสัญญาณช่วยเหลือ เพื่อสังเกตอาการ และได้เตียงจะมี Sensor Airmat ตรวจวัดการหายใจและชีพจรของผู้สูงอายุขณะนอน ลูกนั่ง พลิกตัว ถ้ามีอากาศผิดปกติจะแจ้งเตือนไปยังศูนย์กลาง

อภิปรายผล

จากสถานการณ์จำนวนผู้สูงอายุที่สูงขึ้นทุกปี ทำให้ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุซึ่งจะสูงสุดในปี พ.ศ.๒๕๗๔ ประมาณร้อยละ ๒๘ ของประชากรทั้งหมด ทำให้หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้พัฒนาโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาและสนับสนุนคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ที่มีหลายโครงการที่พัฒนาขึ้นทั้งที่ประสบความสำเร็จและควรพัฒนาใหม่ เพื่อรองรับจำนวนผู้สูงอายุที่มากขึ้นให้เพียงพอ โดยที่พักอาศัยนี้จะต้องมีคุณภาพในหลายๆ ด้าน เพื่อสนับสนุนคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ เช่น บ้านพักหรือห้องพัก สภาพแวดล้อมต่างๆ กิจกรรมทางสังคม การแพทย์ สาธารณสุข และการเงิน

ดังนั้น การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคตจึงเป็นสิ่งที่จะต้องทำเป็นอย่างมาก เพื่อรองรับปริมาณและมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ ซึ่งปัจจุบันมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีหลายชนิดที่พัฒนามาเพื่อช่วยเหลือ ดูแลและอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ ประกอบไปด้วย เครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบต่างๆ และ Application ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่สะดวกสบายในการใช้งาน ซึ่งนอกจากจะเหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุแล้วยังเหมาะสมสำหรับผู้ดูแลหรือบุคคลในครอบครัว จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยครั้งนี้ จะเสนอแนะการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต ซึ่งจะนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี เข้าไปช่วยอำนวยความสะดวกในที่อยู่อาศัยและชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ซึ่งจะประกอบไปด้วย

๑) รูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต โดยเน้นองค์ประกอบโดยรวมในชุมชนที่ตั้งของที่อยู่อาศัยในเชิงบูรณาการสิ่งแวดล้อม สังคมและความร่วมมือเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ

๒) เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ นวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและการเงิน และด้านสุขภาพและการแพทย์

๓) คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จากองค์ประกอบในข้อ ๑ และ ๒ จะเห็นได้ว่าการออกแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตเป็นสิ่งที่จะต้องพัฒนาในหลายๆ ด้าน โดยรอบตัวของผู้สูงอายุ เมื่อเรามองในมุมที่ผู้สูงอายุเป็นศูนย์กลาง เมื่อเราช่วยกันพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ นี้จนสมบูรณ์แล้ว ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สุขภาพแข็งแรง มีอายุยืนยาว พร้อมทั้งจะทำประโยชน์ให้กับสังคมต่อไป

- ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ รูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต จะเริ่มต้นตั้งแต่สถานที่ตั้งของโครงการ ควรตั้งอยู่ในแหล่งที่มีอากาศบริสุทธิ์ ไม่ไกลจากโรงพยาบาลหรือแหล่งชุมชนมากเกินไป ออกแบบบ้านและบริเวณบ้านให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น พื้น แสงสว่าง อุณหภูมิและระบบเตือนภัย เป็นต้น รวมถึงห้องต่างๆ ภายในบ้าน เช่น ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องอาหารและห้องพักผ่อน ควรออกแบบเพื่อการใช้สอยที่สะดวกและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ รวมถึงการใช้นวัตกรรมต่างๆ มาช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันในทุกๆ ด้าน

- ด้านสังคม ในชุมชนต้นแบบควรมีสถานที่สำหรับทำกิจกรรมร่วมกันของผู้สูงอายุ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนและเห็นความสำคัญของตนเองที่มีส่วนร่วมในสังคม นอกจากนี้ ควรมี

การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นความพร้อมของผู้สูงอายุให้ทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและกิจกรรมทางสังคมด้วยดี กิจกรรมที่อาจจัดให้มี ได้แก่ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมนันทนาการ การเมือง กีฬา เป็นต้น นอกจากนี้ การพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุควรส่งเสริมงานอดิเรกหรืองานที่ส่งเสริมอาชีพ เพื่อหารายได้พิเศษและเห็นคุณค่าในตัวเอง

- ด้านสิ่งแวดล้อม ในชุมชนต้นแบบควรจัดให้มีสวนสาธารณะที่มีต้นไม้ล้อมรอบ เพื่ออากาศที่บริสุทธิ์ โดยสวนสาธารณะจะต้องออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้สูงอายุ มีความปลอดภัย มีพื้นที่ออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ นอกจากนี้ การควบคุมและจัดการมลพิษภายในชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญ จะต้องมีระบบเก็บและกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพและระบบควบคุมการจัดการฝุ่นละออง

- ด้านเศรษฐกิจและการเงิน ควรสนับสนุนการหารายได้หรือการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้สูงอายุมียาได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และทำให้เกิดงานในสังคม นอกจากนี้ควรสนับสนุนการออมเงินและการลงทุนหลังเกษียณ เพื่อให้ผู้สูงอายุมียาได้เพียงพอในการดำรงชีวิตต่อไป

- ด้านสุขภาพและการแพทย์ ควรจัดให้มีศูนย์สุขภาพประจำชุมชน เพื่อให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ อาหารและการรักษาเบื้องต้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญประจำคอยให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ ภายในชุมชนควรมีสถานที่ออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสม เพียงพอและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ ในส่วนของเรื่องอาหารถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ ควรมีร้านอาหารที่ส่งเสริมสุขภาพมีอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตนี้ จะเป็นแนวทางในการจัดที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบันและเป็นการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาและผลักดันให้เกิดความร่วมมือของครอบครัว ชุมชน องค์กรและสถาบันต่างๆ ในการพัฒนาที่อยู่อาศัย กิจกรรมและการบริการต่างๆ ให้แก่สมาชิกในชุมชนผู้สูงอายุ เนื่องจากการดูแลผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในสังคมไทยที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อีกทั้งในปัจจุบันผู้สูงอายุมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มของอายุยืนยาวขึ้น ดังนั้น การมีชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตที่เหมาะสมและการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับระบบการจัดการ การดูแลผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างมีคุณค่าบนพื้นฐานของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อาจไม่ครอบคลุมประชากรทั้งประเทศ ในการทำวิจัยครั้งต่อไปในระดับประเทศจะต้องเก็บข้อมูลในภูมิภาคต่างๆ ให้ครอบคลุมประชากรภายในประเทศ

นอกจากนี้ งานวิจัยครั้งนี้เน้นในเรื่องการศึกษาที่อยู่อาศัยต้นแบบบ้านพักผู้สูงอายุในอนาคต โดยเสนอแนะให้นำนวัตกรรมต่างๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ช่วยอำนวยความสะดวก ดูแลและรักษาความปลอดภัย ขอเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป อาจจะศึกษาเปรียบเทียบนวัตกรรมที่เหมาะสมที่สุดหรือใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับผู้สูงอายุประเภทต่างๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป คือ หากคุณภาพของชุมชนต้นแบบในอนาคต
หลังจากที่เริ่มใช้กับผู้สูงอายุจริง ว่าหลังจากที่ใช้แนวความคิดและการสร้างชุมชนที่อยู่อาศัยที่เน้น
นวัตกรรมนี้แล้ว จะมีประสิทธิภาพมากแค่ไหนหรือต้องพัฒนาและปรับปรุงในส่วนใดบ้าง

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่องสังคมผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามลดา, ๒๕๖๑

เอกสารวิจัย

ฉวีวรรณ เต๋นไพบูรณ์. “บ้านปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ”. มุลนิธิหมอชาวบ้าน, ๒๕๕๒.

ไตรรัตน์ จารุทัศน์ และคณะ. “เรื่องโครงการศึกษามาตรฐานขั้นต่ำสำหรับที่พักอาศัย และสภาพแวดล้อมของผู้สูงอายุ”. บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. “สวัสดิการผู้สูงอายุ”. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.

สมิษฐ์ สุวรรณเสนีย์. “ความคาดหวัง ความคิดเห็น และแนวโน้มพฤติกรรมของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการใช้ บริการบ้านพักคนชราและห้องชุดเอกชน”. บัณฑิตวิทยาลัย สารนิพนธ์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๖.

อัจฉราวรรณ งามญาณ และ ญัฐวีร์ เผ่าภู. “ผู้สูงอายุไทย : การเตรียมการทางการเงินและลักษณะบ้านพักหลังเกษียณที่ต้องการ”. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี , มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๕.

เอกภณ จีวะสุวรรณ. “แผนธุรกิจการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์เพื่อการอยู่อาศัยบนที่ดินขนาดเล็กในเขตกรุงเทพฯ ชั้นในและชั้นกลาง”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๒.

“โครงการศึกษารูปแบบการให้บริการ การบริหารและการจัดการที่พักสำหรับผู้สูงอายุ”. ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๖๐.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐”. ๒๕๖๑.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. “สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔”.

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. “แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๔๕ - ๒๕๖๔)”. ๒๕๕๒.

สำนักงานบริหารการวิจัย นวัตกรรมและการสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวัง
สนามจันทร์. “ยุทธศาสตร์การวิจัยรายประเด็นด้านผู้สูงอายุและสังคมสูงอายุ (พ.ศ.
๒๕๕๖ - ๒๕๕๙)”.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

- กรุงเทพธุรกิจ. “นักธุรกิจไทย-จีน ทุ่มเงินลงขัน 1.5 พันล้าน ผุด “ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพผู้สูงอายุ”
ภายใต้ชื่อโครงการแคว้นเวสต์ บันพื้นที่ 40 ไร่ จ.เชียงใหม่”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้
จาก : <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/532733>, ๒๕๕๖.
- กรุงเทพธุรกิจ. “ธนาคารจับมือรามาฯ สร้างซีเนี่ยคอมเพล็กซ์”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :
<http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/738073>, ๒๕๖๐.
- ฐานเศรษฐกิจ. “2568 สังคมวัยทองเต็มเมือง ธนาคารอาคารสงเคราะห์เตรียม1หมื่นล้านเซ็น
โครงการ”. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : [http://www.thansettakij.com/
content/60361](http://www.thansettakij.com/content/60361), ๒๕๕๙.
- ดร.โสภณ พรโชคชัย. “บ้านผู้สูงอายุได้หวั่น : ไทยจะทำรอดไหม”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :
<http://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/641229>, ๒๕๖๐
- ไทยรัฐฉบับพิมพ์. “ถอดโมเดลสังคมสูงวัย ญี่ปุ่น สร้างบ้านพักคนชรา”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้
จาก : <https://www.thairath.co.th/content/524891>, ๒๕๕๘
- ประชาชาติ. “เปิดเช็กลิสต์ 4 โครงการบ้าน - คอนโดเจาะตลาดผู้สูงวัย สว่างคนิเวศ-บุศยานิเวศน์ -
บางไทรฯ - วิลล่ามีสุข ราคาเริ่ม 1.3 แสน - 4.4 ล้าน”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :
<https://www.prachachat.net/property/news-17129>, ๒๕๖๐.
- AME.dama. “IRAKA บ้านพักคนชราญี่ปุ่นสุดหรู”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก
<https://www.marumura.com/japan-old-age-home/>, ๒๕๕๗.
- Chan Luo Er. “Kampung Admiralty welcomes its first batch of residents”. (Online).
Available : [https://www.channelnewsasia.com/news/singapore/
kampung-
admiralty-welcomes-its-first-batch-of-residents-9117592](https://www.channelnewsasia.com/news/singapore/kampung-admiralty-welcomes-its-first-batch-of-residents-9117592), 2017
- Chantawon.U “ตลาดที่อยู่อาศัยกับผู้สูงอายุ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :
<http://thinkofliving.com/2016/01/07/ตลาดที่อยู่อาศัยกับผู้/>, ๒๕๖๐
- Lawrence Robinson, Joanna Saisan, M.S.W., and Monika White, Ph.D. “Senior Housing
Options”. (Online). Available : [https://www.helpguide.org/articles/
alzheimers-dementia-aging/senior-housing.htm](https://www.helpguide.org/articles/alzheimers-dementia-aging/senior-housing.htm), 2019.
- Miabelle Salzano. “Kampung Admiralty”. (Online). Available :
<https://www.architectmagazine.com/project-gallery/kampung-admiralty>,
2016.
- PhranakornSoft. “วิสัยทัศน์สว่างคนิเวศ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :
<http://centralb.redcross.or.th/วิสัยทัศน์สว่างคนิเวศ>, ๒๕๖๐.

- pr. “แถลงข่าวพิธีลงนามความร่วมมือ “ศูนย์ที่พักอาศัยสำหรับผู้สูงอายุแบบครบวงจร”. (Senior Complex) นำร่องในที่ราชพัสดุ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://mahidol.ac.th/th/2018/senior-complex/>, ๒๕๖๐.
- “การเคหะฯเตรียมสร้างบ้านคนสูงอายุ บ้านสบายเพื่อขยายตา”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.thansettakij.com/content/63867>, ๒๕๕๙.
- “เวลเนสซิตี้ เมืองสุขภาพที่ดี”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <https://www.wellnesscitygroup.com/blank-4>.
- “Smart Community”. (Online). Available : <http://www.smartcommunity.co.jp/residence/>,
- “วิลล่ามีสุข หมู่บ้านคนวัยเกษียณ”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1407306061, ๒๕๕๗.
- AME.dama. “IRAKA บ้านพักคนชราญี่ปุ่นสุดหรูหรา”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.marumura.com/japan-old-age-home/>, ๒๕๕๗.
- “Smart Community”. (Online). Available : <http://www.smartcommunity.co.jp/residence/>,
- “TAOZI HOME”. (Online). Available : <http://www.taozi-home.co.th/>,

ภาษาต่างประเทศ

Thesis

- CHAN, A. “Aging in Southeast and East Asia: Issues and Policy Directions. Journal of Cross-Cultural Gerontology”, 2005. p. 269 - 284.
- GIBLER, K. M. “The Potential Market for Housing among Older Americans. Real Estate Issues”, 1989.
- IWARSSON, S. & WILSON, G. “Environmental barriers, functional limitations, and housing satisfaction among older people in Sweden: A longitudinal perspective on housing accessibility. Technology and Disability”, 2003. p.55 - 66 .
- KIM, O.-H., KIM, H.-B. & KIM, W. G. “Impacts of Senior Citizens’ Lifestyle on Their Choices of Elderly Housing. Journal of Consumer Marketing”, 2003. p.210 226.
- KNODEL, J. & CHAYOVAN, N. “Persistence and Change in the Living Arrangements and Support of Thai Elderly, Taipei, Taiwan, Republic of China”, Population Studies Center, University of Michigan, 1997.
- MURPHY, S. L., WILLIAMS, C. S. & GILL, T. M. “Characteristics Associated with Fear of Falling and Activity Restriction in Community-Living Older Persons. Journal of American Geriatrics Society”, 2002. p.516 - 520.

OSWALD, F. & WAHL, H.-W. "Housing and Health in Later Life. Reviews on Environmental Health", 2004. p.223 - 252.

TINKER, A. "Housing for elderly people. Reviews in Clinical Gerontology", 1997. p.171-176.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

แบบสอบถามฉบับนี้ต้องการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของ
การพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

คำชี้แจง โปรดเติมเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. เพศ ชาย หญิง
๒. อายุ ๓๕ - ๔๔ ปี ๔๕ - ๕๔ ปี
 ๕๕ - ๖๔ ปี ๖๕ ปีขึ้นไป
๓. การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบต่างๆ ของการพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุใน
อนาคต (เลือกคำตอบเพียงข้อเดียวที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด)

ลำดับที่	ความคิดเห็น	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑. ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ						
๑.๑	ออกแบบบ้านสำหรับผู้สูงอายุที่เน้นสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ					
๑.๒	ภายในบริเวณห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น มีพื้นที่สำหรับกิจกรรมนันทนาการภายในครอบครัวและการพักผ่อน					
๑.๓	ห้องน้ำครั้นนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น พื้นช่วยทรงตัว มีราวจับช่วยอำนวยความสะดวกระบบสุขภัณฑ์พิเศษสำหรับผู้สูงอายุ และระบบเตือนภัยเมื่อเกิดอุบัติเหตุ					

ลำดับที่	ความคิดเห็น	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑.๔	นวัตกรรมในห้องนอน ที่เน้นระบบการนอนที่หลับสบาย ระบบปรับอุณหภูมิ แสงและความนุ่มพอเหมาะของที่นอน และลดการเกิดอุบัติเหตุ					
๑.๕	ควรมีห้องสำหรับกิจกรรมเฉพาะ เช่นห้องอาหาร ห้องอ่านหนังสือ และห้องเก็บของ ที่มีนวัตกรรมอำนวยความสะดวกที่เหมาะสม					
๑.๖	บริเวณรอบบ้านควรมีต้นไม้ที่ร่มรื่นและนวัตกรรมการดูแลต้นไม้					
๑.๗	ข้อเสนออื่นๆ ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ					
๒. ด้านสังคม						
๒.๑	ควรมีสถานที่สำหรับผู้สูงอายุจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การออกกำลังกาย งานสังสรรค์และกิจกรรมตามเทศกาล					
๒.๒	ควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุที่สม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ กิจกรรมทางศาสนาหรือนันทนาการ					
๒.๓	ควรมีสถานที่และกิจกรรมสำหรับงานอดิเรกหรืองานส่งเสริมอาชีพตามความสนใจ					
๒.๔	ข้อเสนออื่นๆ ด้านสังคม					
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม						
๓.๑	ควรจัดให้มีสวนสาธารณะ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของผู้สูงอายุ					

ลำดับที่	ความคิดเห็น	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๓.๒	ควรจัดให้มีลานออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุภายในสวนสาธารณะ					
๓.๓	ควรมีระบบควบคุมมลพิษภายในหมู่บ้าน เช่น การกำจัดขยะและดูแลสิ่งแวดล้อมโดยรวมของหมู่บ้าน					
๓.๔	ข้อเสนออื่นๆ ด้านนวัตกรรมสิ่งแวดล้อม					
๔. ด้านเศรษฐกิจและการเงิน						
๔.๑	ควรมีโครงการสนับสนุนการประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)					
๔.๒	ควรมีให้มีโครงการส่งเสริมการออมเงินสำหรับผู้สูงอายุ					
๔.๓	ควรมีโครงการสนับสนุนและให้คำปรึกษาเรื่องการลงทุนหลังเกษียณ					
๔.๔	ข้อเสนออื่นๆ ด้านเศรษฐกิจและการเงิน					
๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์						
๕.๑	ควรมีศูนย์สุขภาพประจำหมู่บ้าน เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านสุขภาพ การรักษาโรคเบื้องต้นและอาหาร โดยเน้นการใช้นวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับผู้สูงอายุ					

ลำดับที่	ความคิดเห็น	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๕.๒	ควรมีสถานที่ส่งเสริมการออกกำลังกาย เช่น สระว่ายน้ำ ฟิตเนส ทั้งที่บ้านและนอกบ้าน (ลานออกกำลังกาย) หรืออื่นๆ					
๕.๓	มีร้านอาหารสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ โดยใช้นวัตกรรมในการคำนวณ					
๕.๔	ข้อเสนออื่นๆ ด้านสุขภาพและการแพทย์					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะอื่นๆ ในด้านนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์

คำถามเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์
“ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต
และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง”

ส่วนที่ ๑ สอบถามและสังเกต

๑. อายุ.....ปี
๒. เพศ ชาย หญิง
๓. การศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรี
 ปริญญาโท ปริญญาเอก

ส่วนที่ ๒ คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตและ นวัตกรรมที่เกี่ยวข้อง

๑. คำถามด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ

๑.๑ คุณคิดว่าที่ตั้งของโครงการชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ควรตั้งอยู่ที่ไหน

.....
.....
.....
.....

๑.๒ คุณคิดว่าควรมีแนวคิดการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมอะไรบ้าง เพื่อรองรับการใช้ชีวิต
ของผู้สูงอายุ

๑. ห้องนอน

.....
.....

๒. ห้องน้ำ

.....
.....

๓. ห้องรับแขกและห้องนั่งเล่น

.....
.....

๔. ห้องครัวและอาหาร

.....
.....

๕. ห้องอ่านหนังสือ

.....
.....

๖. ห้องอื่นๆ โปรดระบุ

.....
.....

๒. คำถามด้านสังคม

๒.๑ ควรมีสถานที่ทำกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุหรือไม่ เช่น สถานที่ออกกำลังกาย สังสรรค์และ
กิจกรรมต่างๆ เพราะเหตุใด

.....
.....

๒.๒ ควรมีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพ
ศาสนาหรือนันทนาการ

.....
.....

๒.๓ ควรมีกิจกรรมและสถานที่สำหรับงานอดิเรกและส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้สูงอายุหรือไม่
เพราะเหตุใด

.....
.....

๓. คำถามด้านสิ่งแวดล้อม

๓.๑ สวนสาธารณะมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใดสำหรับผู้สูงอายุและต้องการนวัตกรรม
อะไรบ้าง

.....
.....

๓.๒ ควรจัดให้มีลานออกกำลังกายหรือไม่อย่างไร และใช้นวัตกรรมอะไร

.....
.....

๓.๓ ควรมีระบบควบคุมมลพิษ เช่น กำจัดขยะและดูแลสิ่งแวดล้อม โดยรวมเองหมู่บ้าน
หรือไม่อย่างไรและควรใช้นวัตกรรมอะไรบ้าง

.....
.....

๔. คำถามด้านเศรษฐกิจและการเงิน

๔.๑ คุณคิดว่าหลังจากที่เกษียณวันแรกคุณจะมีเงินเท่าไร เพียงพอหรือไม่สำหรับวัยหลัง
เกษียณ

.....
.....

๔.๒ คุณคิดว่าหลังเกษียณคุณจะมีวิธีการออมเงินและการลงทุนอย่างไรบ้าง และต้องการ
นวัตกรรมอะไร

๕. ด้านสุขภาพและการแพทย์

๕.๑ คุณคิดว่าศูนย์สุขภาพประจำหมู่บ้านจำเป็นหรือไม่อย่างไร ต้องการให้มีการบริการ
อะไรบ้าง และควรมีนวัตกรรมอะไรบ้าง

๕.๒ ควรมีสถานที่สนับสนุนการออกกำลังกายอย่างไรบ้าง กิจกรรมการออกกำลังกายควรมี
อะไรบ้าง และต้องการนวัตกรรมอะไรบ้างเข้าไปสนับสนุน

๕.๓ ควรมีร้านอาหารเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุหรือไม่ ควรมีลักษณะอย่างไรและควรมี
นวัตกรรมอะไรบ้าง

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	นายภูวฤทธิ์ สวัสดิ์เดชะ
วัน เดือน ปีเกิด	๑ พฤศจิกายน ๒๕๐๘
การศึกษา	- พ.ศ.๒๕๕๒ ระดับปริญญาตรี นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง - พ.ศ.๒๕๕๔ ระดับปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยนเรศวร - พ.ศ.๒๕๕๕ หลักสูตร กลยุทธ์การบริหารธุรกิจจอสั่งหาริมทรัพย์ รุ่นที่ ๔๑ (RE-CU ๔๑) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - พ.ศ.๒๕๕๗ หลักสูตรนักบริหารระดับสูง “ธรรมศาสตร์เพื่อสังคม” รุ่นที่ ๔ (นมธ.๔) สถาบันสัญญา ธรรมศักดิ์ เพื่อประชาธิปไตย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ - พ.ศ.๒๕๕๘ หลักสูตรกฎหมายปกครองสำหรับผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ ๓ (กปส.๓) วิทยาลัยการยุติธรรมทางปกครอง สำนักงานศาลปกครอง - พ.ศ.๒๕๕๙ หลักสูตรธรรมมาภิบาลทางการแพทย์สำหรับผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ ๔ (ปรพ.๔) โครงการร่วมระหว่างแพทยสภากับสถาบันพระปกเกล้า - พ.ศ.๒๕๕๙ หลักสูตรวิทยาการประกันภัยชั้นสูง รุ่นที่ ๖ (วปส.๖) สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) - พ.ศ.๒๕๖๐ หลักสูตรนักบริหารระดับสูงด้านการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมและการลงทุน รุ่นที่ ๔ (วธอ.๔) สถาบันวิทยาการธุรกิจและอุตสาหกรรม - พ.ศ.๒๕๖๑ หลักสูตรการบริหารจัดการด้านความมั่นคงชั้นสูง รุ่นที่ ๙ (สวปอ.มส.๙) สมาคมวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในพระบรมราชูปถัมภ์ - พ.ศ.๒๕๖๒ หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ รุ่นที่ ๖๑ (วปอ.๖๑) วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในพระบรมราชูปถัมภ์

ประวัติการทำงานโดยย่อ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

เลขานุการประจำคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมและการท่องเที่ยว

ตำแหน่งปัจจุบัน

ประธานกรรมการบริหาร บริษัท อนุรักษ์ทรัพย์ จำกัด
กรรมการบริหาร บริษัท เอ็นเคเพิ่มพูนทรัพย์ จำกัด
ที่ปรึกษาบริษัท ทีทีพีเอ็ม จำกัด

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

เรื่อง แนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

ผู้วิจัย นายภูวฤทธิ์ สวัสดิ์เดชะ

หลักสูตร วปอ.

รุ่น ๖๑

ตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการ บริษัท อนุรักษ์ทรัพย์ จำกัด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากปรากฏการณ์ที่จำนวนผู้สูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากอัตราการเกิดที่ลดลงและเทคโนโลยีการแพทย์ที่ดีขึ้น ทำให้คนไทยมีอายุยืนยาวขึ้นและประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาสุขภาพของตนเองและของผู้ใกล้ชิดมากยิ่งขึ้น ขณะนี้ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) โดยมีสัดส่วนของประชากรสูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นลำดับต่อปีร้อยละ ๗.๓ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (สมศักดิ์ ชุมพรศรี, ๒๕๕๕) โดยเฉพาะขณะนี้ประชากรยุคเบบี้บูมเมอร์กำลังอยู่ในวัยสูงอายุ ดังนั้น อุปสงค์ของสินค้าผู้สูงอายุจึงสูงขึ้นตามจำนวนประชากรและปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้สูงอายุ ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ด้วยสภาพร่างกายที่เปลี่ยนแปลงไปย่อมทำให้ผู้สูงอายุต้องการที่อยู่อาศัยที่มีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามสภาวะร่างกายที่ร่วงโรยลง (อัจฉราวรรณ งามญาณ, ๒๕๖๐)

แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๔) โดยคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้มีมาตรการและยุทธศาสตร์ที่เตรียมความพร้อมสำคัญผู้สูงอายุ อาทิ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุอย่างบูรณาการระดับชาติและการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ และยุทธศาสตร์ที่ ๕ การประมวล พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ จากแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำแผนการดำเนินการมาวิเคราะห์ วิจัย และบูรณาการ ในด้านที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญสำหรับผู้สูงอายุ

จากการศึกษาองค์ประกอบรูปแบบชุมชนต้นแบบผู้สูงอายุ โดยใช้กระบวนการ ๔ ด้านเป็นองค์ประกอบ ได้แก่ ๑) การดูแลและส่งเสริมผู้สูงอายุด้านสุขภาพกายและจิตใจ ๒) ด้านอาหารและโภชนาการ ๓) ด้านการออกกำลังกาย และ ๔) ด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม (กมลชนก ภูมิชาติ, ๒๕๖๑) ซึ่งการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตนั้น เราจะนำองค์ประกอบคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุทุกด้านมาสร้างชุมชนต้นแบบอย่างบูรณาการ รวมทั้ง องค์ประกอบคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่ต้องให้ความสำคัญครบทุกด้านเช่นกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๕ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) ด้านสุขภาพกาย ๒) ด้านสุขภาพจิต ๓) ด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ๔) กิจกรรมทางสังคม และ ๕) มาตรฐานที่อยู่อาศัย (พรกมล ระหาญนอก, ๒๕๖๑) เป็นการสร้างที่ครอบคลุมมิติครบองค์ประกอบทำให้เกิดความรู้สึกของการได้อยู่ที่บ้านในที่ที่มีความสบายใจเพื่อให้เกิดความสุข เป็นชีวิตที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีอิสระอยู่ที่บ้าน สร้างความรู้สึกมีเกียรติ ไม่เกิดความรู้สึกไร้ค่าในชีวิต

แนวทางการออกแบบที่พิกอาศัยสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุมักมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายหลายๆ ด้านการปรับเปลี่ยนที่อยู่อาศัยให้เหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถทำกิจวัตรประจำวันต่างๆ ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย ช่วยลดความเสี่ยงต่อการลื่นล้มและป้องกันอุบัติเหตุต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้ การออกแบบที่พิกอาศัยสำหรับผู้สูงอายุควรให้ความสำคัญตั้งแต่โครงสร้าง การตกแต่งบ้าน การจัดวางหรือการติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อรองรับความเสื่อมถอยของร่างกายในด้านการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหวร่างกายและความไม่สมดุลของฮอร์โมนและอารมณ์ การปรับเปลี่ยนพื้นที่ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมในการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ เพื่อให้มีความปลอดภัยใช้งานได้ง่ายและมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น ต้องผสมผสานการออกแบบ การก่อสร้างและการให้บริการอย่างเหมาะสม

อีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุที่นำมาใช้ในที่อยู่อาศัยและในชีวิตประจำวัน เป็นผลจากความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่คงให้มีความสำคัญกับผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นโจทย์สำคัญในการอำนวยความสะดวกให้ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตได้โดยไม่สูญเสียศักยภาพ สะดวกสบายและมีความสุขภายใต้พื้นฐานการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal Design) ซึ่งสามารถใช้งานร่วมกันได้กับทุกวัยภายในครอบครัวและมีการพัฒนานวัตกรรมต่างๆ ที่เหมาะกับผู้สูงอายุ อาทิ ขนาดพื้นที่และวัสดุปูพื้นต้องออกแบบมาเพื่อกันลื่นล้ม สวิตช์ไฟ ลูกบิดประตู ราวจับอัจฉริยะ ราวจับช่วยพยุงตัว สุขภัณฑ์ เพอร์นิเจอร์และนวัตกรรมอื่นๆ ที่ต้องใส่ใจและออกแบบเพื่อการใช้งานสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ ซึ่งรัฐบาลโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการผู้สูงอายุก็นำให้ความสำคัญนวัตกรรมผู้สูงอายุไทยเพื่อยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุไทยแลนด์ ๔.๐ พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในทุกมิติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสถานการณ์ รูปแบบและแนวทางดำเนินการในการจัดการที่พิกอาศัยสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบัน
๒. เพื่อศึกษาความต้องการในการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต
๓. เพื่อเสนอรูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่จะศึกษา คือ ประชากรที่ต้องเตรียมความพร้อมให้ผู้สูงอายุในด้านที่อยู่อาศัย ซึ่อบ้านหลังต่อไป

- เกณฑ์อายุ ๓๕ ปี ขึ้นไป
- อาศัยอยู่กรุงเทพฯ และปริมณฑล
- ระดับรายได้ C ระดับรายได้ปานกลาง ๑๘,๐๐๐ บาทขึ้นไป ถึง ๕๐,๐๐๐ บาท

- สถานภาพ โสด หรือ แต่งงาน ไม่มีบุตร หย่าร้าง มีบุตรแต่แยกกันอยู่ ครอบครัวขนาดเล็ก

โดยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๐๐ คน โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sample)

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การเก็บข้อมูลด้านพุทธิภูมิ ผู้วิจัยทำการศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปแนวคิด สถานการณ์ รูปแบบและแนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต
๒. การเก็บข้อมูลด้านปฐมภูมิ โดยใช้
 - ๒.๑ แบบสอบถามเพื่อสำรวจแนวคิดการเตรียมความพร้อมในการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต แล้วนำแบบสอบถามมาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ แล้วนำไปหาความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Reliability) ในกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วเลือกข้อที่มีความเที่ยงตั้งแต่ ๐.๗ ขึ้นไป นำไปเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๐๐ คน
 - ๒.๒ แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุมชนต้นแบบในอนาคตของผู้สูงอายุ โดยนำแบบสัมภาษณ์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นทดลองใช้คำถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๕ คน เพื่อทดสอบและปรับปรุงคำถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นกับผู้ถูกสัมภาษณ์เมื่อเก็บข้อมูลจริง จากนั้นนำไปเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๕ คน
 - ๒.๓ นำข้อมูลด้านพุทธิภูมิมาวิเคราะห์ข้อมูล (Content analysis) เพื่อหารูปแบบแนวทางการสร้างชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Numerical Analysis) และที่ได้จากแบบสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Interpretative Analysis)

ผลการวิจัย

จากสถานการณ์จำนวนผู้สูงอายุที่สูงขึ้นทุกปี ทำให้ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะสูงสุดในปี พ.ศ.๒๕๗๔ ประมาณร้อยละ ๒๘ ของประชากรทั้งหมด ทำให้หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศได้พัฒนาโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาและสนับสนุนคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุที่มีหลายโครงการที่พัฒนาขึ้นทั้งที่ประสบความสำเร็จและควรพัฒนาใหม่ เพื่อรองรับ

จำนวนผู้สูงอายุที่มากขึ้นให้เพียงพอต่อความโดยที่พักอาศัยนี้จะต้องมีคุณภาพในหลายๆ ด้านเพื่อสนับสนุนคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ เช่น บ้านพักหรือห้องพัก สภาพแวดล้อมต่างๆ กิจกรรมทางสังคม การแพทย์ สาธารณสุข เศรษฐกิจและการเงิน

ดังนั้น การเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยในอนาคตของผู้สูงอายุ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อรองรับปริมาณและมีคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ ปัจจุบันมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีหลายชนิดที่พัฒนามาเพื่อช่วยเหลือ ดูแลและอำนวยความสะดวกสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบไปด้วยเครื่องมือ เครื่องใช้ ระบบต่างๆ และ Application ของโทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่ให้ความสะดวกสบายในการใช้งาน นอกจากนี้ จะเหมาะสำหรับผู้สูงอายุแล้วยังเหมาะสมสำหรับผู้ดูแล หรือบุคคลในครอบครัว

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยครั้งนี้ จะเสนอแนะการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยในอนาคตของผู้สูงอายุ ซึ่งจะนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี เข้าไปช่วยอำนวยความสะดวกในที่อยู่อาศัยและชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ประกอบไปด้วย

๑) **รูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต** โดยเน้นองค์ประกอบโดยรวมในชุมชนที่ตั้งของที่อยู่อาศัยในเชิงบูรณาการด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมและความร่วมมือ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุ

๒) **เทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ** ได้แก่ นวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและการเงิน และด้านสุขภาพและการแพทย์

๓) **คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ** จากองค์ประกอบในข้อ ๑ และ ๒ จะเห็นได้ว่าการออกแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นและจะต้องพัฒนาในหลายๆ ด้าน โดยรอบตัวของผู้สูงอายุ เมื่อเรามองในมุมที่ผู้สูงอายุเป็นศูนย์กลาง เมื่อเราช่วยกันพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ นั้นจนสมบูรณ์แล้ว ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สุขภาพแข็งแรง มีอายุยืนยาว พร้อมทั้งจะทำประโยชน์ให้กับสังคมต่อไป

- ด้านนวัตกรรมที่อยู่อาศัยต้นแบบ รูปแบบชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคต จะเริ่มต้นตั้งแต่สถานที่ตั้งของโครงการ ควรตั้งอยู่ในแหล่งที่มีอากาศบริสุทธิ์ ไม่ไกลจากโรงพยาบาลหรือแหล่งชุมชนมากเกินไป ออกแบบบ้านและบริเวณบ้านให้เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ เช่น พื้น แสงสว่าง อุณหภูมิและระบบเตือนภัย เป็นต้น รวมถึงห้องต่างๆ ภายในบ้าน เช่น ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องอาหารและห้องพักผ่อน ควรออกแบบเพื่อการใช้สอยที่สะดวกและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ รวมถึงการใช้นวัตกรรมต่างๆ มาช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวันในทุกๆ ด้าน

- ด้านสังคม ในชุมชนต้นแบบควรมีสถานที่สำหรับทำกิจกรรมร่วมกันของผู้สูงอายุ เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในชุมชนและเห็นความสำคัญของตนเองที่มีส่วนร่วมในสังคม นอกจากนี้ ควรมีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นความพร้อมของผู้สูงอายุให้ทำกิจกรรมต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและกิจกรรมทางสังคมด้วยดี กิจกรรมที่อาจจัดให้มี ได้แก่ กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมนันทนาการ การเมือง กีฬา เป็นต้น นอกจากนี้ การพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุควรส่งเสริมงานอดิเรกหรืองานที่ส่งเสริมอาชีพ เพื่อหารายได้พิเศษและเห็นคุณค่าในตัวเอง

- ด้านสิ่งแวดล้อม ในชุมชนต้นแบบควรจัดให้มีสวนสาธารณะที่มีต้นไม้ล้อมรอบเพื่ออากาศที่บริสุทธิ์ โดยสวนสาธารณะจะต้องออกแบบเพื่ออำนวยความสะดวกต่อผู้สูงอายุ มีความ

ปลอดภัย มีพื้นที่ออกกำลังกายที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ นอกจากนี้ การควบคุมและจัดการมลพิษภายในชุมชนเป็นสิ่งที่สำคัญ จะต้องมีระบบเก็บและกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพและระบบควบคุมการจัดการฝุ่นละออง

- ด้านเศรษฐกิจและการเงิน ควรสนับสนุนการหารายได้หรือการประกอบอาชีพ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และทำให้เกิดงานในสังคม นอกจากนี้ควรสนับสนุนการออมเงินและการลงทุนหลังเกษียณ เพื่อให้ผู้สูงอายุมีรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิตต่อไป

- ด้านสุขภาพและการแพทย์ ควรจัดให้มีศูนย์สุขภาพประจำชุมชน เพื่อให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ อาหารและการรักษาเบื้องต้น โดยมีผู้เชี่ยวชาญประจำคอยให้คำปรึกษาแก่ผู้สูงอายุ ภายในชุมชนควรมีสถานที่ออกกำลังกายและเครื่องออกกำลังกายที่เหมาะสม เพียงพอและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ ในส่วนของเรื่องอาหารถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญ ควรมีร้านอาหารที่ส่งเสริมสุขภาพมีอาหารที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตนี้ จะเป็นแนวทางในการจัดที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในปัจจุบันและเป็นการเตรียมความพร้อมด้านที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอนาคต รวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนตระหนักถึงความสำคัญในการแก้ไขปัญหาและผลักดันให้เกิดความร่วมมือของครอบครัว ชุมชน องค์กรและสถาบันต่างๆ ในการพัฒนาที่อยู่อาศัย กิจกรรมและการบริการต่างๆ ให้แก่สมาชิกในชุมชนผู้สูงอายุ เนื่องจากการดูแลผู้สูงอายุเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งในสังคมไทยที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ อีกทั้งในปัจจุบันผู้สูงอายุมีจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นและมีแนวโน้มของอายุยืนยาวขึ้น ดังนั้น การมีชุมชนต้นแบบบ้านผู้สูงอายุในอนาคตที่เหมาะสมและการเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับระบบการจัดการ การดูแลผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมไทยได้อย่างมีคุณค่าบนพื้นฐานของเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล อาจไม่ครอบคลุมประชากรทั้งประเทศ ในการทำวิจัยครั้งต่อไปในระดับประเทศจะต้องเก็บข้อมูลในภูมิภาคต่างๆ ให้ครอบคลุมประชากรภายในประเทศ

นอกจากนี้ งานวิจัยครั้งนี้เน้นในเรื่องการศึกษาที่อยู่อาศัยต้นแบบบ้านพักผู้สูงอายุในอนาคต โดยเสนอแนะให้นำนวัตกรรมต่างๆ มาใช้ในชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ ช่วยอำนวยความสะดวก ดูแลและรักษาความปลอดภัย ขอเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป อาจจะศึกษาเปรียบเทียบนวัตกรรมที่เหมาะสมที่สุดหรือใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพกับผู้สูงอายุประเภทต่างๆ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป คือ หาคุณภาพของชุมชนต้นแบบในอนาคตหลังจากที่เริ่มใช้กับผู้สูงอายุจริง ว่าหลังจากที่ใช้แนวความคิดและการสร้างชุมชนที่อยู่อาศัยที่เน้นนวัตกรรมนี้แล้ว จะมีประสิทธิภาพมากแค่ไหนหรือต้องพัฒนาและปรับปรุงในส่วนใดบ้าง